

**Prispevki k
didaktiki zgodovine**

**Letnik XII
2/2014**

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

*Letnik 12, številka 2
2014*

*Prispevki
k didaktiki zgodovine*

Vsi prispevki so avtorska dela in niso lektorirani.

ISSN: 1581-8713

*Oddelek za zgodovino
Filozofske fakultete*

Kazalo

<i>Predgovor</i>	4
<i>Marsel Hotić in Kaja Ivanetič: ZA FRONTIMI ČRTAMI</i>	6
<i>Uršula Žumer : KAKŠEN JE BIL POLOŽAJ SLOVENSКИH MANJŠIN</i>	24
<i>Matej Hreščak: AGRESIJA MILITARISTIČNIH SIL TER ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA</i>	39
<i>Uršula Dačić, Barbara Dermastija: NOVA VOJNA SE ZAČENJA</i>	83
<i>Brigita Gorjup, Petra Goltnik: SPOPAD PRERASTE V 2. SVETOVNO VOJNO</i>	106
<i>Kristina Jazbec, Jonatan Jeršin: ZMAGA PROTI- FAŠISTIČNE KOALICIJE</i>	143
<i>Rok Kastelic, Maja Klinar: UREJANJE VOJNEGA RAZDEJANJA</i>	173
<i>Sabina Leben in Frančka Lesjak: HLADNA VOJNA</i>	217
<i>Jan Peternelj, Špela Planinšek: POLITIČNO POVEZOVANJE EVROPE IN SVETA</i>	248
<i>Maja Sirše, Peter Tratnik: SELITVE V 20. STOLETJU</i>	268
<i>Urška Pečkaj, Tjaša Pertinač: TRETJI SVET SE PREBUJA</i>	314
<i>Tamara Casar, Maja Furlan : ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA</i>	347
<i>Nik Trontelj, Mirjana Žagar: NAPREDEK ZNANOSTI</i>	404
<i>Valentina Vukšinič, Ivan Žgavec: SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU (20. STOLETJE)</i>	435
<i>Avtorji prispevkov</i>	460

Predgovor

V študijskem letu 2013/14 so imeli študentje 1. letnika magistrskega pedagoškega (eno in dvopredmetnega) študijskega programa zgodovine obveznost, da pripravijo učno pripravo za osnovno šolo v paru.

Osnovni učbenik za 9. razred je bil: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS.

Končni rezultat so objavljene učne priprave z vsemi prilogami, ki se lahko uporabljajo v osnovnih šolah pri zgodovini.

Učne priprave niso lektorirane.

Urednica: Danijela Trškan

UČNE PRIPRAVE ZA ZGODOVINO V OSNOVNI ŠOLI

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
ZA FRONTIMI ČRTAMI**

DATUM:
29. maj 2014

IME IN PRIIMEK:
Marsel Hotić
Kaja Ivanetič

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 29.5.2014
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Druga svetovna vojna
- tema iz učbenika: Za frontnimi črtami
Učna enota – naslov učne ure: Za frontnimi črtami
Učne oblike: Frontalna učna oblika Parna učna oblika Individualna učna oblika
Učne metode: Metoda razgovora Metoda razlage Metoda dela slikovne demonstracije Metoda dela s slikovnim gradivom Metoda dela z gibljivimi slikami (video posnetek)
Učne tehnike: Mreža
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: Učenci opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasnijo njene posledice
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- razložiti učinke okupacijskih režimov med drugo svetovno vojno
- oceniti stopnjo krutosti različnih okupatorjev na zasedenih ozemljih
- opisati različne vrste kolaboracije in jih razlikovati po pomembnosti
- navesti vzroke za odporništvu med prebivalstvom proti okupatorju
- razlikovati med pasivnim in aktivnim odporom
- opisati značilnosti vojnega vsakdanjika in oceniti kako je vojna vplivala na civilno prebivalstvo

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- aktivno poslušati, opazovati in pisati po nareku učno snov
- sodelovati pri pouku in odgovarjati na različna vprašanja
- iz slikovnega gradiva razbrati bistvo
- upoštevati navodila
- sodelovati v paru in pred oddelkom predstaviti svoje ugotovitve

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- kazati ustrezen odnos do preteklosti
- obsoditi zločine holokavsta, brutalnost genocida
- kazati vrednote kot so pravičnost, solidarnost, spoštovanje temeljnih človekovih pravic

Učna sredstva:

- učila: delovni list (mreža), zapis učne snovi na PPT, slike na PPT, video posnetek, učbenik (Gabrič, A. Idr. Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, DZS : 2013, str.31.)
- učni pripomočki: svinčnik, zvezek, računalnik, LCD projektor, projektno platno

Didaktične etape učnega procesa:

1. pripravljanje ali uvajanje
2. obravnavanje nove učne snovi ali usvajanje
4. ponavljanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

- domovinska in državljska kultura ter etika (ob prikazu zločinov okupatorja nad Judi, odporniki, civilnim prebivalstvom, prikazu vojnega vsakdanjika pri učenci spodbujamo spoštovanje temeljnih človekovih pravic in ovrednotenje zločinov med 2. svetovno vojno)
- slovenščina (zapis učne snovi po učiteljevem nareku v slovenskem knjižnem jeziku)
- angleščina (video posnetek v angleščini in z angleškimi podnapisi)

Novi pojmi s pojasnilom:

1. okupacijski režim (od okupatorja organizirana oblast na zasedenem ozemlju)
2. holokavst (načrtno uničevanje Judov med 2. svetovno vojno)
3. antisemitizem (protijudovsko gibanje, razširjeno že pred 2. svetovno vojno Evropi)
4. kolaboracija (sodelovanje z okupatorjem)
5. odporništvo (gibanje med prebivalstvom, ki so ga okupirali Nemci ali Italijani in je pomenil odpor proti okupatorju)
7. genocid (sistematično uničevanje katerekoli narodnostne, rasne ali verske skupine)

Viri in literatura:

- Gabrič, A., Rode, M., Dolenc, E., Galonja, T. Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, DZS : 2013.

- Marjan, R. Koraki v času – 20. stoletje, rešitve nalog. Ljubljana, DZS : 2013.
- Repe, B. *Sodobna zgodovina : zgodovina za 4. letnik gimnazije*. Ljubljana : Modrijan , 1997.
- Učni načrt. program osnovnošolskega izobraževanja. Zgodovina. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport : Zavod RS za šolstvo, 2003
http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_obvezni/Zgodovina_obvezni.pdf (pridobljeno: 20. maj 2014)

Video posnetek :

Koncentracijska taborišča med drugo svetovno vojno (pridobljeno : 20. maj 2014)
<https://www.youtube.com/watch?v=RWvAqJNixyo>

Seznam slik :

Karta okupiranih ozemelj s strani Nemčije in Italije med drugo svetovno vojno (pridobljeno : 22. maj 2014) :
<http://alcazar-reich.deviantart.com/art/Nazi-Occupied-Europe-380871487>

Judje (pridobljeno : 22. maj 2014) :

<http://www.nationalww2museum.org/learn/education/for-students/ww2-history/the-holocaust.html>

Judje v koncentracijskih taboriščih (pridobljeno : 22. maj 2014) :

http://www.theholocaustexplained.org/ks3/the-final-solution/auschwitz-birkenau/selection/#.U3uVSih_R9o

Vidkun Quisling (pridobljeno : 22. maj 2014) :

<http://www.historyinanehour.com/2010/10/24/vidkun-quisling-the-norwegian-nazi/>

Delavci v tovarni (pridobljeno : 22. maj 2014) :

http://shrewdeconomist.blogspot.com/2011_11_01_archive.html

Ženske kot partizanke (pridobljeno : 20. maj 2014):

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/sh/0/0a/Gr%C4%8Dki_partizani.jpg

Posledice vojne (pridobljeno : 20. maj 2014):

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:LondonBombedWWII_full.jpg

Streljanje talcev (pridobljeno: 20. maj 2014): <http://www.rtv slo.si/svet/rai-manipuliral-s-fotografijo-slovenskih-talcev/276815>

Ženska delovna sila (pridobljeno : 20. maj 2014):

http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/Orozja/html_armin/razvoj.orozja.html#thumb

Ukradeni otroci (pridobljeno: 20. maj 2014): <http://www.rtv slo.si/slovenija/ukradeni-otroci-iscejo-pravico/77428>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
7 minut	<p>Danes se bomo pogovarjali o zelo pomembnih temah med drugo svetovno vojno. Najprej pa si zelo pazljivo pogledjte videoposnetek. Ta je v angleščini zato pozorno poslušajte. Učitelj predvaja videoposnetek.</p> <p>O čem govori videoposnetek ?</p> <p>Danes bomo obravnavali okupacijske režime med drugo svetovno vojno, sodelovanje z okupatorji, odporniško gibanje, na koncu bomo pa povedali še nekaj o vsakdanjem življenju med drugo svetovno vojno. Nato pa bomo današnjo snov tudi ponovili in preverili. Tako boste na koncu ure znali razložiti učinke okupacijskih režimov, opisati različne vrste kolaboracije, navesti vzroke za odpornišvo ter opisati značilnosti vojnega vsakdanjika.</p> <p>Prosim če si v zvezke zapišete glavni naslov Za</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci gledajo videoposnetek.</p> <p>O koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno /O nacističnem okupacijskem režimu med drugo svetovno vojno.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si zapišejo naslov v zvezek: Za frontnimi črtami</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda dela z gibljivimi slikami</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 2) Videoposnetek št. 1</p> <p>Zvezek, svinčnik</p>

	frontnimi črtami.		
--	-------------------	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
1. Okupacijski režimi 10 minut	<p>Nemčija, Italija in Japonska so na okupiranih ozemljih izvajale veliko nasilje nad premaganimi narodi. Po krutosti je izstopala Nemčija, ki je velik del slovanskih ljudstev dobesedno zaslužnjila in poslala delati v nemške tovarne pod izredno težkimi pogoji.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	
	<p>Kaj prikazuje karta na platnu ?</p>	<p>Karta prikazuje okupirana ozemlja s strani Nemčije in Italije med drugo svetovno vojno.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 3)</p>
	<p>Tako je. V zvezek zapišite, da je nacistična Nemčija želela na okupiranih ozemljih v srednji in vzhodni Evropi naseliti svoje prebivalstvo medtem, ko bi slovanska ljudstva postala suženjska delovna sila.</p>	<p>Učenci poslušajo in si zapisujejo :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nacistična Nemčija je želela na okupiranih ozemljih srednje in vzhodne Evrope naseliti svoje prebivalstvo - Slovanska ljudstva naj bi postala suženjska delovna sila 	<p>Metoda razlage</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 4) Zvezek, svinčnik</p>
	<p>Kaj prikazuje tabela na platnu?</p>	<p>Tabela prikazuje število prisilnih delavcev v Nemčiji po državah.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 5)</p>
	<p>Katere države so imele največ prisilnih delavcev</p>	<p>Sovjetska zveza, Poljska in Francija.</p>	<p>Metoda razgovora</p>	

	<p>v Nemčiji ?</p> <p>Zakaj je bilo prebivalcev prav teh držav največ na prisilnem delu v Nemčiji ? Kaj vidite na sliki ?</p> <p>Da, zapišite: Judje so morali v nacistični Nemčiji že pred drugo svetovno vojno nositi oznake po katerih so jih lahko prepoznali. Sovražni nastrojenosti proti Judom pravimo antisemitizem. Prav Jude je med drugo svetovno vojno doletela najhujša usoda. V očeh nacistov so bili Judje utelešenje zla, ki je ogrožalo arijsko raso, zato jih je po njihovem bilo potrebno iztrebiti.</p> <p>Kaj prikazuje slika na platnu ?</p> <p>Kot ste že videli v uvodnem videoposnetku so nacisti Jude od leta 1942 naprej množično zapirali v koncentracijska oziroma uničevalna taborišča, kjer so jih večino pobili. Najpogosteje so jih ubijali po več sto naenkrat s plinom v velikih sobah. Nato pa so njihova trupla</p>	<p>Ker so Nemci ta ozemlja najprej okupirali in ker so bile te države prebivalstveno velike. Jude.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Judje so bili osovraženi že pred drugo svetovno vojno - Nacisti so menili, da ogrožajo arijsko raso, zato jih je bilo po njihovem potrebno iztrebiti <p>Jude v koncentracijskih taboriščih.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jude so množično zapirali v koncentracijska taborišča in jih večino pobili - Največ so jih pobili s plinom nato pa so njihova trupla zažgali v krematorijih - V genocidu nad Judi ali Holokavstu je bilo ubitih med 4 in 6 milijona Judov 	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 6)</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 7)</p> <p>Zvezek, svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 8)</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 9)</p> <p>Zvezek, svinčnik</p>
--	--	---	---	---

	najpogosteje zažgali v krematorijih. Ostali taboriščniki so umrli od dela, lakote, mučenja ali medicinskih poskusov. Ta sistematični genocid nad Judi imenujemo holokavst. V holokavstu je bilo ubitih med 4 in 6 milijoni Judov.			
2. Kolaboracija 8 minut	Nemci pa vendar niso na vseh zasedenih ozemljih izvajali nasilje in pošiljali prebivalstvo na prisilno delo. V večini germanskih držav so Nemci pustili na oblasti domače voditelje, ki pa so morali delati natanko tako kot so jim Nemci ukazali. Takšno sodelovanje z okupatorjem imenujemo kolaboracija. Bilo je več vrst kolaboracij. Poglejte fotografijo na platnu. Ali prepoznate človeka na fotografiji ?	Učenci poslušajo in si zapisujejo : - Nacisti so v večini germanskih držav na oblasti pustili domače voditelje - Sodelovanje z okupatorjem se imenuje kolaboracija	Metoda razlage	Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 10) Zvezek, svinčnik
	Res je, v zvezek pišite: Vidkun Qiusling je bil norveški premier in vodja fašistične stranke v času druge svetovne vojne. On je bil zaradi politične kolaboracije z nacisti označen za izdajalca svoje države. Tako je njegov priimek postal sinonim za izdajalca – kvizling. Druga vrsta kolaboracije je bila gospodarska kolaboracija.	To je Quisling. Učenci poslušajo in si zapisujejo : - Quisling je bil norveški premier, ki je sodeloval z nacisti - Zaradi kolaboracije je bil označen za izdajalca svoje države in njegov priimek je postal sinonim za izdajalca – kvizling	Metoda dela s slikovnimi viri Metoda razlage	Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 11) Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 12) Zvezek, svinčnik

	<p>Kaj prikazuje slika na platnu ?</p> <p>Zapišite: Ogromno industrialcev je sodelovalo z okupatorjem tako, da so v svojih tovarnah pod pretvezo, da morajo skrbeti za normalno delovanja gospodarstva, izdelovalo različne izdelke, stroje in druge stvari, ki so služile nacistični Nemčiji. S tem so neposredno in posredno sodelovali z okupatorjem. Vojaška kolaboracija pa je bila najvišja stopnja sodelovanja z okupatorjem. Domače prebivalstvo se je prostovoljno ali v obliki policijskih enot borilo proti odpornikom ali pa so preganjali Jude ter pripadnike ostalih manjšin.</p>	<p>Delavce v tovarni.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mnogi so med vojno gospodarsko sodelovali z okupatorjem, večinoma z nacistično Nemčijo - Zanja so v tovarnah izdelovali stroje, orožje ter različne izdelke - Najvišja stopnja sodelovanja z okupatorjem je bila vojaška kolaboracija - Domače prebivalstvo se je borilo na strani okupatorjev proti odpornikom ali pa so preganjali Jude in ostale manjšine 	<p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 13)</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 14) Zvezek, svinčnik</p>
<p>3. Odporništvo</p> <p>10 minut</p>	<p>Od vojaškega sodelovanja z okupatorjem pa nadaljujemo z odporništvom. V zvezek napišite pod 3. točko Odporništvo.</p> <p>Brutalnost in genocidni načrti okupatorja so po vsej okupirani Evropi in Aziji spodbudili nastanek odporniških gibanj. Večina prebivalstva, ki so jo Nemci, Italijani in</p>	<p>Poslušajo in si v zvezek zapišejo :</p> <p>3. Odporništvo</p> <p>Poslušajo in zapisujejo :</p> <ul style="list-style-type: none"> - brutalnost in genocidni načrti po okupirani Evropi in Aziji so spodbudili odporniška gibanja - večina prebivalstva se odloči za odpor 	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Zvezek, svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 15), zvezek,</p>

	<p>ostali okupatorji okupirali, se je odločili za odpor. Učitelj sproti odkriva zapis učne snovi na PPT, kjer ima zapisane le ključne točke.</p> <p>Učence vpraša : - ali veste mogoče kako so se prebivalci upirali okupatorju ?</p> <p>Takšnemu odporu rečemo aktivni odpor. V aktivnem odporu so se skupine ljudi organizirale pod gverilske skupine, ki so se imenovali partizani. Najmočnejše partizanske skupine so se organizirale tam, kjer je bil pritisk okupatorjev najmočnejši. To je bilo v Sovjetski zvezi, na Poljskem, v Grčiji, na Kitajskem, v Indokini in tudi pri nas v takratni Jugoslaviji.</p> <p>Učitelj počaka, da si učenci zapišejo v zvezek učno snov, ki jo ima zapisano na PPT in jo tudi narekuje učencem.</p> <p>Kdo pa je vodil partizane pri nas, v Jugoslaviji ? Kako pa se je imenovala skupina pod katero so se organizirali partizani ?</p> <p>Tako, partizani so se organizirali pod levo usmerjenimi političnimi skupinami, komunisti.</p>	<p>Odgovarjajo : - kot partizani - da so se bojevali proti okupatorju,...</p> <p>Poslušajo in zapisujejo : - v aktivnem odporu so se skupine organizirale v gverilske skupine, imenovane partizani - najmočnejše partizanske skupine so se organizirale v SZ, Grčiji, Jugoslaviji, na Poljskem, v Indokini in na Kitajskem, tak kjer je bil pritisk okupatorja najmočnejši</p> <p>Odgovarjajo : - Tito - Komunisti, komunistična partija.</p> <p>Poslušajo in zapisujejo : - partizani - organizirali pod levo usmerjenimi političnimi skupinami, komunisti.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diap. 16), zvezek, svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diapo. 16), zvezek</p>
--	--	--	---	--

	<p>Pokaže sliko žensk kot partizank in narekuje : - tudi ženske so se vključevale v te enote in v odpor proti okupatorjem.</p> <p>Sprašuje učence : - Kakšen pa je še lahko bil odpor ? Če smo sedaj govorili o aktivnem odporu, potem poznamo še kakšen odpor ?</p> <p>-Kakšen naj bi bil pa to odpor ? - Kako so se ljudje pasivno upirali okupatorju ?</p> <p>Narekuje snov, da si jo učenci zapišejo v zvezek : - pasivni odpor se je izražal s pisanjem protiokupatorskih gesel, parol po zidovih, deljenje letakov, poročanje o zmagah zaveznikov, o katerih se ni smelo govorit. - skrivali so Jude, partizane, tiste, ki so se borili proti okupatorju, - zbirali informacije o nemških vojaki, jih predajali zaveznikom,...</p> <p>Počaka, da si zapišejo učenci učno snov v zvezek</p>	<p>Pišejo v zvezek : - tudi ženske so se vključevale v partizanske enote in v odpor proti okupatorjem.</p> <p>Odgovarjajo : - pasivni odpor</p> <p>- pri pasivnem odporu so ljudje izdajali nemške vojake partizanom, skrivali partizane in Jude,..</p> <p>Pišejo v zvezek : - pasivni odpor se je izražal s pisanjem protiokupatorskih gesel, parol po zidovih, deljenje letakov, poročanje o zmagah zaveznikov, o katerih se ni smelo govorit. - skrivali so Jude, partizane, tiste, ki so se borili proti okupatorju, - zbirali informacije o nemških vojaki, jih predajali zaveznikom,...</p>	<p>Metoda dela slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razgovor</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (Slika na diap. 17), zvezek, svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (diapo. 18)</p>
--	--	---	--	---

<p>4. Vojni vsakdanjik</p> <p>5 minut</p>	<p>Pod 4. točko zapišite še vojni vsakdanjik.</p> <p>Učitelj na PPT projicira nekaj slik. Poda navodilo za parno delo :</p> <ul style="list-style-type: none"> - iz PPT si prepisite vprašanja (diapozitiv 19). - oglejte si sedaj te slike (diapozitiv 20) - v parih, v zvezke odgovorite na vprašanja - pomagajte si tudi z učbenikom na strani 31. <p>Vprašanja :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako so ljudje, ki niso bili poklicani v vojsko ali so se izognili taborišču občutili posledice vojne ? - Kako se je okupator maščeval civilnemu prebivalstvu za odpor ? - Kakšna je bila vloga žensk ? - Kdo so bili ukradeni otroci? <p>Še preveri vprašanja. Učitelj po imenih pokliče za vsako vprašanje enega učenca, da prebere odgovor. Učitelj odgovor še dopolni, če kaj manjka.</p>	<p>Zapišejo : 4. Vojni vsakdanjik</p> <p>Poslušajo navodila in si prepisejo vprašanja. Ogledajo si slike in v parih odgovorijo na vprašanja</p> <p>Odgovori :</p> <ul style="list-style-type: none"> - bombni napadi, ljudje bežijo, so ranjeni, porušene hiše,... - s streljanjem nad talci - zaposlovati so se morale v tovarnah in opravljat moška dela (vojaška industrija) - otroci, ki jih je okupator želel narediti za poslušne člane svojega režima <p>Učenec, ki ga učitelj pokliče, prebere odgovor.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Parna učna oblika</p> <p>Metoda dela s slikovnim gradivom</p> <p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Zvezek, svinčnik</p> <p>Računalnik, LCD projektor, projektno platno, PPT (Slike na diapo. 20). Učbenik (Gabrič, 2013, str. 31), zvezek, svinčnik</p>
---	---	---	--	---

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	<p>Sedaj bomo pa še ponovili učno snov, ki smo jo danes obravnavali.</p> <p>Prosi dva učenca naj razdelita učne liste (mreža) in pove navodila, da vsak naj sam-individualno reši delovni list</p> <p>Na koncu učitelj po imenu pokliče enega učenca, da prebere geslo mreže.</p>	<p>Poslušajo navodila in počakajo, da vsak dobi svoj delovni list.</p> <p>Učenci individualno rešujejo učne liste</p> <p>Učenec, ki ga učitelj pokliče, prebere geslo mreže.</p>	<p>Frontalna oblika, metoda razlage</p> <p>Individualna oblika mreža</p> <p>Frontalna oblika, metoda razgovora</p>	<p>Učni list, svinčnik</p>

SEZNAM PRILOG:

1. Posnetek
3. Seznam spletnih strani slik
4. Zapis učne snovi (PPT)
5. Nerešen delovni list (mreža)
6. Rešen delovni list (mreža)

Priloga 1:

Video posnetek :

Koncentracijska taborišča med drugo svetovno vojno (pridobljeno : 20. maj 2014)

<https://www.youtube.com/watch?v=RWvAqJNixyo>

Priloga 2:

Seznam slik :

Karta okupiranih ozemelj s strani Nemčije in Italije med drugo svetovno vojno-PPT 3 (pridobljeno : 22. maj 2014) :

<http://alcazar-reich.deviantart.com/art/Nazi-Occupied-Europe-380871487>

Judje-PPT 6 (pridobljeno : 22. maj 2014) :

<http://www.nationalww2museum.org/learn/education/for-students/ww2-history/the-holocaust.html>

Judje v koncentracijskih taboriščih-PPT 8 (pridobljeno : 22. maj 2014) :
http://www.theholocaustexplained.org/ks3/the-final-solution/auschwitz-birkenau/selection/#.U3uVSih_R9o

Vidkun Quisling-PPT 11 (pridobljeno : 22. maj 2014) :
<http://www.historyinanehour.com/2010/10/24/vidkun-quisling-the-norwegian-nazi/>

Delavci v tovarni-PPT 13 (pridobljeno : 22. maj 2014) :
http://shrewdeconomist.blogspot.com/2011_11_01_archive.html

Ženske kot partizanke-PPT 17 (pridobljeno: 20. maj 2013):
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/sh/0/0a/Gr%C4%8Dki_partizani.jpg

Posledice vojne-PPT 20 (pridobljeno : 20. maj 2013):
http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:LondonBombedWWII_full.jpg

Streljanje talcev-PPT 20 (pridobljeno: 20. maj 2013) : <http://www.rtv slo.si/svet/rai-manipuliral-s-fotografijo-slovenskih-talcev/276815>

Ženska delovna sila-PPT 20 (pridobljeno : 20. maj 2013):
http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2007/Orozja/html_armin/razvoj.orozja.html#thumb

Ukradeni otroci-PPT 20 (pridobljeno: 20. maj 2013): <http://www.rtv slo.si/slovenija/ukradeni-otroci-iscejo-pravico/77428>

Priloga 4 : zapis učne snovi :

<p style="text-align: center;">Za frontnimi črtami</p> <p style="text-align: right;">Marsel Hotić Kaja Ivanetič</p> <p>Datum: 29.5.2014</p> <p>1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorno glejte videoposnetek! • https://www.youtube.com/watch?v=RWvAqJNixyo <p>2.</p>
---	---

3.

Okupacijski režimi

- Nacistična Nemčija je želela na okupiranih ozemljih srednje in vzhodne Evrope naseliti svoje prebivalstvo
- Slovanska ljudstva naj bi postala suženjska delovna sila

4.

Država	Število prisilnih delavcev v Nemčiji
Češkoslovaška	248 000
Poljska	1 400 000
Jugoslavija	270 000
Sovjetska zveza	2 165 000
Francija	1 100 000
Norveška	2000
Danska	23 000
Nizozemska	350 000
Belgija	500 000
Grčija	20 000
Italija	180 000
Madžarska	25 000
Bolgarija	35 000
Romunija	6000
Španija	8000
Švica	18 000

5.

6.

Antisemitizem

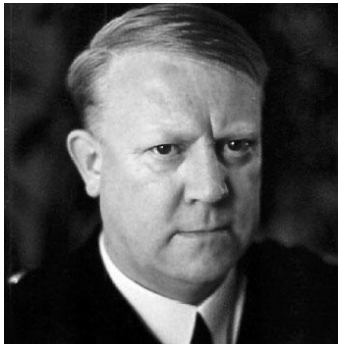

- Judje so bili osovraženi že pred drugo svetovno vojno
- Nacisti so menili, da ogrožajo arijsko raso, zato jih je bilo po njihovem potrebno iztrebiti

7.

8.

<p style="text-align: center;">Holokavst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jude so množično zapirali v koncentracijska taborišča in jih večino pobili • Največ so jih pobili s plinom nato pa so njihova trupla zažgali v krematorijih • V genocidu nad Judi ali Holokavstu je bilo ubitih med 4 in 6 milijona Judov <p>9.</p>	<p style="text-align: center;">Kolaboracija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nacisti so v večini germanskih držav na oblasti pustili domače voditelje • Sodelovanje z okupatorjem se imenuje kolaboracija <p>10.</p>
 <p>11.</p>	<p style="text-align: center;">Quisling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quisling je bil norveški premier, ki je sodeloval z nacisti • Zaradi kolaboracije je bil označen za izdajalca svoje države in njegov priimek je postal sinonim za izdajalca – kvizling <p>12.</p>
 <p>13.</p>	<p style="text-align: center;">Gospodarska in vojaška kolaboracija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mnogi so med vojno gospodarsko sodelovali z okupatorjem, večinoma z nacistično Nemčijo • Zanje so v tovarnah izdelovali stroje, orožje ter različne izdelke • Najvišja stopnja sodelovanja z okupatorjem je bila vojaška kolaboracija • Domače prebivalstvo se je borilo na strani okupatorjev proti odpornikom ali pa so preganjali Jude in ostale manjšine <p>14.</p>
<p style="text-align: center;">Odporništvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brutalnost in genocidni načrti po okupirani Evropi in Aziji so spodbudili odporniška gibanja • Večina prebivalstva se odloči za odpor <p>15.</p>	<p>Aktivni odpor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gverilske skupine, imenovane pratizani • Namočnejše partizanske skupine: v SZ, Grčiji, Jugoslaviji, na Poljskem, v Indokini in na Kitajskem, pritisk okupatorja namočnejši • Partizani so se organizirali pod levo usmerjenimi političnimi skupinami, komunisti <p>16.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Tudi ženske so se vključevale v partizanske enote in v odpor proti okupatorjem <p>17.</p>	<p>Pasivni odpor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisanje protiokupatorskih gesel, parol po zidovih, deljenje letakov, poročanje o zmagah zavzenikov, o katerih se ni smelo govorit • Skrivanje Judov, partizanov, tistih, ki so se borili proti okupatorju • Zbiranje informacije o nemških vojakih, predajanje nemških vojakov zavzenikom <p>18.</p>
<p>Vojni vsakdanjik</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kako so ljudje, ki niso bili poklicani v vojsko ali so se izognili taborišču občutili posledice vojne ? 2. Kako se je okupator maščeval civilnemu prebivalstvu za odpor ? 3. Kdo so bili ukradeni otroci ? 4. Kakšna je bila vloga žensk ? <p>19.</p>	 <p>20.</p>

Priloga 5 : Nerešen delovni list (mreža)

ZA FRONTNIMI ČRTAMI

PONOVITEV

1. sodelovanje z okupatorjem
2. načrtno uničevanje Judov med 2. svetovno vojno
3. ljudstvo, ki so nacisti množično zapirali v uničevalna taborišča in jih pobijali
4. gverilske skupine, ki so se organizirale v odpor proti okupatorju
5. otroci, ki jih je okupator želel narediti za poslušna člane svojega režima
6. gibanje, ki se je razširilo v Nemčiji pred 2. svetovno vojno in so poskušali narediti v srednji in vzhodni Evropi ustvariti svoj življenjski prostor
7. proti-judovsko gibanje, razširjeno že pred 2. svetovno vojno Evropi
8. država, v kateri so nacisti pobili in zaprli največ Judov
9. odpor, ki se je izražal s pisanjem proti-okupatorskih gesel, parol po zidovih, deljenje letakov, poročanje o zmagah zaveznikov, o katerih se ni smelo govorit
10. odpor, ki se je kazal kot oborožen napad v partizanskih enotah proti okupatorju
11. sistematično uničevanje katerekoli narodnostne, rasne ali verske skupine

Kakšen režim so uvajali okupatorji na svojih zasedenih območjih med 2. svetovno vojno?

Geslo: _____.

Priloga 6: Rešen delovni list (mreža)

ZA FRONTNIMI ČRTAMI

PONOVITEV

1. sodelovanje z okupatorjem
2. načrtno uničevanje Judov med 2. svetovno vojno
3. ljudstvo, ki so nacisti množično zapirali v uničevalna taborišča in jih pobijali
4. gverilske skupine, ki so se organizirale v odpor proti okupatorju
5. otroci, ki jih je okupator želel narediti za poslušna člane svojega režima
6. gibanje, ki se je razširilo v Nemčiji pred 2. svetovno vojno in so poskušali narediti v srednji in vzhodni Evropi ustvariti svoj življenjski prostor
7. proti-judovsko gibanje, razširjeno že pred 2. svetovno vojno Evropi
8. država, v kateri so nacisti pobili in zaprli največ Judov
9. odpor, ki se je izražal s pisanjem proti-okupatorskih gesel, parol po zidovih, deljenje letakov, poročanje o zmagah zaveznikov, o katerih se ni smelo govorit
10. odpor, ki se je kazal kot oborožen napad v partizanskih enotah prti okupatorju
11. sistematično uničevanje katerekoli narodnostne, rasne ali verske skupine

K	O	L	A	B	O	R	A	C	I	J	A			
	H	O	L	O	K	A	V	S	T					
				J	U	D	I							
					P	A	R	T	I	Z	A	N	I	
	U	K	R	A	D	E	N	I	O	T	R	O	C	I
		N	A	C	I	Z	E	M						
	A	N	T	I	S	E	M	I	T	I	Z	E	M	
	P	O	L	J	S	K	A							
		P	A	S	I	V	N	I						
				A	K	T	I	V	N	I				
G	E	N	O	C	I	D								

Kakšen režim so uvajali okupatorji na svojih zasedenih območjih med 2. svetovno vojno?

Geslo: Okupacijski režim

Univerza v Ljubljani
**FILOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
KAKŠEN JE BIL POLOŽAJ SLOVENSКИH MANJŠIN**

DATUM: 29. 5. 2014

Uršula Žumer

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OSNOVNA ŠOLA PREŽIHOVEGA VORANCA
Razred: 9.razred
Datum: 29. 5. 2014
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: SLOVENC V 20. IN 21. STOLETJU
- tema iz učbenika: Slovenci med vojnama
Učna enota – naslov učne ure: Kakšen je bil položaj slovenskih manjšin
Učne oblike: individualna, frontalna
Učne metode: razlaga, razgovor, slikovna demonstracija, dela s slikovnimi viri besedna demonstracija pisno-grafičnih izdelkov dela s pisnimi viri
Učne tehnike: miselni vzorec, kviz
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: Učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
- opisati nacionalni položaj Slovencev v Avstro-Ogrski
- primerjati položaj slovenskih manjšin v sosednjih državah
- opisati nasilje avstrijske, italijanske in madžarske medvojne oblasti nad slovenskim prebivalstvom
- pojasniti vzroke za germanizacijo, italijanizacijo ter madžarizacijo
- naštet primere upora Slovencev zoper nasilje in jih zna navesti (npr. TIGR) Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
- naštet države, kjer so po 1. svetovni vojni živeli Slovenci,
- pozna posledice koroškega plebiscita,
- oceniti vzroke in posledice potujčevanja Slovencev,
- opisati značilnosti slovenskega upora,
- razmišljati o ohranitvi slovenskega jezika izven naših meja,
- oceniti pomen današnjih meja v združeni Evropi. <i>Funkcionalni učni cilji</i>

Ob koncu učne ure učenec zna:

- predstaviti zgodovinske dogodke časovno in prostorsko,
- uporabiti različne zgodovinske vire,
- analizirati oz. napraviti sintezo iz besedila,
- interpretirati uporabne podatke.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- razmišljati o posledicah diskriminacije,
- biti strpen,
- imeti toleranco do različnosti.

Učna sredstva:

- učila: učbenik: Razpotnik, J. (2008). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole . 2. izdaja. 1. natis. Ljubljana: Rokus Klett.
- učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, platno

Didaktične etape učnega procesa:

1. Uvajanje
2. Obravnava nove učne snovi
3. Ponavljanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

Geografija – razvijanje prostorske orientacije na zemljevidu.

Slovenščina – predstavi položaj Slovencev in status slovenščine v zamejstvu in izseljenstvu, raba neslovenskega jezika in tujk.

Državljska in domovinska kultura ter etika – opiše primer diskriminacije ali zlorabe moči in pojasni, katere pravice in etična načela so bila v tem primeru kršeni, etično premisli o temeljnih človekovih pravicah.

Novi pojmi s pojasnilom:

Potujčevanje – nasilna sprememba družbene ureditve

Germanizacija – načrtno ponemčevanje

romanizacija – načrtna italijanizacija

madžarizacija – načrtno vnašanje madžarske kulture v življenje nekega naroda

TIGR – ilegalna slovenska narodno-revolucionarna organizacija, ki se je borila proti fašizmu; Trst, Istra, Gorica, Reka

Diskriminacija – izločevanje določenih skupin ljudi ali oseb iz družbe

Viri in literatura:

1. Razpotnik, J. (2008). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole . 2. izdaja. 1. natis. Ljubljana: Rokus Klett.
2. Jerica Dobnik ... [et al.]. (2006). Priročnik Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / - Ljubljana: Rokus Klett.
3. Pirjevec, J. (1995). Nastanek, razvoj in razpad Karadjordjevičeve in Titove Jugoslavije. Koper: Založba Lipa.
1. http://sl.wikipedia.org/wiki/Koro%C5%A1ki_plebiscit
2. http://www.siol.net/novice/slovenija/2013/10/koroski_plebiscit.aspx
3. [http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_\(2\).jpg](http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_(2).jpg)
4. http://sl.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Maister

5. http://sl.wikipedia.org/wiki/Slovensko_Porabje
 6. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/images/46/8117//slovinci_med_vojnama
 trianon_8117.jpg
 7. <http://budimpesta.veleposlanistvo.si/index.php?id=180>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
1 minuta	Pozdrav. Urejanje administrativnih zadev.	Pozdravijo. Dežurni poroča o manjkajočih učencih.	FRONTALNA Razgovor.	
4 minute	Zastavim vprašanja na temo položaj Slovencev po prvi svetovni vojni. V kateri dveh državnih tvorbah so živeli Slovenci neposredno po koncu 1. svetovne vojne? Katere so bile še ostale države, v katerih so živeli Slovenci v tem času? Na zemljevidu pokaži ozemlje, ki je pripadalo sosednjim državam Kraljevine SHS. Kako se v današnjem času imenujejo slovenski državljani v navedenih državah? Napovem naslov učne teme Kakšen je bil položaj slovenskih manjšin?	Odgovarjajo na vprašanja. Sprva Država SHS. Nato Kraljevina Jugoslavija. Republika Avstrija. Republika Madžarska. Kraljevina Italija. Na zemljevidu pokažejo: Koroško Zahodni del Slovenije Porabje Zamejski Slovenci – Koroški Slovenci Porabski Slovenci Zapišejo naslov v zvezek.	FRONTALNA Razgovor. Metoda dela s slikovnimi viri. Metoda demonstracije (zemljevid). Metoda demonstracije. (zemljevid) Razgovor. Frontalna	Ppt št. 1, 2, 3 Ppt št. 4 Ppt št. 5

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Meja z Avstrijo</p> <p>(10 minut)</p>	<p>Položaj Slovencev na Koroškem in Štajerskem po razglasitvi Države SHS.</p> <p>Kateri general je bil borec za slovensko mejo na Štajerskem?</p> <p>Koroški plebiscit je bil izveden 10. oktobra 1920. Območje plebiscita je bilo razdeljeno na cono A in cono B. Večina v coni A je glasovala za Avstrijo (59,04 %). Tako plebiscita v coni B niso izvedli. Izražena je bila demokratična volja ljudi.</p> <p>Posledice raznarodovalne politike.</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rudolf Maister.</p> <p>Zapišejo naslov Meja z Avstrijo in ključne poudarke. Poslušajo.</p> <p>Poslušajo. Zapišejo.</p>	<p>FRONTALNA Razlaga</p> <p>Razgovor Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Razlaga. Metoda pisnih izdelkov. Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Razlaga. Metoda pisno</p>	<p>Ppt št. 6</p> <p>Ppt št. 7, 8, 9 zvezek</p> <p>Ppt št. 10 zvezek</p>
<p>2. Slovenci v Italiji</p> <p>(10 minut)</p>	<p>Samostojno preberite odlomek v učbeniku in rešite miselni vzorec .</p> <p>Kako so Italijani ravnali s Slovenci na »rapalskem ozemlju«?</p> <p>Kdo je bil prvi na listi</p>	<p>Preberejo odlomek v učbeniku in dopolnijo miselni vzorec</p> <p>Izseljevanje, preganjanje Slovencev, ukinitiv šol, kulturnih ustanov in društev.</p> <p>Duhovniki, učitelji,</p>	<p>INDIVIDUALNA Metoda dela s pisnimi viri</p> <p>FRONTALNA Razgovor.</p> <p>razgovor</p>	<p>Učbenik: Razpotnik, J. (2008). str. 46, 47</p> <p>Ppt št. 11</p>

	<p>za izselitev in zakaj?</p> <p>Katere oblike odpora so bile prisotne pri Slovencih?</p>	<p>izobraženci zaradi velike narodne zavednosti.</p> <p>Odporniške ilegalne skupine npr.: Tigr in Borba. Zapišejo MV in preverijo rešitve.</p>	<p>metoda pisno-grafičnih izdelkov.</p> <p>miselni vzorec</p>	<p>Ppt št. 11 zvezek</p> <p>Ppt št. 12 Zvezek</p> <p>Ppt št. 13</p>
<p>3. Slovenci na Madžarskem (10 minut)</p>	<p>Prikažem sliko slovenskega Porabja</p> <p>Zakaj se Slovenci na Madžarskem imenujejo Porabski Slovenci?</p> <p>Del ozemlja poseljenega s Slovenci je ostal pod Madžarsko. Središče delovanja je bil Monošter. Tudi tu je potekala raznarodovalna politika – madžarizacija.</p>	<p>Opazujejo zemljevid.</p> <p>Sklepajo in odgovorijo. Zaradi reke Rabe. Pokažejo območje naselitve Slovencev na zemljevidu.</p> <p>Zapišejo snov.</p>	<p>FRONTALNA Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Razgovor Metoda dela s slikovnim virom</p> <p>Razlaga</p>	<p>Ppt št. 15</p> <p>Ppt št. 16</p>

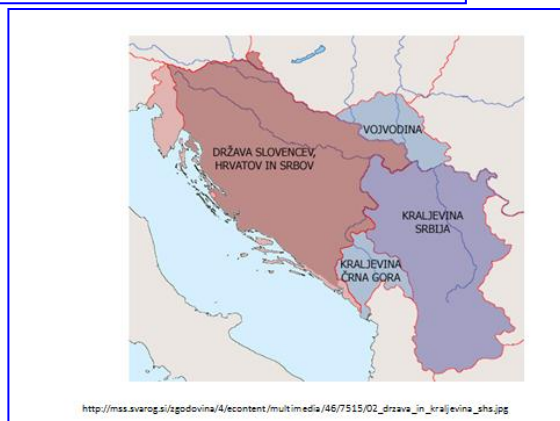
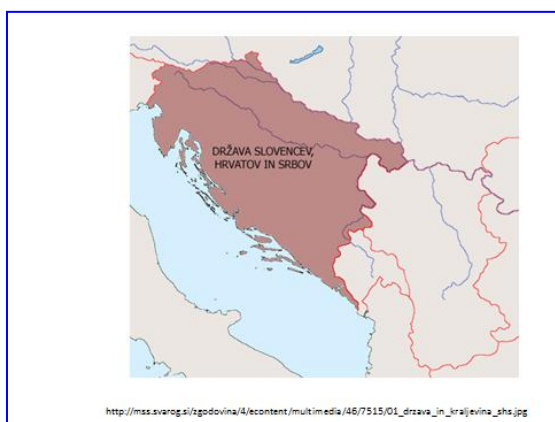
ZAKLJUČNI DEL:

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>Ponovitev (5 minut)</p>	<p>Rešili boste kviz o položaju Slovencev za mejami Kraljevine SHS.</p> <p>Preverimo rešitve.</p>	<p>Rešujejo kviz na lističu.</p> <p>Pregledajo, dopolnijo ali popravijo odgovore.</p>	<p>Metoda pisno-grafičnih izdelkov kviz</p> <p>FRONTALNA Razgovor.</p>	<p>Učni listič – kviz Učbenik: Razpotnik, J. (2008). str. 45</p> <p>Ppt št. 17</p>

SEZNAM PRILOG:

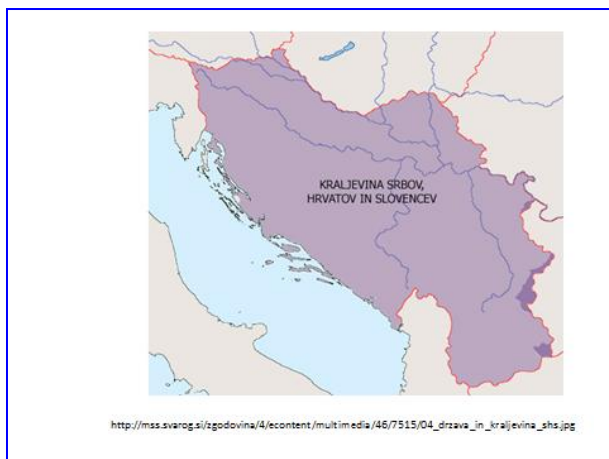
1. Powerpointova predstavitev Kakšen je bil položaj slovenskih manjšin
2. Učni list – Slovenci v Italiji (prazen)
3. Učni list – Slovenci v Italiji (rešitve)
4. Kviz – Položaj slovenskih manjšin (prazen)
5. Kviz – Položaj slovenskih manjšin (rešitve)
6. Seznam literature
7. Seznam internetnih virov

1. Priloga 1: Powerpointova predstavitev Kakšen je bil položaj slovenskih manjšin

Ppt št. 1

Ppt št.2

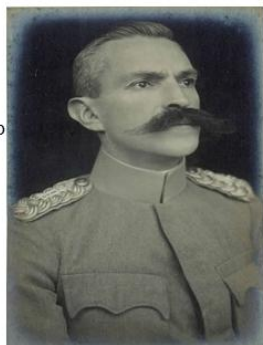

Ppt št.3

Ppt št.4

KAKŠEN JE BIL POLOŽAJ
SLOVENSКИH MANJŠIN

- Rudolf Maister
- borec za severno mejo

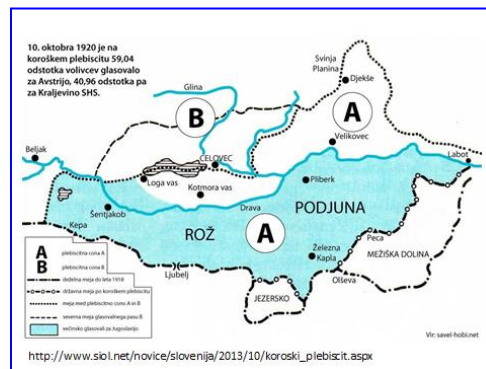
[http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_\(2\).jpg](http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_(2).jpg)

Ppt št. 5

Meja z Avstrijo in položaj Slovencev v Avstriji

- Usoda se je določila že med vojno z londonskim sporazumom 1915.
- Po vojni pa z mirovno konferenco v Parizu in sestanki v Saint Germainu, Rapallu in Trianonu.

Ppt št. 6

Ppt št. 7

- Koroški plebiscit je bila 10. oktobra 1920.
- Območje plebiscita je bilo razdeljeno na cono A in cono B.
- Večina v coni A je glasovala za Avstrijo (59,04 %). Tako plebiscita v coni B niso izvedli.
- Izražena je bila demokratična volja ljudi.

Ppt št. 8

Položaj slovenske manjšine v Avstriji

- Različen.
- Slovence poskušajo bolj ali manj nasilno zliti z večinskim narodom.
- Raznarodovalna politika – germanizacija ali ponemčevanje:
slovenskih imen, ukinjanje slovenskih šol, zapiranje društev, ustanov, organizacij, nastajajo nemške duhovnike

Ppt št. 9

Slovinci v Italiji po 1. svetovni vojni

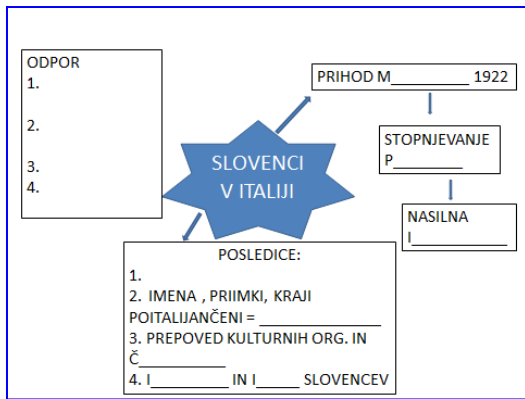
- Kako so s Slovenci ravnali na rapalskem ozemlju?
- Izseljivanje, preganjanje, ukinitev šol, kulturnih ustanov in društev.
- Kdo je bil prvi na listi za izseljevanje?
- Duhovniki, učitelji, izobraženci.
- Zaradi visoke narodne zavednosti.

Ppt št. 10

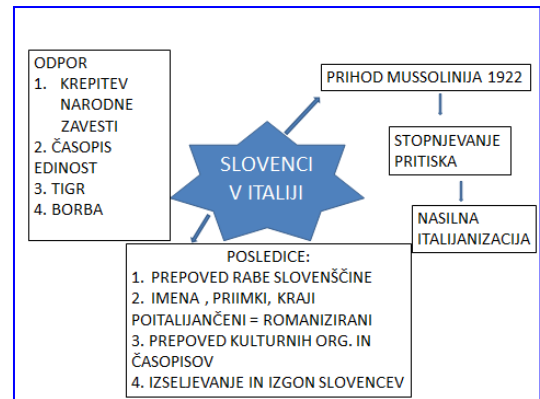
- Katere oblike odpora so se pojavljale pri Slovencih?
- TIGR – slovenska ilegalna protifašistična narodno-revolucionarna organizacija Trst, Istra, Gorica, Reka.
- Organizacija Borba.
- časopis Edinost v Trstu in Gorici.
- SKUPNI CILJ: priključitev Primorske in Istre k Jugoslaviji!

Ppt št. 11

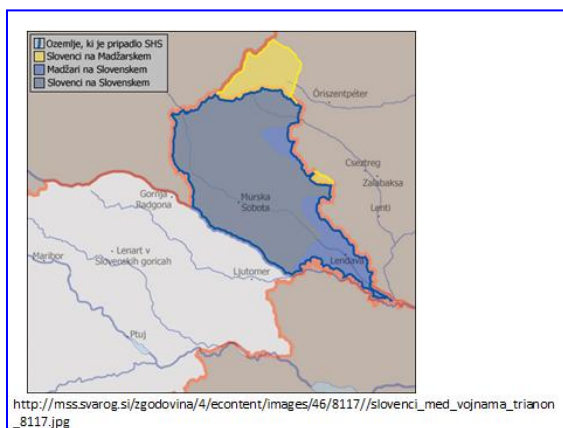
Ppt št. 12

Ppt št. 13

Ppt št. 14

PORABSKI SLOVENC

- Del ozemlja poseljenega s Slovenci je ostal pod Madžarsko.
- Središče delovanja je bil Monošter.
- Tudi tu je potekala raznarodovalna politika – madžarizacija.
- Slovenske šole in društva so ukinili.
- Slovence so razglasili za Vende.

Ppt št. 15

Ppt št. 16

KVIZ

1. Kdaj je bil koroški plebiscit?
a) 10. 10. 1918
b) 10. 10. 1919
c) 10. 10. 1920
2. Kdo je bil borec za S mejo?
a) Rudolf Maister
b) Joško Tishler
3. Kaj je bilo skupno vsem Slovincem za mejo?
4. Katere organizacije so Slovenci imeli v Italiji?
5. Kako se imenujejo zamejski Slovenci na Madžarskem?
a) Vendi   b) Vindišarji
c) Madžari   d) Porabski Slovenci
6. Zapiši kdo je bil Joško Tischler. Pomagaj si z besedilom iz učbenika na str. 45.

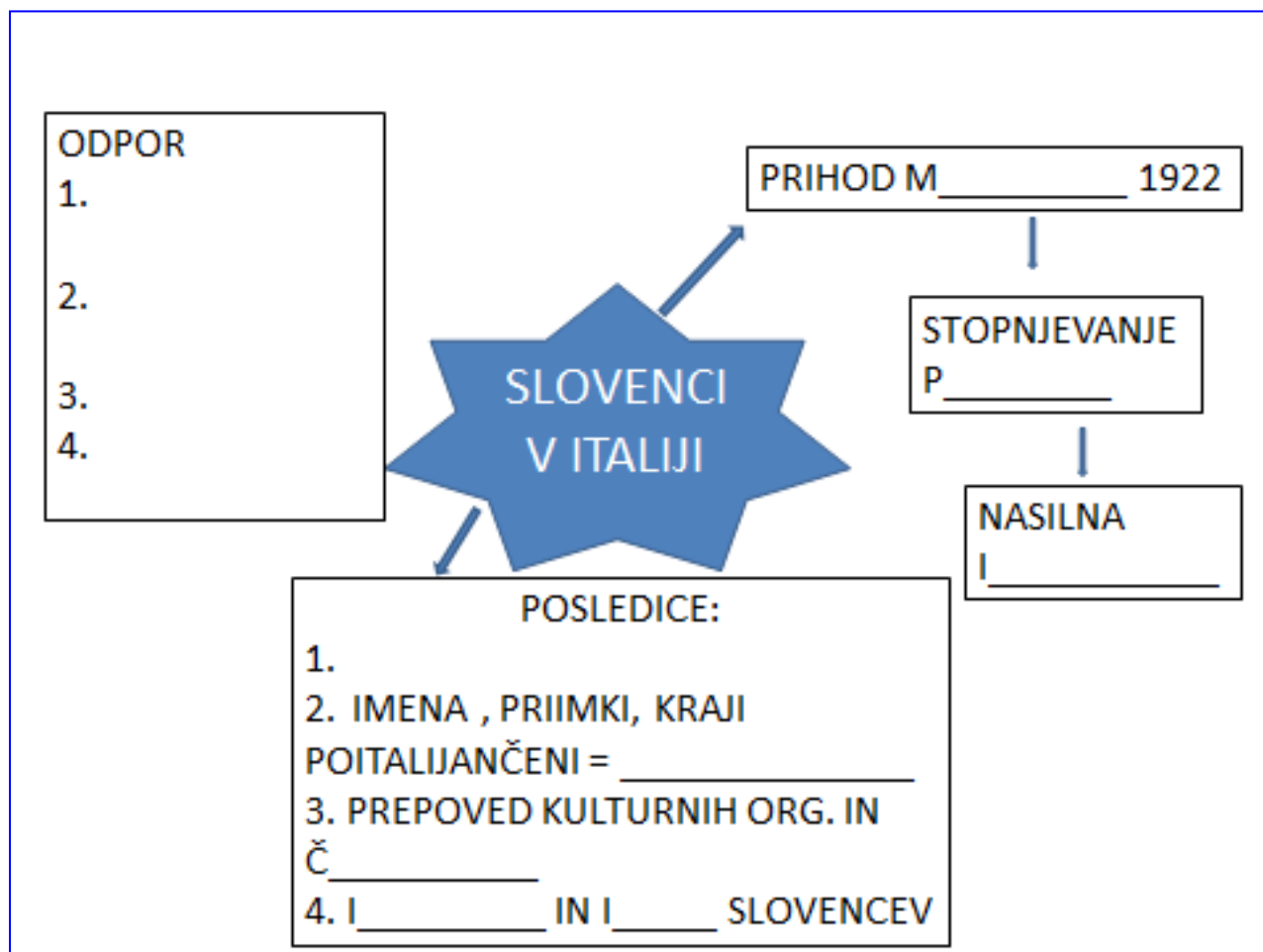
KVIZ - rešitve

1. Kdaj je bil koroški plebiscit?
a) 10. 10. 1918
b) 10. 10. 1919
c) **10. 10. 1920**
2. Kdo je bil borec za S mejo?
a) **Rudolf Maister**
b) Joško Tishler
3. Kaj je bilo skupno vsem Slovincem za mejo?
Nasilno združevanje z večinskim narodom. Potujčevanje.
4. Katere organizacije so Slovenci imeli v Italiji?
• Edinost, Borba, TIGR, Zbor svečenikov sv. Pavla.
5. Kako se imenujejo zamejski Slovenci na Madžarskem?
a) Vendi   b) Vindišarji
c) Madžari   d) **Porabski Slovenci**
6. Zapiši kdo je bil Joško Tischler. Pomagaj si z besedilom iz učbenika na str. 45.
Koroški Slovenec, voditelj Slovenske prosvetne zveze.

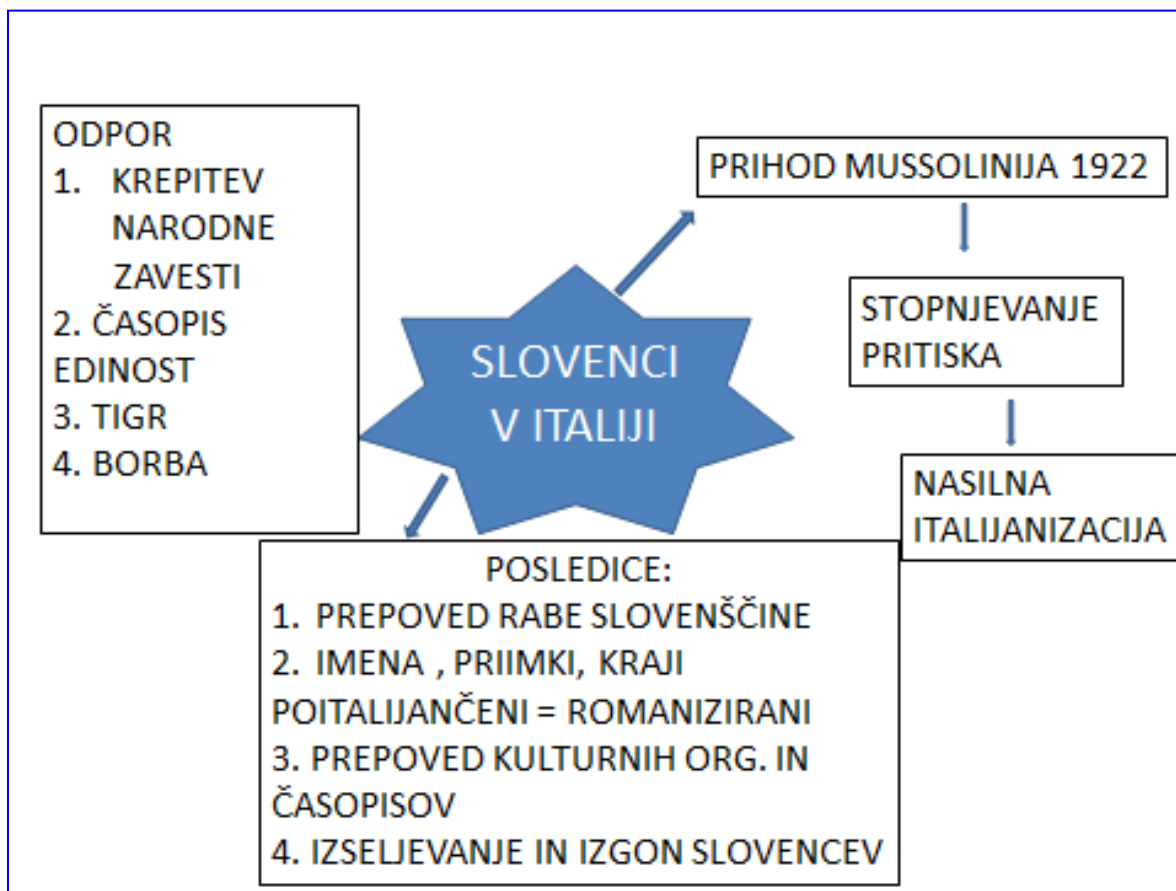
Ppt št. 17

Ppt št. 18

2. Priloga 2: Učni list – Slovenci v Italiji (prazen)

3. Priloga 3: Učni list – Slovenci v Italiji (rešitve)

4. Priloga 4: Kviz – Položaj slovenskih manjšin (prazen)

<p>1. Kdaj je bil koroški plebiscit? a) 10. 10. 1918 b) 10. 10. 1919 c) 10. 10. 1920</p> <p>2. Kdo je bil borec za S mejo? a) Rudolf Maister b) Joško Tishler</p> <p>3. Kaj je bilo skupno vsem Slovencem za mejo? Nasilno združevanje z večinskim narodom.</p>	<p>4. Katere organizacije so Slovenci imeli v Italiji? _____ _____</p> <p>5. Kako se imenujejo zamejski Slovenci na Madžarskem? a) Vendi b) Vindišarji c) Madžari d) Porabski Slovenci</p> <p>6. Zapiši kdo je bil Joško Tischler. Pomagaj si z besedilom iz učbenika na str. 45.</p>
---	---

5. Priloga 5: Kviz – Položaj slovenskih manjšin (rešitve)

<p>1. Kdaj je bil koroški plebiscit? a) 10. 10. 1918 b) 10. 10. 1919 c) 10. 10. 1920</p> <p>2. Kdo je bil borec za S mejo? a) Rudolf Maister b) Joško Tishler</p> <p>3. Kaj je bilo skupno vsem Slovencem za mejo? Nasilno združevanje z večinskim narodom. Potujčevanje.</p>	<p>4. Katere organizacije so Slovenci imeli v Italiji? Edinost, Borba, TIGR, Zbor svečnikov sv. Pavla.</p> <p>5. Kako se imenujejo zamejski Slovenci na Madžarskem? a) Vendi b) Vindišarji c) Madžari d) Porabski Slovenci</p> <p>6. Zapiši kdo je bil Joško Tischler. Pomagaj si z besedilom iz učbenika na str. 45. Koroški Slovenec, voditelj Slovenske prosvetne zveze.</p>
--	--

6. Priloga: 6: Seznam literature

1. Jerica Dobnik ... [et al.]. (2006). Priročnik Raziskujem preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9. razred osnovne šole / - Ljubljana: Rokus Klett.
2. Pirjevec, J. (1995). Nastanek, razvoj in razpad Karadjordjevičeve in Titove Jugoslavije. Koper: Založba Lipa.
3. Razpotnik, J. (2008). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino za 9. razred osnovne šole. 2. izdaja. 1. natis. Ljubljana: Rokus Klett.

8. Priloga 7: Seznam internetnih virov

1. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/multimedia/46/7515/01_drzava_in_kraljevina_shs.jpg (dostop 25. 5. 2014) Ppt št. 1
2. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/multimedia/46/7515/02_drzava_in_kraljevina_shs.jpg (dostop 25. 5. 2014) Ppt št. 2
3. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/multimedia/46/7515/04_drzava_in_kraljevina_shs.jpg (dostop 25. 5. 2014) Ppt št. 3
4. [http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_\(2\).jpg](http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Rudolf_Maister_1910s_(2).jpg) (dostop 25. 5. 2014) Ppt št. 6
5. http://www.siol.net/novice/slovenija/2013/10/koroski_plebiscit.aspx (dostop 25. 5. 2014) Ppt št. 8
6. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/images/46/8117//slovenci_med_vojnama_trianon_8117.jpg (dostop 25. 5. 2014) Ppt št.15
7. http://sl.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Maister
8. http://sl.wikipedia.org/wiki/Slovensko_Porabje (dostop 25. 5. 2014)
9. <http://budimpesta.veleposlanistvo.si/index.php?id=180> (dostop 25. 5. 2014)

Univerza v Ljubljani
**FILIZOESKA
FAKULTEIA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

**Agresija militarističnih sil ter španska
državlјanska vojna**

DATUM: 26. 5. 2014
Hreščak

IME IN PRIIMEK: **Matej**

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9.
Datum: 26. 5. 2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: Pot v novo vojno
Učna enota – naslov učne ure: Agresija militarističnih sil ter španska državljanska vojna
Učne oblike: frontalna učna oblika, individualna učna oblika
Učne metode: metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela z IKT
Učne tehnike: mreža
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: Učenci: <ul style="list-style-type: none">
– Na primerih pojasnijo razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine
– pojasnijo, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki: Operativni učni cilji: <u>Izobraževalni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
– opisati japonsko imperialistično politiko v 30. letih 20. stoletja
– opisati nacistično imperialistično politiko in naštetih nemška zasedena ozemlja v 30. letih 20. stoletja
– opisati italijansko imperialistično politiko in naštetih italijanska zasedena ozemlja v 30. letih 20. stoletja
– navesti razlog za špansko državljansko vojno in jo na kratko opisati <u>Funkcionalni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
– na zemljevidu pokazati področja, ki so jih obvladovali nacionalisti in republikanci na začetku španske državljanske vojne
– na zemljevidu pokazati italijanska, nemška in japonska zasedena ozemlja pred začetkom druge svetovne vojne
– reševati naloge objektivnega tipa <u>Vzgojni učni cilji</u> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
– obsoditi nasilno prisvajanje tujega ozemlja
– obsoditi vojno in grozote, ki se v njej dogajajo
Učna sredstva: <ul style="list-style-type: none">
- učila: delovni list, PPT predstavitev, učbenik (Gabrič, 2013)
- učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, diaprojektor

Didaktične etape učnega procesa:

1. pripravljanje / uvajanje
2. obravnavanje nove učne snovi / usvajanje
3. ponavljanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

Slovenščina (učna ura poteka v slovenščini, učenci rešujejo delovni list v slovenskem jeziku)

Likovna umetnost (učenci spoznajo slavnega umetnika Pabla Picassa in njegovo znano sliko Guernica)

Geografija (učenci preko zemljevidov spoznavajo s strani Nemčije, Italije in Japonske zasedena ozemlja)

Angleščina (učenci si ogledajo posnetek Chamberlainovega govora v angleščini)

Novi pojmi s pojasnilom:

Sudeti – zahodni del Češkoslovaške, kjer je živel nemška manjšina

anšlus – priključitev Avstrije k Nemčiji

trojni pakt – zveza Italije, Nemčije in Japonske, imenovana tudi os Rim-Berlin-Tokio

anarhizem – gibanje, ki ne priznava oblasti in družbene ureditve

Viri in literatura:

- **Bebler, Aleš**, ur., *Naši Španci : zbornik fotografija i dokumenata o učešču jugoslovenskih dobrovoljaca u Španskom ratu 1936 - 1939*, Ljubljana: Španski borci Jugoslavije, 1961
- **Dolec, Ervin, Aleš Gabrič**, *Zgodovina 4: učbenik za 4. letnik gimnazije*, Ljubljana: DZS, 2002
- **Gabrič, Aleš et al.**, *Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole*, Ljubljana : DZS, 2013
- **Globočnik, Janez et al.**, *Zgodovina na maturi 2010*, Ljubljana: Intelego, 2009
- **Repe, Božo**, *Sodobna zgodovina: zgodovina za 4. letnik gimnazij*, Ljubljana: Modrijan, 1998
- *Svetovna zgodovina*, 2. izd., Ljubljana: Cankarjeva založba, 1981
- **Šehić, Denis, Demir Šehić**, *Atlas svetovne zgodovine. XX. in XXI. stoletje*, Ljubljana: Dnevnik, 2006
- **Weber, Tomaž**, *Šolski zgodovinski atlas*, 3. izd., Ljubljana: DZS, 2002
- *Zgodovina v slikah, zv. 16: 1918-1945*, Ljubljana: DZS, 1980
- učni načrt za zgodovino,
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf (dostop: 23. 5. 2014)
- govor Neville Chamberlaina 30. septembra 1938,
<https://www.youtube.com/watch?v=FO725Hbzfls>, (dostop: 23. 5. 2014)

Slikovno gradivo:

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/67/Emperor_Hirohito_coronation_1928.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)
- <http://www.edaugusts.com/wordpress/wp-content/uploads/2011/04/Kurusu-Alfieri-Buti-Ciano-Schmidt-Stahmer-Weisz%C3%A4cker-Mackensen-Hitler-Mei%C3%9Fner-and-Woermann-September-27-1940.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/Bundesarchiv_Bild_183-S33882,_Adolf_Hitler_retouched.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9c/Bundesarchiv_Bild_183-R69173%2C_M%C3%BCnchener_Abkommen%2C_Staatschefs.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)
- <http://img718.imageshack.us/img718/741/article1053798028321360.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)
- <http://banderasdeotrocolor.files.wordpress.com/2008/06/francomedierda.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/12/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_September_1936.png (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/07/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_October_1937.png (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_July_1938.png (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/18/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_February_1939.png (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/ca/Bundesarchiv_Bild_183-H25224%2C_Guernica%2C_Ruinen.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)
- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/7/74/PicassoGuernica.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)
- <http://suzanasvent.eu/blog/wp-content/uploads/2013/12/Pablo-Picasso-9440021-1-402.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/Ethiopia_%28Africa_orthographic_projection%29.svg (Dostop: 23. 5. 2014)

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
3 minute	<p>Pozdravljeni ! Danes se boste nekaj novega naučili o dogodkih tik pred drugo svetovno vojno.</p> <p>Ampak najprej na hitro ponovimo snov prejšnje ure. Katera stranka je v Italiji leta 1922 prišla na oblast?</p> <p>In kdo jo je vodil?</p> <p>Tako je. Kaj je bilo značilno za fašistični režim?</p> <p>Do katerih držav pa je bila Italija napadalna in zakaj?</p> <p>Odlično. Katera država poleg Italije je prav tako imela željo po obnovitvi starega cesarstva?</p> <p>Res je. Izvedeli ste, da je na oblast tam prišel Hitler,</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovorijo : Fašistična.</p> <p>Učenci odgovorijo : Mussolini.</p> <p>Učenci odgovorijo : Prepoved ostalih strank, načrtno gospodarstvo, povzdigovanje italijanskega naroda.</p> <p>Učenci odgovorijo : Do Jugoslavije, Albanije in Grčije, ker si je želela obnoviti antični rimski imperij.</p> <p>Učenci odgovorijo : Nemčija.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	

	<p>ki je vodil nacionalsocialistično oz. nacistično stranko. Kdaj se je to zgodilo?</p> <p>In kaj je značilno za nacizem?</p> <p>Da. Nacisti pa so bili znani še po antisemitizmu. Kaj pa je to?</p> <p>Zakaj pa so sovražili Žide? Kaj je bil razlog?</p> <p>Tako je. Dobro znate, pohvalno! Sedaj pa začnimo z novo snovjo.</p> <p>Najprej bomo obravnavali agresijo treh držav - Japonske, Nemčije in Italije -, ki so z vojaško silo zasedala željena ozemlja. Vmes si bomo ogledali tudi posnetek pomembnega govora in ob tem rešili kratek delovni list. V drugem delu učne ure bomo obravnavali še špansko državljansko vojno. Potem boste rešili delovni list za</p>	<p>Učenci odgovorijo : Leta 1933.</p> <p>Učenci odgovorijo : Prepovedane so bile druge stranke, politične nasprotnike so zapirali v koncentracijska taborišča, značilno je bilo tudi nasilje in ustrahovanje.</p> <p>Učenci odgovorijo : To je sovražstvo do Židov.</p> <p>Učenci odgovorijo : Menili so, da so bili Židi krivi za vse težave v nemškem gospodarstvu.</p>	<p>Metoda razlage</p>	<p>Učni pripomočki:</p>
--	--	---	------------------------------	--------------------------------

	<p>ponovitev in kižanko.</p> <p>Na koncu ure boste tako znali naštet in na zemljevidu pokazati italijanska, nemška in japonska zasedena ozemlja ter opisati špansko državljansko vojno. (vmes prižge računalnik in LCD projektor)</p>			<p>računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p>
--	--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Japonske zasedbe</p> <p>5 minut</p>	<p>Najprej si pogledjmo Japonsko. (vklopi ppt predstavitev)</p> <p>Kot že veste, je Japonska iz 1. svetovne vojne izšla kot zmagovalka. Zato je lahko obdržala vpliv v Koreji in nekaterih kitajskih pokrajinah, vendar pa ji ZDA niso dovolile, da bi si podredila vso Kitajsko. V 30. letih sta se japonsko plemstvo in vojska uprla naraščajočemu vplivu ZDA v Tihem oceanu. Leta 1931 je Japonska napadla kitajsko provinco Mandžurijo. (pokaže na zemljevidu)</p> <p>Društvo narodov je napad obsodilo in zahtevalo umik njihove vojske, a Japonska tega ni upoštevala. Mandžurija je postala japonska marionetna država. 1937 je napadla še Mongolijo in Sovjetsko zvezo, a je prosti slednji doživela</p>	<p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p> <p>Učenci gledajo zemljevid.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Učilo: ppt, str. 1-2 Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p> <p>ppt, str. 3</p> <p>ppt, str. 4</p>

	<p>velik poraz, zato tudi med 2. svetovno vojno ni tvegala novega napada nanjo. Istega leta je napadla še preostalo Kitajsko in zasedla znaten del njenega ozemlja. (pokaže na zemljevidu) Med državama se je začela vojna, ki je trajala vse do leta 1945.</p> <p>Za Japonsko sta bila v tridesetih letih značilna nacionalizem (občutek večvrednosti v primerjavi z drugimi azijskimi ljudstvi) in militarizem. Njena državna ureditev in ideologija sta bili podobni evropskemu fašizmu. V skladu s svojo ideologijo se je povezovala z Nemčijo in Italijo – leta 1940 so te države sklenile trojni pakt, ki ga imenujemo tudi os Rim-Berlin-Tokio.</p>	<p>Učenci gledajo zemljevid.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>ppt, str. 3</p> <p>ppt, str. 5</p>
<p>2. Italijanske zasedbe</p> <p>6 minut</p>	<p>No, toliko o Japonski. Sedaj pa nadaljujmo z Italijo. Razdelil vam bom delovne liste in sami boste lahko ugotovili, kaj je zavzela Italija. (razdeli delovne liste št. 1)</p> <p>Imate vsak svoj delovni list ?</p> <p>Dobro. Sedaj boste rešili nalogo 1. Natančno si pogledajte oba zemljevida. Pomagala vam bosta rešiti nalogo dopolnjevanja besed. Na voljo imate 4 minute časa. Nato bomo pregledali rešitve.</p>	<p>Učenci odgovorijo : Da, imamo.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>ppt, str. 6;</p>

	<p><i>(Hodi okrog in nadzoruje delo ter ob potrebi pomaga)</i></p> <p>Ali ste že rešili?</p> <p>Lepo. Preverimo rešitve. Luka, prosim preberi prvi odstavek besedila.</p> <p>Hvala, Luka. Žiga, ti pa prosim preberi še drugi odstavek.</p>	<p>Učenci rešujejo nalogo 1 na delovnem listu št. 1</p> <p>Učenci odgovorijo : Smo.</p> <p>Luka : Mussolini je Italijanom obljubljal obnovo rimskega imperija. Po Hitlerjevem prihodu na oblast so bili Francozi in Britanci pripravljeni Mussoliniju popuščati, zato si je ta lahko privoščil osvajalno vojno. Leta 1935 je Italija napadla Etiopijo in jo leta 1936 tudi dokončno osvojila. Skupaj s starimi kolonijami Libijo, Somalijo in Eritrejo je tvorila italijanski afriški imperij.</p> <p>Učenci poslušajo in preverjajo rešitve.</p> <p>Žiga: Italija je leta 1936 z ideološko sorodno Nemčijo sklenila politično zavezništvo, imenovano tudi os Rim-Berlin. Opogumljena zaradi</p>	<p>Individualna učna oblika</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razgovora</p>	<p>Učno-delovni list št. 1</p> <p>ppt, str. 7; Učno-delovni list št. 1</p>
--	--	---	--	--

	<p>Hvala, Žiga. Na PPT-ju lahko še enkrat preverite rešitve, če ste kakšen odgovor preslišali. Delovni list si pa le spravite, saj imate na njem vse, kar rabite vedeti o širjenju Italije.</p>	<p>popustljivosti zahodnih velesil do nemških osvajanj je Italija aprila 1939 zasedla in si priključila Albanijo, ki je bila do takrat samo njen protektorat.</p> <p>Učenci poslušajo in preverjajo rešitve.</p>	<p>Metoda razlage</p>	
<p>3. Nemško širjenje 12 minut</p>	<p>Nadaljujmo z Nemčijo. Po prihodu na oblast si je Hitler prizadeval uresničiti idejo Velike Nemčije, v kateri bi bili združeni vsi Nemci. Nemčija je izstopila iz Društva narodov in začela kršiti versajsko mirovno pogodbo, saj ni več plačevala vojne odškodnine in se je začela oboroževati ter pripravljati na vojno. V javnosti je Hitler propagiral tezo o ogroženosti nemškega naroda, mladino pa so vzgajali v nacističnem duhu. Ta se je širil tudi v druge države, kjer je živela nemška manjšina, npr. v Češkoslovaško in Jugoslavijo. Ozemeljska širitev Nemčije se je začela leta 1935, ko so se prebivalci Posarja na plebiscitu odločili za priključitev k Nemčiji. Kmalu zatem je nemška vojska zasedla Porenje.</p>	<p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>	<p>Učilo: ppt, str. 8 Učni pripomočki: računalnik, diaprojektor, projekcijsko platno</p> <p>ppt, str. 9</p>

	<p><i>(pokaže obe deželi na zemljevidu)</i></p> <p>Zahodne države se temu niso upirale, kar je Hitlerja opogumilo, da je nadaljeval s svojo politiko prisvajanja ozemelj.</p> <p>Kaj pravite, katero državo, v kateri prav tako govorijo nemško, si je Hitler najbolj želel priključiti Nemčiji?</p> <p>Da, res je. To mu je tudi uspelo, in sicer s pomočjo avstrijskih nacistov, ki so prevzeli oblast v državi in sredi marca 1938 povabili vanjo nemško vojsko. Ta je brez ovir zasedla Avstrijo in jo priključila nemški državi – temu pravimo anšlus. Kmalu zatem je Nemčija zase zahtevala Sudete, zahodni del Češkoslovaške, kjer je živela številna nemška manjšina. <i>(pokaže na zemljevidu)</i></p> <p>Zahodne demokracije so se zbale nove vojne, zato je prišlo do Münchenskega sporazuma med Nemčijo, Italijo, Veliko Britanijo in Francijo, s katerim je Hitler oktobra 1938 dobil zahtevano.</p> <p>Sedaj si bomo pogledali posnetek govora Neville Chamberlaina, britanskega ministrskega predsednika, ki ga je imel</p>	<p>Učenci gledajo zemljevid.</p> <p>Učenci odgovorijo: Avstrijo.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p> <p>Učenci gledajo na zemljevid.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>ppt, str. 10</p> <p>ppt, str. 10</p>
--	---	---	---	---

	<p>po vrnitvi iz Münchna. Govor je seveda v angleščini, a boste z lahkoto vse razumeli. Natančno spremljajte posnetek. <i>(vključi posnetek)</i></p> <p>Upam, da ste pozorno poslušali. Na delovnem listu sedaj rešite 2. nalogo. Dam vam 3 minute časa. Lahko si pomagate s tekstom na PPT predstavitvi.</p> <p><i>(Hodi okrog in nadzoruje delo ter ob potrebi pomaga)</i></p> <p>Ste že rešili ali rabite še nekaj časa ?</p> <p>No, potem pa preverimo odgovore. Nina, odgovori na prvo vprašanje.</p> <p>Pravilno. Maja, prosim preberi odgovor na drugo vprašanje.</p> <p>Da, pravilno. Tomaž, odgovor na tretje vprašanje.</p>	<p>Učenci gledajo posnetek.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo nalogo 2 na delovnem listu št. 1</p> <p>Učenci odgovorijo: Smo že rešili.</p> <p>Učenci preverjajo rešitve. Nina : Češki problem se nanaša na Hitlerjevo zahtevo po priključitvi Sudetov k Nemčiji.</p> <p>Maja : Pokazal je podpisan dogovor med njim in Hitlerjem.</p> <p>Tomaž: Sporazumela sta se, da je vprašanje anglo-nemških</p>	<p>Metoda dela z IKT</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Individualna učna oblika Metoda dela s pisnimi viri Frontalna učna oblika Metoda razgovora</p>	<p>ppt., str. 12; videoposnetek 1</p> <p>Učno-delovni list št. 1 ppt, str. 13</p> <p>Učno-delovni list št. 1</p>
--	---	--	--	--

	<p>Res je. Tanja, preberi prosim odgovor 4.</p> <p>Da, slišati je bilo veliko veselje. Nik, odgovori prosim še na zadnje vprašanje.</p> <p>Pravilno. Kaj meniš, se je Hitler držal dogovorjenega?</p> <p>Tako je. Že spomladi 1939 je Hitler prekršil sporazum in okupiral preostali del Češkoslovaške. Češko in Moravsko je kot protektorat priključil Nemčiji, Slovaška pa je postala neodvisna država. Da bi se izognili vojni, so Britanci in Francozi tudi tokrat popustili, ker so verjeli, da se bo po združitvi vseh Nemcev Hitler umiril. A kmalu je bilo jasno, da se Hitler ne bo ustavil in na vidiku je</p>	<p>odnosov primarnega pomena za obe državi in za Evropo, ter da njuni državi ne bosta več vstopili v vojno.</p> <p>Tanja : Ljudstvo mu je vzklikalo in mu ploskalo, bili so navdušeni.</p> <p>Nik: Bil je zadovoljen. Prepričan je bil, da je zagotovil mir svoji državi in celi Evropi.</p> <p>Nik: Ne, ker se je potem kmalu začela 2. svetovna vojna.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Metoda razlage</p>	<p>ppt, str. 14</p>
--	--	---	-----------------------	---------------------

	bila nova velika vojna.			
4. Španska državljanska vojna	Zadnja tematika danes bo še ena pomembna vojna pred 2. svetovno vojno, to je španska državljanska vojna.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika Metoda razlage	ppt, str. 15
9 minut	Spomnimo se: Kdo je vladal v Španiji po 1. svetovni vojni?	Učenci odgovorijo: Kralj.	Metoda razgovora	
	Ja, Španija je po letu 1918 postala parlamentarna monarhija. Ampak leta 1931 so na parlamentarnih volitvah zmagali republikanci, kralj pa je moral emigrirati. Država je postala demokratična republika. Na volitvah 1936 je zmagala Ljudska fronta, ki je bila zveza socialistov, komunistov, anarhistov in del republikancev. Anarhisti so bili tisti, ki niso priznavali nobene oblasti in družbene ureditve. Ljudska fronta je nadaljevala z reformami prejšnje vlade. Tako so vpeljali reforme v korist delavcev ter omejili moč vojske in katoliške cerkve, ki je imela velika posestva. Temu se je upr del vojske. Upor so podprli industrialci, veleposestniki, kamor sodi tudi Cerkev in fašistično gibanje. Na čelu upora je bil Francisco Franco. Tukaj vidite njegovo sliko. (pokaže na PPT predstavitev)	Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.	Metoda razlage	
	Ste že kdaj slišali zanj?	Učenci odgovorijo: Ja, on je bil vodja	Metoda slikovne demonstracije Metoda	ppt, str. 16

	<p>Res je. Kako je oblečen na tej sliki?</p> <p>Da, to pa zato, ker je po poklicu vojak, dosegel je čin generala.</p> <p>No, Španija se je razdelila na dva dela: nacionalisti, ki jih je vodil Franco, so v začetku obvladovali jugozahodno in severozahodno Španijo, republikanci pa osrednji del z Madridom, Katalonijo in večino sredozemske obale. Slednji so oborožili tudi delavce. Začela se je krvava državljanska vojna, ki je trajala vse do marca 1939, ko je Franco osvojil Madrid.</p> <p>Tukaj je razviden potek vojne. <i>(pokaže na PPT-predstavitvi)</i></p> <p>Franco je tekom vojne dobival vojaško pomoč s strani Nemčije in Italije. Nemško letalstvo je aprila 1937 bombardiralo mesto Guernico.</p> <p>V protest temu grozovitemu dejanju je svetovno znani španski slikar naslikal sliko z imenom <i>Guernica</i>. <i>(pokaže sliko na PPT predstavitvi)</i></p> <p>Morda kdo ve, kdo je ta slikar?</p> <p>Da, res je.</p>	<p>Španije.</p> <p>Učenci odgovorijo: V vojaško uniformo.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p> <p>Učenci gledajo 4 zemljevide na ppt-predstavitvi.</p> <p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p> <p>Učenci odgovorijo: Pablo Picasso.</p>	<p>razgovora</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>ppt, str. 17</p> <p>ppt, str. 18</p> <p>ppt, str. 19</p>
--	---	--	--	---

	<p>Nemci in Italijani pa niso bili edini, ki so se vpletli v špansko državljansko vojno. Republikanski vladi je pomagala Sovjetska zveza, ki je organizirala mednarodne brigade prostovoljcev (1500 borcev iz Jugoslavije, med njimi 500 Slovencev). Po zmagi je Franco uvedel fašistično vladavino. Španija se po končani državljanski vojni ni vključila v drugo svetovno vojno, zato je Francov fašistični režim preživel vse do njegove smrti leta 1975. Potem pa je Španija zopet dobila kralja, ki ga ima še danes.</p>	<p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p>	<p>Metoda razlage</p>	<p>ppt, str. 20</p>
--	--	---	------------------------------	----------------------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 minut	<p>Sedaj boste za ponovitev nove snovi rešili delovni list. <i>(razdeli delovne liste učencem)</i></p> <p>Na razpolago imate 4 minute, da rešite prvo stran. <i>(pokaže, katera stran je to)</i></p> <p>Lahko si pomagata z učbenikom.</p> <p>Na drugi strani je križanka, ki jo bomo rešili kasneje. Če bo zmanjkalo časa, jo rešite doma.</p> <p><i>(Hodi okrog in nadzoruje delo ter ob potrebi pomaga)</i></p> <p>Dobro, preverimo vaše delo.</p> <p>Odgovor na prvo vprašanje je : Španska državljanska vojna se je začela, ker se je del vojske, ki so jo podprli veleposestniki in Cerkev, uprli reformam vlade v korist delavcev. Zmagali so nacionalisti z generalom Francom na čelu.</p> <p>Marko, katera odgovora so označil kot pravilna pri nalogi 2?</p> <p>Da, pravilno. Tamara, povej, kako si povezala letnice z dogodki.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo prvo stran delovnega lista št. 2.</p> <p>Učenci preverjajo rešitve.</p> <p>Marko : Odgovor B in odgovor D. Učenci preverjajo rešitve.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Individualna učna oblika</p> <p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Delovni list št. 2 Učbenik : Gabrič (2013), Koraki v času 9, str. 22-23</p> <p>Delovni list št. 2</p> <p>Delovni list št. 2; ppt, str. 21</p>

	<p>Odlično! Prazna ostane torej le "Japonska zasede Filipine." In še zadnja, 5. naloga : Kristina, znaš navesti voditelje držav?</p> <p>Tako je. Sedaj pa rešite še križanko (dejansko mreža) na drugi strani.</p> <p><i>(Učitelj počaka, da učenci rešijo križanko, nadzoruje razred)</i></p> <p>Ste rešili?</p>	<p>Tamara : Leta 1931 je Japonska zasedla Mandžurijo. Leta 1935 je Italija napadla Etiopijo. Leta 1936 se je začela španska državljanska vojna. Leta 1937 Japonska napade ostalo Kitajsko. Marca 1938 si je Nemčija priključila Avstrijo, oktobra pa zasedla Sudete. Leta 1939 je Japonska napadla ostalo Kitajsko.</p> <p>Učenci preverjajo rešitve.</p> <p>Kristina: Ja, Italijo je vodil Benito Mussolini, Nemčijo Adolf Hitler, Španijo Francisco Franco in Sovjetsko zvezo Stalin. Učenci preverjajo rešitve.</p> <p>Učenci rešujejo mrežo.</p> <p>Učenci odgovorijo : Da.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Individualna učna oblika Učna tehnika : mreža</p> <p>Frontalna</p>	<p>Učilo : Delovni list št. 2; ppt, str. 22</p> <p>Delovni list št. 2; ppt, str. 23</p> <p>Delovni list št. 2</p>
--	--	---	---	--

	<p>In katero geslo ste dobili?</p> <p>To je pravilno geslo. Rešitve križanke imate na PPT- u. (pokaže na ppt- predstavitv)</p> <p>Tako, prišli smo do konca današnje učne ure. Bili ste zelo pridni. (Šolski zvonec zvoni) Na svidenje.</p>	<p>Učenci odgovorijo : Abesinija.</p> <p>Učenci preverjajo rešitve.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>učna oblika Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Delovni list št. 2; ppt, str. 24</p>
--	--	---	---	--

SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi.
2. Neizpolnjena delovna lista.
3. Izpolnjena delovna lista.
4. Seznam slikovnega gradiva po številkah strani na ppt-predstavitvi.
5. Seznam slikovnega gradiva na delovnih listih.
6. Diapozitivi ppt-predstavitve učne ure v .doc formatu.

1. ZAPIS UČNE SNOVI

Učenci si snov sproti zapisujejo iz ppt-predstavitve (diapozitivi 2, 4, 5, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 18, 20). Spodaj je podan najobsežnejši možni zapis. K zapisu učne snovi sodi tudi izpolnjen učno-delovni list št. 1.

JAPONSKA

Bila je zmagovalka v 1. svetovni vojni in imela vpliv v Koreji. Japonsko plemstvo in vojska se v 30. letih upreta vplivu ZDA na Tihem oceanu. Leta 1931 Japonska napade kitajsko provinco Mandžurijo. Društvo narodov napad obsodi in zahteva umik japonske vojske, kar pa ni upoštevano. Mandžurija postane japonska marionetna država. Leta 1937 je Japonska napadla še Sovjetsko zvezo in Mongolijo, a je bila poražena. Zasedla je tudi del kitajskega ozemlja, začela se je vojna, ki je trajala vse do leta 1945. Razvije se japonski militarizem in nacionalizem (večvrednost v primerjavi z drugimi), njena družbena ureditev in ideologija sta bili podobni fašizmu. Leta 1940 je bil sklenjen trojni pakt oz. os Rim-Berlin-Tokio.

NEMČIJA

Hitler je imel idejo Velike Nemčije, v njej bi živeli vsi Nemci. Nemčija izstopi iz DN, ne plačuje vojne odškodnine ter se oborožuje in pripravlja na vojno. Mladino se vzgaja v nacističnem duhu. Nacistične ideje se širijo tudi v tujino (med drugim v Kraljevino Jugoslavijo). Leta 1935 se prebivalci Posarja na plebiscitu odločijo za priključitev k Nemčiji. Kmalu zatem je nemška vojska zasedla Porenje. Zahodne države so to dopustile, zato je Hitler nadaljeval s svojo politiko. Marca 1938 je sledila priključitev Avstrije – anšlus, pri tem pomagajo avstrijski nacisti. Nato je Hitler zahteval Sudete (v Češkoslovaški), ker je tam živela nemška manjšina. Zahodne države so se bale vojne, zato pride do Münchenskega sporazuma: Nemčija, Italija, Velika Britanija in Francija odločijo o usodi Češkoslovaške. Hitler je oktobra 1938 dobil zahtevano – Sudete. Spomladi 1939 je Hitler okupiral še preostali del Češkoslovaške - Češka in Moravska postaneta protektorat, Slovaška pa neodvisna država. Britanci in Francozi so tudi tokrat popustili.

ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

V Španiji so leta 1931 na parlamentarnih volitvah zmagali republikanci, kralj pa je moral emigrirati, država je postala demokratična republika. Na volitvah leta 1936 je zmagala Ljudska fronta: zveza socialistov, komunistov, anarhistov in del republikancev. Ta je izvajala reforme v korist delavcev ter omejila moč vojske in katoliške cerkve. Del vojske se je temu uprl. Upor so podprli industrialci, veleposestniki (kamor sodi tudi Cerkev) in fašistično gibanje. Na čelu upora je bil Francisco Franco. Španija se je razdelila na dva dela: nacionaliste in republikance. General Franco je vodil nacionaliste. Tem so pomagali Nemci in Italijani. Nemško letalstvo je aprila 1937 bombardiralo mesto Guernica. Republikancem je pomagala SZ in Jugoslavija (1500 borcev, med njimi 500 Slovencev). Po zmagi leta 1939 je Franco uvedel fašistično vladavino. Španija se ni vključila v drugo svetovno vojno, zato je Francov fašistični režim preživel vse do njegove smrti leta 1975.

2. NEIZPOLNJENA DELOVNA LISTA

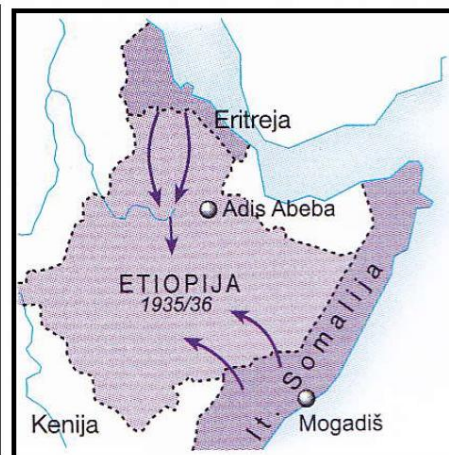
UČNO-DELOVNI LIST ŠT. 1

1. NAPADALNOST ITALIJE

S pomočjo zemljevidov vpiši manjkajoče besede.

Mussolini je Italijanom obljubljal obnovo rimskega imperija. Po Hitlerjevem prihodu na oblast so bili Francozi in Britanci pripravljeni Mussoliniju popuščati, zato si je ta lahko privoščil osvajalno vojno. Leta 1935 je Italija napadla _____ in jo leta _____ tudi dokončno osvojila. Skupaj s starimi kolonijami _____, _____ in _____ je tvorila italijanski afriški imperij.

Italija je leta 1936 z ideološko sorodno _____ sklenila politično zavezištvo, imenovano tudi os Rim-Berlin. Opogumljena zaradi popustljivosti zahodnih velesil do nemških osvajanj je Italija aprila 1939 zasedla in si priključila _____, ki je _____ at.

2. GOVOR NEVILLA CHAMBERLAINA

Na podlagi posnetka odgovori na vprašanja.

1. Na kaj se nanaša "češki problem", o katerem govori Chamberlain?

2. Kaj je pokazal angleški javnosti?
3. O čem sta se sporazumela Chamberlain in Hitler?
4. Kako se je ljudstvo odzvalo na njegove besede?
5. Po njegovem izrazu sklepaj, ali je bil Chamberlain zadovoljen. Katero stvar je po njegovem prepričanju zagotovil svoji državi in Evropi?

DELOVNI LIST ŠT. 2

1. Odgovori na vprašanje.

Zakaj je prišlo do španske državljanske vojne? Kdo je zmagal?

_____ (Picasso: Guernica)

2. Obkroži pravilno trditev.

Katere države so sklenile trojni pakt?

- a) SZ, ZDA in Velika Britanija
- b) Nemčija, Italija in Japonska
- c) Nemčija, Japonska in SZ
- d) Nemčija, Španija in Italija

Kdo je pomagal nacionalistom v španski državljanski vojni?

- a) Nemčija in Velika Britanija
- b) Francija in Italija
- c) SZ in Jugoslavija
- d) Nemčija in Italija

3. Poveži letnice z dogodki.

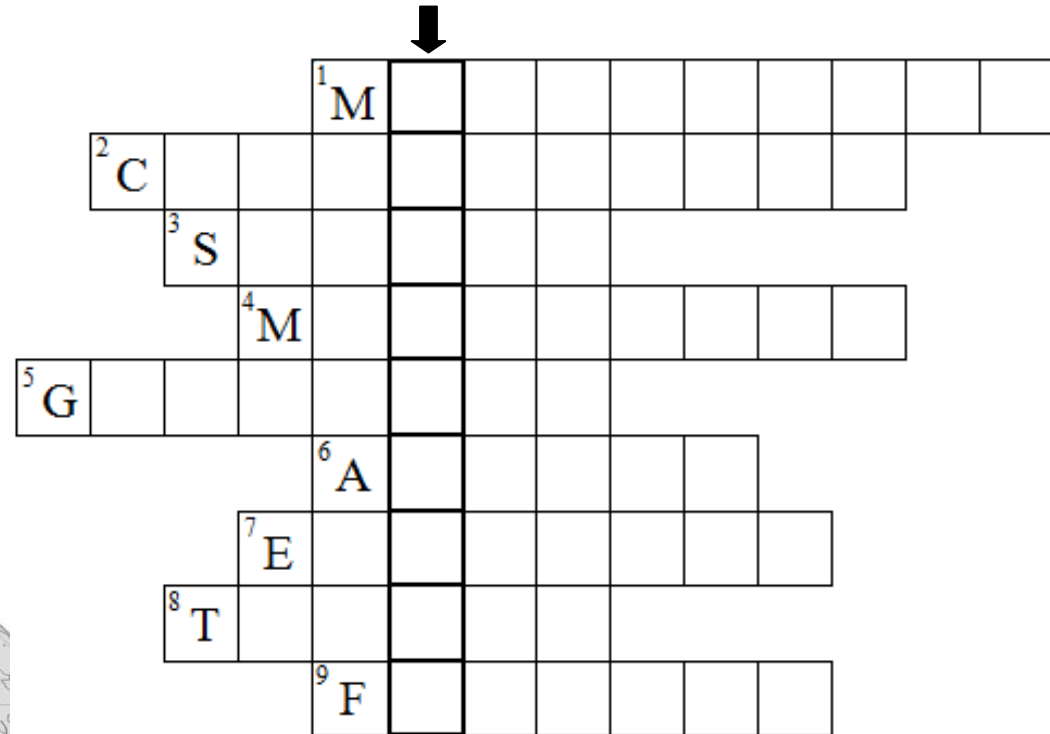
1931	Japonska zasede Mandžurijo
1935	začne se španska državljanska vojna
1936	Nemčija zasede Sudete
1937	Japonska zasede Filipine
1937	Japonska napade ostalo Kitajsko
mar. 1938	Italija napade Etiopijo
okt. 1938	Nemčija si priključi Avstrijo
1939	Italija zavzame Albanijo

4. Leta 1939 se je končala španska državljanska vojna, kmalu zatem pa se je začela 2. svetovna vojna. K vsaki državi pripiši njenega voditelja.

Italija _____
Nemčija _____
Španija _____
SZ _____

5. Reši križanko in dobil boš staro ime za Etiopijo.

1. Kitajska provinca, ki jo je zasedla Japonska
2. Britanski ministrski predsednik Neville _____
3. Del Češkoslovaške, ki si ga je Nemčija priključila
4. Vodja Italije Benito _____
5. Picassova slika
6. Izraz za priključitev Avstrije Nemčiji
7. Afriška država, ki jo je zavzela Italija
8. _____ pakt oz. os. Rim-Berlin-Tokio
9. Totalitarni politični sistem v Italiji

Geslo: _____

3. IZPOLNJENA DELOVNA LISTA

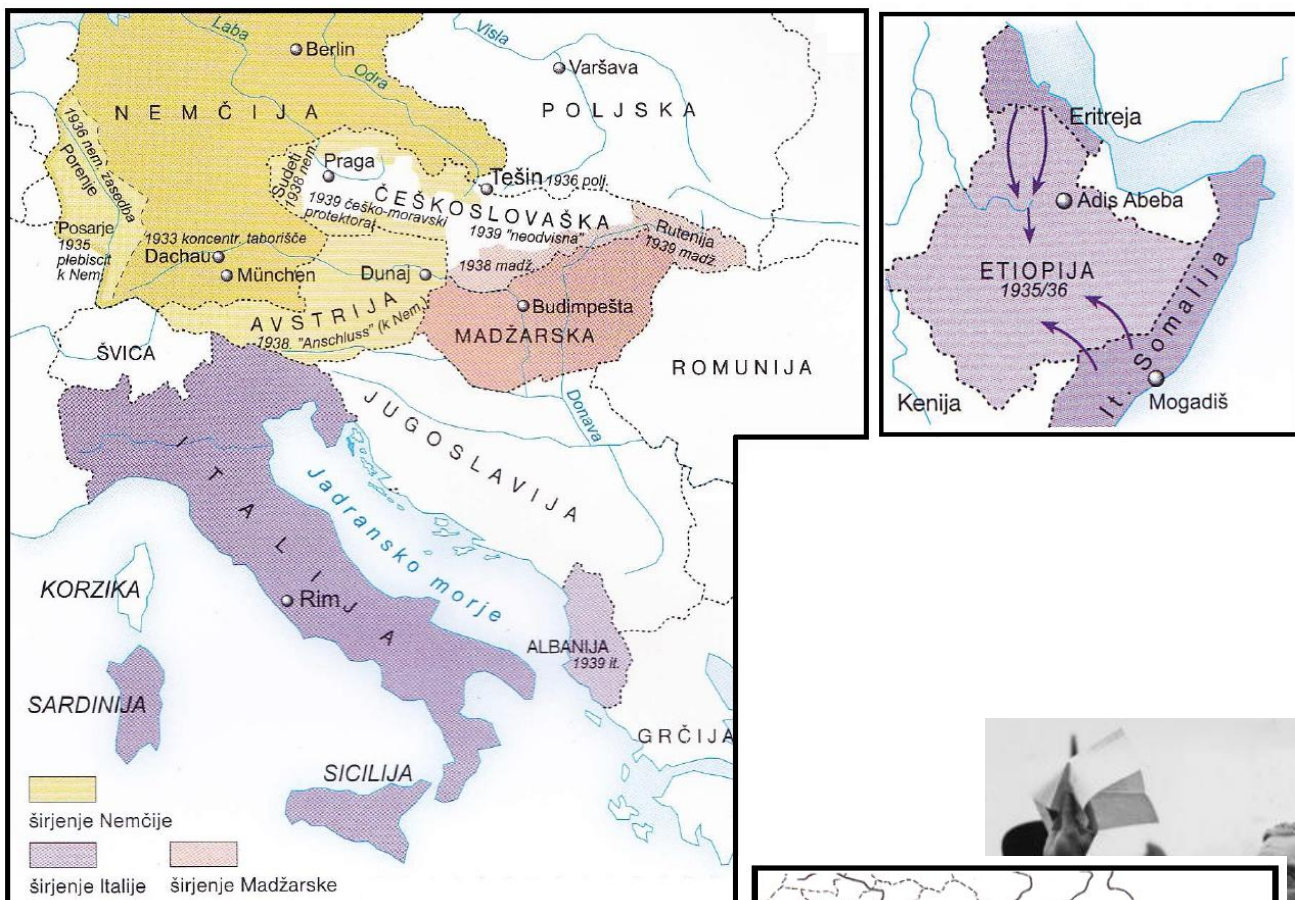
UČNO-DELOVNI LIST ŠT. 1

1. NAPADALNOST ITALIJE

S pomočjo zemljevidov vpiši manjkajoče besede.

Mussolini je Italijanom obljubljal obnovo rimskega imperija. Po Hitlerjevem prihodu na oblast so bili Francozi in Britanci pripravljeni Mussoliniju popuščati, zato si je ta lahko privoščil osvajalno vojno. Leta 1935 je Italija napadla **Etiopijo** in jo leta 1936 tudi dokončno osvojila. Skupaj s starimi kolonijami **Libijo**, **Somalijo** in **Eritrejo** je tvorila italijanski afriški imperij.

Italija je leta 1936 z ideološko sorodno **Nemčijo** sklenila politično zavezništvo, imenovano tudi os Rim-Berlin. Opogumljena zaradi popustljivosti zahodnih velesil do nemških osvajanj je Italija aprila 1939 zasedla in si priključila **Albanijo**, ki je bila do takrat samo njen protektorat.

2. GOVOR NEVILLA CHAMBERLAINA

Na podlagi posnetka odgovori na vprašanja.

1. Na kaj se nanaša "češki problem", o katerem govori Chamberlain?

Nanaša se na Hitlerjevo zahtevo po Sudetih.

2. Kaj je pokazal angleški javnosti? Pokazal je podpisan dogovor med njim in Hitlerjem.

3. O čem sta se sporazumela Chamberlain in Hitler?

Sporazumela sta se, da je vprašanje anglo-nemških odnosov primarnega pomena za obe državi in za Evropo, ter da njuni državi ne bosta več vstopili v vojno.

4. Kako se je ljudstvo odzvalo na njegove besede?

Ljudstvo mu je vzklikalo in mu ploskalo, bili so navdušeni.

5. Po njegovem izrazu sklepaj, ali je bil Chamberlain zadovoljen. Katero stvar je po njegovem prepričanju zagotovil svoji državi in Evropi?

Bil je zadovoljen. Prepričan je bil, da je zagotovil mir.

DELOVNI LIST ŠT. 2

1. Odgovori na vprašanje.

Zakaj je prišlo do španske državljanske vojne? Kdo je zmagal?

Španska državljanska vojna se je začela, ker se je del vojske, ki so jo podprli veleposestniki in Cerkev, uprl reformam vlade v korist delavcev. Zmagali so nacionalisti z generalom Francom na čelu.

(Picasso: Guernica)

2. Obkroži pravilno trditev.

Katere države so sklenile trojni pakt?

- e) SZ, ZDA in Velika Britanija
- f) **Nemčija, Italija in Japonska**
- g) Nemčija, Japonska in SZ
- h) Nemčija, Španija in Italija

Kdo je pomagal nacionalistom v španski državljanski vojni?

- e) Nemčija in Velika Britanija
- f) Francija in Italija
- g) SZ in Jugoslavija
- h) **Nemčija in Italija**

3. Poveži letnice z dogodki.

1931	Japonska zasede Mandžurijo
1935	začne se španska državljanska vojna
1936	Nemčija zasede Sudete
1937	Japonska zasede Filipine
mar. 1938	Japonska napade ostalo Kitajsko
okt. 1938	Italija napade Etiopijo
1939	Nemčija si priključi Avstrijo
	Italija zavzame Albanijo

4. Leta 1939 se je končala španska državljanska vojna, kmalu zatem pa se je začela 2. svetovna vojna. K vsaki državi pripiši njenega voditelja.

Italija	Benito Mussolini
Nemčija	Adolf Hitler
Španija	Francisco Franco
SZ	Stalin

5. Reši križanko in dobil boš staro ime za Etiopijo.

1. Kitajska provinca, ki jo je zasedla Japonska
2. Britanski ministrski predsednik Neville _____
3. Del Češkoslovaške, ki si ga je Nemčija priključila
4. Vodja Italije Benito _____
5. Picassova slika
6. Izraz za priključitev Avstrije Nemčiji
7. Afriška država, ki jo je zavzela Italija
8. _____ pakt oz. os. Rim-Berlin-Tokio
9. Totalitarni politični sistem v Italiji

Geslo: **ABESINIJA**

4. SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA PO ŠTEVILKAH STRANI NA PPT-PREDSTAVITVI

str. 2: cesar Hirohito

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/67/Emperor_Hirohito_coronation_1928.jpg
(Dostop: 23. 5. 2014)

str. 3: zemljevid japonskih zasedenih ozemelj

Svetovna zgodovina, 2. izd., Ljubljana: Cankarjeva založba, 1981, str. 575.

str. 5: podpis trojnega pakta

<http://www.edaugusts.com/wordpress/wp-content/uploads/2011/04/Kurusu-Alfieri-Buti-Ciano-Schmidt-Stahmer-Weisz%20A4cker-Mackensen-Hitler-Mei%20Fner-and-Woermann-September-27-1940.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 6: zemljevida italijanskih zasedenih ozemelj

Šehić, Denis, Demir Šehić, *Atlas svetovne zgodovine. XX. in XXI. stoletje*, Ljubljana: Dnevnik, 2006, str. 39.

str. 8: fotografija Adolfa Hilterja

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/Bundesarchiv_Bild_183-S33882_Adolf_Hitler_retouched.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 10: razširitev Nemčije v letih 1933-1939

Zgodovina v slikah, zv. 16: 1918-1945, Ljubljana: DZS, 1980, str. 7379.

str. 11: münchenska konferenca

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9c/Bundesarchiv_Bild_183-R69173%2C_M%C3%BChener_Abkommen%2C_Staatschefs.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 12: Neville Chamberlaine

<http://img718.imageshack.us/img718/741/article1053798028321360.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 14: razširitev Nemčije v letih 1933-1939

Zgodovina v slikah, zv. 16: 1918-1945, Ljubljana: DZS, 1980, str. 7379.

str. 16: Francisco Franco

<http://banderasdeotrocolor.files.wordpress.com/2008/06/francomedierda.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 17: Potek španske državljanske vojne (4 zemljevidi)

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/12/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_September_1936.png (Dostop: 23. 5. 2014)

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/07/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_October_1937.png (Dostop: 23. 5. 2014)

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/90/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_July_1938.png (Dostop: 23. 5. 2014)

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/18/Map_of_the_Spanish_Civil_War_in_February_1939.png (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 18: Ruševine mesta Guernica

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/ca/Bundesarchiv_Bild_183-H25224%2C_Guernica%2C_Ruinen.jpg (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 19: Umetniška slika Guernica

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/7/74/PicassoGuernica.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

Pablo Picasso

<http://suzanasvent.eu/blog/wp-content/uploads/2013/12/Pablo-Picasso-9440021-1-402.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

str. 20: Delavci v Madridu se učijo uporabljati mitraljez

Bebler, Aleš, ur., *Naši Španci : zbornik fotografija i dokumenata o učešču jugoslovenskih dobrovoljaca u Španskom ratu 1936 - 1939*, Ljubljana: Španski borci Jugoslavije, 1961, str 69.

5. SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA NA DELOVNIH LISTIH

DELOVNI LIST ŠT. 1

Naloga 1

Zemljevidi italijanskih zasedenih ozemelj:

- Šehić, Denis, Demir Šehić, *Atlas svetovne zgodovine. XX. in XXI. stoletje*, Ljubljana: Dnevnik, 2006, str. 39.
- Globočnik, Janez et al., *Zgodovina na maturi 2010*, Ljubljana: Intelego, 2009, str. 176.

Naloga 2

Neville Chamberlain:

- <http://img718.imageshack.us/img718/741/article1053798028321360.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

DELOVNI LIST ŠT. 2

Naloga 1

Picassova Guernica:

- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/7/74/PicassoGuernica.jpg> (Dostop: 23. 5. 2014)

Naloga 5 (mreža)

Zemljevid Afrike z označeno Etiopijo:

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/Ethiopia_%28Africa_orthographic_projection%29.svg (Dostop: 23. 5. 2014)

6. DIAPOZITIVI PPT-PREDSTAVITVE UČNE URE

AGRESIJA MILITARISTIČNIH DRŽAV IN ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

Matej Hreščak

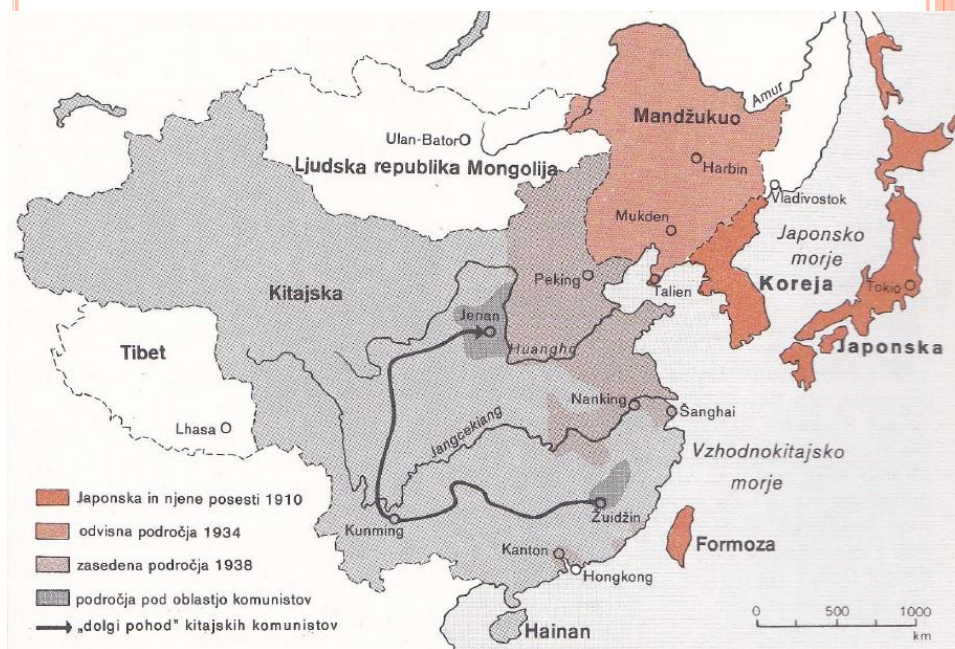
Maj 2014

JAPONSKA

- Zmagovalka v 1. svetovni vojni
- Ima vpliv v Koreji
- Japonsko plemstvo in vojska se v 30. letih upreta vplivu ZDA na Tihem oceanu
- 1931 Japonska napade kitajsko provinco Mandžurijo

Cesar Hirohito

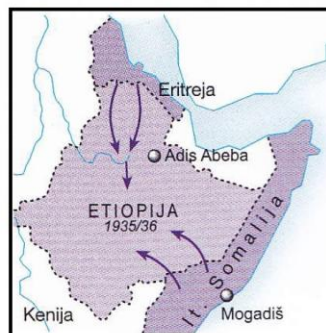

- Društvo narodov napad obsodi in zahteva umik japonske vojske → ni upoštevano
- Mandžurija postane japonska marionetna država
- 1937 Japonska napade še Sovjetsko zvezo in Mongolijo → je poražena
- Zasede tudi del kitajskega ozemlja → začne se vojna, ki traja vse do leta 1945

- Razvije se japonski militarizem in nacionalizem (večvrednost v primerjavi z drugimi)
- Družbena ureditev in ideologija podobni fašizmu
- 1940 trojni pakt – os Rim-Berlin-Tokio

ITALIJA

Mussolini je Italijanom obljubljal obnovo rimskega imperija. Po Hitlerjevem prihodu na oblast so bili Francozi in Britanci pripravljeni Mussoliniju popuščati, zato si je ta lahko privoščil osvajalno vojno. Leta 1935 je Italija napadla **Etiopijo** in jo leta **1936** tudi dokončno osvojila. Skupaj s starimi kolonijami **Libijo**, **Somalijo** in **Eritrejo** je tvorila italijanski afriški imperij.

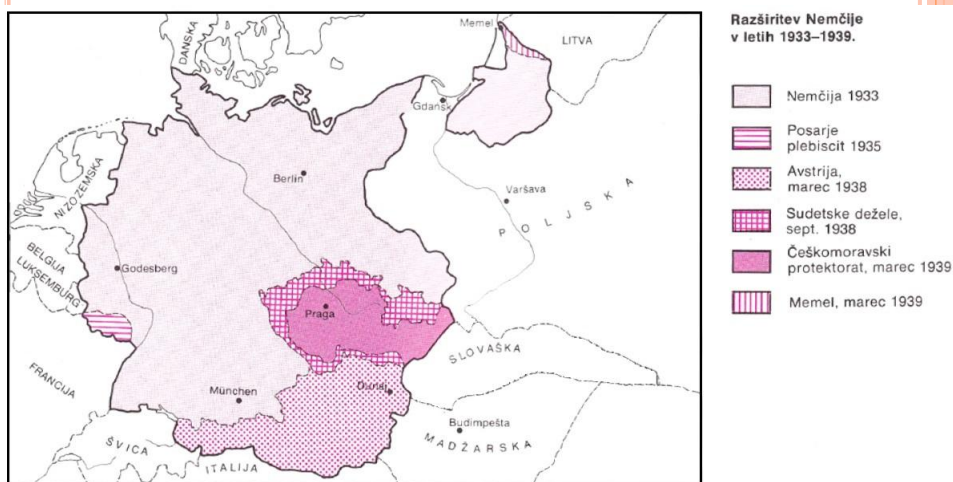
Italija je leta 1936 z ideološko sorodno **Nemčijo** sklenila politično zavezništvo, imenovano tudi os Rim-Berlin. Opogumljena zaradi popustljivosti zahodnih velesil do nemških osvajanj je Italija aprila 1939 zasedla in si priključila **Albanijo**, ki je bila do takrat samo njen protektorat.

NEMČIJA

- Ideja Velike Nemčije – v njej vsi Nemci
- Nemčija izstopi iz DN – ne plačuje vojne odškodnine
- Oboroževanje in priprava na vojno
- Vzgajanje mladine v nacističnem duhu
- Nacistične ideje se širijo tudi v tujino (med drugim v Kraljevino Jugoslavijo)

- **1935** se prebivalci **Posarja** na plebiscitu odločijo za priključitev k Nemčiji
- Kmalu zatem je nemška vojska zasedla **Porenje**
- Zahodne države to dopustijo, zato Hitler nadaljuje s svojo politiko
- **Marca 1938** priključitev **Avstrije** – **anšlus**, pomagajo avstrijski nacisti
- Nato Hitler zahteva **Sudete** – tam nemška manjšina

- Zahodne države se bojijo vojne, zato pride do **münchenskega sporazuma** → **Nemčija, Italija, Velika Britanija** in **Francija** odločijo o usodi Češkoslovaške
- Hitler **oktobra 1938** dobil zahtevano - **Sudete**

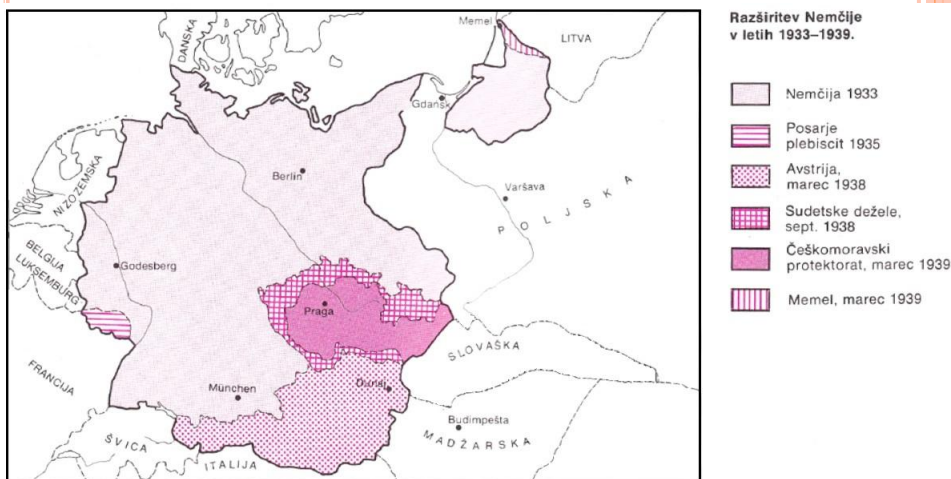
POSNETEK GOVORA NEVILLA CHAMBERLAINA PO MÜNCHENSKI KONFERENCI

Ob povratku iz Munchna je 30. septembra 1938 britanski ministrski predsednik Neville Chamberlain na letališču imel krajši govor:

»Rešitev češkega problema, ki je sedaj dosežena, je po mojem mnenju šele začetek v večjem sklopu dogovorov, v katerih bo cela Evropa lahko našla mir. Danes zjutraj sem imel še en pogovor z nemškim kanclerjem Hitlerjem in tukaj je pogodba, na katerem je napisano tako njegovo kot moje ime. Nekateri izmed vas ste morda že slišali, kaj vsebuje, ampak bi vam vseeno rad prebral: "Midva, nemški Fuhrer in kancler ter britanski ministrski predsednik, sva imela danes še eno srečanje in sva enotna v spoznanju, da je vprašanje anglo-nemških odnosov primarnega pomena za obe državi in za Evropo. Sporazum, podpisan včeraj ponoči, in anglo-nemški pomorski dogovor smatrava kot simbol želje najinih narodov, da nikoli več ne vstopita v vojno drug z drugim".«

- Spomladi 1939 Hitler okupiral še preostali del Češkoslovaške → Češka in Moravska postaneta protektorat, Slovaška pa neodvisna država
- Britanci in Francozi tudi tokrat popustili

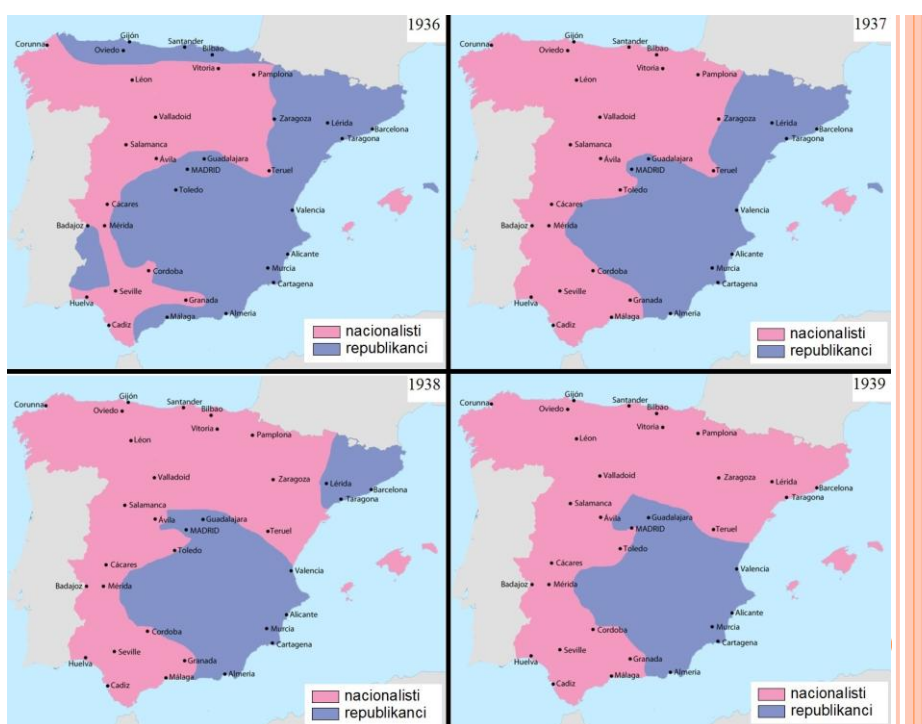
ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA

- **1931** so na parlamentarnih volitvah zmagali **republikanci**, kralj pa je moral emigrirati
- Država je postala demokratična republika
- Na volitvah **1936** je zmagala **Ljudska fronta** (zveza socialistov, komunistov, anarhistov in del republikancev)
- **reforme** v korist delavcev ter omejitev moči vojske in katoliške cerkve
- del vojske se temu upre

- Upor so podprli industrialci, veleposestniki (kamor sodi tudi Cerkev) in fašistično gibanje
- Na čelu upora je **Francisco Franco**
- Španija se razdeli na dva dela: **nacionalisti in republikanci**
- General Franco vodil nacionaliste

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

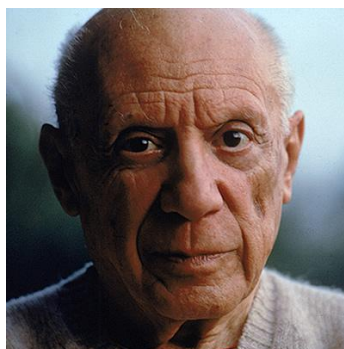
- Nacionalistom pomagajo **Nemci in Italijani**
- Nemško letalstvo je aprila 1937 bombardiralo mesto **Guernica**

Guernica

*Pablo
Picasso*

- Republikancem pomagata SZ in Jugoslavija (1500 borcev, med njimi 500 Slovencev)
- Po zmagi 1939 je Franco uvedel **fašistično vladavino**
- Španija se ni vključila v drugo svetovno vojno → Francov fašistični režim preživi vse do njegove smrti leta **1975**

*Delavci v
Madridu
(republikanci)
se učijo
uporabljati
mitraljez*

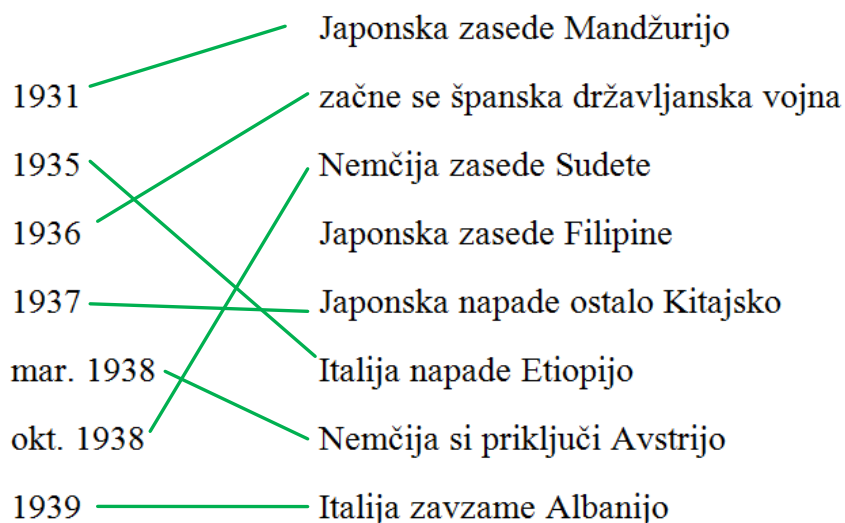
PONOVITVENI DELOVNI LIST

Katere države so sklenile trojni pakt?

- A. SZ, ZDA in Velika Britanija
- B. Nemčija, Italija in Japonska
- C. Nemčija, Japonska in SZ
- D. Nemčija, Španija in Italija

Kdo je pomagal nacionalistom v španski državljanski vojni?

- A. Nemčija in Velika Britanija
- B. Francija in Italija
- C. SZ in Jugoslavija
- D. Nemčija in Italija

Italija Benito Mussolini

Nemčija Adolf Hitler

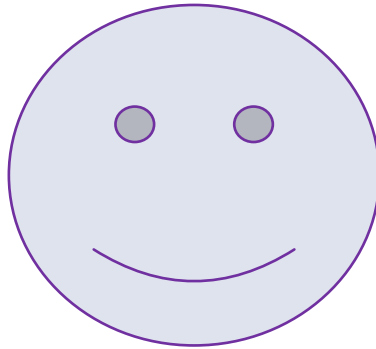
Španija Francisco Franco

Sovjetska zveza Stalin

KRIŽANKA

HVALA ZA POZORNOST!

Univerza v Ljubljani
**FILOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
NOVA VOJNA SE ZAČENJA**

DATUM: 22.5.2014

IME IN PRIIMEK:
Uršula Dačić
Barbara Dermastija

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9.
Datum: 22.5.
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: 2. svetovna vojna
Učna enota – naslov učne ure: Nova vojna se začenja
Učne oblike: frontalna oblika, individualno delo, delo v dvojicah
Učne metode: razlaga, razgovor, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo
Učne tehnike: križanka, rebus
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: Opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasnijo njene posledice.
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <p><i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- razložiti, kako in kdaj se je pričela 2. svetovna vojna
- opisati začetna osvajanja Sovjetske zveze v 2. svetovni vojni
- razložiti koristi nenapadalnega pakta za Nemčijo in Sovjetsko zvezo
- pojasniti razlike med vojskami različnih držav
- navesti glavne razloge za začetek druge svetovne vojne
</p> <p><i>Funkcionalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- pokazati spretnosti časovne in prostorske predstavljalnosti
- sodelovati v paru
- razbrati iz zemljevida katere države so bile vključene v vojni in katere ne
- primerjati fotografiji med sabo
</p> <p><i>Vzgojni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- obsoditi zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic
</p>

<p>Učna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učila: učni list, PPT predstavitev, učbenik (Gabrič, 2013, str. 26-27) - učni pripomočki: projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik, tabla
<p>Didaktične etape učnega procesa: Pripravljanje ali uvajanje, obravnavanje nove učne snovi ali usvajanje, ponavljanje</p>
<p>Medpredmetne povezave z vsebinami: slovenščina (uporaba slovenskega knjižnega jezika), geografija (prepoznavanje držav na zemljevidu), domovinska in državljanska kultura ter etika (odnos do drugih narodov), nemščina (blitzkrieg)</p>
<p>Novi pojmi s pojasnilom:</p> <p>Bliskovita vojna ali Blitzkrieg (vojaška taktika, ki temelji na hitrem prodoru oklopnih enot ob pomoči pehote in letalstva)</p> <p>Nenapadalni pakt (sporazum o nenapadanju med Nemčijo in Sovjetsko zvezo, podpisan avgusta 1939)</p>
<p>Viri in literatura:</p> <p>Brodnik, V., Gaber, B., Kunaver, V., Potočnik, D., Gabrič, A., Šifrer, M., Rode, M., Tawitian, A., Razpotnik, J. 2011. Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport : Zavod RS za šolstvo, str. 45.</p> <p>Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E., 2013. Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana : DZS, str. 119.</p> <p>Outline map of Europe.URL: http://www.enchantedlearning.com/geography/europe/outlinemap/</p> <p>The Wars of Germany. URL: http://www.historyguy.com/wars_of_germany.html#.U4NXS_mSwQM</p> <p>Finnish Soldiers. URL: http://ww2db.com/image.php?image_id=14485 (Citirano 20.5.2014)</p>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČ NI PRIPOMO ČKI

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

5 min	<p>Učitelj na tablo nariše vislice.</p> <p>Naslov učne ure je Nova vojna se začenja.</p> <p>Naučili se boste, kdaj in zakaj se je začela druga svetovna vojna, kakšne so bile razlike v oborožitvi med vojskami različnih držav, kako si je Hitler pridobival zaveznike, pogovorili pa se bomo tudi o nacistični rasni teoriji.</p> <p>Učitelj razdeli učne liste. Rešujte učne liste in dopišite zraven, še ostalo kar se vam zdi pomembno, na koncu vsakega vsebinskega poudarka pa jih bomo pregledali.</p>	<p>Učenci rešujejo vislice.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Vislice</p> <p>Razlaga</p>	<p>Tabla, kreda</p> <p>Učni list</p>
-------	--	--	---	--------------------------------------

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Pripave Nemčije na vojno</p> <p>15 min</p>	Kdaj je Hitler prišel na oblast?	Leta 1933.	Frontalna oblika, Razgovor	Učni list

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Od takrat se je Nemčija pripravljala na novo vojno. Povečala je izdatke za oboroževanje, mladino so vzgajali v borbenem duhu in vsem govorili o ogroženosti nemškega naroda. Ker se Velika Britanija in Francija nista takoj odzvali na prva nemška osvajanja, so se ta nadaljevala.</p> <p>Hitler je želel »Veliko Nemčijo«.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p>	<p>Razlaga</p>	
	<p>Kaj naj bi »Velika Nemčija« pomenila?</p>	<p>Združtev vseh Nemcev v eni državi.</p>	<p>Razgovor</p>	
	<p>Ker je take cilje, možno doseči zgolj s silo, so se Nemci še bolj pripravljali na vojno in osvajali ozemlja, ki so jih izgubili po prvi svetovni vojni. Velika Britanija in Francija na vojno nista bili pripravljene, saj nista toliko vlagali v vojsko, oborožitev kopenskih sil je bila zastarela.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p>	<p>Razlaga</p>	
	<p>Kaj je Hitler naredil, da si je zagotovil zavezništvo?</p>	<p>Podpiral je politične skupine in voditelje, naklonjene njegovim idejam.</p>	<p>Razgovor</p>	
	<p>Hitler je z državami</p>	<p>Učenci poslušajo</p>	<p>Razlaga</p>	

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>zaveznicami podpisoval pogodbe o sodelovanju, ostalim pa je namenil uničenje.</p> <p>Hitler si želi Poljsko. Velika Britanija in Francija mu v primeru napada na Poljsko zagorzita z vojno. Hitler se zato pogodi s Stalinom. Avgusta 1939 Nemčija in Sovjetska zveza podpišeta nenapadalni pakt. Sporazum je vseboval še tajni del o delitvi ozemelj v vzhodni Evropi.</p> <p>Kakšne koristi je pakt dal Nemčiji?</p> <p>Zakaj pa je pakt koristil Sovjetski zvezi?</p> <p>Učitelj z učenci preveri odgovore na učnem listu, ki se navezujejo na ta sklop.</p>	<p>razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p> <p>Če bi ji Francija in Velika Britanija napovedali vojno, bi se lahko bojevala le na zahodni meji.</p> <p>Odložil je vojno z nemčijo, s tajnim sporazumom pa je Sovjetski zvezi zagotovil baltske države, del Romunije in vzhodno Poljsko.</p> <p>Učenci sodelujejo pri preverjanju odgovorov.</p>	Razgovor	
--	--	--	----------	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>2. Začetek nove vojne</p> <p>7 min</p>	<p>2. svetovna vojna se prične 1. septembra 1939, ko brez predhodne napovedi Nemčija napade Poljsko. Pri tem nemška vojska uporabi novo taktiko t.i. bliskovito vojno ali Blitzkrieg. Velika Britanija in Francija priskočita na pomoč Poljski ter Nemčiji 3. septembra napovesta vojno.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p>	<p>frontalna oblika</p> <p>razlaga</p>	<p>Učni list</p>
	<p>Učitelj na zemljevidu pokaže francosko-nemško mejo, kjer so čakale francoske in britanske enote</p>	<p>Učenci opazujejo zemljevid</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri</p>	<p>ppt 3</p>
	<p>Dva tedna kasneje v Poljsko vdre še Rdeča armada in s tem je konec Poljskega odpora.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p>	<p>razlaga</p>	<p>učni list</p>
	<p>Učitelj na zemljevidu pokaže smer iz katere je Rdeča armada napadla Poljsko.</p>	<p>Učenci opazujejo zemljevid</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri</p>	<p>ppt 3</p>
	<p>Kateri državi sta si razdelili ozemlje Poljske?</p>	<p>Nemčija in Sovjetska zveza.</p>	<p>razgovor</p>	
	<p>Nemčija je po okupaciji pričela uvajati novi red, ki je za podlago imel nacistično rasno teorijo. Hoteli so uničiti Rome</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p>	<p>razlaga</p>	<p>učni list</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>in Jude, Slovane pa so hoteli uporabiti kot poceni delovno silo. Jude so pošiljali v uničevalna koncentracijska taborišča, Poljake pa so pričeli množično izseljevati.</p> <p>Glede na to da so veliko ljudi izselili, kaj mislite, da so naredili na izpraznjenih območjih?</p> <p>Učitelj z učenci preveri odgovore na učnem listu, ki se navezujejo na ta sklop.</p>	<p>Pričeli z naseljevanjem Nemcev.</p> <p>Učenci sodelujejo pri preverjanju odgovorov.</p>	<p>razgovor</p>	
<p>3. Sovjetska zveza na začetku vojne</p> <p>10 min</p>	<p>Del katere države je Sovjetska zveza pridobila takoj na začetku vojne?</p> <p>Poleg Poljske si je istega leta pridobila še vojaška oporišča v baltskih državah, že prihodnje leto pa si baltske države priključi kot sovjetske republike. Prav tako je od Romunije vzela Besarabijo.</p> <p>Si je Sovjetska zveza priborila dele ozemlja tudi kakšne druge sosednje države?</p>	<p>Vzhodni del Poljske.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p> <p>Da, Finske.</p>	<p>frontalna oblika razgovor</p> <p>razlaga</p> <p>razgovor</p>	<p>učni list</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Finska Sovjetski zvezi ob njenih zahtevah ni popustila, zato jo je konec leta 1939 Sovjetska zveza tudi napadla. Kljub šibkejši vojski se je Finska uprla in Sovjetski zvezi jo je uspelo poraziti šele leta 1940.</p> <p>Učitelj pokaže dve sliki in poda navodila za reševanje naloge na učnem listu.</p> <p>Skupaj z učenci preveri odgovore na učnem listu.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in ob njej rešujejo naloge na učnem listu</p> <p>Učenci s pomočjo slik primerjajo sovjetsko in finsko vojsko.</p> <p>Učenci sodelujejo pri preverjanju odgovorov.</p>	<p>razlaga</p> <p>Slikovna demonstracija</p> <p>individualno delo</p> <p>frontalna oblika razgovor</p>	<p>ppt 10</p>
<p>4. Glavni vzroki za vojno</p> <p>3 min</p>	<p>Učitelj poda učencem navodila, da v dvojicah razmislijo o vzrokih, ki so posamezne države pripravili na vojno.</p> <p>Učitelj kroži po razredu in pomaga šibkejšim učencem.</p> <p>Skupaj z učenci preveri odgovore na učnem listu.</p>	<p>Učenci razmišljajo, kaj bi lahko bili glavni vzroki za vojno.</p> <p>Učenci sodelujejo pri preverjanju odgovorov.</p>	<p>Frontalna razlaga</p> <p>delo v dvojicah</p> <p>frontalna oblika razgovor</p>	<p>učni list</p>

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
	Poda navodila za	Učenci poslušajo	Frontalna	Učni list

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

5 min	reševanje križanke na učnem listu.	navodila.	Razlaga	
	Učitelj kroži po razredu in pomaga šibkejšim učencem.	Učenci rešujejo križanko	Individualna	
	Skupaj pregledajo odgovore.	Sodelujejo pri pregledovanju odgovorov.	Frontalna Razgovor	

SEZNAM PRILOG:

1. Neizpolnjen učni list
2. Izpolnjen učni list
3. Seznam slikovnega gradiva po številkah strani na Powerpointu
4. Seznam slikovnega gradiva na delovnih listih.
5. Powerpoint v doc. formatu

1. Neizpolnjen učni list

UČNI LIST - NOVA VOJNA SE ZAČENJA

PRIPRAVE NEMČIJE NA VOJNO

- 1.) Pozorno poslušaj razlago in na zemljevidu pobarvaj tiste evropske države, ki so bile jeseni leta 1939 že vpletene v vojno.

- 2.) Dopolni!

Nemčija se je pripravljala na vojno, tako da je:

-
-
-

- 3.) Dopolni besedilo:

Hitler je v drugih evropskih državah podpiral politične skupine in _____, ki so bili naklonjeni njegovim idejam. Te so bile pripravljene z Nemčijo podpisati _____ o sodelovanju. Državam, ki bi se upirale, je Hitler namenil _____.

4.) Poveži črko z ustrežno številko.

a) Velika Nemčija	1) Delitev ozemelj v Vzhodni Evropi
b) Velika Britanija in Francija	2) Malo vlaganja v vojsko
c) Nenapadalni pakt	3) Oborožitev kopenskih sil je bila dobra
d) Tajni del	4) Združitev vseh Nemcev v eni državi
	5) Prijateljska pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo

ZAČETEK NOVE VOJNE

1.) Vnesi manjkajoč podatke.

Druga svetovna vojna se je pričela _____ z napadom Nemčije na _____. Poljski sta na pomoč priskočili _____ in _____, ki sta 3. septembra napovedali vojno Nemčiji. Nemška vojska je prvič uporabila novo strategijo imenovano _____ ali Blitzkrieg. Z oklepnimi vozili so tako ob pomoči _____ in _____ hitro prodrli na poljsko ozemlje. Ko na poljsko ozemlje vkoraka še _____, se končajo vsi upori in Poljsko si med seboj razdelita _____ in _____.

2.) Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Če je napačna jo popravi.

a) Nemčija je po osvojitvi Poljske pričela uveljavljati nov red, ki je bil zasnovan na nacistični rasni teoriji.   DA   NE

_____

b) Slované in Jude so hoteli uničiti, Francozi pa naj bi postali poceni delavna sila.   DA   NE

_____

c) Jude so pošiljali v uničevalna koncentracijska taborišča.   DA   NE

_____

SOVJETSKA ZVEZA NA ZAČETKU VOJNE

1.) Katera ozemlja si je Sovjetska zveza pridobila na začetku 2. svetovne vojne? Podčrtaj pravilne odgovore.

V Poljska	Z Poljska	Nemčija	Besarabija	Slovenija
baltske države	Norveška	Finska	Švica	Kitajska

2.) Oglej si slike na platnu in primerjaj finsko in nemško vojsko.

Nemška vojska	Finska vojska
---------------	---------------

--	--

GLAVNI VZROKI ZA VOJNO

-
-
-

2. Izpolnjen učni list

UČNI LIST - NOVA VOJNA SE ZAČENJA (REŠITVE)

PRIPRAVE NEMČIJE NA VOJNO

- 1.) Pozorno poslušaj razlago in na zemljevidu pobarvaj tiste evropske države, ki so bile jeseni leta 1939 že vpletene v vojno.

Pobarvane morajo biti Nemčija, Sovjetska zveza, Poljska, Velika Britanija, Francij, Finska, Litva, Latvija, Estonija.

2.) Dopolni!

Nemčija se je pripravljala na vojno, tako da je:

- *povečala izdatke za oboroževanje,*
- *mladino vzgajala v borbenem duhu,*
- *propagirala ogroženost nemškega naroda.*

3.) Dopolni besedilo:

Hitler je v drugih evropskih državah podpiral politične skupine in **voditelje**, ki so bili naklonjeni njegovim idejam. Te so bile pripravljene z Nemčijo podpisati **pogodbe** o sodelovanju. Državam, ki bi se upirale, je Hitler namenil **uničenje**.

4.) Poveži črko z ustrežno številko.

a) Velika Nemčija	1) Delitev ozemelj v Vzhodni Evropi
b) Velika Britanija in Francija	2) Malo vlaganja v vojsko,
c) Nenapadalni pakt	3) Oborožitev kopenskih sil je bila dobra
d) Tajni del	4) Združitev vseh Nemcev v eni državi
	5) Prijateljska pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo

a4, b2, c5, d1

ZAČETEK NOVE VOJNE

1.) Vnesi manjkajoč podatke.

Druga svetovna vojna se je pričela 1. septembra 1939 z napadom Nemčije na Poljsko. Poljski sta na pomoč priskočili Velika Britanija in Francija, ki sta 3. septembra napovedali vojno Nemčiji. Nemška vojska je prvič uporabila novo strategijo imenovano bliskovita vojna ali Blitzkrieg. Z oklepnimi vozili so tako ob pomoči pehote in letalstva hitro prodrli na poljsko ozemlje. Ko na poljsko ozemlje vkoraka še Rdeča armada, se končajo vsi upori in Poljsko si med seboj razdelita Nemčija in Sovjetska zveza.

2.) Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Če je napačna jo popravi.

- a) Nemčija je po osvojitvi Poljske pričela uveljavljati nov red, ki je bil zasnovan na nacistični rasni teoriji. **DA** **NE**

_____

- b) Slované in Jude so hoteli uničiti, Francozi pa naj bi postali poceni delavna sila. **DA** **NE**
Poljake in Jude so hoteli uničiti, Slovani pa naj bi postali poceni delavna sila.

- c) Jude so pošiljali v uničevalna koncentracijska taborišča. **DA** **NE**

_____

SOVJETSKA ZVEZA NA ZAČETKU VOJNE

1.) Katera ozemlja si je Sovjetska zveza pridobila na začetku 2. svetovne vojne? Podčrtaj pravilne odgovore.

V Poljska   Z Poljska   Nemčija   Besarabija   Slovenija
baltske države   Norveška   Finska   Švica   Kitajska

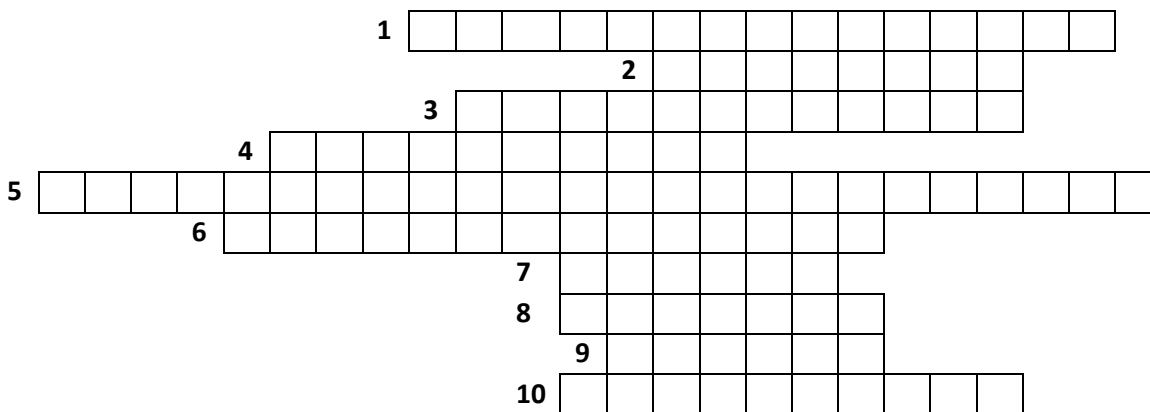
2.) Oglej si sliki na platnu in primerjaj finsko in nemško vojsko.

Nemška vojska	Finska vojska
- boljša oborožitev (oklepne enote, letalstvo in pehota)	- improvizirana oborožitev
- dobro pripravljene na vojno	- oblečeni v belo (kamuflača v snegu)
	- slabše pripravljene na vojno

GLAVNI VZROKI ZA VOJNO

- nova delitev ozemlja (države, ki so izgubile 1. svetovno vojno ali niso dobile želenega ozemlja so hotele dobiti novo ozemlje).
- države, ki so izgubile 1. svetovno vojno so se počutile ponižane zaradi mirovnih pogodb pariške konference.
- prihod diktatorjev in totalitarnih režimov na oblast kot posledica gospodarske krize (pri ljudeh so vzbujali občutek, da je njihova država zapostavljena in da si zaslužijo več).

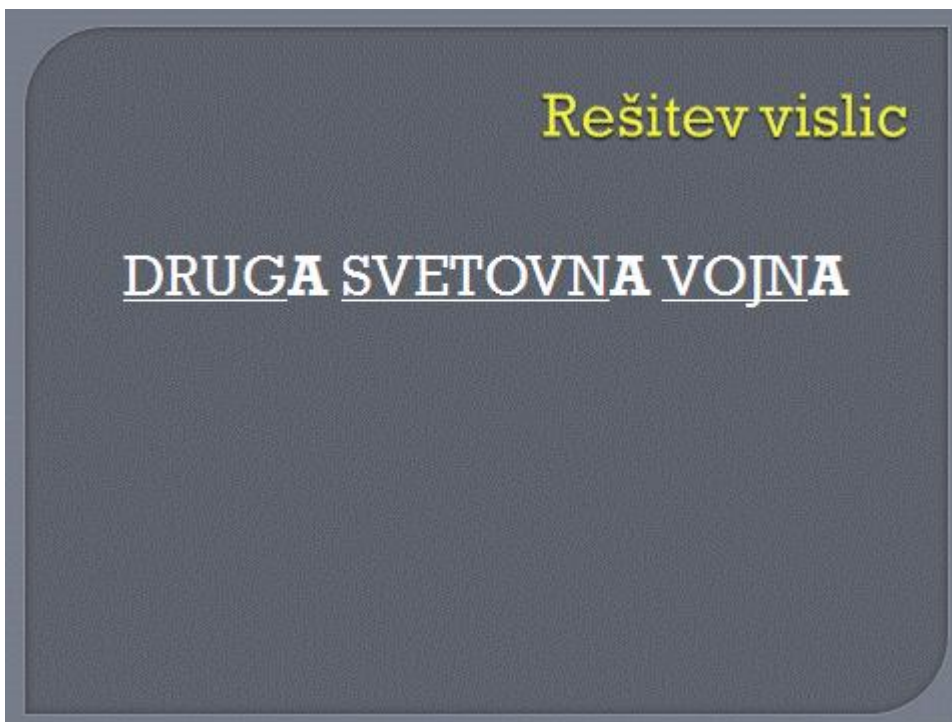
KRIŽANKA-ponavljanje

- 1.) Avgusta 1939 Nemčija in Sovjetska zveza podpišeta .....?
- 2.) Ena izmed držav, ki na pomoč priskoči Poljski.
- 3.) Poljska je kmalu po vdoru nemške vojske .....?
- 4.) Nemška vojaška strategija, bliskovita vojna ali ?
- 5.) Jude so zapirali v ?
- 6.) Država, ki jo je vodil Stalin.
- 7.) Rod kopenske vojske
- 8.) 2. svetovna vojna se prične z napadom Nemčije na ?
- 9.) Država, ki se je Sovjetski zvezi upirala do marca 1940
- 10.) Ozemlje, ki ga je Sovjetska zveza vzela Romuniji.

5. Powepoint v doc. formatu

Priprave Nemčije na vojno

Pozorno preučite razlage in na zemljevidu polbarvaj tiste evropske države, ki se bodo jeseni leta 1939 že vpletale v vojno.

Polbarvaj vse države, ki so leta 1939 že vpletene v vojno: Nemčija, Sovjetska zveza, Poljska, Velika Britanija, Francija, Finska, Litva, Latvija, Estonija.

Priprave Nemčije na vojno

2.) Dopolni!

Nemčija se je pripravljala na vojno, tako da je:

- **povečala izdatke za oboroževanje,**
- **mladino vzgajala v borbenem duhu,**
- **propagirala ogroženost nemškega naroda.**

Priprave Nemčije na vojno

3.) Dopolni besedilo:

Hitler je v drugih evropskih državah podpiral politične skupine in *voditelje*, ki so bili naklonjeni njegovim idejam. Te so bile pripravljene z Nemčijo podpisati *pogodbe* o sodelovanju. Državam, ki bi se upirale, je Hitler namenil *uničenje*.

Priprave Nemčije na vojno

4.) Poveži črko z ustrežno številko:

- a) Velika Nemčija
- b) Velika Britanija in Francija
- c) Nenapadalni pakt
- d) Tajni del

Rešitve: **a4, b2, c5, d1**

- 1) Delitev ozemelj v Vzhodni Evropi
- 2) Malo vlaganja v vojsko
- 3) Oborožitev kopenskih sil je bila dobra
- 4) Združitev vseh Nemcev v eni državi
- 5) Prijateljska pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo

Začetek nove vojne

1.) Vnesi manjkajoč podatke.

Druga svetovna vojna se je pričela 1. septembra 1939 z napadom Nemčije na Poljsko. Poljski sta na pomoč priskočili Velika Britanija in Francija, ki sta 3. septembra napovedali vojno Nemčiji. Nemška vojska je prvič uporabila novo strategijo imenovano bliskovita vojna ali Blitzkrieg. Z oklepnimi vozili so tako ob pomoči pehote in letalstva hitro prodri na poljsko ozemlje. Ko na poljsko ozemlje vkoraka še Rdeča armada, se končajo vsi upori in Poljsko si med seboj razdelita Nemčija in Sovjetska zveza.

Začetek nove vojne

2.) Obkroži ali je trditev pravilna ali napačna. Če je napačna jo popravi.

- a) Nemčija je po osvojitvi Poljske pričela uveljavljati nov red, ki je bil zasnovan na nacistični rasni teoriji. **DA** NE
- b) Slované in Jude so hoteli uničiti, Francozi pa naj bi postali poceni delavna sila. **DA** **NE**
Poljake in Jude so hoteli uničiti, Slovani pa naj bi postali poceni delavna sila.
- c) Jude so pošiljali v uničevalna koncentracijska taborišča. **DA** NE

Sovjetska zveza na začetku vojne

- 1.) Katera ozemlja si je Sovjetska zveza pridobila na začetku 2. svetovne vojne? Podčrtaj pravilne odgovore.

V Poljska

Z Poljska

Nemčija

Besarabija

Slovenija

baltske države

Norveška

Finska

Švica

Kitajska

Sovjetska zveza na začetku vojne

NEMŠKA VOJSKA

FINSKA VOJSKA

2.) Oglej si slike in primerjaj finsko in nemško vojsko.

NEMŠKA VOJSKA

- boljša oborožitev (oklepne enote, letalstvo in pehota)
- dobro pripravljene na vojno

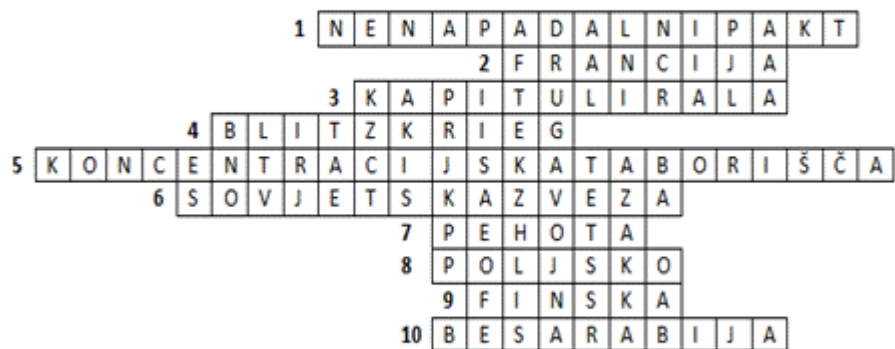
FINSKA VOJSKA

- improvizirana oborožitev
- oblečeni v belo (kamuflača v snegu)

Glavni vzroki za vojno

- nova delitev ozemlja (države, ki so izgubile 1. svetovno vojno ali niso dobile zelenega ozemlja so hotele dobiti novo ozemlje).
- države, ki so izgubile 1. svetovno vojno so se počutile ponižane zaradi mirovniških pogodb pariške konference.
- prihod diktatorjev in totalitarnih režimov na oblast kot posledica gospodarske krize (pri ljudeh so vzbujali občutek, da je njihova država zapostavljena in da si zaslužijo več).

Rešitev križanke

Univerza v Ljubljani
**FILIZOESKA
FAKULTEIA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
Spopad preraste v 2. svetovno vojno

DATUM: 20.maj 2014

IME IN PRIIMEK:
Brigita Gorjup
Petra Goltnik

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 20.5.2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: Spopad preraste v drugo svetovno vojno <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: Spopad preraste v drugo svetovno vojno.
Učna enota – naslov učne ure: Spopad preraste v drugo svetovno vojno.
Učne oblike: Frontalna učna oblika. Parna učna oblika. Individualna učna oblika.
Učne metode: Metoda razgovora. Metoda razlage. Metoda dela s pisnimi viri. Metoda dela s slikovnimi viri. Metoda dela z gibljivimi slikami. Metoda slikovne demonstracije.
Učne tehnike:
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta:<ul style="list-style-type: none">
- Opišejo glavne značilnosti 2. svetovne vojne ter pojasnijo njene posledice.
- Razvijejo spretnosti časovne in prostorske predstavljivosti.
- Obsodijo politične sisteme, ki kršijo človekove pravice.
- Obsodijo zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic,
- razvijejo zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj, stališč, izvernih predlogov in rešitev.
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <p><i>Izobraževalni učni cilji</i></p> <p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Razložiti nemški napad na zahod.
- Pojasniti, kaj je trojni pakt in kakšna je bila njegova vsebina.
- Razložiti, kako je vojna potekala na Balkanu in v Sredozemlju.

- Oceniti odnos med Nemčijo in SZ pred in na začetku 2. svetovne vojne.
- Poiskati razloge za nemški napad na zahod in Pearl Harbour.
- Ovrednotiti pomen vstopa ZDA v vojno za celoten potek druge svetovne vojne.
- Opisati razloge za neuspeh nemške vojske v Sovjetski zvezi.
- Našteti države vpletene v drugo svetovno vojno do leta 1941.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- Na zemljevidu pokazati začetne spopade v drugi svetovni vojni.
- Iz video posnetka razbrati, kdo so bile udeleženske začetka druge svetovne vojne.
- Pokazati spretnosti prostorske in časovne predstavljalivosti.
- Na časovnem traku razvrstiti dogodke, ki so se zgodili v letih 1940, 1941.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- Pokazati empatičen odnos do udeležencev vojn.
- Ceniti mir in se zaveda, do kakšnih grozljivih dogajanj lahko privedejo spori.
- Obsoditi politične sisteme, ki kršijo človekove pravice.

Učna sredstva:

- učila: Učni list, PPT predstavitev, učbenik (Gabrič, Rode, idr. 2002, str. 28.,29.), videoposnetka (Širjenje druge svetovne vojne v Evropi, Napad na Pearl Harbour), lističi z napisanimi dogodki,
- učni pripomočki: Projekcijsko platno, računalnik, vrvica, ščipalke, projektor.

Didaktične etape učnega procesa:

1. Pripravljanje ali uvajanje
2. Obravnavanje novi učne snovi ali usvajanje
3. Ponavljanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

Geografija: Učenci razvijajo prostorsko orientacijo, spoznavajo prostorske razsežnosti vojne na svetovni ravni, uporabljajo zemljevid.

Domovinska in državljska kultura ter etika: Učenci spoznavajo različne politične sisteme.

Slovenski jezik: Učenci spoznavajo nove pojme v slovenskem jeziku, glasno odgovarjajo na vprašanja, si zapisujejo učno snov.

Novi pojmi s pojasnilom:

Trojni pakt: Pogodba, ki so jo septembra 1940 podpisale Nemčija, Japonska in Italija, kasneje pa še druge države. Z njim so si obljubile pomoč in se dogovorile o vplivnih območjih posamične države.

Viri in literatura:

	<p>Dobro. Kaj bi rekli o začetku videa? Ste videli to, kar smo povedali v prejšnjih urah o začetku 2. svetovne vojne?</p> <p>Kaj pa smo rekli o začetkih?</p> <p>Dobro. To je bila res kratka ponovitev prejšnje snovi. Hkrati pa smo dobili občutek o hitem in velikem širjenju nemške države in spreminjanju Evrope nasploh.</p> <p>Zdaj vam bom razdelila delovne liste prek katerih bomo v današnji uri prešli na obdobje začetkov širjenja 2. svetovne vojne. Leti 1940 in 1941. Ob koncu ure bomo znali razložiti nemški napad na zahod, pojasniti, kaj je trojni pakt, razložiti, kako je vojna potekala na Balkanu in v Sredozemlju ter ovrednotiti pomen vstopa ZDA v vojno za celoten potek druge svetovne vojne.</p>	<p>veliko državo.</p> <p>Da.</p> <p>Da se je Nemčija hitro začela širiti. Da je napadla Poljsko, v vojno pa se je vključila tudi SZ.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
--	---	---	------------------------	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVALJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Nemčija se usmeri na zahod</p> <p>5 min</p>	<p>Kot sem napovedala, bo naše prvo poglavje usmeritev Nemške vojske na zahodni del Evrope.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p>	<p>Računalnik, projektor, projekcijsko platno, pisala.</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Na delovnem listu pred vami je prva naloga.</p> <p>(Učitelj nalogo prikaže tudi na projekcijskem platnu s pomočjo računalnika in PPT.)</p> <p>Pred vami je zemljevid Evrope. V minutki razmislite, kaj že veste o drugi svetovni vojni, spomnite se na prejšnji video posnetek in vsak sam naj poskusi rešiti vse tri dele prve naloge.</p> <p>Ste gotovi? Kako ste rešili a. del naloge? (Učitelj naključno izbere učenca in ga vpraša za rešitev.) Ostali preverite svojo rešitev in če je potrebno popravite.</p> <p>Dobro. Kot smo videli v video posnetku na začetku ure, je bila glavna pobudnica za 2. svetovno vojno nacistična Nemčija. Zato smo jo na zemljevidu seveda pobarvali. 1. septembra 1939,</p>	<p>Učenci rešujejo nalogo na delovnem listu.</p> <p>Učenci preverjajo svoje rešitve, eden odgovarja. Pobarval sem Nemčijo, Poljsko in Sovjetsko Zvezo.</p> <p>Učenci poslušajo, dopolnjujejo/ popravljajo rešitve.</p>	<p>Individualna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>Delovni list. (str. 1)</p> <p>PPT 3.</p> <p>PPT 4. Delovni list. (str 1.)</p>
--	--	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>je Nemčija napadla Poljsko, nato pa vanjo vdre še rdeča armada. Torej smo pobarvali še SZ in Poljsko.</p> <p>Kaj pa odgovor za del b.? Kateri so bili nemški cilji na zahodu Evrope? (Učitelj naključno izbere učenca in ga vpraša za odgovor.)</p> <p>Dobro. Zakaj ravno ti dve državi? Ja, ima še kdo kakšno idejo? Dobro. VB in Francija sta torej ob napadu na Poljsko le tej obljubili pomoč in 3. septembra Nemčiji napovedali vojno.</p> <p>Kaj pa ste razbrali iz treh puščic na zemljevidu?</p> <p>Dobro si sklepal. Nemčija je svoje interese na zahodu skušala uresničiti prek zasedbe okoliških držav, ki si jih pravilno naštel. Po zmagi nad Poljsko, so Nemci spomladi 1940 na zahodno mejo prestavili svoje najboljše enote in si zagotovili obrambo</p>	<p>Pobarval sem Francijo in Veliko Britanijo.</p> <p>Ker sta bili poleg Nemčije močni državi. Ker sta pomagali Poljski. Ker sta bili na strani antante.</p> <p>Prva puščica kaže, da je Nemčija napadla Dansko, druga, Norveško, tretja pa Belgijo in nato Francijo.</p>	<p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>PPT 5. Delovni list. (str 1.)</p> <p>PPT 6. Delovni list. (str 1.)</p>
--	---	--	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>in hkrati temelj za napad na zahod. Kot je vaš sošolec odgovoril in kot nam kaže prva puščica, je Nemčija najprej aprila 1940, zasedla Dansko in druga puščica kaže na Norveško. Sledila je uresničitev napada na Francijo. To je Nemčija izvedla tako, da je Francijo napadla prek nevtralne Belgije in tako obšla francosko obrambno črto. Francija je bila napadena maja 1940.</p> <p>Kdo smo še rekli, je bila močna država, ki je zdaj ostala sama nasproti veliki Nemčiji?</p> <p>Tako je. Nemčija se je v nadaljevanju vojne želela polastiti tudi te države. Odločila se je za letalski napad, s katerim bi VB tako oslabili, da bi se lahko na njej izkrkali in jo zavzeli. Toda napad ni bil uspešen in Nemci so misel o izkrcanju opustili.</p>	<p>Učenci dopolnjujejo/popravljajo odgovore.</p> <p>Velika Britanija.</p>	<p>Metoda razgovora in razlage.</p>	
<p>2. Trojni pakt</p>	<p>No, pa smo pri drugi nalogi. Na časovnem traku na</p>		<p>Frontalna oblika. Metoda</p>	

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Zelo dobro ste odgovarjali. Kdo pa so bile države, ki ste jih lahko razbrali iz vsebine okvirčka na delovnem listu, ki so trojni pakt podpisale?</p> <p>Tako je. Trojni pakt nam pove, da so bile to tri države. Zato trojni. Res pa je, da so bile tri samo na začetku. Kot ste rekli, so to bile, Nemčija, Italija in Japonska. Nato so ta dokument podpisale še Madžarska, Romunija, Slovaška, marca 1941 pa še Bolgarija in Jugoslavija.</p> <p>Kaj menite, so se države dogovorile?</p> <p>Kaj pa pravi tretja točka?</p> <p>Proti komu mislite, da je bil trojni pakt</p>	<p>Nemčija, Italija in Japonska.</p> <p>Japonska je priznala vodilno vlogo Nemčiji in Italiji pri uvajanju novega reda v Evropi. Nemčija in Italija pa pri uvajanju novega reda v V. Aziji, Japonski.</p> <p>Da so se dogovorile tudi za pomoč druga drugi na političnem, vojaškem in gospodarskem področju, če bi jih napadel zunanji sovražnik.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	
--	--	---	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>usmerjen? Danes smo govorili o spodletelem poskusu Nemčije na državo, ki jim je stala nasproti. Kdo je ta?</p> <p>Tako je. Poleg nje pa še ZDA, o katerih bomo govorili malo kasneje.</p> <p>Strnimo zdaj in zapišimo, kaj je trojni pakt. Je torej pogodba, ki so jo septembra 1940 podpisale Nemčija, Japonska in Italija, kasneje pa še druge države. Z njim so si obljubile pomoč in se dogovorile o vplivnih območjih posamične države.</p>	<p>Velika Britanija.</p> <p>Učenci zapisujejo.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
<p>3.</p> <p>5 min</p>	<p>Vojna na Balkanu in v Sredozemlju</p> <p>Zdaj pa si bomo pogledali, kako je vojna potekala v naši bližini. Med razlago si oglejte vprašanja na delovnem listu. (Učitelj začne z razlago.) Razlaga: »Vojno v Sredozemlju sproži Italija, <u>jeseni 1940 napade Grčijo in Egipt.</u> Sledi neuspeh, za pomoč</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in izpolnijo tretjo nalogo na delovnem listu.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Delovni list str. 2.</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>zaprosi Nemčijo. Marca 1941 <u>Jugoslavija podpiše trojni pakt.</u> Hitler <u>napade Jugoslavijo 6. aprila 1941.</u> Sledi napad na Grčijo in Egipt.«</p> <p>Učitelj učencem prikaže zemljevid prodiranja Nemčije in Italije na Balkan.</p> <p>Učitelj učencem prikaže karikaturu Hitlerja, ki vabi Jugoslavijo in Turčijo. Učencem postavi vprašanja : Kaj prikazuje karikatura ? Zakaj sta državi tako prikazani ? Koga preganja krava v ozadju ? Zakaj ?</p> <p>Skupaj ponovijo vprašanja iz delovnega lista, učitelj pokliče učenca, ki odgovori na vprašanje.</p>	<p>Učenci odgovarjajo : Jugoslavijo in Turčijo, ki sta verjeli obljubam Hitlerja. Ker avtor karikature meni, da sta se ujeli v past. Preganja Mussolinija, ker je izgubljal v vojni z Grčijo.</p> <p>Učenci odgovarjajo na vprašanja.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda dela s slikovnim gradivom</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Slika zemljevida na PPT 11.</p> <p>Karikatura na PPT 12. i</p> <p>Delovni list str. 2.</p>
<p>4. 5 min</p>	<p>Napad na Sovjetsko zvezo Do sedaj Nemčija ni bila v vojni s Sovjetsko zvezo, zdaj pa se bo to spremenilo. (Učitelj začne z razlago.) Razlaga : »Kljub nenapadalnemu paktu Nemčija 22.</p>	<p>Učenci poslušajo razlago in rešujejo četrto nalogo na delovnem listu.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p>	<p>Delovni list str. 2.</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>junija 1941 napade Sovjetsko zvezo. Ta v slabi pripravljenosti, primanjkuje jim dobrih poveljnikov, Nemčija zato hitro napreduje. Zaradi zime in obsežne dežele nemška vojska obtiči, sovjetska vojska si opomore, novi tanki in generali. Preobrat v vojni»</p> <p>Učitelj prikaže fotografijo nemške vojske v snegu. Učencem postavi vprašanja : Kaj menite, da prikazuje fotografija ? S kakšnimi težavami se je srečevala nemška vojska ? Ali se spomniš na podoben primer kdaj prej v zgodovini ?</p> <p>Skupaj ponovijo vprašanja iz delovnega lista, učitelj pokliče učenca, ki odgovori na vprašanje.</p>	<p>Učenci odgovarjajo na vprašanja :</p> <p>Nemško vojsko v Sovjetski zvezi pozimi. Hud mraz, ozeblina, orožje ni delovalo, slaba motivacija vojakov.</p> <p>Pohod Napoleona v Rusijo leta 1812.</p> <p>Učenci izpolnjujejo delovni list.</p>	<p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Fotografija vojakov na PPT 14.</p> <p>Delovni list str. 2.</p>
<p>5.</p> <p>10 min</p>	<p>Napad na Pearl Harbour</p> <p>Zdaj si bomo pogledali posnetek nekega napada iz druge svetovne vojne, vi pa</p>		<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda dela z</p>	<p>Posnetek iz filma Pearl Harbour (vir: priloga</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>pomislite za kateri znan napad gre. Oglede posnetka iz filma Pearl Harbour (priloga 5). Po ogledu postavi učitelj vprašanja : Kakšni so občutki po ogledu dela filma ? Veste za kateri dogodek gre, naslov filma ? Že kaj veste o tem ? Glede na odgovore učencev učitelj dopolnjuje povedano z razlago.</p> <p>Razlaga učitelja : »Japonska želi novih ozemelj, ovirajo jo ZDA. 7. decembra 1941 napade ameriško vojaško oporišče v Pearl Harbourju. ZDA vstopijo v vojno, vojna postane svetovna.«</p> <p>Vprašanja po razlagi in filmu iz delovnega lista : Zakaj je Japonska napadla Pearl Harbour ? Kako je napad na Pearl Harbour vplival na vstop ZDA v vojno ? Kakšna čustva je zbudil pri prebivalcih ?</p>	<p>Učenci odgovarjajo na vprašanja : Tesnoba, napetost, žalost. Napad na Pearl Harbour.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in rešujejo peto nalogo na delovnem listu.</p> <p>Učenci odgovarjajo : Čutila strah pred ZDA, videla v njih oviro za širjene ZDA se po tem odločijo za vojno.</p> <p>Žalost, domoljubna čustva, ogorčenje.</p>	<p>gibljevimi slikami</p> <p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>5)</p> <p>Delovni list str 2.</p>
--	---	--	--	--------------------------------------

	<p>Mislite, da so prebivalci zaradi tega začeli podpirati vojno ? Zakaj pravimo, da se je vojna sprevrgla v svetovno ?</p>	<p>Ker se je vojna razširila po celem svetu, ni potekala le v Evropi.</p>		
--	--	---	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>5 minut</p>	<p>Zdaj pa bomo izvedli še zaključno ponavljanje.</p> <p>Učitelj na tablo ali steno pripne vrvico in nanjo obesi napisane letnice 1940, 1941 in 1942. Učenci sodelujejo v parih ali v trojicah, če je potrebno. Par izžreba listek, na katerem je napisan določen dogodek, ki so ga to uro obravnavali. Nato eden izmed dvojice pride pred tablo in s pomočjo magnetov pritrди listek na ustrezno mesto na časovnem traku. Pri določanju časa dogodka si učenci pomagajo z učbenikom in delovnim listom. Lističi z napisanimi dogodki so v prilogi 7.</p>	<p>Učenca izžrebata listek, se med sabo posvetujeta, če ne gre, si pomagata z učbenikom ali delovnim listom.</p> <p>Eden od dvojice listič pritrди na pravo mesto.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Oblika parnega dela</p>	<p>Učbenik (Gabrič, Rode, idr. 2002, str. 28.,29.) Delovni list (v prilogi 1.) Lističi z dogodki (v prilogi 8.) Tabla Vrvica, ki predstavlja časovni trak.</p>

SEZNAM PRILOG:

7. Zapis učne snovi
Rešen učni list.
8. Neizpolnjeni učni list.
9. Izpolnjeni učni list.
10. Seznam slikovnega gradiva (navedba literature, str.) po številkah diapozitivov ali strani na Powerpointu.
11. Seznam slikovnega gradiva (navedba literature, str.) na delovnih, učnih ali ponovitvenih listih itd.
12. Seznam uporabljenih videoposnetkov.
13. PowerPoint v doc. formatu.
14. Lističi za ponavljanje.
15. Rešena naloga za ponovitev.

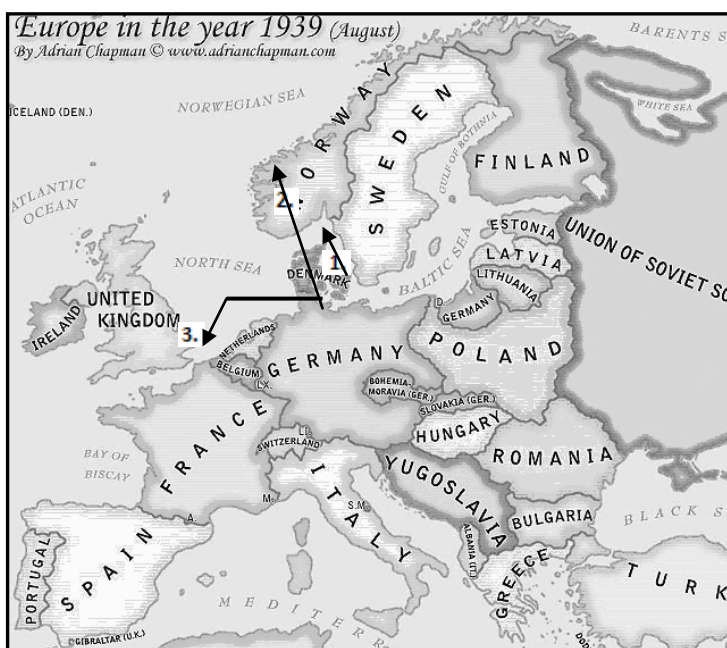
Priloga 1: Zapis učne snovi

Rešen učni list.

DELOVNI LIST: SPOPAD PRERASTE V DRUGO SVETOVNO VOJNO

POMLAD 1940

1. Nemčija se usmeri na zahod

http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php

a.) Z barvo označi, katere države so do pomladi 1940 bile vključene v vojno.

b.) Kateri so bili nemški cilji na zahodu Evrope? (Označi jih z drugo barvo.)

c.) Poskusi razbrati, kaj pomenijo puščice na zemljevidu.

Prva puščica Zasedba Danske.

Druga puščica: Zasedba Norveške.

Tretja puščica: Vkorakanje v Francijo prek Belgije.

Vir:

SEPTEMBER 1940

2. Trojni pakt

Kaj je trojni pakt?

Trojni pakt je vojaška zveza Italije, Nemčije in Japonske, katere namen je bil prevlada nad čim večjim delom sveta.

Kdo so njegove podpisnice?

Japonska, Nemčija in Italija. Kasneje pristopijo še: Madžarska, Romunija, Slovaška, Bolgarija in Jugoslavija.

Vsebina:

1. Japonska priznava vodilno vlogo Nemčije in Italije pri uvajanju novega reda v Evropi.
  2. Nemčija in Italija priznavata vodilno vlogo Japonske pri uvajanju novega reda v vzhodni Aziji.
  3. Države podpisnice bodo pomagale druga drugi na političnem, gospodarskem in vojaškem področju, če bo katero izmed njih napadla zunanja sila.
  5. Države podpisnice potrjujejo, da se nobena točka sporazuma ne dotika trenutnega političnega statusa med posamezno državo in Sovjetsko zvezo.
- ...

Vir B: Izvleček iz trojnega pakta

Vir: Gabrič, Aleš, idr. *Koraki v času* 9. 28.

POMLAD 1941

3. Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

- a) Kdo je jeseni 1940 začel vojno v Sredozemlju in kako?

Vojno začne Italija, ko napade Grčijo in Egipt.

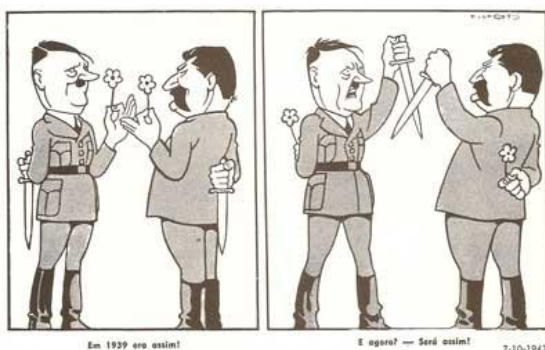
- b) Kateri državi je Nemčija napadla aprila 1941 na Balkanu? Ali je bil odpor v obeh državah enako močan?

Nemčija je aprila 1941 napadla Jugoslavijo in Grčijo. Upor je nastal v obeh državah, ampak je bil v Jugoslaviji kmalu zatrt, zaradi notranjih nasprotovanj v državi in šibke vojske. Grčija se je upirala dlje časa.

POLETJE 1941

4. Nemčija napade Sovjetsko zvezo

- a) Stalin ni pričakoval, da bo Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Kakšen je bil odnos med državama pred vojno in ob začetku vojne?

Državi sta pred vojno sklenili pakt o nenapadanju, zato Stalin ni pričakoval napada na Sovjetsko zvezo.

Vir: http://chargistaudio.zip.net/arch2012-06-24_2012-06-30.html. (Pridobljeno: 14.5.2014)

- b) 22. junija 1941 je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, ki na napad ni bila pripravljena, vendar se je situacija kmalu obrnila. Katere okoliščine so ovirale Nemčijo pri napredovanju in kako se je okrepila sovjetska Rdeča armada?

Nemčijo je pri napadu ovirala huda zima, ki je vojaki niso bili vajeni, in ruska prostranstva. Medtem je Sovjetska zveza okrepila vojsko, jo opremila z novimi tanki in nastavila nove generale.

5. Napad na Pearl Harbour

- a) Zakaj se je Japonska vključila v vojno? Zakaj si je za cilj napada izbrala ravno Pearl Harbour?

Japonska se je vključila v vojno, da bi zmanjšala moč ZDA. Za cilj si je izbrala Pearl Harbour, ker je tam bilo ameriško vojaško oporišče z večino ameriškega ladjevja na Pacifiku.

Vir: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>. (Dostopno: 14.4.2014)

- b) Kako je napad vplival na položaj ZDA v drugi svetovni vojni? Zakaj pravimo, da se je po tem dogodku vojna sprevrgla v svetovno vojno?

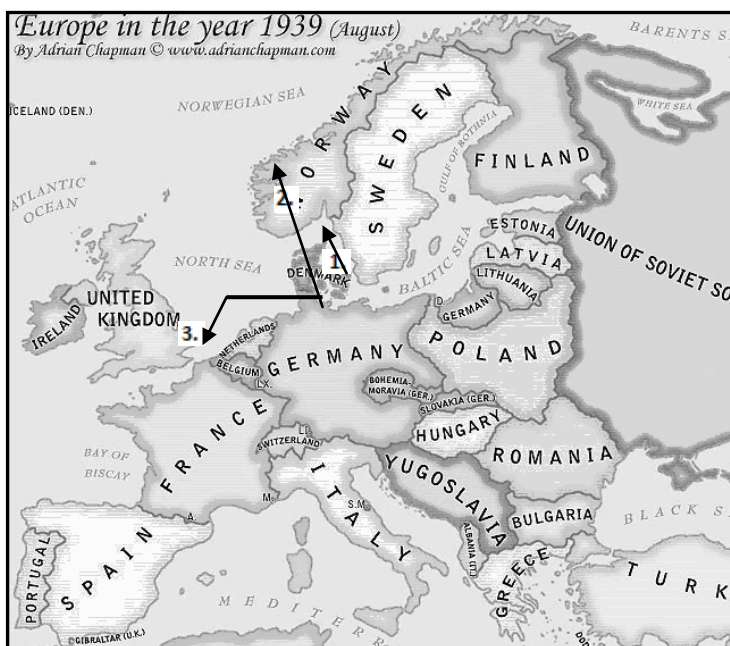
ZDA se vključijo v vojno. Vojni rečemo svetovna, ker je sedaj zajela cel svet, ne le Evrope.

Priloga 2. Neizpolnjeni učni list.

DELOVNI LIST: SPOPAD PRERASTE V DRUGO SVETOVNO VOJNO

POMLAD 1940

1. Nemčija se usmeri na zahod

a.) Z barvo označi, katere države so do pomladi 1940 bile vključene v vojno.

b.) Kateri so bili nemški cilji na zahodu Evrope? (Označi jih z drugo barvo.)

c.) Poskusi razbrati, kaj pomenijo puščice na zemljevidu.

Prva puščica: _____.

Druga puščica: _____.

Tretja puščica: _____.

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php (Pridobljeno: 14.5.2014)

SEPTEMBER 1940

2. Trojni pakt

Kaj je trojni pakt?

Kdo so njegove podpisnice?

Vsebina:

1. Japonska priznava vodilno vlogo Nemčije in Italije pri uvajanju novega reda v Evropi.
  2. Nemčija in Italija priznavata vodilno vlogo Japonske pri uvajanju novega reda v vzhodni Aziji.
  3. Države podpisnice bodo pomagale druga drugi na političnem, gospodarskem in vojaškem področju, če bo katero izmed njih napadla zunanja sila.
  5. Države podpisnice potrjujejo, da se nobena točka sporazuma ne dotika trenutnega političnega statusa med posamezno državo in Sovjetsko zvezo.
- ...

Vir B: Izvleček iz trojnega pakta

Vir: Gabrič, Aleš, idr. *Koraki v času* 9. 28.

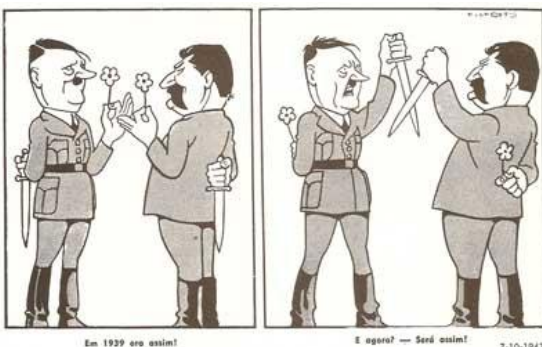
POMLAD 1941

3. Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

- c) Kdo je jeseni 1940 začel vojno v Sredozemlju in kako?
- d) Kateri državi je Nemčija napadla aprila 1941 na Balkanu? Ali je bil odpor v obeh državah enako močan?

POLETJE 1941

4. Nemčija napade Sovjetsko zvezo

- c) Stalin ni pričakoval, da bo Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Kakšen je bil odnos med državama pred vojno in ob začetku vojne?

Vir: http://chargistaclaudio.zip.net/arch2012-06-24_2012-06-30.html. (Pridobljeno: 14.5.2014)

- d) 22. junija 1941 je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, ki na napad ni bila pripravljena, vendar se je situacija kmalu obrnila. Katere okoliščine so ovirale Nemčijo pri napredovanju in kako se je okrepila sovjetska Rdeča armada?

---

5. Napad na Pearl Harbour

- c) Zakaj se je Japonska vključila v vojno? Zakaj si je za cilj napada izbrala ravno Pearl Harbour?

Vir: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>. (Dostopno: 14.5.2014)

- d) Kako je napad vplival na položaj ZDA v drugi svetovni vojni? Zakaj pravimo, da se je po tem dogodku vojna sprevrgla v svetovno vojno?

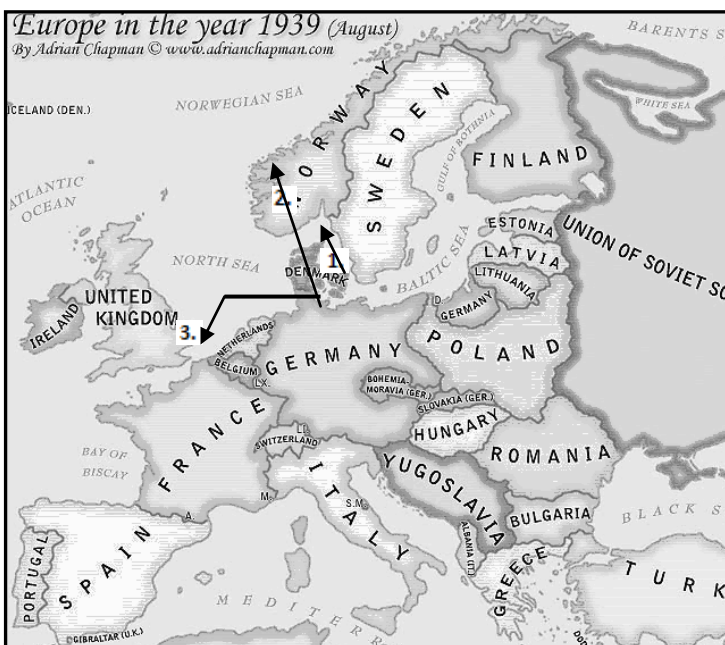
Priloga 3: Izpolnjeni učni list.

DELOVNI LIST: SPOPAD PRERASTE V DRUGO SVETOVNO VOJNO

POMLAD 1940

1. Nemčija se usmeri na zahod

a.) Z barvo označi, katere države so do pomladi 1940 bile vključene v vojno.

b.) Kateri so bili nemški cilji na zahodu Evrope? (Označi jih z drugo barvo.)

c.) Poskusi razbrati, kaj pomenijo puščice na zemljevidu.

Prva puščica Zasedba Danske.

Druga puščica: Zasedba Norveške.

Tretja puščica: Vkorakanje v Francijo prek Belgije.

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php (Pridobljeno: 14.5.2014)

SEPTEMBER 1940

2. Trojni pakt

Kaj je trojni pakt?

Trojni pakt je vojaška zveza Italije, Nemčije in Japonske, katere namen je bil prevlada nad čim večjim delom sveta.

Kdo so njegove podpisnice?

Japonska, Nemčija in Italija. Kasneje pristopijo še: Madžarska, Romunija, Slovaška, Bolgarija in Jugoslavija.

Vsebina:

1. Japonska priznava vodilno vlogo Nemčije in Italije pri uvajanju novega reda v Evropi.
  2. Nemčija in Italija priznavata vodilno vlogo Japonske pri uvajanju novega reda v vzhodni Aziji.
  3. Države podpisnice bodo pomagale druga drugi na političnem, gospodarskem in vojaškem področju, če bo katero izmed njih napadla zunanja sila.
  5. Države podpisnice potrjujejo, da se nobena točka sporazuma ne dotika trenutnega političnega statusa med posamezno državo in Sovjetsko zvezo.
- ...

© Vir B: Izvleček iz trojnega pakta

Vir: Gabrič, Aleš, idr. *Koraki v času* 9. 28.

POMLAD 1941

3. Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

e) Kdo je jeseni 1940 začel vojno v Sredozemlju in kako?

Vojno začne Italija, ko napade Grčijo in Egipt.

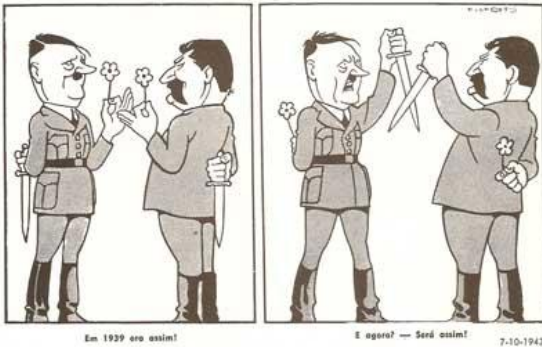
f) Kateri državi je Nemčija napadla aprila 1941 na Balkanu? Ali je bil odpor v obeh državah enako močan?

Nemčija je aprila 1941 napadla Jugoslavijo in Grčijo. Upor je nastal v obeh državah, ampak je bil v Jugoslaviji kmalu zatrt, zaradi notranjih nasprotovanj v državi in šibke vojske. Grčija se je upirala dlje časa.

POLETJE 1941

4. Nemčija napade Sovjetsko zvezo

e) Stalin ni pričakoval, da bo Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Kakšen je bil odnos med državama pred vojno in ob začetku vojne?

Državi sta pred vojno sklenili pakt o nenapadanju, zato Stalin ni pričakoval napada na Sovjetsko zvezo.

Vir: http://chargistaclaudio.zip.net/arch2012-06-24_2012-06-30.html. (Pridobljeno: 14.5.2014)

f) 22. junija 1941 je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, ki na napad ni bila pripravljena, vendar se je situacija kmalu obrnila. Katere okoliščine so ovirale Nemčijo pri napredovanju in kako se je okrepila sovjetska Rdeča armada?

Nemčijo je pri napadu ovirala huda zima, ki je vojaki niso bili vajeni, in ruska prostranstva. Medtem je Sovjetska zveza okrepila vojsko, jo opremila z novimi tanki in nastavila nove generale.

---

5. Napad na Pearl Harbour

e) Zakaj se je Japonska vključila v vojno? Zakaj si je za cilj napada izbrala ravno Pearl Harbour?

Japonska se je vključila v vojno, da bi zmanjšala moč ZDA. Za cilj si je izbrala Pearl Harbour, ker je tam bilo ameriško vojaško oporišče z večino ameriškega ladjevja na Pacifiku.

Vir: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>. (Dostopno: 14.5.2014)

f) Kako je napad vplival na položaj ZDA v drugi svetovni vojni? Zakaj pravimo, da se je po tem dogodku vojna sprevrgla v svetovno vojno?

ZDA se vključijo v vojno. Vojni rečemo svetovna, ker je sedaj zajela cel svet, ne le Evrope.

Priloga 4: Seznam slikovnega gradiva po številkah diapozitivov na Powerpointu.

Diapozitiv 3

Zemljevid Evrope 1939.

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.ph (Pridobljeno: 15.5.2014)

Diapozitiv 9

Japonska verzija trojnega pakta.

Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Tripartite_Pact_27_September_1940.jpg (Pridobljeno: 20.5.2014)

Diapozitiv 10

Japonska verzija trojnega pakta

Vir: http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Tripartite_Pact_27_September_1940.jpg.(Pridobljeno 14.5.2014)

Diapozitiv 12

Prodor nemške vojske na Balkanu

Vir: <http://www.isleyunruh.com/?cat=14>.(Pridobljeno 10.5.2014)

Diapozitiv 13

Nemški napad na Balkan (karikatura)

Vir: <http://ndynes.weebly.com/italy-in-greece-and-yugoslavia.html>.(Pridobljeno: 14.5.2014)

Diapozitiv 16

Nemški vojaki ujeti v ruski zimi

Vir: <http://gallimafray.blogspot.com/2012/02/stark-images-from-war-russian-front-ww2.html>.
(Pridobljeno: 14.5.2014)

Priloga 5: Seznam slikovnega gradiva na delovnem listu.

Delovni list:

1. naloga

Zemljevid Evrope

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php.(Pridobljeno: 15.5.2014)

2. naloga

Trojni pakt

Vir: Gabrič, Aleš, idr. *Koraki v času 9*. Ljubljana: DZS, 2002, 28.

3. naloga

Stalin in Hitler (karikatura)

Vir: http://chargistaudio.zip.net/arch2012-06-24_2012-06-30.html. (Pridobljeno: 14.5.2014)

4. Naloga

Pristanišče Pearl Harbour

Vir: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>. (Pridobljeno: 14.5.2014)

Priloga 6: Seznam uporabljenih videoposnetkov

Uvodna motivacija

Širjenje druge svetovne vojne

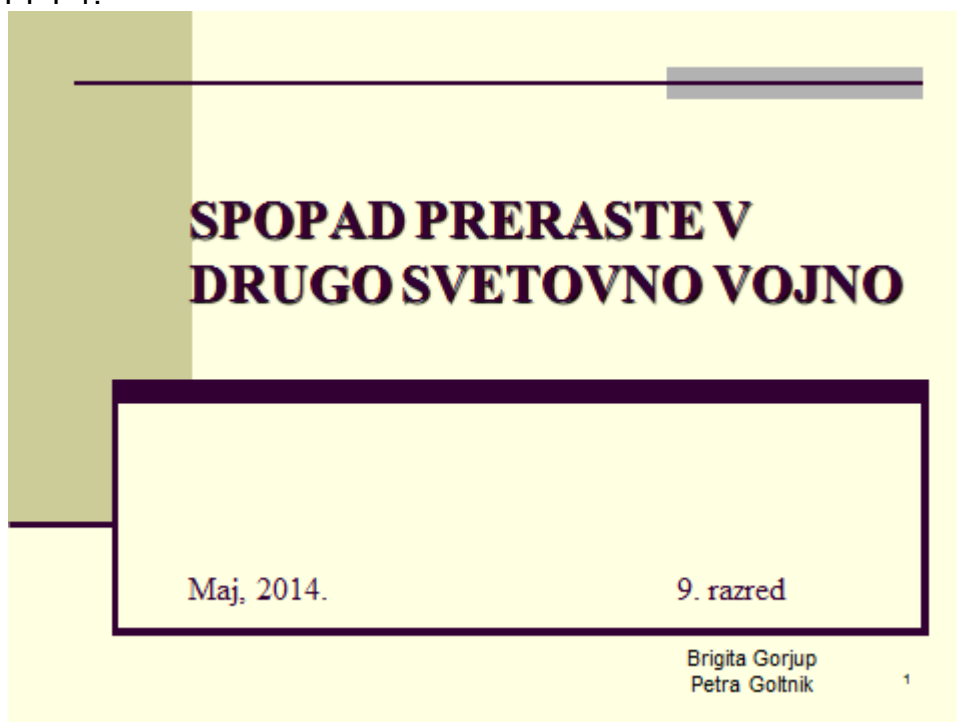
Vir: <http://www.youtube.com/watch?v=R8plijomQo4&authuser=0> (Dostopno: 14.5.2014)

Napad na Pearl Harbour

Vir: <https://www.youtube.com/watch?v=iU3kvXOI5B8> (Dostopno: 14.5.2014)

Priloga 7: PowerPoint v doc. formatu.

PPT 1:

PPT 2:

Uvodna motivacija

- <http://www.youtube.com/watch?v=R8plijomQo4&authuser=0>

2

PPT 3:

Nemčija se usmeri na zahod

POMLAD 1940

1. Nemčija se usmeri na zahod

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php

a.) Z barvo označi, katere države so do pomladi 1940 bile vključene v vojno.

b.) Kateri so bili nemški cilji na zahodu Evrope? (Označi jih z drugo barvo.)

c.) Poskusi razbrati, kaj pomenijo puščice na zemljevidu.

Prva puščica: _____

Druga puščica: _____

Tretja puščica: _____

3

PPT 4:

Rešitve:

a.)

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php 4

PPT 5:

Rešitve:

b.)

Vir: http://adrianchapman.com/maps/europe_1939aug_800x720.php

5

PPT 6:

Rešitve:

c.)

c.) Poskusi razbrati, kaj pomenijo puščice na zemljevidu.

Prva puščica Zasedba Danske.

Druga puščica: Zasedba Norveške.

Tretja puščica: Vkorakanje v Francijo prek Belgije.

6

PPT 7:

Trojni pakt

SEPTEMBER 1940

2. Trojni pakt

Kaj je trojni pakt?

Kdo so njegove podpisnice?

Vsebina:

1. Japonska priznava vodilno vlogo Nemčije in Italije pri uvajanju novega reda v Evropi.
2. Nemčija in Italija priznavata vodilno vlogo Japonske pri uvajanju novega reda v vzhodni Aziji.
3. Države podpisnice bodo pomagale druga drugi na političnem, gospodarskem in vojaškem področju, če bo katero izmed njih napadla zunanja sila.
5. Države podpisnice potrjujejo, da se nobena točka sporazuma ne dotika trenutnega političnega statusa med posamezno državo in Sovjetsko zvezo.

...

© Vir 8: Izvleček iz trojnega pakta

Vir: Gabrč, Aleš, idr. Korakiv času 9. 28]

7

PPT 8:

2. Rešitve:

- Kaj je trojni pakt?

Trojni pakt je vojaška zveza Italije, Nemčije in Japonske, katere namen je bil prevlada nad čim večjim delom sveta.

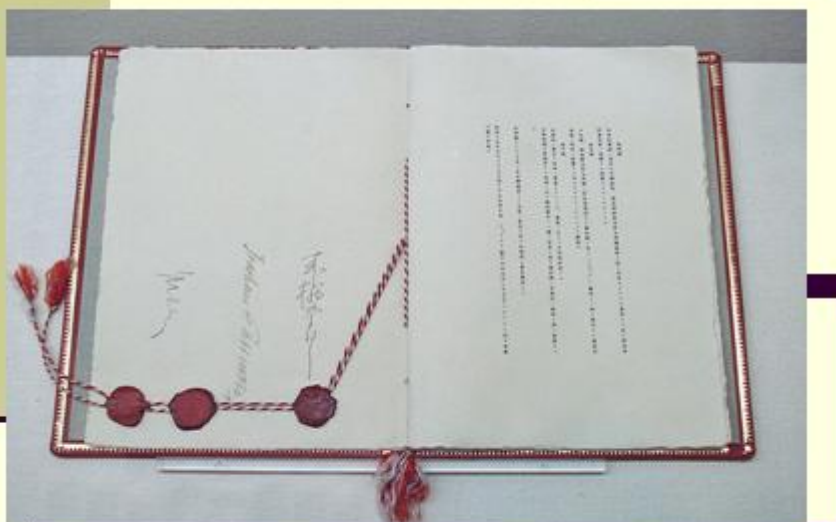
- Kdo so njegove podpisnice?

Japonska, Nemčija in Italija. Kasneje pristopijo še: Madžarska, Romunija, Slovaška, Bolgarija in Jugoslavija.

8

PPT 9:

Japonska verzija TROJNEGA PAKTA

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Tripartite_Pact_27_September_1940.jpg

9

PPT 10:

Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

POMLAD 1941

3. Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

- Kdo je jeseni 1940 začel vojno v Sredozemlju in kako?
- Kateri državi je Nemčija napadla aprila 1941 na Balkanu? Ali je bil odpor v obeh državah enako močan?

10

PPT 11:

Vir: <http://www.isleyunruh.com/?cat=14>.

PPT 12:

Vir: <http://ndynes.weebly.com/italy-in-greece-and-yugoslavia.html>.

12

PPT 13:

3. Rešitve

POMLAD 1941

3. Vojna se seli na Balkan in v Sredozemlje

a) Kdo je jeseni 1940 začel vojno v Sredozemlju in kako?
Vojno začne Italija, ko napade Grčijo in Egipt.

b) Kateri državi je Nemčija napadla aprila 1941 na Balkanu? Ali je bil odpor v obeh državah enako močan?

Nemčija je aprila 1941 napadla Jugoslavijo in Grčijo. Upor je nastal v obeh državah, ampak je bil v Jugoslaviji kmalu zatrt, zaradi notranjih nasprotovanj v državi in šibke vojske. Grčija se je upirala dlje časa.

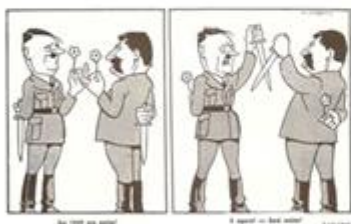
13

PPT 14:

Nemčija napade Sovjetsko zvezo

POLETJE 1941

4. Nemčija napade Sovjetsko zvezo

a) Stalin ni pričakoval, da bo Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Kakšen je bil odnos med državama pred vojno in ob začetku vojne?

b) 22. junija 1941 je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, ki na napad ni bila pripravljena, vendar se je situacija kmalu obrnila. Katere okoliščine so ovirale Nemčijo pri napredovanju in kako se je okrepila sovjetska Rdeča armada?

14

PPT 15:

Vir: <http://gallimafray.blogspot.com/2012/02/stark-images-from-war-russian-front-ww2.html>

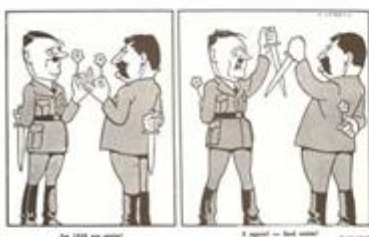
15

PPT 16:

4. Rešitve

POLETJE 1941

4. Nemčija napade Sovjetsko zvezo

a) Stalin ni pričakoval, da bo Nemčija napadla Sovjetsko zvezo. Kakšen je bil odnos med državama pred vojno in ob začetku vojne?

Državi sta pred vojno sklenili pakt o nenapadanju, zato Stalin ni pričakoval napada na Sovjetsko zvezo.

b) 22. junija 1941 je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, ki na napad ni bila pripravljena, vendar se je situacija kmalu obrnila. Katere okoliščine so ovirale Nemčijo pri napredovanju in kako se je okrepila sovjetska Rdeča armada?

Nemčijo je pri napadu ovirala huda zima, ki je vojaki niso bili vajeni, in ruska prostranstva. Medtem je Sovjetska zveza okrepila vojsko, jo opremila z novimi tanki in nastavila nove generale.

16

PPT 17:

Napad na Pearl Harbour

ZIMA 1941

5. Napad na Pearl Harbour

a) Zakaj se je Japonska vključila v vojno? Zakaj si je za cilj napada izbrala ravno Pearl Harbour?

Vr: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>

b) Kako je napad vplival na položaj ZDA v drugi svetovni vojni? Zakaj pravimo, da se je po tem dogodku vojna sprevrgla v svetovno vojno?

17

PPT 18:

5. Rešitve

5. Napad na Pearl Harbour

- a) Zakaj se je Japonska vključila v vojno? Zakaj si je za cilj napada izbrala ravno Pearl Harbour?

Japonska se je vključila v vojno, da bi zmanjšala moč ZDA. Za cilj si je izbrala Pearl Harbour, ker je tam bilo ameriško vojaško oporišče z večino ameriškega ladjevja na Pacifiku.

Vir: <http://www.planetware.com/honolulu/pearl-harbor-us-hi-oph.htm>

- b) Kako je napad vplival na položaj ZDA v drugi svetovni vojni? Zakaj pravimo, da se je po tem dogodku vojna sprevrgla v svetovno vojno?

ZDA se vključijo v vojno. Vojni rečemo svetovna, ker je sedaj zajela cel svet, ne le Evrope.

Priloga 8: Lističi za ponovitev

Nemčija prek Belgije vdre v Francijo	Nemčija zasede Dansko in Norveško
--	---

Jugoslavija pristopi k trojnemu paktu	Zračni napad na Veliko Britanijo
--	--

Nemčija napade Jugoslavijo	Podpis trojnega pakta
----------------------------------	--------------------------

Napad
Nemčije na
Grčijo

Italija napade
Grčijo in Egipt

Nemčija
prekrši pakt s
Stalinom

Napad na
Pearl Harbour

ZDA vstopijo v
vojno

Priloga 9: Rešena naloga za ponovitev

Dogodki po pravilnem vrstnem redu:

- Maj 1940 Nemčija prek Belgije vdre v Francijo
- April 1940 Nemčija zasede Dansko in Norveško
- Julij 1940 Zračni napad na Veliko Britanijo
- September 1940 Podpis trojnega pakta
- Oktober 1940 Italija napade Grčijo in Egipt
- Marec 1941 Jugoslavija pristopi k trojnemu paktu
- 6. april 1941 Nemčija napade Jugoslavijo
- April 1941 (po napadu na Jugoslavijo) Napad Nemčije na Grčijo
- 22. junij 1941 Nemčija prekrši pakt s Stalinom
- 7. december 1941 Napad na Pearl Harbour
- 8. december 1941 ZDA vstopijo v vojno

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Univerza v Ljubljani
**FILZOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
ZMAGA PROTIFAŠISTIČNE KOALICIJE**

DATUM: 22. 5. 2014

IME IN PRIIMEK:
Kristina Jazbec
Jonatan Jeršin

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 22. 5. 2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Druga svetovna vojna
- tema iz učbenika: Druga svetovna vojna
Učna enota – naslov učne ure: Zmaga protifašistične koalicije
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- frontalna učna oblika ali frontalno delo
- individualna učna oblika ali individualno delo
- parna učna oblika ali parno delo ali delo v dvojicah
- skupinska učna oblika ali skupinsko delo
Učne metode: Metoda razlage, metoda razgovora, metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije in metoda besedne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda grafičnih izdelkov
Učne tehnike: Rebus, zapisovanje zamisli ali brainwriting
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: Učenci opišejo glavne značilnosti druge svetovne vojne in pojasnijo njene posledice.
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- naštetih odločilnih bitke za prevrat v drugi svetovni vojni,
- opisati potek sklepnih operacij pri osvoboditvi Evrope,
- opisati glavne elemente zaključne faze druge svetovne vojne na Japonskem,
- ovrednotiti posledice uporabe atomske bombe,
- naštetih imena treh srečanj protifašistične koalicije,
- razvrstiti tri srečanja koalicije v kronološko zaporedje,
- opisati nesoglasja med zavezniki na Jaltski konferenci,
- ovrednotiti pomen srečanj zaveznikov za razplet druge svetovne vojne. <i>Funkcionalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- s pomočjo zemljevida pokazati odločilne bitke za prevrat v drugi svetovni vojni
- napraviti kratek povzetek iz kompleksnega besedila

<ul style="list-style-type: none">
- na zemljevidu najti države bližnjega vzhoda
- opazovati razlike na podobnih fotografijah <p><i>Vzgojni učni cilji</i></p> <p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none">
- obsoditi zločine proti človeštvu in se zaveda njihovih grozovitih posledic
- ceniti temeljne človekove pravice
<p>Učna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none">
- učila: PPT predstavitev, učbenik (Gabrič, 2013), učni list
- učni pripomočki: projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik, tabla, flomaster
<p>Didaktične etape učnega procesa:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE.
2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE.
3. URJENJE ALI VADENJE.
4. PONAVLJANJE.
<p>Medpredmetne povezave z vsebinami:</p> <ul style="list-style-type: none">
- geografija (branje iz zemljevidov Evrope, Evrazije in sveta)
- domovinska in državljanska kultura ter etika (se nanaša predvsem na vzgojne cilje: ob koncu ure učenec zna ceniti temeljne človekove pravice in obsoditi zločine proti človeštvu),
- slovenščina (spodbujanje bralne pismenosti ter slovnično pravilnega zapisovanje učne snovi)
<p>Novi pojmi s pojasnilom:</p> <p>Atomska bomba – bomba, ki po moči več tisočkrat presega bombe z običajnim eksplozivom.</p> <p>Veliki trije – vodilni možje ZDA, Velike Britanije in Sovjetske zveze med drugo svetovno vojno.</p> <p>Atlantska listina – listina, s katero sta se avgusta 1943 Velika Britanija in ZDA zavzele za človekove pravice in nastopile proti silam osi, kasneje pa jo je podpisalo še 26 držav</p> <p>Teheranska konferenca – konferenca, na kateri so se novembra 1943 sestali veliki trije in se dogovorili o nadaljnjem poteku vojne ter prihodnji delitvi sveta.</p> <p>Jaltska konferenca – konferenca, na kateri so se februarja 1945 sestali veliki trije in se dogovorili delitvi Nemčije in Avstrije na štiri okupacijske cone in ustanovitvi OZN.</p>
<p>Viri in literatura:</p> <p>Aleš Gabrič, Marjan Rode et. al., Koraki v času 9: Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole, Ljubljana: DZS, 2013.</p> <p>Božo Repe, Sodobna zgodovina: Zgodovina za 4. letnik gimnazij, Ljubljana: Modrijan, 2007.</p> <p>Neil Wenborn, Helen Dore, Kronika XX. Stoletja: dogodki in osebnosti - več kot 1500 dokumentarnih slik, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1992.</p> <p>UN za osnovno šolo: http://www.mizks.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf, (17.05.2014).</p> <p>http://www.navy.mil/navydata/cno/n87/usw/issue_11/rising_victory.html, (18.05.2014).</p> <p>http://en.wikipedia.org/wiki/File:SBDs_and_Mikuma.jpg, (18.05.2014).</p>

http://www.world-guides.com/africa/egypt/matrouh/el-alamein/el_alamein_maps.html, (18.05.2014).
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/1stAlameinBritDefense.jpg>, (18.05.2014).
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Eastern_Front_1942-05_to_1942-11.png, (18.05.2014).
<http://www.drustvo-sloru.si/Stalingrad/NG/Stalingrad-NG.html>, (18.05.2014).
<http://adam.azet.sk/galeria/29760/bitka-pri-kursku-znamenala-obrat-na-vychodnom-fronte?foto=1>, (18.05.2014).
<http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Nagasakibomb.jpg>, (18.05.2014).
http://www.nucleardarkness.org/include/nucleardarkness/images/cityonfire/hiroshima_after_02_full.jpg, (18.05.2014).
<https://www.youtube.com/watch?v=uPU4p7UQOtU>, (18.05.2014).
Arthur Conte, Jalta: Delitev sveta, Ljubljana: Borec, 1969.
http://sl.wikipedia.org/wiki/Atlantska_konferenca (18. 5. 2014)
<http://kimray.com/portals/default/Skins/Kimray2.0/images/contactmap/eurasia.jpg>
(18. 5. 2014)
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d8/Tehran_Conference%2C_1943.jpg (18. 5. 2014)
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d2/Yalta_summit_1945_with_Churchill%2C_Roosevelt%2C_Stalin.jpg (18. 5. 2014)
<http://www.o-4os.ce.edus.si/gradiva/zgo/2-svetovna-vojna/6-zakljucne-operacije-v-evropi/jaltska.htm> (18. 5. 2014)

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(5 minut)	<p>Pozdravi učence</p> <p>Učencem pokaže rebus (PPT), jim pove, da rešitev rebusa sporoča glavno temo naše učne ure; naroči učencem naj rešijo rebus in rešitev tudi glasno izrazijo.</p> <p>Napoved poteka učne ure in operativnih učnih ciljev: »Tako je! Danes bomo govorili o tem kako se je 2. sv. vojna končala. Najprej si bomo pogledali najpomembnejše zaključne operacije in bitke, nato pa še glavne poudarke zaključnih dogovorov med zavezniki. Ob koncu ure boste tako znali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - našteti bitke, ki so bile odločilne za prevrat v drugi svetovni vojni, - opisati potek sklepnih operacij pri osvoboditvi Evrope, - ovrednotiti posledice uporabe atomske bombe, - ovrednotiti pomen 	<p>Povejo rešitev: KONEC VOJNE</p> <p>Učenci poslušajo</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage Rebus</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 1</p>

	<p>srečanj velikih treh - poznali in razumeli bistvo njihovih dogovorov</p> <p>Naroči učencem naj odprejo zvezke in vanj napišejo naslov učne ure: Zmaga protifašistične koalicije.</p>	<p>Odprejo zvezke in vanje zapišejo naslov učne ure</p>		
--	---	---	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Vojni preobrat – zaključne operacije in bitke v Evropi</p> <p>(10 min)</p>	<p>V prvih letih vojne je kazalo, da vojnega stroja trojnega pakta ne bo mogoče ustaviti. Vendar pa so se v začetku leta 1942 pričele odvijati nekoliko drugače. Tehtnica se je vse bolj začele nagibati na stran zaveznikov.</p> <p>Vpraša učence: Katere države so predstavljale zavezniško stran in katere so spadale k silam osi?</p> <p>V letu 1942 so se tako zgodile tri pomembnejše bitke, kjer je bila vidna premoč zaveznikov:</p>	<p>Zavezniki: SZ, ZDA, Velika Britanija, Francija, Kraljevina Jugoslavija, Kitajska, Grčija... Sile osi: Nemčija, Kraljevina Italija, Japonska, ND Hrvaška, Bolgarija, Romunija...</p> <p>Učenci poslušajo in si sproti zapisujejo učno snov iz PPT v zvezke</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 2 Projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>2. Konec vojne in atomska bomba</p> <p>(5 min)</p>	<p>Kljub temu, da se je vojna v Evropi končala, to še ni pomenilo dokončnega konca 2. sv. vojne. Vojna se je nadaljevala na Daljnem vzhodu saj Japonska še ni kazala znakov predaje. Japonska in Amerika sta se še naprej bojevali. Ker pa je Amerika želela čim hitreje zaključiti vojno, so avgusta 1945 odvrgli dve atomski bombi na Japonski mesti. Kam so Američani odvrgli atomski bombi? S tem dogodkom je Japonska 2. septembra 1945 kapitulirala. Druga svetovna vojna je bila tako končana.</p> <p>Pokaže sliko atomske bombe in sliko mesta po atomski bombi.</p> <p>Kakšne so bile posledice uporabe atomske bombe?</p> <p>Popolno uničenje</p>	<p>Učenci poslušajo in si sproti zapisujejo učno snov iz PPT v zvezke</p> <p>Na japonski mesti Hirošimo in Nagasaki</p> <p>Ogromno število človeških žrtev, veliko poškodovanih, bolnih ljudi, ruševine. Mestno zemljišče Hirošime in Nagasakija je bilo več desetletji nevarno: onesnaženje, rojevanje prizadetih otrok in pogoste bolezni, ki jih je povzročilo radioaktivno sevanje.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda</p>	<p>PPT str. 8</p> <p>PPT str. 9</p>
---	---	---	--	-------------------------------------

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>obeh mest in še danes velja kot velik opomin človeštvu, da se groza atomske bombe ne sme nikoli ponoviti.</p>		<p>razlage</p>	
<p>3. Atlantska listina (5 minut)</p>	<p>»V nadaljevanju bomo obravnavali tri dogovore protifašistične koalicije. Prvi je bil sklenjen že avgusta leta 1941, ko sta se na Atlantiku srečala Churchill in Roosevelt. Imenoval se je Atlantska pogodba.«</p> <p>»Ali so bile ZDA takrat že v vojni z Japonsko?«</p> <p>»Kdaj so ZDA napovedale vojno Japonski?«</p> <p>»Odprite učbenike na strani 32. Razdelil-a vas bom na štiri skupine. Vsaka skupina bo proučila eno točko pogodbe in napisala kratek povzetek tega, kar je prebrala. Uporabite do 10 besed. Nato bo en predstavnik skupine povzetek narekoval, jaz pa ga bom zapisal na tablo«</p> <p>Na tablo napiše naslov Atlantska listina.</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>»Ne.«</p> <p>»En dan po napadu na Pearl Harbour, ki je bil 7. decembra 1941.«</p> <p>Učenci odprejo učbenike in pozorno poslušajo navodila za skupinsko delo. Po posameznih skupinah poskušajo sestiti čim bližje skupaj.</p> <p>Učenci berejo.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Skupinska oblika Metoda dela s pisnimi viri</p>	<p>Učbenik (Gabrič, 32)</p> <p>Tabla, flomaster</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>V primeru nerazumevanja pomaga posamezni skupini.</p> <p>Vzame flomaster in piše po nareku predstavnika prve skupine.</p> <p>Piše še po nareku ostalih treh skupin. Med pisanjem sproti popravlja napake skupin.</p> <p>Preveri ali so si učenci vse zapisali.</p>	<p>Učenci napišejo naslov in povzetek svoje skupine.</p> <p>Eden izmed učencev govori, ostali prepisujejo.</p> <p>Vsi učenci si zapišejo preostale tri povzetke.</p> <p>Nastane predviden zapis učne snovi: 1. VB in ZDA ne bosta povečevala ozemelj svojih držav. 2. VB in ZDA ne želita spremembe mej, razen pri prizadetih ljudstvih. 3. VB in ZDA spoštujeta izbiro vladavine, samostojnost in samoupravo držav. 4. VB in ZDA bosta omogočili trgovanje in surovine vsem državam.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Frontalna oblika Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Tabla, flomaster</p>
<p>4. Teheranska konferenca</p> <p>(5 minut)</p>	<p>»Drug tak dogovor pa je bil sklenjen med velikimi tremi.«</p> <p>»Kdo so bili veliki trije?«</p> <p>»Sklenili so ga novembra 1943 v Teheranu.«</p> <p>»Glavno mesto katere države je Teheran?«</p>	<p>Učenci poslušajo</p> <p>Churchill, Roosevelt, Stalin.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>»Irana.«</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda</p>	<p>PPT</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Pokaže jim zemljevid Evrazije.</p> <p>»Na zemljevidu mi pokažite Iran.«</p> <p>Pred platno pokliče učenca, ki se javi.</p> <p>»Na tej konferenci so se veliki trije pogovarjali, kako bodo premagali Nemčijo in nato Japonsko. Priznali pa so tudi partizansko gibanje v Jugoslaviji in načrtovali OZN.«</p> <p>Pokaže jim še zapis snovi: »Sedaj pa to prepisite.«</p>	<p>Učenci opazujejo zemljevid na PPT prezentaciji.</p> <p>Učenci dobijo navodila.</p> <p>Učenec na projekcijskem platnu pokaže Iran.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci prepisujejo s PPT prezentacije.</p>	<p>slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Individualna oblika Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>predstavitev, str. 10 Projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik</p> <p>PPT predstavitev, str. 11</p>
<p>5. Konferenca na Jalti</p> <p>(10 minut)</p>	<p>»Februarja 1945 je potekalo še tretje srečanje voditeljev protifašistične koalicije. Sestali so se v mestu Jalta na Krimskem polotoku.«</p> <p>»V kateri državi se danes nahaja Krimski polotok?«</p> <p>Če čas dopušča z učenci aktualizira sodobno dogajanje na Krimskem polotoku.</p> <p>Na PPT prezentaciji jim pokaže povečano</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>»Teoretično v Ukrajini, praktično v Ruski federaciji.«</p> <p>Učenci sodelujejo v razgovoru.</p> <p>Učenci opazujejo fotografiji.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda slikovne demon-</p>	<p>PPT predstavitev, str. 13, 14, 15.</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>fotografijo z Jaltske konference. Nato jim pokaže še fotografijo s Teheranske konference, na tretji prosojnici pa obe skupaj. Tretjo pusti.</p> <p>»Sedaj pa naj vsak zapiše prvo razliko med fotografijama, ki jo je opazil.«</p> <p>Na tablo nariše oblaček.</p> <p>»Vsak naj pride pred tablo in v oblaček zapiše razliko, ki jo je opazil, vmes pa si vsi zapisujte vse kar piše na tabli.«</p> <p>»Glavna razlika je ta, da Stalin na barvni sliki deluje osamljeno. To pa je zato, ker so med zavezniki že nastala nesoglasja.«</p> <p>Učencem prikaže besedilo na PPT prezentaciji.</p>	<p>Učenci si zapišejo razliko.</p> <p>Učenci ga prerišejo.</p> <p>Učenci po vrsti prihajajo pred tablo in zapisujejo asociacije, sproti pa s table prepisujejo besede. Predvidoma na tabli nastane slika oblačka z besedami: Druga slika je barvna. Stalin na prvi sliki gleda v fotoaparatus. Na prvi sliki ni vojakov. Na drugi sliki Stalin gleda stran. Na drugi so bolj oblečeni. Na prvi sliki je več ljudi. itd.</p> <p>Učenci poslušajo razlago in jo skušajo povezati s svojimi opažanji.</p> <p>Učenci opazujejo besedilo.</p>	<p>stracije</p> <p>Individualna oblika Metoda dela s slikovnimi viri Tehnika zapisovanje zamisli oz. brainwritinga</p> <p>Frontalna oblika Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Individualna oblika Metoda grafičnih izdelkov Tehnika zapisovanja zamisli oz. brainwritinga</p> <p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda besedne demonstracije</p>	<p>Projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik</p> <p>PPT predstavitev, str. 14.</p> <p>Tabla flomaster</p> <p>PPT predstavitev, str. 15 Projekcijsko platno, LCD</p>
--	---	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>»Sedaj si bomo prebrali odlomek. Izbere dijaka, ki bo prebral besedilo.«</p> <p>Posluša branje.</p> <p>Na platno jim projicira povzetek v obliki kvadrata, ki ima v vsakem oglišču en podatek.</p> <p>Čaka učence, da prepišejo.</p>	<p>Učenci poslušajo navodila.</p> <p>Učenec bere, ostali ga poslušajo.</p> <p>Učenci opazujejo besedilo.</p> <p>Učenci si prerišejo kvadrat vanj in zapišejo podatke o Jaltski konferenci.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri</p> <p>Metoda besedne demonstracije</p> <p>Individualna oblika Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>projektor, računalnik</p> <p>PPT predstavitev, str. 15 Projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik</p> <p>PPT predstavitev, str. 16</p>
--	---	--	--	---

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(5 minut)	<p>»Bliža se konec učne ure, zato bomo današnjo snov malo ponovili.«</p> <p>»Rešili boste vsak svoj delovni list. Lahko delate v paru. Ob koncu ure bomo skupaj preverili rešitve. Razdeli liste.«</p> <p>Učencem pomaga pri drugi nalogi.</p>	<p>Učenci poslušajo in dobijo liste.</p> <p>Učenci rešijo prvi dve nalogi.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Parna oblika Metoda dela s pisnimi viri</p>	<p>Ponovitveni list</p> <p>Ponovitveni list Računalnik</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	Spremlja delo učencev	Učenci rešujejo še tretjo in četrto nalogo.		Ponovitveni list
	Z učenci preveri rešitve.	Učenci povejo odgovore.	Frontalna oblika Metoda razgovora	
	Zaključni pozdrav.	Učenci odzdravijo.		

SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi
2. Neizpolnjen delovni list za ponovitev
3. Izpolnjen delovni list za ponovitev
4. Seznam slikovnega gradiva po številkah strani na PowerPointu
5. PowerPoint predstavitev v doc. formatu

PRILOGA 1: Zapis učne snovi

ZAPIS 1

ZMAGA PROTIFAŠISTIČNE KOALICIJE

V letu 1942 so se zgodile tri pomembnejše bitke, kjer je bila vidna premoč zaveznikov:

1. Bitka na Pacifiku **pri otoku Midway** (junij 1942)
2. Bitka **pri Al Alameinu** (oktober 1942)
3. Bitka **za Stalingrad** (november 1942) – hude zimske razmere so še dodatno pripomogle k porazu Nemcev

ZAPIS 2

V letu **1943** so se porazi sil osi nadaljevali:

- Julij 1943 - **Tankovska bitka pri Kursku** (kjer nemška vojska spet doživi hud poraz)
- 8. september 1943 - **Kapitulacija Italije** (izkrcanje anglo-ameriške vojske na Siciliji in zasedba Apeninskega polotoka)

ZAPIS 3

V letu **1944** se je zgodila največja kopenska in pomorska operacija v zgodovini:

- **6. 6. 1944 – izkrcanje zaveznikov na obalah Normandije.**

Spomladi 1945 je bil zlomljen še zadnji nemški odpor:

- začel se je bliskovit prodor sovjetskih enot in enot zahodnih zaveznikov v osrčje Nemčije, proti Berlinu. Tako zavezniki osvobodijo še Berlin.

- Hitler si vzame življenje.

- **9. maja 1945 je Nemčija kapitulirala.** S tem pa se je vojna v Evropi zaključila.

ZAPIS 4

Vojna pa se je nadaljevala na Daljnem vzhodu saj Japonska še ni kazala znakov predaje. Japonska in Amerika sta se še naprej bojevali.

- Amerika je želela čim hitreje zaključiti vojno, zato so **avgusta 1945** odvrgli **dve atomski bombi na japonski mesti – Hirošimo in Nagasaki.**
- S tem dogodkom je **2. septembra 1945 Japonska kapitulirala.**
- **Druga svetovna vojna je bila tako končana.**

ZAPIS 5

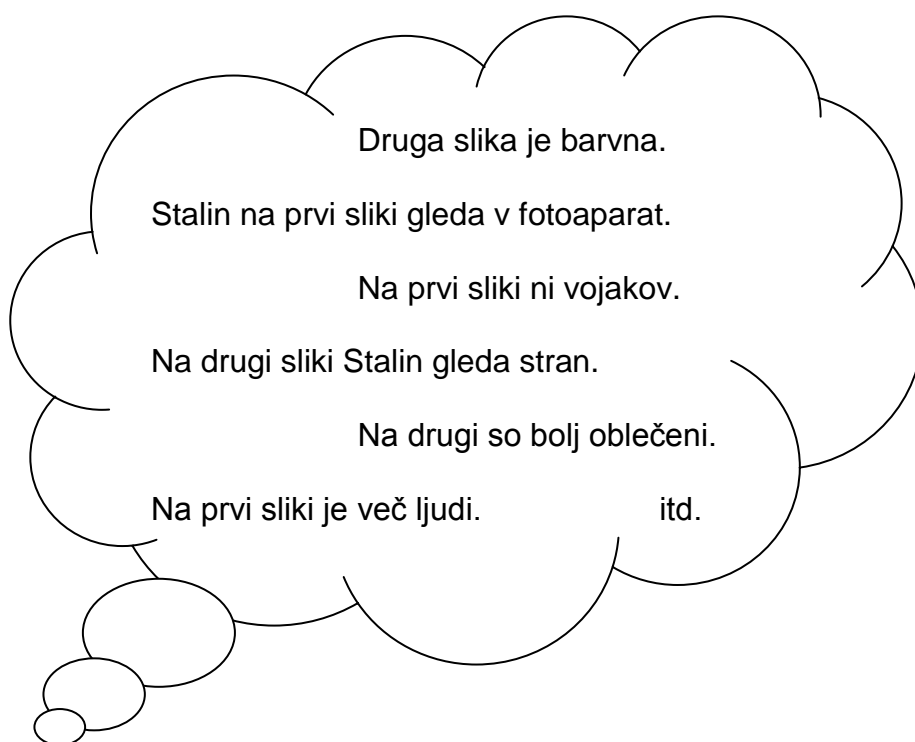
1. VB in ZDA ne bosta povečevali ozemlja svojih držav.
2. VB in ZDA ne želita spreminjati mej, razen pri prizadetih ljudstvih.
3. VB in ZDA spoštujeta izbiro vladavine, samostojnost in samoupravo držav.
4. VB in ZDA bosta omogočili trgovanje in surovine vsem državam.

ZAPIS 6

Teheranska konferenca :

- november 1943
- veliki trije
- načrtujejo zmago nad Nemčijo in Japonsko
- načrt za novo fronto
- načrt za razdelitev sveta po vojni
- priznajo partizansko gibanje v Jugoslaviji

ZAPIS 7

ZAPIS 8

PRILOGA 2: Neizpolnjen delovni list za ponovitev

1. V letu 1942 so se v Evropi zgodile tri pomembnejše bitke, kjer je bila vidna premoč zaveznikov:

1. _____ (junij 1942)
2. _____ (oktober 1942)
3. _____ (november 1942)

2. Opiši glavne dogodke, ki so pripeljali drugo svetovno vojno h koncu:

---

3. Poveži pojme:

Mussolini	Jugoslavija
Churchill	Španija
Tito	Sovjetska zveza
Hitler	ZDA
Franco	Velika Britanija
Stalin	Nemčija
Roosevelt	Italija

4. Obkroži pravilni odgovor:

Kdo je podpisal Atlantsko listino?

- a) Churchill in Stalin
- b) Roosevelt in Stalin
- c) Roosevelt in Churchill
- č) Roosevelt, Churchill in Stalin

Na kateri konferenci so zavezniki priznali partizansko gibanje v Jugoslaviji?

- a) Atlantski
- b) Teheranski
- c) Jaltski

PRILOGA 3: Izpolnjen delovni list za ponovitev

1. V letu 1942 so se v Evropi zgodile tri pomembnejše bitke, kjer je bila vidna premoč zaveznikov

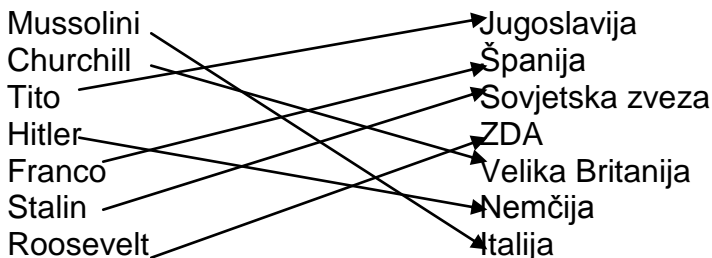
1. Bitka na Pacifiku pri otoku Midway (junij 1942)
2. Bitka pri Al Alameinu (oktober 1942)
3. Bitka za Stalingrad (november 1942)

2. Opiši glavne dogodke, ki so pripeljali drugo svetovno vojno h koncu:

V zaključni fazi druge svetovne vojne, se bitka odbija med Ameriko in Japonsko na Daljnem vzhodu. Ker je pri tem Amerika želela čim hitreje zaključiti vojno, za so avgusta 1945 odvrkli dve atomski bombi na japonski mesti – Hirošimo in Nagasaki.

- S tem dogodkom je 2. septembra 1945 Japonska kapitulirala.
- Druga svetovna vojna je bila tako končana.

3. Poveži pojme:

4. Obkroži pravilni odgovor:

Kdo je podpisal Atlantsko listino?

- a) Churchill in Stalin
- b) Roosevelt in Stalin
- c) Roosevelt in Churchill**
- č) Roosevelt, Churchill in Stalin

Na kateri konferenci so zavezniki priznali partizansko gibanje v Jugoslaviji?

- a) Atlantski
- b) Teheranski**
- c) Jaltski

PRILOGA 4: Seznam slikovnega gradiva po številkah strani na PowerPointu

Bitka pri Midwayu, zemljevid, PPT str. 3.

http://www.navy.mil/navydata/cno/n87/usw/issue_11/rising_victory.html, (18.05.2014).

Bitka pri Midwayu, PPT str. 3.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:SBDs_and_Mikuma.jpg, (18.05.2014).

Bitka pri Al Alameinu, zemljevid, PPT str. 4.

http://www.world-guides.com/africa/egypt/matrouh/el-alamein/el_alamein_maps.html, (18.05.2014).

Bitka pri Al Alameinu, PPT str. 4.

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/df/1stAlameinBritDefense.jpg>, (18.05.2014).

Bitka za Stalingrad, zemljevid, PPT str. 5.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Eastern_Front_1942-05_to_1942-11.png, (18.05.2014).

Bitka za Stalingrad, PPT str. 5.

<http://www.drustvo-sloru.si/Stalingrad/NG/Stalingrad-NG.html>, (18.05.2014).

Bitka pri Kursku, PPT str. 6.

<http://adam.azet.sk/galeria/29760/bitka-pri-kursku-znamenala-obrat-na-vychodnom-fronte?foto=1>, (18.05.2014).

Atomska bomba na Nagasaki, PPT str. 9.

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Nagasakibomb.jpg>, (18.05.2014).

Hirošima po atomski bombi, PPT str. 9.

http://www.nucleardarkness.org/include/nucleardarkness/images/cityonfire/hiroshima_after_02_full.jpg, (18.05.2014).

Zemljevid Evrazije, PPT str. 10.

<http://kimray.com/portals/default/Skins/Kimray2.0/images/contactmap/eurasia.jpg>, (18.5.2014).

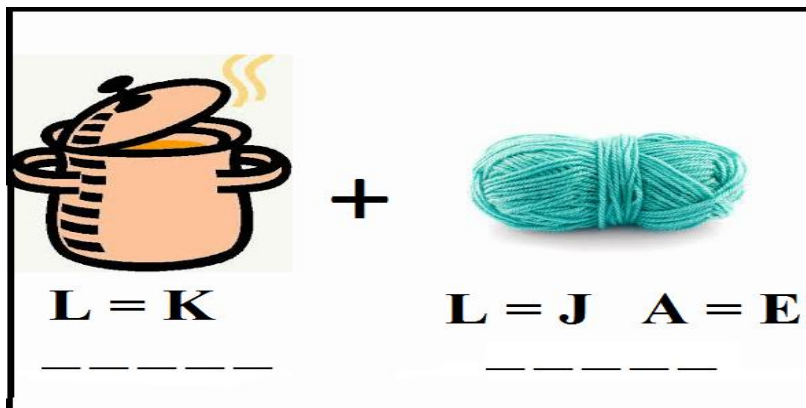
Fotografija Teheranske konference, PPT str. 12 in 14.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d8/Tehran_Conference%2C_1943.jpg, (18.5.2014).

Fotografija Jaltske konference, PPT str. 13 in 14.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d2/Yalta_summit_1945_with_Churchill%2C_Roosevelt%2C_Stalin.jpg, (18.5.2014).

PRILOGA 5: PowerPoint predstavitev v doc. formatu

KONEC VOJNE

ZMAGA PROTIFAŠISTIČNE KOALICIJE

V letu 1942 so se zgodile tri pomembnejše bitke, kjer je bila vidna premoč zaveznikov:

1. Bitka na Pacifiku **pri otoku Midway** (junij 1942)
2. Bitka **pri Al Alameinu** (oktober 1942)
3. Bitka **za Stalingrad** (november 1942) – hude zimske razmere so še dodatno pripomogle k porazu Nemcev

Slika 1: Bitka pri Midwayu-zemljevid

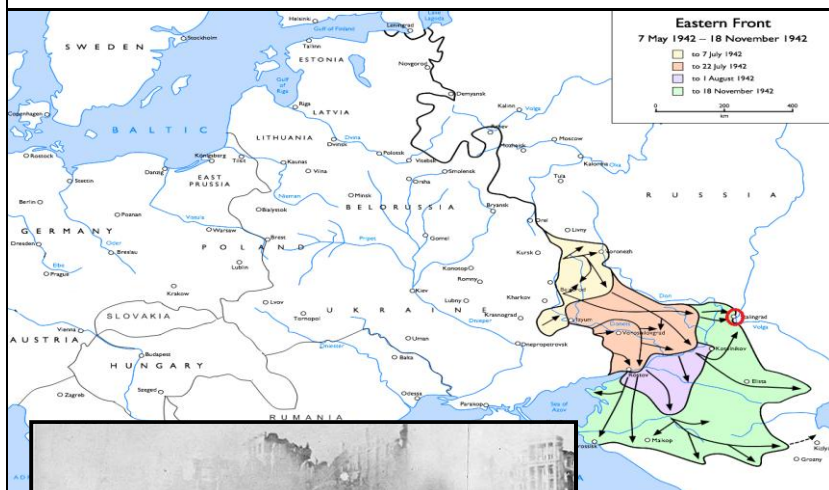

Slika 2: Bitka pri Midwayu

Slika 4: Bitka pri Al Alameinu

Slika 3: Bitka pri Al Alameinu-zemljevid

Slika 5: Bitka za Stalingrad-zemljevid

Slika 6: Bitka za Stalingrad

V letu **1943** so se porazi sil osi nadaljevali:

- Julij 1943 - **Tankovska bitka pri Kursku** (kjer nemška vojska spet doživi hud poraz)
- 8. september 1943 - **Kapitulacija Italije** (izkrcaње anglo-ameriške vojske na Siciliji in zasedba Apeninskega polotoka)

Slika 7: Bitka pri Kursku

V letu **1944** se je zgodila največja kopenska in pomorska operacija v zgodovini:

- **6. 6. 1944 – izkrcaje zaveznikov na obalah Normandije.**

Video: Izkrcaje v Normandiji

(<https://www.youtube.com/watch?v=uPU4p7UQOtU>)

Spomladi 1945 je bil zlomljen še zadnji nemški odpor:

- začel se je bliskovit prodor sovjetskih enot in enot zahodnih zaveznikov v osrčje Nemčije, proti Berlinu. Tako zavezniki osvobodijo še Berlin.
- Hitler si vzame življenje.
- **9. maja 1945 je Nemčija kapitulirala.** S tem pa se je vojna v Evropi zaključila.

Vojna pa se je nadaljevala na Daljnem vzhodu saj Japonska še ni kazala znakov predaje. Japonska in Amerika sta se še naprej bojevali.

- Amerika je želela čim hitreje zaključiti vojno, zato so **avgusta 1945** odvrgli **dve atomski bombi na japonski mesti – Hirošimo in Nagasaki.**
- S tem dogodkom je **2. septembra 1945 Japonska kapitulirala.**
- **Druga svetovna vojna** je bila tako **končana.**

Teheranska konferenca

- november 1943
- veliki trije
- načrt za zmago nad Nemčijo in Japonsko
- načrt za novo fronto
- načrt za razdelitev sveta po vojni
- priznajo partizansko gibanje v Jugoslaviji

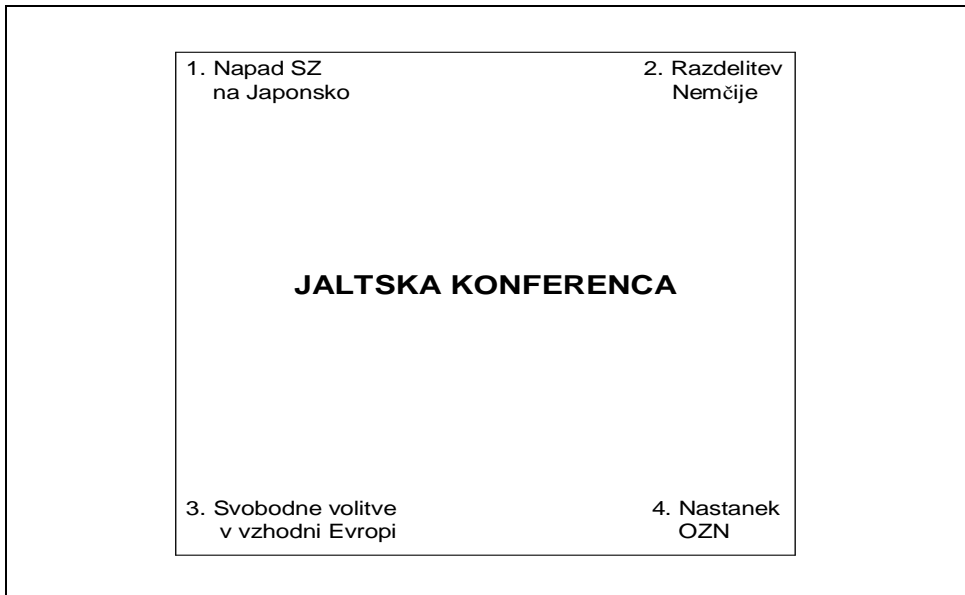

- V Jalti na polotoku Krimu pa so se februarja 1945 srečali veliki trije. Nemčija se je v času jaltske konference že rušila. Američani so na konferenci hoteli za vojno **proti Japonski** pridobiti Ruse. Istočasno so se dogovorili o **razdelitvi Nemčije** po vojni in o **vojni odškodnini**. Domenili so se, da bodo v Vzhodni Evropi organizirali svobodne volitve ter da bodo ustanovili **Organizacijo združenih narodov**.

V dokumentih pa niso bili objavljeni naslednji tajni sklepi:

- Sovjetski zvezi so obljubili vrnitev azijskih ozemelj, ki jih je izgubila na začetku stoletja v vojni z Japonsko, v zameno pa je napovedala vojno Japonski.
- Dogovor o pravici veta zmagovitih protifašističnih sil v novo nastajajoči Organizaciji Združenih narodov.
- Sporazumeli so se o medsebojni izmenjavi vojnih ujetnikov in civilistov, ki jih bodo zajeli v Nemčiji.

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

UREJANJE VOJNEGA RAZDEJANJA

DATUM: **22. 5. 2014**

IME IN PRIIMEK:
ROK KASTELIC
MAJA KLINAR

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 22. maj 2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Blokovsko razdeljen svet
- tema iz učbenika: Urejanje vojnega razdejanja
Učna enota – naslov učne ure: Urejanje vojnega razdejanja
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- individualna učna oblike ali individualno delo
- frontalna učna oblike ali frontalno delo
- parna učna oblika ali parno delo ali delo v dvojicah
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">
- metoda razlage
- metoda razgovora
- metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije, metoda besedne demonstracije
- metoda dela s pisnimi viri
- metoda dela s slikovnimi viri
Učne tehnike: <ul style="list-style-type: none">
- asociacija
- miselni vzorec
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: učenci pojasnijo posledice druge svetovne vojne
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): Izobraževalni učni cilji Ob koncu učne ure učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
- opisati glavne značilnosti druge svetovne vojne,
- pojasniti posledice druge svetovne vojne,
- naštetih naloge in pet stalnih članic Organizacije združenih narodov,
- poimenovati nekaj podorganizacij Organizacije združenih narodov,
- vmestiti v čas potek Pariške mirovne konference,
- analizirati mirovne pogodbe po drugi svetovni vojni in predviditi posledice,
- navesti glavne evropske in svetovne integracije,
- naštetih nekaj držav, ki so spadale v zahodni in nekaj, ki so spadale v vzhodni blok,
- analizirati gospodarske razmere po drugi svetovni vojni,

- razložiti kaj sta Trumanova doktrina in Marshallov plan.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- prepoznati posledice druge svetovne vojne na primeru slike,
- bolje uporabljati svojo sposobnost kritičnega razmišljanja,
- bolje rokovati z zemljevidom in ima razvit občutek za zgodovinski prostor, ki ga predstavlja zemljevid,
- bolje uporabljati spretnosti prostorske in časovne predstavljalnosti,
- na izbranih primerih iz zgodovine razviti poglede na svet, ki spuščajo človekove pravice, enakost in demokracijo ter demokratično in odgovorno državljanstvo,
- razviti zmožnost analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- ceniti temeljne človekove pravice,
- obsoditi zločin holokavsta kot enega najhujših v zgodovini človeštva,
- ceniti prizadevanja za svobodno družbo.

Učna sredstva:

- **učila:** učni list, powerpoint, učbenik (Gabrič et al 2013), PPT predstavitev.
- **učni pripomočki:** projekcijsko platno, LCD projektor, tabla, krede, računalnik.

Didaktične etape učnega procesa:

1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE
2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE
3. URJENJE ALI VADENJE
4. PONAVLJANJE

Medpredmetne povezave z vsebinami: državljanjska vzgoja in etika (nanaša se na vzgojni cilj: ob koncu učne ure zna učenec ceniti temeljne človekove pravice), slovenščina (zapisovanje učne snovi in navsezadnje komuniciranje v slovenskem jeziku), geografija (prikaz politične delitve Avstrije in Nemčije na okupacijske cone).

Novi pojmi s pojasnilom:

VETO – možnost preprečitve odločitve, SANKCIJA – ukrep oziroma pravna posledice za določeno ravnanje, ki ni v skladu z dogovorjenim, ustaljenim. REPARACIJA – vojna odškodnina, TRUMANOVA DOKTRINA - sistem pomoči ZDA, ko so pomagale evropskim državam pri zatiranju komunističnega režima na njihovih tleh, MARSHALLOV NAČRT - pomoč ZDA evropskim državam pri povojni obnovi. Komunistične države so to pomoč odklonile.

Viri in literatura:

Aleš Gabrič, Marjan Rode, Tadeja Galonja, Ervin Dolenc, *Koraki v času 9 : Učbenik za zgodovino v 9. razredu Osnovne šole*, Ljubljana : DZS, 2013.

Božo Repe, *Sodobna zgodovina : Zgodovina za 4. letnik gimnazij*, Ljubljana : Modrijan, 2007.

Učni načrt za osnovno šolo dosegljiv na spletni strani:
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf
(dostopna 10.5.2014)

Internetne strani (dostopne 10.5.2014 in 12.5.2014):

- http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Flag_of_the_United_Nations.svg
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Adolf_Hitler_in_Yugoslavia_crop2.JPG
- [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_\(Churchill,_Roosevelt,_Stalin\)_%28B%26W%29.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_(Churchill,_Roosevelt,_Stalin)_%28B%26W%29.jpg)
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:UN-Sicherheitsrat_-_UN_Security_Council_-_New_York_City_-_2014_01_06.jpg
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Turkey.svg
- <http://en.wikipedia.org/wiki/File:US-MarshallPlanAid-Logo.svg>
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_146-1994-041-07,_Dresden,_zerst%C3%B6rtes_Stadtzentrum.jpg
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Churchill_portrait_NYP_45063.jpg
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:Defendants_in_the_dock_at_nuremberg_trials.jpg
- <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Map-Germany-1945.svg>
- http://img.rtvsl.si/up/upload/2009/05/22/64589505_nemcija_show.png
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/Austria_1945-55.png
- <http://2.bp.blogspot.com/-Vav5tkBth-I/UJ6xWEW9PEI/AAAAAAAAAz8/gMSXwqsFQtQ/s400/06kiss2spanbf5e4bcb6.png>
- <http://media-3.web.britannica.com/eb-media/49/71349-004-5D04A44D.jpg>
- http://3.bp.blogspot.com/_Cx5YSp-ghS8/SmCimQFDkol/AAAAAAAAACMI/Mz7Y0GX94dg/s320/holofoax.jpg
- <http://www.iwojima.com/bond/lflage.gif>
- <http://contemporaryhistoryusj.files.wordpress.com/2011/12/ayudaplanmarshall.jpg>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	<p>Pozdravljeni. Danes bomo spoznali tematiko, ki je zelo pomembna tudi za današnji čas oziroma ima nanj zelo velik vpliv. Za začetek vam bom pokazal karikaturu iz leta 1945, vi pa mi boste povedali kaj vidite. (Prižge ppt, pokaže prvo sliko.)</p> <p>Torej, kaj vidite ?</p> <p>Res je, dobro opazujete. Na karikaturi lahko vidimo, kako so bile države zaveznice ob koncu vojne zelo različnih pogledov kako naprej.</p> <p>Bile so zaveznice, vendar pa je vsaka želela nekaj po svoje. Tako kot ti igralci na karikaturi, za katere vidite, da nekdo drži v roki lopar, nekdo žogo, nekdo kij...</p>	<p>Poslušaj.</p> <p>Gleda karikaturu in razmišlja o njej.</p> <p>Štiri igralce, igrali bodo nek šport. Zraven piše tudi »United nations club«.</p> <p>Učenec poslušaj in razmišlja o karikaturi in razlagi oz. demonstraciji, ki se navezuje nanjo.</p>	<p>Frontalna učna oblika -Metoda razlage</p> <p>učna oblika - Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Frontalna učna oblika - Metoda razgovora</p> <p>- Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 1</p>

	<p>Skupaj ne bodo mogli igrati. Enako je bilo tudi z državami po drugi svetovni vojni, kar si bomo pogledali danes.</p> <p>Spoznali bomo ustanovitev Organizacije združenih narodov, kako je potekala Pariška mirovna konferenca in kako so se države lotile obnavljanja vojnega razdejanja.</p> <p>Na koncu učne ure boste tako znali povesati kaj vse se je dogajalo po koncu 2. svetovne vojne in kako je potekalo obnavljanje poveljnega sveta.</p>			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVALJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČ NI PRIPOMO ČKI
<p>1. Nov varuh svetovnega miru</p> <p>10 minut</p>	<p>Najprej si bomo podrobneje pogledali Organizacijo združenih narodov.</p> <p>Kot veste so že po prvi svetovni vojni ustanovili podobno organizacijo.</p> <p>Kdo se spomni kako se je imenovala ? (začne izdelovati tabelsko sliko)</p> <p>In kot vidimo je bilo to društvo neuspešno.</p>	<p>Poslušaj.</p> <p>Odgovori : Društvo narodov.</p> <p>Ni imelo lastne vojske, bili so</p>	<p>Frontalna oblika - Metoda razlage</p> <p>-Metoda razgovora in metoda grafičnih izdelkov (miselni vzorec)</p>	<p>Tabla in kreda oz. flumaster</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Zakaj je bilo neuspešno ?</p> <p>(dopolni kar učenci ne vedo) (naprej izdeluje tabelsko sliko)</p> <p>Druga svetovna vojna in že pred njo vzpon nacizma, sta pokazala da je bilo Društvo narodov neučinkovito, zato so po vojni naredili Organizacijo združenih narodov. To je bilo leta 1945 in vanjo je vstopilo 50 držav, kar je zelo veliko.</p> <p>Želeli so varovati mir na svetu. Kako mislite, da so skušali to doseči ?</p> <p>Da, tako je. To pas o skušali doseči predvsem z sodelovanjem držav na čim večih področjih. Ker, saj razumete, s komer sodeluješ, se ne moreš vojskovati, ker potem bi se sodelovanje končalo. Tako bomo izpostavili tri področja : gospodarsko, politično in kulturno.</p>	<p>premalo učinkoviti. V njem ni bilo ZDA, ki je bila močna država, vendar se je takrat zaprla vase.</p> <p>Poslušaj, razmišljal in prerisuje miselni vzorec.</p> <p>Tako da bi preprečili spopade in vojne.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	
--	---	--	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Da pa bi dosegali to sodelovanje je bilo potrebno organizacijo nekako voditi. Zato so sestavili način kako se job o vodilo. Malo bomo poenostavili in bomo rekli, da je obstajala generalna skupščina, ki je bila načeloma glavni organ. Poleg nje pa je obstajal varnostni svet, ki je posredoval vedno, ko je prišlo do kakšnega zapleta. Oni so dovolili poseg vojske in sklicali OZN vojsko : modre čelade. Oni so prav tako sklicali mednarodno sodišče. Do zapletov je prihajalo praktično ves čas. Zaradi tega je imel VS glavno vlogo.</p> <p>Katere države pa mislite, da so bile v VS ? Bilo je namreč 5 stalnih in 10 držav, ki so se menjale. Pomembno je, da poznate 5 stalnih članic, ker so imele vpliv na vse kar se je dogajalo v svetu. No, katere so bile ?</p> <p>Ja, te države so v bistvu vodile dogajanje v svetu. Pri vsaki svetovni krizi so bile te države zraven in kriza je v bistvu</p>	<p>Velika Britanija, Francija, ZDA, Rusija, Kitajska.</p> <p>Poslušaj, razmišljal in prerisuje miselni vzorec.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	
--	---	--	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>nastala, ker se te države med seboj niso uspele zmeniti. Ampak več o tem bomo v prihodnjih urah.</p> <p>Sedaj omenimo še podorganizacije OZN, ki skrbijo za različne stvari. Unicef za probleme otrok, Unesco za izobraževanje in kulturo, WHO za zdravstvo po svetu in še marsikaj bi se našlo, ampak bo za zdaj tole dovolj. Sedaj pa se vrnimo k temu, kako so uredili stvari v Evropi po vojni.</p>			
<p>2. Pariška mirovna konferenca</p> <p>10 minut</p>	<p>Razdeli delovne liste in jim da navodila. 1. in 3. nalogo rešite sami in me pozorno poslušajte ali spremljajte PPT. Od julija do oktobra 1946 je v Parizu potekala mirovna konferenca, na kateri so zmagovalke pripravile in leta 1947 podpisale mirovne sporazume s poraženimi državami. To so bile Italija, Romunija, Madžarska in Finska.</p> <p>Pokazala so se jasna nasprotja med zmagovalkami 2. svetovne vojne, zlasti glede usode Nemčije.</p>	<p>Učenci dobijo delovni list in ga rešujejo ter poslušajo.</p> <p>Učenci rešujejo delovni list ter poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Frontalna oblika Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 3 Delovni list naloga 1</p> <p>PPT str. 4 Delovni list naloga</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Z Nemčijo in Japonsko na tej konferenci niso podpisali mirovnega sporazuma.</p> <p>Postavlja vprašanja, s katerimi obnovi znanja o koncu druge svetovne vojne (predvsem v Nemčiji) :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakaj je Hitler naredil samomor nekaj dni pred koncem druge svetovne vojne ? - Vojske katerih držav so osvobajale Nemčijo korak za korakom ? - Bi lahko na podlagi tega zemljevida, ki ga imate na PPT in delovnem listu (prikaz Avstrije in Nemčije razdeljene na 4 okupacijske cone) sklepali, kakšna je bila usoda teh dveh držav ? - Da, točno tako. Nemčijo in Avstrijo so razdelili na 4 okupacijske cone, kot lahko vidite na zemljevidu : ameriško, britansko, sovjetsko in francosko. Nemčija je izgubila pokrajine na vzhodu, odmerili so ji 	<p>Učenci odgovarjajo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ker je vedel, da je vojna izgubljena. Zavezniška vojska je vedno hitreje in uspešneje prodirala v Nemčijo. - ZDA, Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze. - Nemčijo in Avstrijo so si razdelili zavezniki. <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>1</p> <p>PPT str.5</p> <p>PPT str. 6 PPT str. 7 Delovni list naloga 2</p> <p>PPT str. 6 PPT str. 7 Delovni list naloga 2</p>
--	---	---	--	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>tudi vojno odškodnino.</p> <p>- Kako že rečemo s tujko vojni odškodnini ?</p> <p>In pa najhujši vojni zločinci so bili postavljeni pred mednarodno sodišče.</p> <p>Sedaj pa vas prosim, da preberete vir o nürnberških procesih, ki je projeciran na PPT-u (ta vir imate tudi v učbeniku na strani 34) in premislite o prebranem. Na voljo imate dve minuti.</p> <p>Postavlja vprašanje glede na prebrani tekst :</p> <p>- Kaj se je zgodilo z največjimi vojnimi zločinci ? - Menite, da je bilo s tem pravici zadoščeno ? - Kaj pa se je zgodilo z ostalimi ljudmi, ki so sodelovali z okupatorjem, se pravi s kolaboranti ?</p>	<p>Učenci odgovarjajo - Reparacija.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Poslušajo navodilo.</p> <p>Preberejo vir. Nato premislijo o prebranem.</p> <p>Učenci odgovarjajo :</p> <p>- Bili so obsojeni na smrt z obešenjem. - Da/Ne (tukaj lahko pričakujem različne odgovore). - Nekateri so bili obsojeni na smrt, drugi so morali v zapor, nekateri so pobegnili.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Individualno delo</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri</p> <p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>PPT str. 8 Učbeni k str. 34</p>
--	---	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>3. Obnova porušene Evrope</p> <p>10 minut</p>	<p>Prosim, da naprej rešujete delovni list. Med vojno so bila najbolj opustošena območja, kjer so potekali vojaški spopadi. Uničena so bila tako bojišča kot zaledje, ker so letalske bombe uničevale tudi civilna naselja.</p>	<p>Učenci poslušajo in rešujejo delovni list.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p>	<p>PPT str.9 Delovni list naloga 3</p>
	<p>Postavlja vprašanja, s katerimi obnovi znanje o 1. svetovni vojni :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako pa je potekal način vojskovanje v 1. svetovni vojni ? - Kako pa je potekalo vojskovanje v 2. svetovni vojni? - Kako bi lahko označili vsako od vojn posebej ? 	<p>Učenci odgovarjajo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samo na frontah, civilno prebivalstvo ni tako trpelo. -Potekalo je tudi v zaledju (bombandiranja, hitri prodori...) in zato je zelo trpelo tudi civilno prebivalstvo. -Prva svetovna vojna se imenuje počasna, druga pa bliskovita, hitra. 	<p>Metoda razgovora</p>	
	<p>Industrija je med vojno nazadovala, umrlo je okoli 50 milijonov ljudi, skoraj toliko se jih je moralo preseliti, ogromno pa jih je postalo invalidov.</p>	<p>Učenci rešujejo delovni list in poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 10 Delovni list naloga 3</p>
	<p>Sedaj pa imam za vas pripravljenih 5</p>	<p>Učenci dobijo fotografijo in pišejo</p>		<p>PPT str. 11</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>fotografij. V dvojicah boste skupaj pogledali eno izmed fotografij, ki jo boste dobili in napisali pet besed ali besednih zvez, ki vam najprej pridejo na pamet. Na voljo imate tri minute nato pa bomo skupaj pogledali. Bodite v dvojicah kar tako kot sedite. En primer pa bomo naredili skupaj.</p> <p>Učitelj pokaže eno najbolj znanih slik posnetih takoj po koncu 2. svetovne vojne, t.i. poljub. Prve besede, ki mi padejo na pamet ob tej sliki so : ljubezen, sreča, konec vojne. Kaj bi še lahko rekli ? Da, zelo dobro.</p> <p>No sedaj pa ste vi na vrsti. Na voljo imate 3 minute.</p> <p>Tri minute so mimo. Sedaj bomo pregledali vaše asociacije :</p> <p>- 1. fotografija</p> <p>- 2. fotografija</p>	<p>asociacije na videne fotografije.</p> <p>Učenci odgovarjajo : - končno doma, New York</p> <p>Učenci delajo nalogo.</p> <p>- 1. fotografija (porušeno mesto, grozovitost, izseljenost ljudi, strahovite posledice, temačnost) - 2. fotografija</p>	<p>Metoda dela s slikovnim virom</p> <p>Parna učna oblika</p> <p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>PPT str. 12</p> <p>PPT str. 13</p>
--	---	--	---	---------------------------------------

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	- 3. fotografija	(veselje, taboriščniki, konec vojne, končno domov, taborišča)		PPT str. 14
	- 4. fotografija	(veliko mrtvih, holokavst, zločin nad človeštvom, izstradanost, nemoč)		PPT str. 15
	- 5. fotografija	(Američani, konec vojne po vsem svetu, nadvlada ZDA, junaki, Japonska)		PPT str. 16
	Sedaj pa prosim zopet rešujete delovni list. Velika Britanija je gospodarsko pomagala predvsem zahodnemu delu Nemčije, Grčiji in Turčiji. Te države naj bi bile obrambni zid pred širjenjem sovjetskega vpliva v Evropo. Ker je britansko gospodarstvo omagalo, je ameriški predsednik Truman pri ameriškem kongresu leta 1947 dosegel, da so ZDA pomagale tistim državam v Evropi, ki so se branile pred sovjetskim vplivom.	Učenci rešujejo delovni list in poslušajo. Učenci gledajo v	Metoda razlage	PPT str. 17 Delovni list naloga 3

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Ta sistem pomoči se imenuje Trumanova doktrina. V istem letu pa so ZDA ponudile Evropi pomoč pri obnovi. To pa imenujemo Marshallov načrt. Komunistične države so to pomoč odklonile.</p> <p>Postavi vprašanje :</p> <p>- Zakaj mislite, da so ZDA pomagale Evropi pri obnovi ?</p> <p>Da, točno tako. Ameriški politiki so se bali, da bi evropsko gospodarstvo zašlo še v večje težave in s tem ogrozilo ameriško. Prav tako pa jih je skrbelo, da bi Evropejci podprli komunizem in se naslonili na SZ.</p>	<p>delovni list, ker imajo v 4. nalogi razložena termina Trumanova doktrina in Marshallov načrt.</p> <p>Učenci odgovarjajo :</p> <p>- bali so se da bi se evropske države povezale s komunizmom.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT str. 18 Delovni list naloga 4</p>
--	---	---	---	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 minut	Torej, za konec vam bom na powerpointu pokazal nekaj karikatur in fotografij, vi pa napišite kaj predstavljajo. Na koncu bomo preverili, kdo je največ vedel. Torej, nekakšen kviz.	Poslušaj navodila.	Frontalna učna oblika - metoda razlage	

	<p>Pišite si številke 1, 2, 3, 4 itd. in zraven ključno besedo o čem govori slika.</p> <p>(Premika slike naprej po ppt-ju.)</p> <p>Tako, sedaj smo si ogledali slike in bomo še preverili kdo je vedel. Dvigujte roke, jaz pa bom nekoga poklical. Slika 1... Slika 2... itd. itd.</p> <p>Dobro, odlično vam je šlo. Za danes je bilo to vse in smo končali. Lep pozdrav.</p>	<p>Gleda slike na ppt in piše rešitve v zvezek.</p> <p>Sodelujejo, dvigujejo roke in odgovarjajo.</p>	<p>Frontalna in individualna učna oblika</p> <p>Frontalna oblika Metoda razgovora</p>	<p>Zvezek in pisalo PPT str. 19-27</p>
--	--	---	--	---

SEZNAM PRILOG:

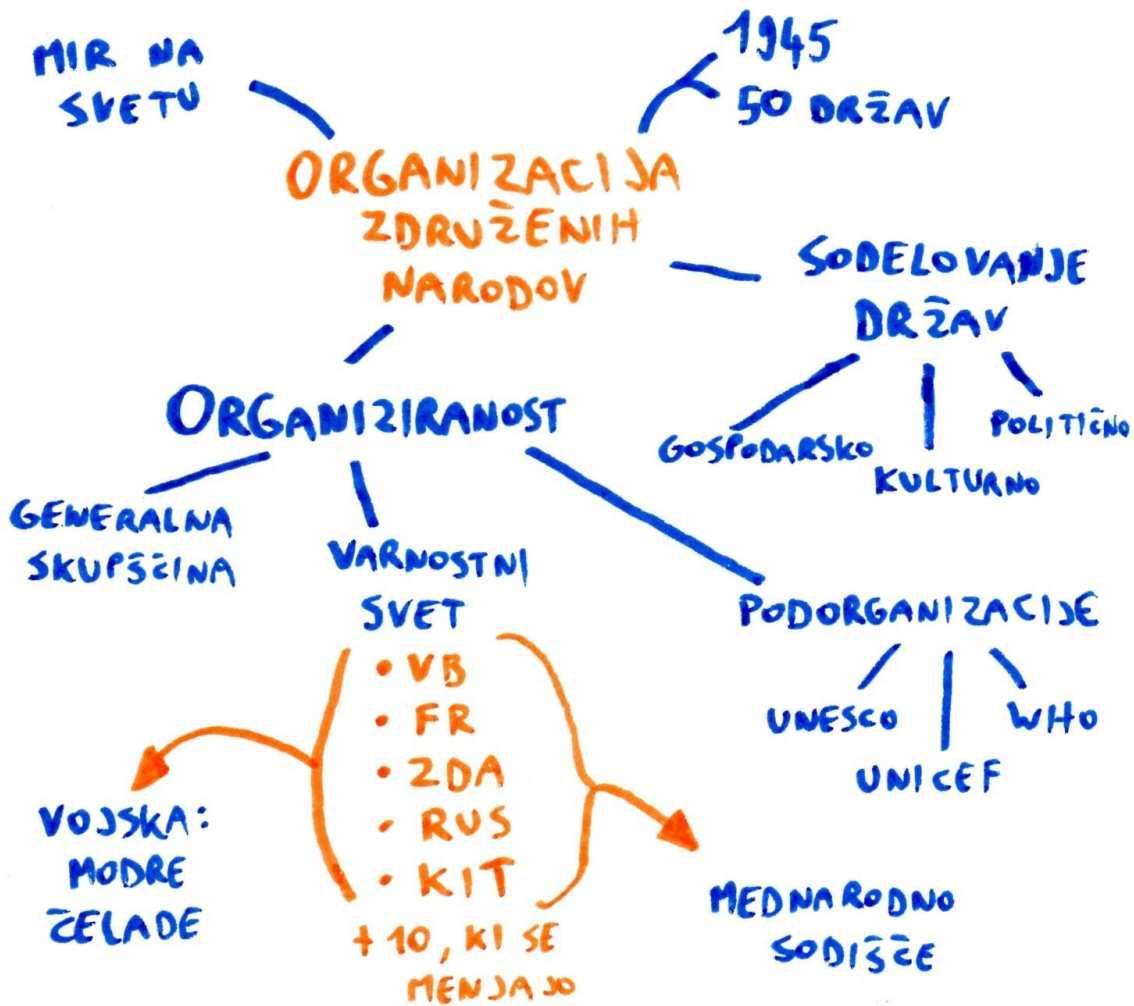
1. **Miselni vzorec: Društvo narodov vs. Organizacija združenih narodov**
2. **Učni list: Urejanje vojnega razdejanja**
3. **Izpolnjeni učni list: Urejanje vojnega razdejanja**
4. **Fotografije za tehniko asociacije**
5. **Seznam virov za slikovno gradivo na powerpointu po straneh**
6. **Powerpoint oz. powerpoint drsnice**

1. Miselni vzorec: Društvo narodov vs. Organizacija združenih narodov

卐 POKAŽE DA JE BILU NEUČINKOVITO
NOVA IDEJA: OZN

2. Učni list: Urejanje vojnega razdejanja

DELOVNI LIST: UREJANJE VOJNEGA RAZDEJANJA

UČ: 34, 35

1. Dopolni manjkajoče besede.

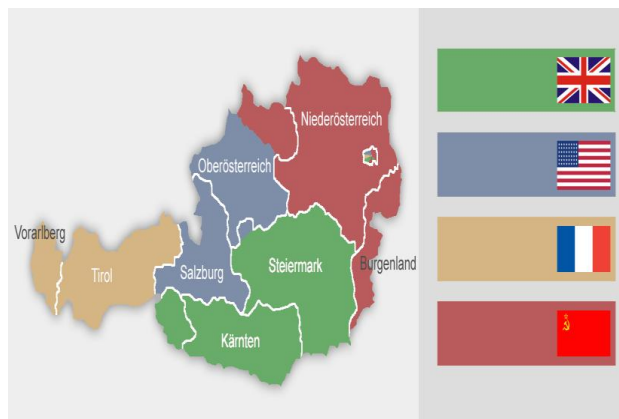
PARIŠKA MIROVNA KONFERENCA

Od maja do julija _____ je v Parizu potekala mirovna konferenca na kateri so zmagovalke pripravile in naslednje leto podpisale mirovne sporazume s poraženkami. To so bile _____, _____, _____, _____ in _____ . Po drugi svetovni vojni so se jasno pokazali nesporazumi med zmagovalkami. Prepirali so se predvsem glede usode naslednje države: _____ . Zato z Nemčijo in Japonsko niso podpisali mirovnega sporazuma.

2. Dobro si oglej zemljevida razdeljenih Nemčije in Avstrije po 2. svetovni vojni.

Delitev Nemčije po 2. svetovni vojni

Delitev Avstrije po 2. svetovni vojni

3. Odgovori na vprašanja.

OBNOVA PORUŠENE EVROPE

1. Katera območja so bila med vojno najbolj opustošena?

---

2. Naštej nekaj posledic 2. svetovne vojne.

---

3. Katerim državam je gospodarsko pomagala Velika Britanija in zakaj?

---

4. RAZLAGA NOVIH BESED oz. BESEDNIH ZVEZ

- **Trumanova doktrina:** sistem pomoči ZDA, ko so pomagale evropskim državam pri zatiranju komunističnega režima na njihovih tleh (1947).
- **Marshallov načrt:** pomoč ZDA evropskim državam pri povojni obnovi. Komunistične države so to pomoč odklonile (1947).

3. Izpolnjeni učni list: Urejanje vojnega razdejanja

DELOVNI LIST: UREJANJE VOJNEGA RAZDEJANJA

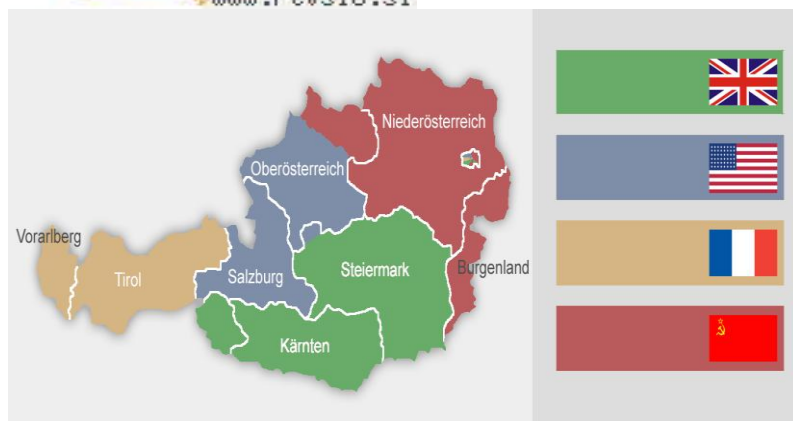
UČ: 34, 35

1. Dopolni manjkajoče besede.

PARIŠKA MIROVNA KONFERENCA

Od maja do julija 1964 je v Parizu potekala mirovna konferenca na kateri so zmagovalke pripravile in naslednje leto podpisale mirovne sporazume s poraženkami. To so bile Romunija, Bolgarija, Madžarska, Italija in Finska. Po drugi svetovni vojni so se jasno pokazali nesporazumi med zmagovalkami. Prepirali so se predvsem glede usode naslednje države: Nemčije. Zato s to omenjeno državo in Japonsko niso podpisali mirovnega sporazuma.

2. Dobro si oglej zemljevida razdeljenih Nemčije in Avstrije po 2. svetovni vojni.

Delitev Nemčije po 2. svetovni vojni

Delitev Avstrije po 2. svetovni vojni

3. Odgovori na vprašanja.

OBNOVA PORUŠENE EVROPE

1. Katera območja so bila med vojno najbolj opustošena?

Območja, kjer so potekali vojni spopadi (razlike med zaledjem in bojiščem ni bilo).

---

2. Naštej nekaj posledic 2. svetovne vojne.

Padec industrijske proizvodnje, ogromno mrtvih, invalidov, veliko se jih je preselilo.

---

3. Katerim državam je gospodarsko pomagala Velika Britanija in zakaj?

Z delu Nemčije, Grčiji in Turčiji, ker so bile obrambni zid pred širjenjem komunizma.

---

4. RAZLAGA NOVIH BESED oz. BESEDNIH ZVEZ

- **Trumanova doktrina:** sistem pomoči ZDA, ko so pomagale evropskim državam pri zatiranju komunističnega režima na njihovih tleh (1947).

- **Marshallov načrt:** pomoč ZDA evropskim državam pri povojni obnovi. Komunistične države so to pomoč odklonile (1947).

4. Fotografije za tehniko asociacije

fotografija (kot primer)

»Poljub«¹

---

¹ <http://2.bp.blogspot.com/-Vav5tkBth-I/UJ6xWEW9PEI/AAAAAAAAAz8/gMSXwqsFQtQ/s400/06kiss2spanbf5e4bcb6.png>

1. fotografija

Nürnberg ob koncu 2. svetovne vojne²

---

² <http://media-3.web.britannica.com/eb-media/49/71349-004-5D04A44D.jpg>

2. fotografija

Taboriščniki po tem, ko so izvedeli za konec vojne³

---

³ http://3.bp.blogspot.com/_Cx5YSp-ghS8/SmCimQFDkoI/AAAAAAAAACMI/Mz7Y0GX94dg/s320/holohoax.jpg

3. fotografija

Zločin holokavsta⁴

---

⁴<http://www.holocaustresearchproject.org/othercamps/images/The%20corpses%20of%20prisoners%20laid%20out%20for%20mass%20burial%20in%20the%20Nordhausen%20concentration%20camp.jpg>

4. fotografija

Američani postavljajo zastavo⁵

---

⁵ <http://www.iwojima.com/bond/lflage.gif>

5. fotografija

Marshallov načrt⁶

---

⁶ <http://contemporaryhistoryusj.files.wordpress.com/2011/12/ayudaplanmarshall.jpg>

5. Seznam virov za slikovno gradivo na powerpointu po straneh

Viri za slike:

http://img.rtvsllo.si/_up/upload/2009/05/22/64589505_nemcija_show.png (10.5.2014), PPT str. 6

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/Austria_1945-55.png (10.5.2014), PPT str. 7

<http://2.bp.blogspot.com/-Vav5tkBth-I/UJ6xWEW9PEI/AAAAAAAAAz8/gMSXwqsFQtQ/s400/06kiss2spanbf5e4bcb6.png> (10.5.2014), PPT str. 11

<http://media-3.web.britannica.com/eb-media/49/71349-004-5D04A44D.jpg> (10.5.2014), PPT str. 12

http://3.bp.blogspot.com/_Cx5YSp-ghS8/SmCimQFDkol/AAAAAAACMI/Mz7Y0GX94dg/s320/holohoax.jpg (10.5.2014), PPT str. 13

<http://www.holocaustresearchproject.org/othercamps/images/The%20corpses%20of%20prisoners%20laid%20out%20for%20mass%20burial%20in%20the%20Nordhausen%20concentration%20camp.jpg> (10.5.2014), PPT str. 14

<http://www.iwojima.com/bond/lflage.gif> (10.5.2014), PPT str. 15

<http://contemporaryhistoryusj.files.wordpress.com/2011/12/ayudaplanmarshall.jpg> (10.5.2014), PPT str. 16

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Flag_of_the_United_Nations.svg (12.5.2014), PPT str. 19

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Adolf_Hitler_in_Yugoslavia_crop2.JPG (12.5.2014), PPT str. 20

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_\(Churchill,_Roosevelt,_Stalin\)_%20\(B%26W\).jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_(Churchill,_Roosevelt,_Stalin)_%20(B%26W).jpg) (12.5.2014), PPT str. 21.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:UN-Sicherheitsrat_-_UN_Security_Council_-_New_York_City_-_2014_01_06.jpg (12.5.2014), PPT str. 22.

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Turkey.svg (12.5.2014), PPT str. 23

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:US-MarshallPlanAid-Logo.svg> (12.5.2014), PPT str. 24

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_146-1994-04107,_Dresden,_zerst%C3%B6rtes_Stadtzentrum.jpg (12.5.2014), PPT str. 25

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Churchill_portrait_NYP_45063.jpg (12.5.2014), PPT str. 26

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Defendants_in_the_dock_at_nuremberg_trials.jpg (12.5.2014), PPT str. 27

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Map-Germany-1945.svg> (12.5.2014), PPT str. 28

6. Powerpoint oz. powerpoint drsnice

**Urejanje vojnega
razdejanja**

Pariška mirovna konferenca

- Od julija do oktobra **1946** je v Parizu potekala mirovna konferenca
- zmagovalke so pripravile in leta 1947 podpisale mirovne sporazume s poraženimi državami
- Poražene države so bile: **Italija, Romunija, Madžarska in Finska**

Pariška mirovna konferenca

- Pokazala so se jasna nasprotja med zmagovalkami 2. svetovne vojne, zlasti glede usode **Nemčije**
- Z Nemčijo in Japonsko na tej konferenci niso podpisali mirovnega sporazuma

Vprašanja

- Zakaj je Hitler naredil samomor nekaj dni pred koncem druge svetovne vojne ?
- Vojske katerih držav so osvobajale Nemčijo korak za korakom ?

Zemljevid poveljstva Nemčije

Zemljevid povojne Avstrije

Nürnberški procesi

Proces proti največjim vojnim zločincem pred mednarodnim vojaškim sodiščem, na katerem so dvanajst voditeljev nacistične Nemčije obsodili na smrt z obešenjem za zločine proti človeštvu. Sodišče so ustanovili leta 1945, ko so se v Potsdamu še zadnjič sestali veliki trije (Stalin, Churchill in Truman).

Obnova porušene Evrope

- Med vojno so bila najbolj opustošena območja, kjer so potekali vojaški spopadi.
- Uničena so bila tako bojišča kot zaledje, ker so letalske bombe uničevale tudi civilna naselja.

Obnova porušene Evrope

- Industrija je med vojno nazadovala, umrlo je okoli 50 milijonov ljudi, skoraj toliko se jih je moralo preseliti, ogromno pa jih je postalo invalidov.

Obnova porušene Evrope

- Velika Britanija je gospodarsko pomagala predvsem **zahodnemu delu Nemčije, Grčiji in Turčiji**.
- Te države naj bi bile **obrambni zid pred širjenjem sovjetskega vpliva v Evropo**.
- Ker je britansko gospodarstvo omagalo, je ameriški predsednik **Truman** pri ameriškem kongresu leta **1947** dosegel, da so **ZDA pomagale tistim državam v Evropi, ki so se branile pred sovjetskim vplivom**

Obnova porušene Evrope

- Ta sistem pomoči se imenuje **Trumanova doktrina**.
- V istem letu pa so ZDA ponudile Evropi pomoč pri obnovi. To pa imenujemo **Marshallov načrt**
- Komunistične države so to pomoč odklonile.

Ponavljalni kviz

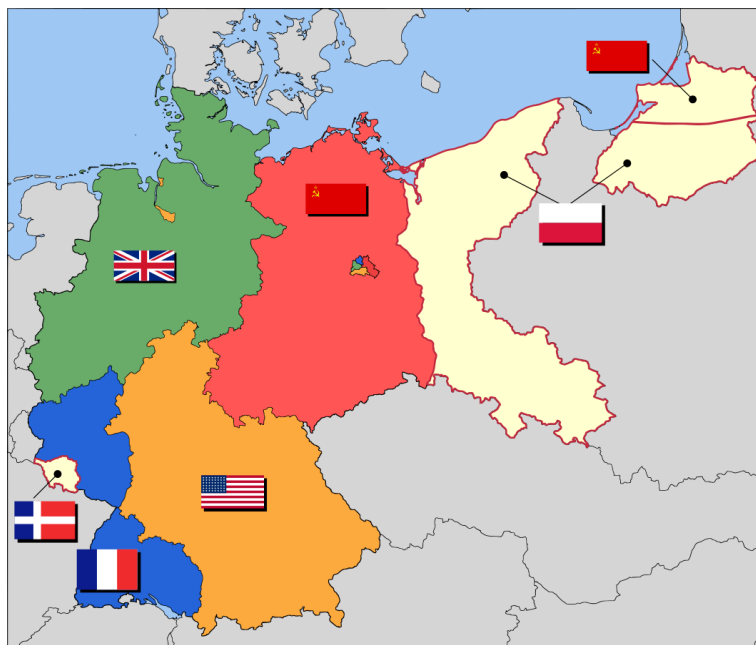

Internetni viri (dostopni 10.5.2014)

- http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Flag_of_the_United_Nations.svg
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Adolf_Hitler_in_Yugoslavia_crop2.JPG
- [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_\(Churchill,_Roosevelt,_Stalin\)_%26W.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Yalta_Conference_(Churchill,_Roosevelt,_Stalin)_%26W.jpg)
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:UN-Sicherheitsrat_-_UN_Security_Council_-_New_York_City_-_2014_01_06.jpg

- [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag of Turkey.svg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_Turkey.svg)
  - <http://en.wikipedia.org/wiki/File:US-MarshallPlanAid-Logo.svg>
  - [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Bundesarchiv Bild 146-1994-041-07, Dresden, zerstertes Stadtzentrum.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_146-1994-041-07,_Dresden,_zerstertes_Stadtzentrum.jpg)
  - [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Churchill portrait NYP 45063.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Churchill_portrait_NYP_45063.jpg)
  - [http://en.wikipedia.org/wiki/File:Defendants in the dock at nuremberg trials.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Defendants_in_the_dock_at_nuremberg_trials.jpg)
-
- <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Map-Germany-1945.svg>
  - [http://img.rtvsl.si/_up/upload/2009/05/22/64589505 nemcija show.png](http://img.rtvsl.si/_up/upload/2009/05/22/64589505_nemcija_show.png)
  - [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/Austria 1945-55.png](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/Austria_1945-55.png)
  - <http://2.bp.blogspot.com/-Vav5tkBth-I/UJ6xWEW9PEI/AAAAAAAAAz8/gMSXwqsFQtQ/s400/06kiss2spanbf5e4bcb6.png>

- <http://media-3.web.britannica.com/eb-media/49/71349-004-5D04A44D.jpg>
- http://3.bp.blogspot.com/_Cx5YSp-ghS8/SmCimQFDkoI/AAAAAAAAACMI/Mz7Y0GX94dg/s320/holohoax.jpg
- <http://www.holocaustresearchproject.org/othercamps/images/The%20corpses%20of%20prisoners%20laid%20out%20for%20mass%20burial%20in%20the%20Nordhausen%20concentration%20camp.jpg>
- <http://www.iwojima.com/bond/lflage.gif>

- <http://contemporaryhistoryusj.files.wordpress.com/2011/12/ayudaplanmarshall.jpg>

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
HLADNA VOJNA

Ljubljana, 29. 5. 2014

Sabina Leben in Frančka Lesjak

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 29.5.2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: Hladna vojna
Učna enota – naslov učne ure: Hladna vojna
Učne oblike: frontalna učna oblika, individualno delo, parno delo
Učne metode: metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s pisnim virom, metoda dela z IKT
Učne tehnike: rebus, izpolnjevanje, brainstorming
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: <ul style="list-style-type: none">
- Učenci primerjajo politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokovske delitev
- Učenci razlikujejo politične razmere v času hladne vojne in po njej Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): Izobraževalni učni cilji: Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
- opisati glavne značilnosti hladne vojne
- analizirati posledice hladne vojne
- analizirati vzroke in napetosti kriznih žarišč
- opisati reševanje nemškega, avstrijskega, tržaškega, korejskega, izraelskega in

vietnamskega vprašanja

- orisati glavne značilnosti blokvske delitve sveta
- zna razložiti gospodarsko stanje Evrope in sveta v času hladne vojne

Funkcionalni učni cilji:

Ob koncu učne ure učenec zna:

- na zemljevidu poiskati in pokazati križna žarišča po 2. svetovni vojni
- vrisati na zemljevid križna žarišča po 2. svetovni vojni
- vrisati na evropski zemljevid "železno zaveso"
- iskati informacije z uporabo IKT

Vzgojni učni cilji:

Ob koncu učne ure učenec:

- zna sodelovati v dvojici
- mirno sodelovati v vodenem odgovarjanju na vprašanja

Učna sredstva:

- **učila:** učna lista (1. zapis učne snovi : izponjevanka, 2. 7.člen ADP), delovni list (vaje in naloge), PPT predstavitev, spletna stran (E-gradiva : Hladna vojna), zemljevidi in slike (na PPT)
- **učni pripomočki:** računalnik, projekcijsko platno, projektor

Didaktične etape učnega procesa:

1. uvajanje,
2. obravnavanje nove učne snovi,
3. urjenje ali vadenje
4. ponavljanje in preverjanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

geografija (delitev sveta na dva bloka, zemljevidi)

državljska in domovinska vzgoja ter etika (etični in moralni vidik uporabe sile ter

atomskega orožja)

Novi pojmi s pojasnilom:

hladna vojna (obdobje ne miru ne vojne, za katero je značilno neprestano politično, vojaško soočenje ZDA in SZ ter njunih blokov, značilno za čas po drugi svetovni vojni do padca berlinskega zidu)

železna zavesa (izraz, s katerim so poudarjali ločitev Evrope po drugi svetovni vojni na demokratični zahodni in komunistični vzhodni del)

oboroževalna tekma (tekma v oboroževanju med dvema političnima blokoma, zlasti med njunima velesilama ZDA in SZ, v obdobju hladne vojne, ki se je kazala v izdelovanju vse večjih količin, vse bolj uničujočih orožij na obeh straneh)

krizna žarišča (na splošno, točke stalnih političnih napetosti in nerešenih vprašanj, po drugi svetovni vojni: nemško, avstrijsko, tržaško vprašanje, izraelsko, korejsko in vietnamsko vprašanje)

Viri in literatura (učna snov in učna lista):

- Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc E. 2013. *Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole*. Ljubljana DZS, str. 36-37.

- Nečak, Dušan. 1999. *Hladna vojna*. Ljubljana : Modrijan (Zbirka Zgodovinski viri za srednje šole), str. 36-37.

- Burkeljca, M., Dobnik J., Mirjanič A., Pačnik H., Snoj D., Verdev H., Zuljan A. 2008. *Raziskujem preteklost 9: delovni zvezek za zgodovino za 9. razred osnovne šole* (prenovljena izdaja)Ljubljana: Rokus Klett,

Spletni viri (učna snov in učna lista) :

E-gradiva. *Blokovska razdelitev sveta in križna žarišča*. http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/hladna-vojna;jsessionid=E26A6A4F355F5BD1F8D4EF115EE128B7?p_p_id=ZOS_T08_P01_WAR_ZOS_T08_P01portlet_INSTANCE_5De9&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal, sneto 20.5.2014.

Svarog. *Svet po drugi svetovni vojni: Hladna vojna*. http://mss.svarog.si/zgodovina/4/index.php?page_id=8332, sneto 21.5.2014.

Wikipedija. Hladna vojna. http://sl.wikipedia.org/wiki/Hladna_vojna, sneto 21.5.2014.

Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina. [Elektronski vir]. 2011. Ljubljana : ministrstvo za šolstvo in šport : Zavod RS za šolstvo.

http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf, sneto 19.5.2014.

Viri slikovnega in tekstovnega gradiva (PPT):

Vojak

<http://antihzds.szm.com/gif%204.htm>,

Kladivo

<http://vsos-nitra84.webnode.cz/>

Blokovska delitev sveta

http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/images/46/8332/svet_po_drugi_sv_vojni_blokovska_delitev_evrope_8332.jpg

Potek železne zavese

<https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSSr5wjAAzrXMoa4QEHon-ASCleGKPqhBK6lkdkID1w-d11gR6ZDECa1NN>

Težnje zahodnega bloka

<http://b68389.medialib.glogster.com/media/677e6e23d1abd2c66f6d791365f5ab8655e6a985f36df60de846922c476c98b8/contain.jpg>,

Težnje vzhodnega bloka

<http://voiceseducation.org/sites/default/files/images/image004.jpg>

Širjenje Nata

<http://www.fas.org/man/nato/national/>,

Širjenje Varšavskega pakta

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Logo_The_Warsaw_Pact.jpg

Merjenje moči

http://www.radiokrka.com/poglej_clanek.asp?ID_clanka=187353

Gradnja berlinskega zidu

http://www.germany.info/Vertretung/usa/en/02_GIC/GIC/05/08-Mauerfall25/02-Timeline/Feature_1/Timeline_Gallery_B.html

Območje Trsta in STO

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:STO.png>

Državi Izrael in Palestina

<http://sabbah.biz/mt/archives/2011/09/24/palestine-israel-map-2011/>

Koreja

http://www.almanar.com.lb/english/adetails.php?fromval=2&cid=37&frid=24&seccatid=37&e_id=19246

Vietnam

<https://wikis.nyu.edu/ek6/modernamerica/index.php/Imperialism/ColdWarContainment>

Viri slikovnega gradiva na delovnem listu:

Zemljevid Evrope

http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/hladna-vojna;jsessionid=F33DFF4809D3850687BD024A141BD434?p_p_id=ZOS_T08_P02_WAR_ZOS_T08_P02portlet_INSTANCE_0KuV&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-3&p_p_col_count=6

Zemljevid sveta

<http://www.hotel-ami.fr/weltkarte.php?sprache=SLO>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(3 minut)	<p>Razdeli učne liste</p> <p>Navodilo: Da boste izvedeti, o čem bomo danes govorili, vsak zase, rešite rebus na ppt. Rešitev zapišite na učni list. Časa imate 1. Minuto.</p> <p>Vprašanje: o čem se bomo danes učili?</p> <p>Razlaga: na koncu ure boste vedeli, kaj pomeni hladna vojna, razumeli vzroke, značilnosti in posledice hladne vojne.</p> <p>Navodila: da bomo snov na koncu res</p>	<p>čaka na navodila</p> <p>Začne z reševanjem, rešuje</p> <p>Odgovor : o hladni vojni</p> <p>Poslusajo</p>	<p>frontalno</p> <p>Frontalno, metoda razlage</p> <p>Individualno</p> <p>Frontalno, metoda pogovora</p> <p>Frontalno, metoda razlage</p>	<p>ucni list</p> <p>Ppt 1 Ucni list Slikovno gradivo (rebus)</p> <p>Ppt 2</p>

	<p>znali, vam bom najprej sama razložila snov. Med razlago boste dopolnjevali učni list. Nato pa boste s pomočjo spletne strani v paru rešili naloge na delovnem listu. Na koncu bomo preverili vaše odgovore.</p>			
--	--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Vzroki in značilnosti hladne vojne (5 minut)</p>	<p>Razlaga Po 2 sv je prišlo do delitve sveta (V del inZ del), Železna zavesa, Winston Churchil</p> <p>Vprašanje: ali gre res za zaveso iz železa ali je govoril v prisposobi?</p>	<p>poslušajo in dopisujejo na delovni list</p> <p>odgovor: gre za prisposobo.</p> <p>Poslušajo,</p>	<p>Frontalno, metoda razlage, metoda slikovne demonstracije</p> <p>Frontalno, metoda pogovora, metoda slikovne demonstracije</p>	<p>ppt 3 zemljevid</p> <p>ppt 4 zemljevid</p> <p>Ppt 5</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Železna zavesa označuje delitev sveta (V del socializem, z del demokracija) Nastajanje vojaških zvez (nato, varšavski pakt)</p> <p>Vprašanji : je SLO v Natu? Mogoče veste od kdaj ?</p> <p>Razlaga : Vse to dogajanje označujemo z imenom hladna vojna Tekmovanje med blokoma (znanost, šport, veselje,...) Hladna vojna je obdobje, ko ni ne miru ne vojne.</p>	<p>dopolnjujejo list</p> <p>Odgovor : da</p> <p>Odgovor : 2004</p> <p>Poslušajo, dopolnjujejo list</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda pogovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Ppt6</p> <p>Ppt 7</p>
<p>2. Krizna žarišča v Evropi v času hladne vojne (9 minut)</p>	<p>V Evropi so bila 3 krizna žarišča</p> <p>-Nemčija :Država in mesto Berlin razdeljena na 4 cone pod upravo VB, SZ, ZDA in FR.. VB, ZDA in FR so hotele svojo cono združiti- SZ blokira zahodni Berlin = I Berlinska kriza. Odgovor zaveznikov- zračni most.</p>	<p>Poslušajo, dopolnjujejo list</p>	<p>Frontalno, metoda razlage</p>	<p>ppt 8</p>

	<p>1949 nastanek 2 nemških držav (NDR in ZRN)</p> <p>Razdeli se tudi Berlin (zahodni del pod ZRN in vzhodni del pod NDR)</p> <p>1961 Berlinski zid</p> <p>-Avstrija</p> <p>Enako kot Nemčija razdeljena na 4 cone.</p> <p>Povojna pogajanja so se končala šele leta 1955 z ADP- meje iz leta 1983, prepoved združitve z nemčijo, razglasiti je morala nevtralnost.</p> <p>7. člen ADP- manjšine.</p> <p>Med razlago razdeli liste s 7.členom ADP.</p> <p>Vprašanje :Imamo tudi mi kakšno manjšino na Avstrijskem?</p> <p>Navodilo : Na hitro preberite besedilo na učnem listu. Časa imate 2. minuti.</p>	<p>Odgovor : Da, imamo slovensko manjšino.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>metoda slikovne demonstracije</p> <p>metoda razlage</p> <p>metoda pogovora</p> <p>metoda razlage</p>	<p>Zemljevid (ppt 8)</p> <p>Učni list (ADP)</p>
--	--	--	---	---

	<p>Vprašanja: 1. Kako se imenuje pogodba, ki vsebuje 7. Člen, ki ste ga pravkar prebrali?</p> <p>2. O čem govori 7. Člen?</p> <p>3. Na katerih področjih zagotavlja manjšinam pravice?</p> <p>-Trst Sporna točka med Italijo in Jugoslavijo. Ustanovljeno STO, razdeljeno na dve coni. Kriza rešena diplomatsko, 1954 londonski sporazum-delitev STO na 2 coni.</p>	<p>Berejo.</p> <p>Odgovor : ADP</p> <p>Odgovor : o manjšinjskih pravicah</p> <p>Odgovor : na področju šolstva, uporabe jezika, o ustanavljanju društev...</p> <p>Poslušajo, dopolnjujejo delovni list</p>	<p>individualno delo</p> <p>frontalno, metoda pogovora</p> <p>Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Ppt 9 zemljevid</p>
--	---	---	---	----------------------------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
20 minut	Preverjanje odgovorov (med tem deli delovne liste z vajami)	Vsak učenec prebere en stavek iz učnega lista.	Frontalno, pogovor	Učni list (zapis snovi) delovni list
	Navodilo : S pomočjo spletne strani strani e-gradiva (hladna vojna) v dvojicah rešite vaje in naloge na delovnem listu. Časa imate 10 minut.	poslušajo	Metoda razlage	Računalnik, spletna stran (E gradiva, Hladna vojna), delovni list
	Pregled rešenih nalog	Rešujejo delovni list Učenci preberejo odgovore Odgovarjajo : Krizno žarišče, hladna vojna, želzna zavesa, oboroževalna tekma, bipolarnost,...	Parno delo Frontalna, metoda pogovora	delovni list

	Navodilo : Na hitro povejte en pojem o temi hladne vojne, ki vam prvi pade na pamet.	Poslušajo. Učenci odgovarjajo.	Metoda razlage Metoda pogovora	
--	---	---------------------------------------	---------------------------------------	--

SEZNAM PRILOG:

1. ZAPIS UČNE SNOVI ZA UČITELJA
- 2.1. NEIZPOLJEN UČNI LIST
- 2.2. NEIZPOLNJEN DELOVNI LIST
- 3.1. IZPOLNJEN UČNI LIST
- 3.2. NEIZPOLNJEN DELOVNI LIST
- 3.3. UČNI LIST ZA DELO S PISNIM VIROM
4. SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA
5. SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA NA DELOVNEM LISTU
6. PPT V DOC. FORMATU

PRILOGA1: ZAPIS UČNE SNOVI ZA UČITELJA

1.VZROKI ZA HLADNO VOJNO

Po 2. sv.vojni je prišlo do delitve sveta na 2 dela: Zahodni blok in Vzhodni blok. Med njima je nastala železna zavesa. Ta izraz je prvi uporabil Winston Churchill. Železna zavesa označuje to delitev sveta. Vzhodni del sveta je bil socilaističen, saj je na teh ozemljih prevladovala miselnost SZ. Iz teh držav je Sovjetska zveza počasi odstranjevala nasprotnike. Na drugi strani je zahodni blok vseboval države zahodne Evrope in ZDA. V teh državah je bila demokratična ureditev. Hotele so omejiti širjenje SZ. Leta 1949 so zato ustanovile zvezo NATO. Vojaško zvezo pa je ustanovil tudi vzhodni blok držav. Leta 1955 so ustanovili Varšavski pakt. Vsak vojaški blok je imel željo, da bi vladal svetu.

Med blokoma so vladale napetosti, ki jim pravimo Hladna vojna. Začela se je tekma v oboroževanju, na področju športa, znanosti, raziskovanja vesolja,.. Klju temu sta se bloka izogibala vojaškim spopadom. Hladna vojna je čas ko ni ne vojne ne miru.

2.KRIZNA ŽARIŠČA V EVROPI V ČASU HLADNE VOJNE

Ta so bila tri:

NEMŠKO VPRAŠANJE

Po drugi svetovni vojni je bila Nemčija in tudi samo mesto Berlin razdeljena na 4 cone. Vsako cono je upravljala ena od štirih zmagovitih sil: na SZ VB, na JZ FRA, na SVZ SZ, in na JVZ ZDA (zemljevid). Postopoma pa sta se tam nato oblikovali dve nemški državi. Zahodni zavezniki, torej VB, FRA in ZDA, so svoje cone želeli združiti, vendar pa je temu nasprotovala SZ, ki je leta 1948 popolnoma blokirala zahodni Berlin, kar je privedlo do prve berlinske krize. Zahodni zavezniki so blokado premostili z zračnim mostom.

Po koncu prve berlinske krize sta bili leta 1949 ustanovljeni dve Nemčiji:

- Zvezna republika Nemčija (ZRN) - cone: VB, ZDA, FRA
- Nemška demokratična republika (NDR) - cona SZ

Tudi mesto Berlin je ostalo razdeljeno: zahodni del mesta je bil vključen v ZRN, vzhodni pa v NDR. Meja med njima je bila od leta 1961 dalje še bolj poudarjena z Berlinskim zidom, ki je postal simbol razdeljenosti Evrope in sveta.

AVSTRIJSKO VPRAŠANJE

Avstrija je bila leta 1945, podobno kot Nemčija, zasedena in razdeljena na ameriško, britansko, francosko in sovjetsko cono. Pogajanja med nekdanjimi zavezniki za rešitev avstrijskega vprašanja so trajala skoraj deset let. Na koncu je bila leta 1955 podpisana Avstrijska državna pogodba (ADP), ki so jo podpisale ZDA, ZSSR, VB, FRA in Avstrija. Nova Avstrija je bila obnovljena v mejah iz leta 1938, prepovedana pa ji je bila združitev z Nemčijo. Ni se smela vezati na noben blok in oktobra 1955 je razglasila nevtralnost. V ADP sta v 7. členu zaščiteni tudi slovenska in hrvaška manjšina. V ADP so zaščitene tudi manjšine na Avstrijskem.

TRŽAŠKO VPRAŠANJE

Trst je bil kot največje mesto najbolj sporna točka med Italijo in Jugoslavijo. Na spornem ozemlju Trsta in njegovega širšega zaledja je bilo ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje (STO), ki je bilo razdeljeno na dve coni. Zaradi meje so bili odnosi med Italijo in Jugoslavijo večkrat zelo napeti, vendar pa je bila kriza rešena po diplomatski poti. Leta 1954 je bil podpisan drugi Londonski sporazum, ki je določil da je cona A (Trst z ožjim zaledjem) pripadla Italiji, cona B pa je z nekaj popravki pripadla Jugoslaviji.

3.KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU V ČASU HLADNE VOJNE

Krizna žarišča pa niso bila le v Evropi, temveč tudi drugje po svetu.

BLJIZNI VZHOD: IZRAELSKO-ARABSKE VOJNE je bil eden teh žarišč. Leta 1948 je bila tam ustanovljena Judovska država Izrael, ki je bila odgovor na judovsko vprašanje, ki se je pojavilo po 2. svetovni vojni. Naleteli pa so na nasprotovanje Arabcev. Konflikti so privedli do mnogih vojn, imenovanih Izraelsko-arabske vojne, trajajo pa še vse do danes.

KOREJSKA VOJNA Korejska vojna je potekala med komunistično S Korejo, pod vplivom SZ, in na demokratično J Korejo pod vplivom ZDA. Vojna, ki je terjala 5 milijonov žrtev je potekala od 1950-1953, premirje pa je vzpostavilo staro mejo vzdolž 38. vzporednika.

VIETNAMSKA VOJNA V 60. letih se je razmahnila vietnamska vojna, med S in J Vietnamom, v kateri je severne sile podprla SZ, J Vietnam pa ZDA. Leta 1973 je bilo podpisano premirje, dve leti kasneje sta se državi združili, vendar to ni prineslo miru.

PRILOGA 2.1: NEIZPOLNJEN UČNI LIST

Rešitev rebusa: _ _ _ _ _

1. VZROKI ZA HLADNO VOJNO

Izraz hladna vojna označuje čas po _____, ko se je svet razdelil na dva bloka. En del sveta se je imenoval _____, drug del sveta pa _____. Med njima je nastala «meja», ki ji rečemo _____. Ta izraz je prvi uporabil britanski politik _____. Glavna država zahodnega bloka je bila _____. V teh državah je bila politična usmeritev _____. Njihov glavni cilj je bil ustaviti širjenje _____. Država, ki je vodila vzhodni blok je _____. Politična ureditev vzhodnih držav je _____. V teh državah so vodilni politiki odstranjevali svoje _____. Oba bloka sta se vojaško povezala. Zahodni blok je ustanovil _____, vzhodni pa _____. Med stranema je vladala napetost, ki se je kazala v tekmovanju na naslednjih področjih: _____. Bloka sta se izogibala _____. Hladna vojna je čas ko ni ne vojne in ne miru.

2. KRIZNA ŽARIŠČA V EVROPI V ČASU HLADNE VOJNE

Krizna žarišča so posledica hladne vojne in delitve sveta. V Evropi so 3 krizna območja.

1. Nemčija in mesto _____, sta bila razdeljena na 4 cone, ki so jih upravljale 4 države: _____. Ker so 3 države želele združiti svoje območje je prišlo do _____. Posledica tega je bila, da so _____ leta 1961 zgradili _____.

2. Na 4 cone je bila razdeljena tudi _____. Pogajanja po vojni so trajala do leta _____. Takrat so podpisali _____.

3. Mesto _____ je bilo sporno ozemlje med _____ in _____. Območje

so zavezniki razdelili na _____ in mesto Trst, kjer je nastalo _____. Spor so rešili diplomatsko leta _____, ko so podpisali _____.

3. KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU V ČASU HLADNE VOJNE

Krizna območja so segala tudi izven Evrope.

1. Izraelsko arabske vojne so se začele leta _____. Ko je bila ustanovljena Judovska država _____. Spopadi še niso končani.

2. Drugo svetovno krizno žarišče je bilo v _____. Tam je prišlo do vojne med _____, ki je bila politično usmerjena v _____ in _____, ki je bila _____. Vojna je trajala od leta 1950-1953.

3. V 60. letih je potekala vojna med _____ in _____. Končala se je leta 1973. Čez dve leti sta se državi združili.

PRILOGA 2.2: NEIZPOLNJEN DELOVNI LIST

Delovni list- Hladna vojna

S pomočjo spletne strani e gradiva rešite spodnje naloge o hladni vojni.

1.) Kako z drugo besedo rečemo stanju v času hladne vojne, ko prevladuje blokovska razdelitev sveta?

2.) Na zemljevidu pobarvaj države zahodnega bloka z modro in vzhodnega bloka z rdečo barvo. Med njima jasno označi potek železne zavese.

3.) Kakšne meje je predstavljala železna zavesa?

_____

4.) Navedi dve glavni značilnosti hladne vojne in ju pojasni.

_____

5.) Naštej vojaške zveze vzhodnega bloka s katerimi so želele preprečiti širjenje socializma. _____

6.) Katere države so bile članice Varšavskega pakta do leta 1968, kaj se zgodi tistega leta? _____

7.) Kaj je bilo gibanje neuvrščenih? Kdaj in kje je nastalo?

_____

8.) Na zgornjem zemljevidu označi krizna žarišča v Evropi

9.) Na zemljevidu sveta označite krizna žarišča, ki niso v Evropi

10.) Razloži, kako je blokovska razdelitev vplivala na razmere v svetu?

PRILOGA 3.1: IZPOLNJEN UČNI LIST

Rešitev rebusa

HLADNA VOJNA

1. VZROKI ZA HLADNO VOJNO

Izraz hladna vojna označuje čas po **drugi svetovni vojni**, ko se je svet razdelil na dva bloka. En del sveta se je imenoval **zahodni blok**, drug del sveta pa **vzhodni**. Med njima je nastala «meja», ki ji rečemo **železna zavesa**. Ta izraz je prvi uporabil britanski politik **Winstin Churchill**. Glavna država zahodnega bloka je bila **ZDA**. V teh državah je bila politična usmeritev **demokracija**. Njihov glavni cilj je bil ustaviti širjenje **vzhodnega bloka**. Država, ki je vodila vzhodni blok je bila **Sovjetska zveza**. Politična ureditev vzhodnih držav je **socializem**. V teh državah so vodilni politiki odstranjevali svoje **nasprotnike**. Oba bloka sta se vojaško povezala. Zahodni blok je ustanovil **zvezo Nato**, vzhodni pa **Varšavski pakt**. Med stranema je vladala napetost, ki se je kazala v tekmovanju na naslednjih področjih: **oborožitev, znanost, šport, tekma v vesolju**. Bloka sta se izogibala **vojaškemu spopadam**. Hladna vojna je čas ko ni ne vojne in ne miru.

2. KRIZNA ŽARIŠČA V EVROPI V ČASU HLADNE VOJNE

Krizna žarišča so posledica delitve sveta. V Evropi so 3 krizna območja.

1. Nemčija in mesto **Berlin**, sta bila razdeljena na 4 cone, ki so jih upravljale 4 države: **ZDA, VB, FR in SZ**. Ker so 3 države želele združiti svoje območje je prišlo do **berlinske krize**. Posledica tega je bila, da so **Sovjeti** leta 1961 zgradili **Berlinski zid**.
2. Na 4 cone je bila razdeljena tudi **Avstrija**. Pogajanja po vojni so trajala do leta **1955**. Takrat so podpisali **avstrijsko državno pogodbo**. Ta dokument je Avstriji prepovedal **združitev z Nemčijo**. V 7 členu dokumenta, pa je zapisano, da bo država varovala **slovensko in hrvaško narodno manjšino**.
3. Mesto **Trst** je bilo sporno ozemlje med **Italijo** in **Jugoslavijo**. Območje so zavezniki razdelili na **cono A in cono B** in mesto Trst, kjer je nastalo **Svobodno tržaško zemlje (STO)**. Spor so rešili diplomatsko leta **1954**, ko so podpisali **drugi Londonski sporazum**.

3. KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU V ČASU HLADNE VOJNE

Krizna območja so segala tudi izven Evrope.

1. Izraelsko arabske vojne so se začele leta **1948**, ko je bila ustanovljena Judovska država **Izrael**. Spopadi še niso končani.
2. Drugo svetovno krizno žarišče je bilo v **Koreji**. Tam je prišlo do vojne med **severno Korejo**, ki je bila politično usmerjena v **socializem** in **južno Korejo** ki je bila **demokratična**. Vojna je trajala od leta 1950-1953.
3. V 60. letih je potekala vojna med **severnimi** in **južnim Vietnamom**. Končala se je leta 1973. Čez dve leti sta se državi združili.

PRILOGA 3.2: IZPOLNJEN DELOVNI LIST

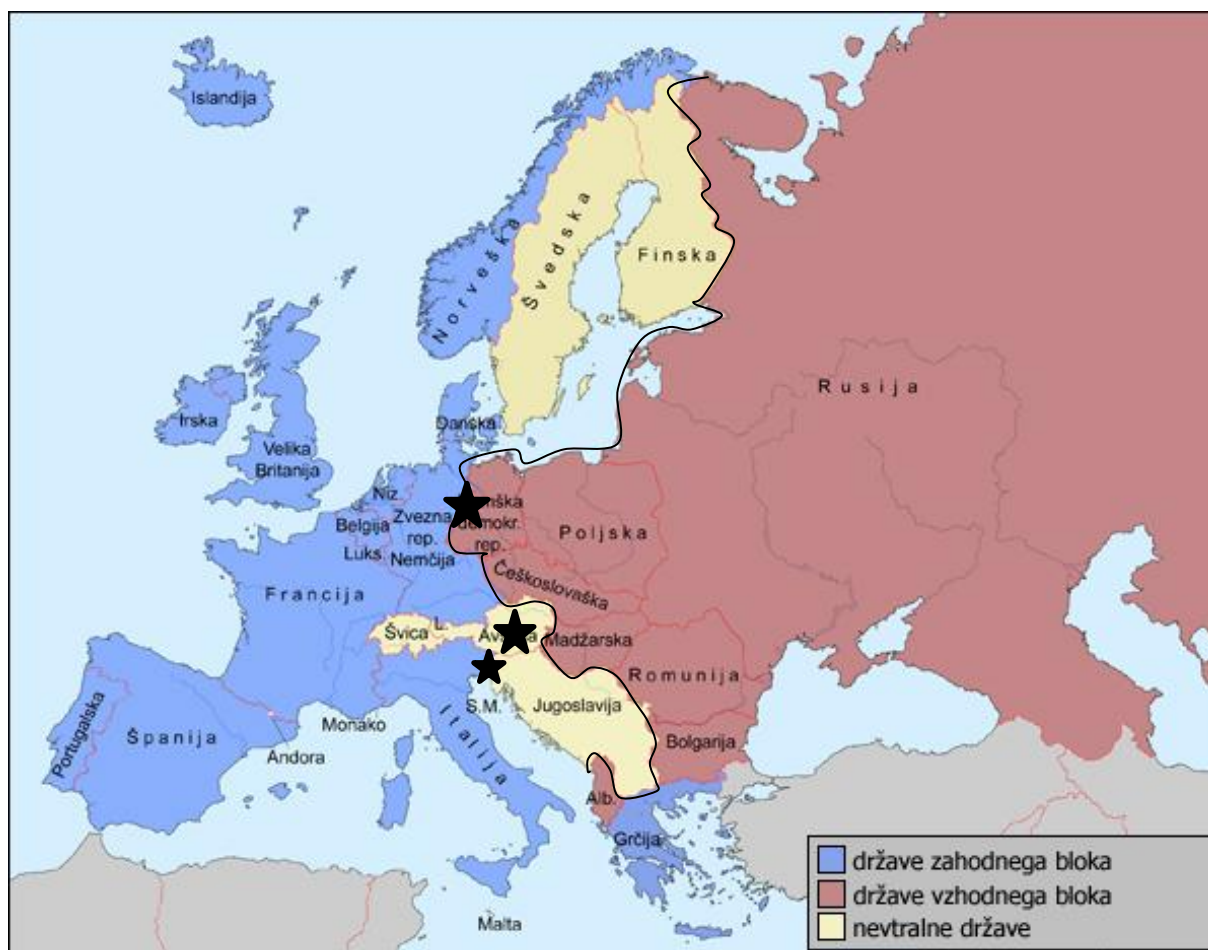
Delovni list- Hladna vojna

S pomočjo spletne strani e gradiva rešite spodnje naloge o hladni vojni.

- 1.) Kako z drugo besedo rečemo stanju v času hladne vojne, ko prevladuje blokovska razdelitev sveta?

Bipolarnost

- 2.) Na zemljevidu pobarvaj države zahodnega bloka z modro in vzhodnega bloka z rdečo barvo. Med njima jasno označi potek železne zavesa.

- 3.) Kakšno mejo je predstavljala železna zavesa?

Simbolično, ideološko in delno fizično mejo, pa tudi gospodarsko, jezikovno in kulturno pregrado.

- 4.) Navedi dve glavni značilnosti hladne vojne in ju pojasni.

Ostra soočanja velesil, grožnje z uporabo orožja. Nastanek novih kriznih žarišč in lokalne vojne. Čas napetosti med Sovjetsko zvezo in ZDA ter njunimi zavezniki. Stalno tekmovanje blokov. Čas ko ni ne vojne in ne miru.

- 5.) Naštej vojaške zveze vzhodnega bloka s katerimi so želele preprečiti širjenje socializma.
Trumanova doktrina, Rio pakt, NATO ANZUS, SEATO, CENTO, EGS
- 6.) Katere države so bile članice Varšavskega pakta do leta 1968, kaj se zgodi tistega leta?
SZ, Poljska, Čehoslovaška, Romunija, Bolgarija, Madžarska, Vzhodna nemčija. Leta 1968 Albanija izstopi.
- 7.) Kaj je bilo gibanje neuvrščenih? Kdaj in kje je nastalo?
Gibanje ne bio alternativa blokovski razdelitvi. Nastalo je v Beogradu leta 1961
- 8.) Na zgornjem zemljevidu označi krizna žarišča v Evropi.
- 9.) Na spodnjem zemljevidu sveta označite krizna žarišča, ki niso v Evropi

- 10.) Razloži, kako je blokovska razdelitev vplivala na razmere v svetu?

Svet je bil razdeljen na 2 dela. Prihajalo je do lokalnih vojn v katerih je eno stran podpiral vzhodni drugo pa zahodni blok. Ljudje so živeli v nenehnem strahu pred napadom nasprotnega bloka. Za namen oboroževanje in medsebojnega tekmovanja se je spodbujala znanost.

PRILOGA 3.3: UČNI LIST ZA DELO S PISNIM VIROM (ADP)

AVSTRIJSKA DRŽAVNA POGODBA

(7. ČLEN)

- 1. Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem uživajo iste pravice pod enakimi pogoji kakor vsi drugi avstrijski državljani, v številni pravico dosvojit lastnih organizacij, zborovanj in tiska v svojem lastnem jeziku.*
- 2. Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem imajo pravico do osnovnega pouka v slovenskem ali hrvatskem jeziku in do sorazmernega števila lastnih srednjih šol; v tej zadevi bodo šolski učni načrti pregledani in bo ustanovljen oddelek šolske nadzorne oblasti za slovenske in hrvatske šole.*
- 3. V upravnih in sodnih okrajih Koroške, Gradiščanske in Štajerske s slovenskim, hrvatskim ali mešanim prebivalstvom je slovenski ali hrvatski jezik dopuščen kot uradni jezik dodatno k nemškemu. V takih okrajih bodo označbe in napisi topografskega značaja prav tako v slovenščini ali hrvaščini kakor v nemščini.*
- 4. Avstrijski državljani slovenske in hrvatske manjšine na Koroškem, Gradiščanskem in Štajerskem so udeleženi v kulturnih, upravnih in sodnih ustanovah v teh pokrajinah pod enakimi pogoji kakor drugavstrijski državljani.*
- 5. Dejavnost organizacij, ki merijo na to, da odvzamejo hrvatskemu ali slovenskemu prebivalstvu njegov značaj in pravice kot manjšine, se mora prepovedati.*

VIR: Nečak, Dušan. 1999. *Hladna vojna*. Ljubljana. str. 36-37.

PRILOGA 4: SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA (ppt)

PPT 1: vojak in kladivo

<http://antihzds.szm.com/gifv%204.htm>,

<http://vsos-nitra84.webnode.cz/>

PPT 3: blokovska delitev sveta

http://mss.svarog.si/zgodovina/4/econtent/images/46/8332/svet_po_drugi_sv_vojni_blokovska_delitev_evrope_8332.jpg

PPT 4: potek železne zavese

<https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSSr5wjAAzrXMoa4QEHon-ASCleGKPqhBK6lkdkID1w-d11gR6ZDECa1NN>

PPT 5: težnje zahodnega bloka in težnje vzhodnega bloka

<http://b68389.medialib.glogster.com/media/677e6e23d1abd2c66f6d791365f5ab8655e6a985f36df60de846922c476c98b8/contain.jpg>,

<http://voiceseducation.org/sites/default/files/images/image004.jpg>

PPT 6: širjenje Nata in simboli Varšavskega pakta

<http://www.fas.org/man/nato/national/>,

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Logo_The_Warsaw_Pact.jpg

PPT 7: merjenje moči

http://www.radiokrka.com/poglej_clanek.asp?ID_clanka=187353

PPT 8: gradnja berlinskega zidu

http://www.germany.info/Vertretung/usa/en/02_GIC/GIC/05/08-Mauerfall25/02-Timeline/Feature_1/Timeline_Gallery_B.html

PPT 9: območje Trsta in STO

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:STO.png>

PPT 10: Državi Izrael in Palestina

<http://sabbah.biz/mt/archives/2011/09/24/palestine-israel-map-2011/>

PPT 11: Koreja

<http://www.almanar.com.lb/english/adetails.php?fromval=2&cid=37&frid=24&seccatid=37&eid=19246>

PPT 12: Vietnam

<https://wikis.nyu.edu/ek6/modernamerica/index.php/Imperialism/ColdWarContainment>

PRILOGA 5: SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA NA DELOVNEM LISTU

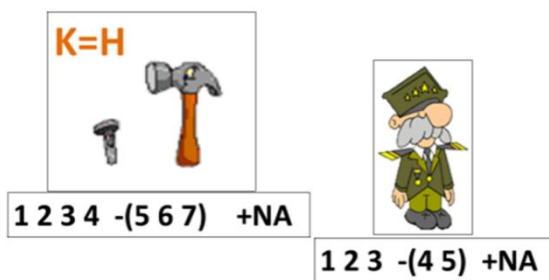
Slika 1: zemljevid Evrope

http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/hladna-vojna;jsessionid=F33DFF4809D3850687BD024A141BD434?p_p_id=ZOS_T08_P02_WAR_ZOS_T08_P02portlet_INSTANCE_0KuV&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-3&p_p_col_count=6

Slika 2: zemljevid sveta

<http://www.hotel-ami.fr/weltkarte.php?sprache=SLO>

PRILOGA 6: PPT V doc.formatu

HLADNA VOJNA

Zapis učne snovi za 9. razred

DELITEV SVETA PO 2.SV.VOJNI

ŽELEZNA ZAVESA

- Izraz prvi uporabi Winston Churchill
- Označuje mejo med zahodnim in vzhodnim blokom

DELITEV SVETA PO 2. SV. VOJNI

ZAHODNI BLOK

- Vodi ZDA
- Politična usmeritev je demokracija
- Želijo ustaviti širjenje vzhodnega bloka

VZHODNI BLOK

- Vodi sovjetska zveza
- Politična usmeritev je socializem
- Odstranjevanje nasprotnikov

VOJAŠKO POVEZOVANJE

1949 države zahodnega bloka ustanovijo zvezo NATO

NATO Expansion

1955 države vzhodnega bloka ustanovijo Varšavski pakt

TEKMOVANJE MED BLOKOMA

- Oborožitev
- Znanost
- Raziskovanje vesolja
- Šport
- Obe strani se izogibata vojaškim spopadom
- Hladna vojna je čas ko ni vojne in ne miru

KRIZNA ŽARIŠČA V EVROPI

1.) Nemčija: država in mesto Berlin sta razdeljena na 4 cone (ZDA, FR, VB in SZ)

Berlinska kriza I. 1949

Leta 1961 začnejo graditi berlinski zid

2.) Avstrija: razdeljena na 4 cone

1955 podpis Avstrijske državne pogodbe

prepoved združitve z Nemčijo

7. člen varuje slovensko manjšino

KRIZNA ŽARIŠČA V EVROPI

- 3.) Mesto TRST: spor med Italijo in Jugoslavijo
Ustanovljeno STO
območje je razdeljeno na 2 coni
Spor rešijo diplomastko
Leta 1954 Londonski sporazum

KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU

- 1.) Izraelsko- arabske vojne
1948 ustanovljena Judovska država
Izrael
Vojne s Palestinci trajajo še danes

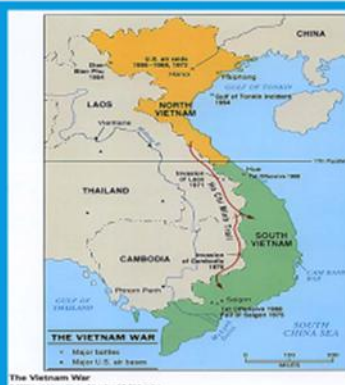
KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU

2.) **Koreja:** Vojna med komunistično severno Korejo in demokratično južno Korejo od 1950-1953

KRIZNA ŽARIŠČA PO SVETU

3.) **Vietnam:**
V 60. letih vojna med S in J Vietnamom
Leta 1973 premirje,
dve leti kasneje sta se državi združili

Univerza v Ljubljani
**FILOZOESKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
POLITIČNO POVEZOVANJE EVROPE IN SVETA**

DATUM: 22.5.2014

IME IN PRIIMEK:
Peternelj Jan
Planinšek Špela

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola:
Razred: 9.
Datum: 22.5.2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: Politično povezovanje Evrope in sveta
Učna enota – naslov učne ure: Politično povezovanje Evrope in sveta
Učne oblike: Frontalna, Individualno delo
Učne metode: Metoda zvočne demonstracije, razlaga, razgovor, metoda dela s pisnimi viri, metoda beseden demonstracije
Učne tehnike: Brain storming, izpolnjevanje
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta: <ul style="list-style-type: none">
– opišejo vzroke povezovanja Evrope,
– navedejo glavne evropske in svetovne integracije. Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <i>Izobraževalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
- povedati kdaj je bila ustanovljena Evropska unija
- naštetih vsaj 5 držav članic Evropske unije
- prepoznati Odo radosti
- uporabiti podani vir da pride do odgovora
- ovrednotiti vpliv nove tehnologije na povezovanje Evrope in sveta
- oceniti vlogo OZN pri povezovanju sveta
- razložiti za kaj se zavzema Zveza NATO
- naštetih vsaj 2 drugi meddržavni povezavi
- naštetih razlike med Severom in Jugom
- izpeljati posledice nedemokratskega režima <i>Funkcionalni učni cilji</i> Ob koncu učne ure učenec zna: <ul style="list-style-type: none">
- jasno brati odlomek iz besedila
- samostojno odgovarjati na vprašanja
- aktivno poslušati posnetek in ga prepoznati

<p><i>Vzgojni učni cilji</i></p> <p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none">
- se zavedati pripadnosti Evropski uniji
- ceniti pomen Nobelove nagrade za mir
- spoštovati človekove pravice
<p>Učna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none">
- učila: PPT, zvočni posnetek, učbenik (Gabrič et al., 2013)
- učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno, zvočniki
<p>Didaktične etape učnega procesa:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE.
2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE.
3. URJENJE ALI VADENJE.
4. PONAVLJANJE.
<p>Medpredmetne povezave z vsebinami:</p> <p>Geografija – države Evrope</p> <p>Državlјanska in domovinska vzgoja ter etika – Izzivi sodobnega sveta</p> <p>Glasbena vzgoja – prepoznavanje naslova skladbe</p>
<p>Novi pojmi s pojasnilom:</p> <p>Evropska unija – gospodarska in politična zveza evropskih držav, ki je nasledila Evropsko gospodarsko skupnost;</p> <p>Maastrichtska pogodba – pogodba, podpisana leta 1992, s katero je bila ustanovljena Evropska unija;</p> <p>Organizacija združenih narodov – organizacija, ki je po strahotah druge svetovne vojne združila človeštvo pod skupno zastavo</p> <p>Zveza NATO – varnostna organizacija za ohranjanje in zaščito stabilnosti v mednarodnem okolju</p> <p>režim – način vodenja, upravljanja kake organizirane skupnosti, zlasti države</p> <p>deklaracija – javna izjava, razglas, navadno o pomembnem vprašanju, položaju</p>
<p>Viri in literatura:</p> <p>A. Gabrič, M: Rode, T. Galonja, E. Dolenc. Koraki v času 9, 2013, str 42, 43</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=jrexhus-8kw</p> <p>http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/zunanja_politika/organizacija_zdruzenih_narodov/</p> <p>Viri slikovnega gradiva na Powerpoint predstaviti:</p> <p>Začetna slika.</p> <p>http://www.sensa.si/media/cache/upload/Photo/2012/12/07/uho_lightbox_image.jpg</p> <p>Politično povezovanje Evrope in sveta.</p>

<http://alepo.com/wp-content/uploads/2012/09/alepovision.jpg>

Združena Evropa.

http://www.jutarnji.hr/multimedia/archive/00526/nobel_526291S1.jpg

Povezovanje sveta.

http://www.cnvos.info/UserFiles/Image/logoti/un_60_logo_english-tif.jpg

<http://www.nato.int/icons/natologo.gif>

<http://squareonpolitics.files.wordpress.com/2012/06/the-arab-league.png>

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 min	<p>Predvaja del Himne Radosti</p> <p>Katero skladbo smo pravkar poslušali?</p> <p>Himna katere skupnosti je Oda radosti?</p> <p>Naštejte vsak 1 državo, ki je članica Evropske unije. Če se ne spomnite nobene nove države recite samo naprej.</p> <p>Danes bomo torej govorili o tem, kako sta se začela povezovati Evropa in svet.</p>	<p>Poslušaj</p> <p>Oda radosti</p> <p>Evropske unije</p> <p>Slovenija, Avstrija, Nemčija, Velika Britanija, Hrvaška, Francija...</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda zvočne demonstracije</p> <p>Razgovor</p> <p>Brain storming</p>	<p>PPT 1</p> <p>Računalnik, zvočniki, zvočni posnetek LCD projektor projekcijsko platno</p>

	Manjka potek in napoved operativnih ciljev			
--	--	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. ZDRUŽENA EVROPA</p> <p>(10 min)</p>	<p>Najprej bomo govorili o združevanju Evrope, nato pa bomo prešli še na povezovanje sveta. Prosim, da si v zvezke prepisujete vse kar je napisano na PPT.</p> <p>Po padcu komunističnih režimov je dvanajsterica članic Evropske gospodarske skupnosti leta 1992 podpisala Maastrichtsko pogodbo, s katero je ustanovila Evropsko unijo.</p> <p>Ali kdo ve, kdaj je Evropska unija doživela največjo širitev?</p> <p>Ali veste, koliko držav se je takrat pridružilo EU?</p> <p>In med njimi je</p>	<p>Poslušajo razlago in si v zvezke prepisujejo kar je napisano na PPT</p> <p>1. Maja 2004</p> <p>10</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>PPT 3</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>bila tudi Slovenija.</p> <p>Težave, ki so se pojavljale ob združevanju so izvirale predvsem iz zadržanega odnosa članic in pomislekov nekaterih kandidatk.</p> <p>Da je EU uspešen poskus povezovanja pa potrjuje tudi Nobelova nagrada za mir, ki jo je prejela leta 2012.</p>	<p>Poslušajo razlago in si v zvezke prepisujejo kar je napisano na PPT</p>	<p>Metoda razlage</p>	<p>PPT 3, 4</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p>
<p>2. POVEZOVANJE SVETA</p> <p>(10 min)</p>	<p>Odprite učbenike na strani 42.</p> <p>X, preberi prvi odstavek v učbeniku. To je tisti del teksta, ki je zapisan s poševnimi črkami.</p> <p>Zato ima pri političnem povezovanju zelo pomembno vlogo OZN.</p> <p>Ali kdo ve kaj označuje kratica OZN?</p> <p>In to je organizacija, ki predstavlja</p>	<p>Odprejo učbenike</p> <p>Prebere odstavek</p> <p>Organizacija združenih narodov.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda besedne demonstracije</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Učbenik, str. 42</p> <p>PPT 5</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p>

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>temelj stabilnosti in povezovanja sveta.</p> <p>Kje pa je sedež te organizacije? Če ne veste si lahko pomagate z virom Č, ki ga najdete v učbeniku na strani 43.</p> <p>Druga taka organizacija pa je zveza NATO.</p> <p>Ali kdo ve, kaj pomeni kratica NATO?</p> <p>NATO je varnostna organizacija za ohranjanje in zaščito stabilnosti v mednarodnem okolju</p> <p>Pomembno vlogo igrajo tudi Svetovna trgovska organizacija (WTO), Mednarodni denarni sklad (IMF) in Svetovna banka (WB)</p> <p>Pomembne pa postajajo tudi druge meddržavne</p>	<p>New York.</p> <p>Organizacija severnoatlantskega sporazuma.</p> <p>Poslušajo razlago in si v zvezke prepisujejo kar je napisano na PPT</p>	<p>Metoda dela s pisnimi viri</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Učbenik, str. 43</p> <p>PPT 6, 7</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p>
--	---	---	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>povezave, ki delujejo po vzoru EU.</p> <p>Mogoče poznate katero?</p>	<p>Arabska liga, Zveza držav JV Azije, Organizacija ameriških držav, Afriška unija</p>	<p>Metoda razgovora</p>	
<p>3. NASPROTJA SODOBNEGA SVETA</p> <p>(10 min)</p>	<p>Glavno nasprotje je razlika med razvitim Severom in nerazvitim Jugom. Blažijo jih ustanove OZN in humanitarne ustanove.</p> <p>Po svetu še vedno obstajajo nedemokratski režimi.</p> <p>Ali kdo ve za kakšen nedaven dogodek, kjer so se uprli takim režimom? Če ne veste si lahko pomagate z virom D, ki ga najdete v učbeniku na strani 43.</p> <p>Prav tako se še vedno pojavljajo oboroženi spopadi, kljub Splošni deklaraciji človekovih pravic, ki jih je OZN sprejela že 1948.</p>	<p>Poslušajo razlago in si v zvezke prepisujejo kar je napisano na PPT</p> <p>Arabska pomlad.</p> <p>Poslušajo razlago in si v zvezke prepisujejo kar je napisano na PPT</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT 8</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p> <p>Učbenik, str. 43</p> <p>PPT 8</p> <p>Računalnik, LCD projektor projekcijsko platno</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	Ali kdo pozna še kakšne druge kršitve človekovih pravic?	Suženjsko delo, prisilna prostitucija, diskriminacija, nestrpnost, omejevanje svobode izražanja.	Metoda razgovora	
--	--	--	------------------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 min	Zdaj vam bom razdelil učni list, na katerem boste samostojno v 5 minutah dopolnili manjkajoče besede. Lahko si pomagate z učbenikom na straneh 42 in 43. Potem pa bomo skupaj pregledali pravilne odgovore.	Poslušajo navodila učitelja. Rešujejo učni list	Frontalna oblika Metoda razlage Individualno delo Metoda dela s pisnim virom Izpolnjevanje Metoda razgovora	Učni listi učbenik str. 42, 43
	Pregledamo rešitve.	Učenec prebere rešitev.		

SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi (PPT)
2. Neizpolnjen učni list
3. Izpolnjen učni list (rešitve)
4. Seznam slikovnega gradiva (navedba literature, str.) po številkah diapozitivov ali strani na Powerpointu

Priloga 1:

- Katero skladbo smo pravkar poslušali?
- Himna katere skupnosti je Oda radosti?
- Naštejte 1 državo, ki je članica Evropske unije.

ZDRUŽENA EVROPA

Maastrichtska pogodba:

- 1992;
- Podpisnice dvanajsterica članic Evropske gospodarske skupnosti.

Največja širitev 1. maja 2004;

Nekatere tedanje članice zadržane do procesa

Pomisleki nekaterih kandidatk

ZDRUŽENA EVROPA

2012 - Nobelova nagrada za mir

POVEZOVANJE SVETA

Omogočajo ga moderna prometna sredstva in komunikacije

Organizacija združenih narodov – temelj stabilnosti in povezovanja sveta

POVEZOVANJE SVETA

Zveza NATO – varnostna organizacija za
ohranjanje in zaščito stabilnosti
v mednarodnem okolju

Druge pomembne organizacije: Svetovna
trgovinska organizacija (WTO), Mednarodni
državni sklad (IMF), Svetovna banka (WB)

POVEZOVANJE SVETA

Pomembne postajajo tudi regionalne meddržavne povezave: Arabska liga, Zveza držav JV Azije, Organizacija ameriških držav, Afriška unija

Delujejo po vzoru Evropske unije

NASPROTJA SODOBNEGA SVETA

Razlika med razvitim Severom in nerazvitim
Jugom

Vladanje nedemokratskih režimov

Pojavljanje oboroženih spopadov, kljub sprejeti
Splošni deklaraciji človekovih pravic 1984

Druge kršitve človekovih pravic:

- suženjsko delo
- diskriminacija
- prisilna prostitucija
- nestrpnost

Priloga 2:

POLITIČNO POVEZOVANJE EVROPE IN SVETA
DELOVNI LIST

ZDRUŽENA EVROPA

Himna Evropske unije je _____. V Evropski uniji je 28 držav članic. Naštej pet držav članic: _____, _____, _____, _____ in _____. Leta 1992 je Evropska gospodarska skupnost s podpisom _____ pogodbe ustanovila Evropsko unijo. Leta _____ je Evropska unija dobila Nobelovo nagrado za mir.

POVEZOVANJE SVETA

_____ in _____ sta dve glavni organizaciji, ki skrbita za povezovanje sveta. V svetu postajajo pomembne tudi druge meddržavne povezave, naštej dve: _____ in _____.

NASPROTJA SODOBNEGA SVETA

Razlika med razvitim _____ in nerazvitim _____ je glavno asprotje v začetku 21. stoletja. Po svetu še vedno obstajajo nedemokratski _____. Tudi danes se dogajajo kršitve človekovih pravic, naštej tri take kršitve: _____, _____ in _____.

Priloga 3:

POLITIČNO POVEZOVANJE EVROPE IN SVETA
DELOVNI LIST (IZPOLNJEN)

ZDRUŽENA EVROPA

Himna Evropske unije je Oda radosti. V Evropski uniji je 28 držav članic. Naštej pet držav članic: Hrvaška, Slovenija, Nemčija, Avstrija in Grčija. Leta 1992 je Evropska gospodarska skupnost s podpisom Maastrichtske pogodbe ustanovila Evropsko unijo. Leta 2012 je Evropska unija dobila Nobelovo nagrado za mir.

POVEZOVANJE SVETA

OZN in NATO sta dve glavni organizaciji, ki skrbita za povezovanje sveta. V svetu postajajo pomembne tudi druge meddržavne povezave, naštej dve: Arabska liga in Afriška unija.

NASPROTJA SODOBNEGA SVETA

Razlika med razvitim Severom in nerazvitim Jugom je glavno asprotje v začetku 21. stoletja. Po svetu še vedno obstajajo nedemokratski režimi. Tudi danes se dogajajo kršitve človekovih pravic, naštej tri take kršitve: suženjsko delo, prisilna prostitucija in diskriminacija.

Priloga 4:

PPT 1:

http://www.sensa.si/media/cache/upload/Photo/2012/12/07/uho_lightbox_image.jpg
<https://www.youtube.com/watch?v=jrexhus-8kw>

PPT 2:

http://www.sensa.si/media/cache/upload/Photo/2012/12/07/uho_lightbox_image.jpg

PPT 3:

<http://alepo.com/wp-content/uploads/2012/09/alepovision.jpg>

PPT 5:

http://www.jutarnji.hr/multimedia/archive/00526/nobel_526291S1.jpg
http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/zunanja_politika/organizacija_zdruzenih_narodov/

PPT 6:

http://www.cnvos.info/UserFiles/Image/logoti/un_60_logo_english-tif.jpg

PPT 7:

NATO.

<http://www.nato.int/icons/natologo.gif>

PPT 8:

Arabska pomlad.

<http://squareonepolitics.files.wordpress.com/2012/06/the-arab-league.png>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
SELITVE V 20. STOLETJU

DATUM: 30. maj 2014

IME IN PRIIMEK: Maja Sirše,
Peter Tratnik

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. razred
Datum: 30. 5. 2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Preseljevanje ljudi/Migracije in medkulturni stiki ter nasprotja
- tema iz učbenika: Iskanje boljšega življenja
Učna enota – naslov učne ure: Selitve v 20. stoletju
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- frontalna učna oblika;
- individualna učna oblika.
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">
- metoda razlage;
- metoda razgovora;
- metoda slikovne demonstracije;
- metoda dela s slikovnimi viri;
- metoda grafičnih izdelkov.
Učne tehnike: <ul style="list-style-type: none">
- križanka;
- kviz;
- rebus;
- zapisovanje zamisli ali brainwriting.
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: Učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
○ pojasniti posledice preseljevanj ljudi in pojavne oblike stikov med ljudmi različnih kulturnih navad;
○ sklepati o pomenu migracij za medkulturne stike ter navede primere nasprotij;
○ navesti primere, kako je mogoče spodbujati medkulturni dialog.
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): Učenec zna:<ul style="list-style-type: none">
○ naštetih vzroke za selitve;
○ opisati vzroke za selitev v začetku 20. stoletja in naštetih tokove selitev;

- opisati potek selitev v času 1. svetovne vojne in takoj po njej ter naštetih skupine prebivalstva, ki so se preseljevali, in vzroke za selitve;
- opisati potek selitev v času 2. svetovne vojne in takoj po njej ter naštetih skupine prebivalstva, ki so se preseljevali, in vzroke za selitve;
- naštetih območja, kjer je na Slovenskem območju živela nemška manjšina;
- opisati potek zmanjševanja Judovske populacije v Evropi;
- opisati vzroke za migracije po 2. svetovni vojni ter naštetih območja odseljevanja in priseljevanja;
- opisati vzroke za izseljevanje Slovencev v 20. stoletju;
- naštetih in opisati glavne valove selitev Slovencev;
- pojasniti, zakaj je Slovenija postala država priseljevanja;
- zapisovati učiteljevo razlago v hierarhični model;
- reševati križanko in rebus;
- na zemljevidu pokazati države, kamor so se izseljevali Slovenci v različnih valovih selitev;
- spoštovati druge kulture v svojem domačem okolju;
- biti strpen do sebi drugačnim ljudem.

Izobraževalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- naštetih vzroke za selitve;
- opisati vzroke za selitev v začetku 20. stoletja in naštetih tokove selitev;
- opisati potek selitev v času 1. svetovne vojne in takoj po njej ter naštetih skupine prebivalstva, ki se je preseljevalo, in vzroke za selitve;
- opisati potek selitev v času 2. svetovne vojne in takoj po njej ter naštetih skupine prebivalstva, ki so se preseljevali, in vzroke za selitve;
- naštetih območja, kjer je na slovenskem območju živela nemška manjšina;
- opisati potek zmanjševanja Judovske populacije v Evropi;
- opisati vzroke za migracije po 2. svetovni vojni ter naštetih območja odseljevanja in priseljevanja;
- opisati vzroke za izseljevanje Slovencev v 20. stoletju;
- naštetih in opisati glavne valove selitev Slovencev;
- pojasniti, zakaj je Slovenija postala država priseljevanja.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- zapisovati učiteljevo razlago v hierarhični model;
- reševati križanko in rebus;
- na zemljevidu pokazati države, kamor so se izseljevali Slovenci v različnih valovih selitev.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- spoštovati druge kulture v svojem domačem okolju;
- biti strpen do sebi drugačnim ljudem.

Učna sredstva:

- **učila:** učni list, PPT drsnice, tabelska slika – zapis učne snovi
- **učni pripomočki:** računalnik, LCD projektor, IKT tabla, programska oprema Microsoft Office, šolska tabla, zvezek, pisalo, flomaster.

Didaktične etape učnega procesa:

1. pripravljanje ali uvajanje
2. obravnavanje nove učne snovi
3. urjenje ali vadenje
4. ponavljanje

Medpredmetne povezave z vsebinami:

- Slovenski jezik (Dnevnik Ane Frank, zapisovanje učne snovi);
- Geografija (uporaba kartografskega gradiva, učna snov migracije ali selitve).

Novi pojmi s pojasnilom:

- **Migracija** – selitve v tujino (zlasti zaradi političnih razlogov).
- **Izseljenec** – človek, ki se za stalno izseli iz neke države.
- **Priseljenec** – človek, ki se za stalno priseli v neko državo.

Viri in literatura:

Viri in literatura, ki so bili uporabljeni pri vsebinskem delu priprave:

1. Drnovšek, M., (2014). Vzroki za izseljevanje Slovencev v zadnjih dveh stoletjih. URL: http://www2.arnes.si/~krsrd1/conference/Speeches/Drnovsek_slo.htm (Citirano: 19. 5. 2014).
2. Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E., (2013). Koraki v času 9. Zgodovina za 9. razred devetletke. Ljubljana: DZS, 168 str.
3. Razpotnik, M., Snoj, Damjan J., (2013). Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, Rokus Klett, 153 str.
4. Repe, B., (2014). Slovenci in sosedi. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 279 str.
5. SSKJ. URL: <http://bos.zrc-sazu.si/cgi/neva.exe?name=ssbsj&tch=14&expression=zs%3D35107> (Citirano: 14. 5. 2014)
6. Verdev, H., (2011). Raziskujem Slovenijo 9. Učbenik z geografijo v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, Rokus, 2011.
7. World Blank Map. URL: <http://www.afranko.org/2014/01/world-blank-map/> (Citirano: 22. 5. 2014).

Viri in literatura, ki so bili uporabljeni pri oblikovnem delu priprave:

1. Trškan, D. (2013). E-učbenik za didaktiko zgodovine. URL: <http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/course/view.php?id=3363> (Citirano: 19. 5. 2014).

Viri in literatura, ki so bili uporabljeni pri pripravi predstavitve PPT:

1. Ana Frank. URL: http://konkursiregiona.net/wp-content/uploads/2014/04/ana_frank.jpg (Citirano: 14. 5. 2014).
2. Begunci. URL: <http://www.begunec.si/aktualno/vse/zaradi-nasilja-v-provinci-severni-kivu-v-ugando-prebevalo-ze-vec-tisoc-beguncev/> (Citirano 20. 5. 2014).
1. Cev. URL: https://www.google.si/search?rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&biw=1517&bih=665&tbm=isch&sa=1&q=cev+plati%C4%8Dna&oq=cev+plati%C4%8Dna&gs_l=img.3...27144.28657.0.28735.9.9.0.0.0.21.9.765.6j1j1.8.0...0...1c.1.44.img..7.2.187.6ufczZ-Gygc#facrc=&imgdii=&imgrc=XFZjA7IdH_OTuM%253A%3Blvp9htx-aNbm1M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.stigma-

- cs.si%2Fimage.php%2Ffid%2F3D39%3Bhttp%2F3A%2F%2Fwww.stigma-cs.si%2Findex.php%2Fsite%2F3Dsales_program%2F6id%2F3D8%3B600%3B450 (Citirano: 22. 5. 2014).
3. Dekolonizacija. URL: <http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fcolonialwarfare18901975.devhub.com%2Fimg%2Fupload%2Fdecolonization.jpg&imgrefurl=http%3A%2F%2Fcolonialwarfare18901975.devhub.com%2Fblog%2F634572-wars-of-decolonization%2F&h=653&w=1021&tbnid=DJjGMO2wNbYTrM%3A&zoom=1&docid=bKBAAzVLP3QnnM&ei=BRN7U7HyEvLV4QS1qYGICQ&tbnid=isch&ved=0CFQQMygBMAE&iact=rc&uact=3&dur=3042&page=1&start=0&ndsp=16> (Citirano: 20. 5. 2014).
4. Judovski duhovnik oz. rabin. URL: https://2f8a2896-a-62cb3a1a-sites.googlegroups.com/site/mojaevropa/versa-pripadnost/judovstvo/jud_rabini.jpg?attachauth=ANoY7cgo_u8CUXNIhN5hlaUn_1oZpaMDpL1W2dC3XNHpm3YOTwvSvDUB18ogMumO8ED3AjvgNertm8c9PHv0gLzDG6FE0_uaO6Jh5HmztqOpn2WrbCzYrZeHnUewXccP4ofYSVzjXbVpJMRK_quARkxO6TjijXoD-QMq5qGZoRHshZCvcCy26VE1M4lp15OjQOOB74nUqrCTYZTz0yq7NCF6TssuhcVDtVf-0J-JI4YsElcn35e1ljocRwCPbn4r6bDGFN2IB&attredirects=1 (Citirano: 14. 5. 2014).
5. Karta sveta kot celote. URL: <http://www.modrijan.si/slv/Solski-program/Solski-program/Gradiva-za-ucitelje/Osnovna-sola/geografija/Slikovno-gradivo-iz-ucbenika-za-geografijo-v-osnovni-soli-8.-razred/Napovedna-karta-sveta-kot-celote> (Citirano: 14. 5. 2014).
2. Lestev. URL: [https://www.google.si/search?q=LESTEV&num=40&rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&tbnid=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=KiV7U8b8EuukyAOD44H4CA&ved=0CDkQsAQ#facrc=&imgdii=&imgrc=hDIW28lyhC2V_M%253A%3BvxF_kbxCBk97jM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Fslo8%252F038_zvrsti_jezika%252Flestev%252520\(Small\).jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Fslo8%252F038_zvrsti_jezika%252Fzvrsti_nove_naloge.html%3B640%3B550](https://www.google.si/search?q=LESTEV&num=40&rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&tbnid=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=KiV7U8b8EuukyAOD44H4CA&ved=0CDkQsAQ#facrc=&imgdii=&imgrc=hDIW28lyhC2V_M%253A%3BvxF_kbxCBk97jM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Fslo8%252F038_zvrsti_jezika%252Flestev%252520(Small).jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Fslo8%252F038_zvrsti_jezika%252Fzvrsti_nove_naloge.html%3B640%3B550) (Citirano: 22. 5. 2014).
6. Migracije. URL: http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fpresse.esslingen.de%2Fekomm%2Fpresse%2Fpaweb.nsf%2F0aa9d75a8af56ea0c1256bc400461926%2F104e6d635e877d42c12572d400462d22%2F%2524FILE%2FKarikatur2.Platz_NajiBenaji_Marokko.jpg&imgrefurl=http%3A%2F%2Fpresse.esslingen.de%2Fekomm%2Fpresse%2Fpaweb.nsf%2F0aa9d75a8af56ea0c1256bc400461926%2F104e6d635e877d42c12572d400462d22%3FOpenDocument&h=510&w=370&tbnid=FL54-DhWBHhRaM%3A&zoom=1&docid=iXBfuy2KojVCdM&ei=Txh7U-XFMaTayQO414GYCg&tbnid=isch&ved=0CHsQMygfMB8&iact=rc&uact=3&dur=437&page=2&start=16&ndsp=25 (Citirano: 22. 5. 2014).
7. Množične selitve Slovencev. URL: http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fflinoit.com%2Fentry%2Fimage%2F4777849&imgrefurl=http%3A%2F%2Fflinoit.com%2Fusers%2Fknjiznicarkamateja%2Fcanvases%2FMno%25C5%25BEi%25C4%258Dno%2520izseljevanje%2520Slovencev&h=193&w=300&tbnid=5MdCvK9g07TbrM%3A&zoom=1&docid=ExuB59m0fP02tM&ei=2Tt7U_ifJomGywOimYLwCw&tbnid=isch&ved=0CFYQMygDMAM&iact=rc&uact=3&dur=890&page=1&start=0&ndsp=18 (Citirano: 22. 5. 2014).
3. Osa. URL: <http://www.gorickilist.si/vremenske-in-talne-razmere-na-gorickem-v-drugi-in-tretji-dekadi-julija/> (Citirano: 22. 5. 2014).
8. Selitve v ZDA. URL: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=422862&page=11> (Citirano: 22. 5. 2014).
9. Slovenija. URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/slovenia/index_sl.htm (Citirano: 22. 5. 2014). Spremembe meja. URL: <http://egradiva.gis.si/web/9.-razred->

- [zgodovina/bojjsca?p_p_id=ZOS_T07_P11_WAR_ZOS_T07_P11portlet_INSTANCE_LN7r&p_p_lifecycle=0&p_p_state=%20maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=5&p_p_col_count=7](http://zgodovina.bojjsca?p_p_id=ZOS_T07_P11_WAR_ZOS_T07_P11portlet_INSTANCE_LN7r&p_p_lifecycle=0&p_p_state=%20maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=5&p_p_col_count=7) (Citirano: 14. 5. 2014).
10. Spremembe meja. URL: http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/bojjsca?p_p_id=ZOS_T07_P11_WAR_ZOS_T07_P11portlet_INSTANCE_LN7r&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=5&p_p_col_count=7 (Citirano: 14. 5. 2014).
11. Verdev, H., (2011). Raziskujem Slovenijo 9. Učbenik z geografijo v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, Rokus, 2011.

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
Uvodna motivacija (5 minut)	<p>Uvodni pozdrav in preverjanje prisotnosti.</p> <p>O tem, kar se bomo danes pogovarjali, nam bo povedalo geslo križanke, ki jo bomo pred tem skupaj rešili.</p> <p>Prosim, da oba reditelja razdelita križanko.</p> <p>Do gesla bomo prišli z odgovori na vprašanja, ki se navezujejo na že obravnavano snov.</p> <p>Kaj je bilo ustanovljeno leta 1992 s Maastrichtsko pogodbo?</p> <p>Pravilen odgovor. Kar zapišite v prvo vrstico križanke. Kateri proces se je odvijal v državah po padcu komunističnih oblasti?</p> <p>Kateri proces se je začel v SZ po Stalinovi smrti?</p> <p>Kako označujemo štiri države, ki v sodobnem času pridobivajo na gospodarskem in političnem pomenu?</p>	<p>Pozdrav in poročanje rediteljev o manjkajočih učencih.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Reditelja razdelita križanko.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Evropska unija.</p> <p>Demokratizacija.</p> <p>Destalinizacija.</p> <p>BIRC.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Tehnika križanke.</p>	<p>UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju); - PPT št. 2-9 (križanka). <p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - računalnik; - LCD projektor, - IKT tabla.

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Kako imenujemo vojaško zvezo, ustanovljeno leta 1949?</p> <p>Kot proti pol pa je bil na vzhodu...</p> <p>Mesto, ki je bilo krizno žarišče v času blokvske delitve in je bil del obzidan z zidom...</p> <p>Prosil bi učenca/-ko, da nam prebere geslo.</p> <p>Torej, danes bomo govorili o selitvah oz. migracijah v dvajsetem stoletju. Govorili bomo o vzrokih in glavnih tokovih selitev, ki so zaznamovali prejšnje stoletje. Prosim, da si učni list nalepite v zvezek.</p> <p>Danes se bomo naučili kakšni so vzroki za selitve, kateri so bili množični tokovi selitev po posameznih obdobjih v 20. stoletju in kdo vse se je selil v teh obdobjih. Poleg tega pa se bomo naučili tudi zakaj in kam so se izseljevali Slovenci v 20. stoletju.</p>	<p>NATO.</p> <p>Varšavski pakt.</p> <p>Berlin.</p> <p>Selitve.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
--	---	---	------------------------	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
1. Vzroki za selitve (5 minut)	<p>Zakaj se ljudje sploh selijo?</p> <p>Poznate koga, ki se je preselil in zakaj se je odločil za to?</p> <p>Številni vzroki silijo ljudi, da se izselijo iz svojega domačega okolja. Med glavne vzroke štejemo revščino, vojne, spreminjanje političnih meja, preganjanje (politično, versko in etnično), onesnaženost okolja, naravne nesreče in boljše možnosti za zaposlovanje in izobraževanje.</p> <p>Opomba: učitelj istočasno na šolski tabli vrisuje hierarhični model.</p>	<p>Zaradi vojn/služb/boljšega življenja,...</p> <p>Učenci povedo zgodbo o znancu/-ih.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju); - tabelska slika (vzroki). <p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šolska tabla, - flomaster.
2. Selitve od začetka 20. stoletja do konca 1. svetovne vojne (5 minut)	<p>V začetku 20. stoletja so se ljudje selili predvsem zaradi socialnih in gospodarskih vzrokov. Tok selitev je bil usmerjen iz Evrope v Severno in Južno Ameriko, ter Avstralijo. Država, ki je sprejela največ izseljencev, so bile ZDA (več kot milijon na leto).</p> <p>Opomba: učitelj istočasno vrisuje na karto na IKT tabli tok selitev (s puščicami) ter nato na šolsko tablo dopolni hierarhični model.</p>	<p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju); - PPT št. 10 (Selitve na začetku 20. stoletja), - tabelska slika (model). <p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - računalnik, - LCD projektor, - IKT tabla, - šolska tabla,

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Ali mislite, da so se v času 1. svetovne vojne še vedno množično izseljevali v ZDA?</p> <p>Res je, selitve so se preusmerile v tokove znotraj Evrope. V času vojne so se izseljevali iz območij front v njihovo zaledje. V večji meri pa se selijo po koncu vojne, ko so se začrtale nove meje (npr. Estonci, Latvijci in Litovci v novoustanovljene Baltske države, Poljaki iz Belorusije v obnovljeno Poljsko).</p> <p>Opomba: učitelj istočasno vrisuje na karto na IKT tabli tok selitev (s puščicami) ter nato na šolsko tablo dopolni hierarhični model.</p> <p>Iz Rusije pa se je začela izseljevati določena skupina prebivalcev. Več kot pol milijona se jih je izselilo. Kateri so bili to?</p> <p>Res je, tisti ki so se po oktobrski revoluciji borili proti komunistični oblasti, so začeli bežati na zahod.</p> <p><i>Opomba: učitelj istočasno vrisuje na karto na IKT tabli tok selitev (s puščicami) ter nato na šolsko tablo dopolni hierarhični model.</i></p>	<p>Ne.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p> <p>Prebivalci, ki so bili na nasprotni strani nove komunistične oblasti.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>- flomaster.</p> <p>UČILA:</p> <p>- PPT št. 11 (Selitve v času 1. svetovne vojne).</p>
<p>Kdo je sliki? Bodite pozorni na oblačila gospodov na sliki.</p>	<p>Štirje Judje.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije.</p>	<p>UČILA:</p> <p>- PPT št. 12-13 (Kdo je na sliki?)</p>

2. Selitve v medvojnem obdobju ter med 2. svetovno vojno (7 minut)	<p>Slika prikazuje skupino Judov. Prepoznate deklico na sliki?</p> <p>Ana je bila Judinja, ki je bila v času vojne preganjena, prepeljana v koncentracijsko taborišče, kjer je tudi umrla. Njeno znano delo je dnevnik, ki ga je pisala.</p> <p>Judje so bili pred in med drugo svetovno vojno stalno preganjeni. Tako jih je na začetku 20. stoletja v srednji in vzhodni Evropi živelo okoli 70 % vseh Judov (največ na območju Poljske, Belorusije, Ukrajine, Moldavije in Romunije). V času preganjanj je njihov delež močno padel. Leta 1948 so ustanovili Izrael, kjer je takrat živelo več kot 700.000 Judov. Njihovo število se je v dveh letih povečalo za več kot pol milijona.</p> <p>Opomba: učitelj istočasno na šolski tabli dopolni hierarhični model.</p> <p>Torej že z vzponom nacizma so se v Nemčiji začele velike selitve njihovih državljanov, zlasti Judov.</p> <p>V prvi polovici vojne naj bi sile osi v Evropi preselile več kot 15 milijonov prebivalcev. V zadnjih dveh letih vojne in takoj po njej pa naj bi se skupno preselilo več kot 30 milijonov prebivalcev.</p> <p>Opomba: učitelj istočasno na šolski tabli dopolni hierarhični model.</p> <p>Največje in najpogostejše selitve so bile v</p>	<p>Ana Frank.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p> <p>Učenci poslušajo in si zapisujejo razlago v hierarhični model.</p> <p>Učenci poslušajo in si</p>	<p>Metoda razlage.</p>	<p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - računalnik, - LCD projektor, - IKT tabla. <p>UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju); - tabelska slika (model). <p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šolska tabla, - flomaster.
---	--	--	------------------------	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Sovjetski zvezi. To so izvajali predvsem na ozemljih priključenih v prvih dveh letih vojne, od koder so izseljevali nasprotnike sovjetskih oblasti. To so bili predvsem Poljaki, Ukrajinci, Belorusi, Litovci in Judje. Svoje domove pa je zapustilo tudi več kot 12 milijonov Nemcev, ki so živeli v srednji in vzhodni Evropi. Tok selitev je potekal v Nemčijo in del Avstrije.</p> <p>Opomba: učitelj istočasno na šolski tabli dopolni hierarhični model.</p> <p>Ali so ti Nemci živeli tudi na slovenskem ozemlju?</p> <p>Živeli so po celi Jugoslaviji, tudi pri nas, od koder so jih nove oblasti po vojni izgnale.</p> <p>Kje točno pa so živeli?</p>	<p>zapisujejo razlago v hierarhični model.</p> <p>Da.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>V večjih mestih, na Kočevskem in Apaškem polju ter v SZ delu Prekmurja.</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	
<p>4. Selitve po 2. svetovni vojni (6 minut)</p>	<p>Sedaj si bomo ogledali še selitve, ki so se dogajale po drugi svetovni vojni.</p> <p>Kaj so bili po vašem mnenju vzroki za preseljevanje po 2. svetovni vojni? Prosim, če vsak napiše vsaj tri vzroke v zvezek, nato pa jih boste glasno prebrali. Časa imate pol minute.</p>	<p>Učenec posluša.</p> <p>Učenec posluša navodilo.</p> <p>Učenec premišljuje in napiše tri vzroke za preseljevanje.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Individualna učna oblika. Motivacijska tehnika brainwriting.</p>	<p style="text-align: center;">UČNI PRIPOMOČKI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvezek; - pisalo.

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Katere vzroke ste našli?</p>	<p>Slabši gospodarski položaj države, nasprotovanje politični ureditvi, spreminjanje meja, vojne, revščina, iskanje boljšega življenja, združevanje družin, uničeno okolje, lakote...</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p>	
<p>Torej, našli ste večinoma gospodarske in politične vzroke. Po 2. svetovni vojni se je v Afriki in Aziji začel proces dekolonizacije, kar pomeni, da so se kolonije začele osamosvajati. Novonastale države so bile gospodarsko manj razvite, poleg tega je v marsikateri prišlo do državljanske vojne.</p>	<p>Učenec posluša učiteljevo razlago.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
<p>Mi lahko s pomočjo tematske karte naštejete, katere države vse so imele kolonije v Afriki in Aziji?</p>	<p>Francija, Velika Britanija, Nizozemska, Italija, Španija, Portugalska.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p style="text-align: center;">UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PPT št. 14 (Dekolonizacija); - učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju).
<p>Tako je. Prebivalci nekdanjih kolonij so se odseljevali v matične države, ki so bile gospodarsko razvite. Tam so se zaposlili kot nekvalificirana delovna sila.</p>	<p>Učenec posluša.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
<p>Kako pa so živeli v teh državah? S kakšnimi težavami so se soočali?</p>	<p>Bili so manj plačani, živeli so zelo skromno, soočali so se z rasizmom, imeli so omejene pravice.</p>	<p>Metoda razgovora.</p>	<p style="text-align: center;">UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - računalnik; - LCD projektor; - šolska tabla.
<p>Tako je. Sedaj pa si bomo na kratko ogledali, kako pa je s selitvami po letu 1990. Na platnu imam projicirani dve sliki. Kdo je prikazan na karikaturi na levi strani?</p>	<p>Afričani, ki potujejo proti Evropi.</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije.</p>	<p style="text-align: center;">UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PPT št. 15 (Migracije na prelomu 21. stoletja);

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Res je. Zakaj menite, da so se Afričani selili proti Evropi in Severni Ameriki?</p> <p>Tako je, prevladovale so selitve zaradi gospodarskih vzrokov v države EU in Severno Ameriko.</p> <p>Sedaj pa si oglejmo še drugo sliko. Kaj prikazuje fotografija?</p> <p>Res je. Po letu 1990 so veliko preseljevanja povzročile predvsem državljanske vojne. Mi znate našteti kakšno vojno, ki je potekala v tem času?</p> <p>Seveda. Te vojne so povzročile porast prosilcev za politični azil v razvitem svetu.</p> <p>Torej, kot smo ugotovili so po 2. svetovni vojni prevladovali predvsem gospodarski in politični vzroki. Selili so se v gospodarsko razvite države Zahodne Evrope in v Severni Ameriko. To si zapišite v hierarhični model.</p> <p>Opomba: učitelj dopolni hierarhični model na šolski tabli.</p>	<p>Zaradi boljšega zaslužka v tujini.</p> <p>Učenec posluša.</p> <p>Begunce.</p> <p>Vojna v Jugoslaviji, vojne na Bližnjem Vzhodu, v Severni in Srednji Afriki...</p> <p>Učenec posluša.</p> <p>Učenec posluša razlago.</p> <p>Učenec izpolni hierarhični model na učnem listu.</p>	<p>Metoda razlage.</p> <p>Metoda slikovne demonstracije.</p> <p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p>	<p>- tabelska slika.</p> <p style="text-align: center;">UČNI PRIPOMOČKI</p> <p>- šolska tabla; - flomaster.</p>
<p>O čem se bomo pogovarjali v nadaljevanju boste izvedeli z rebusom. Imate minuto časa, da ga rešite.</p> <p>Kakšno je geslo rebusa?</p>	<p>Učenec posluša.</p> <p>Učenec rešuje rebus.</p> <p>Selitve Slovencev.</p>	<p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razlage.</p> <p>Individualno delo.</p> <p>Motivacijska tehnika rebus.</p> <p>Frontalna učna oblika.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p style="text-align: center;">UČILA:</p> <p>- PPT št. 16 (Reši rebus) in PPT št. 17 (Rešitev rebusa).</p> <p style="text-align: center;">UČNI PRIPOMOČKI:</p> <p>- računalnik;</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Selitve Slovencev v 20. stoletju (12 minut)	<p>Tako je. Zapišite si v zvezek podnaslov Selitve Slovencev v 20. stoletju. Sedaj vam bom razdelila učni list, na katerem so tri neme karte sveta. Na vsako boste za posamezno časovno obdobje označili države, kamor so se izseljevali Slovenci.</p> <p>Opomba: Učitelj razdeli učne liste.</p> <p>Tudi Slovenci smo se tekom 20. stoletja množično izseljevali v tujino. Izseljevanje lahko razdelimo na tri večje valove: pred 1. svetovno vojno, medvojno obdobje in po 2. svetovni vojni. Po letu 1970 pa je značilno priseljevanje v Slovenijo.</p> <p>Kateri sloj prebivalstva je na prelomu v 20. stoletje prevladoval v slovenskih deželah?</p> <p>Tako je. Kaj pa lahko s tega sklepate o gospodarski razvitosti slovenskih dežel?</p> <p>Res je. Slovenska industrija je bila premalo razvita, da bi nudila dovolj delovnih mest. Tako se je do 1. svetovne vojne izselilo okoli 300. 000 Slovencev predvsem zaradi gospodarskih vzrokov.</p> <p>Opomba: Učitelj sproti na šolsko tablo piše izseljevanje pred prvo svetovno vojno, nato pa v alinejah: 1860 do 1914, gospodarski vzroki in okoli 300.000 Slovencev.</p> <p>Na PPT predstavitvi sta prikazani dve fotografiji. Ali kdo prepozna prevozna sredstva, ki sta na sliki?</p>	<p>Učenec v zvezek zapiše naslov Selitve Slovencev v 20. stoletju.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Kmetje.</p> <p>Bile so slabo gospodarsko razvite.</p> <p>Učenci poslušajo in si snov zapisujejo v zvezek.</p> <p>Vlak in parnik.</p>	<p>Učenci v zvezek zapiše naslov Selitve Slovencev v 20. stoletju.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Kmetje.</p> <p>Bile so slabo gospodarsko razvite.</p> <p>Učenci poslušajo in si snov zapisujejo v zvezek.</p> <p>Vlak in parnik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - LCD projektor; - šolska tabla. <p>UČNI PRIPOMOČKI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvezek; - pisalo; - flomaster. <p>UČILA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PPT št. 18 (Selitve Slovencev pred 1.
--	---	---	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>Tako je. Z vlakom so se ljudje vozili v industrijsko razvita območja Avstro-Ogrske, Nemčije in Zahodne Evrope. S parnikom pa so se odseljevali večinoma v ZDA in Egipt. V Egipt so se odseljevale ženske kot dojlje. Označite si te države na učnih listih.</p> <p>Opomba: Učitelj k prvemu podnaslovu dopiše še Kam? Razvita območja Avstro-Ogrske, Zahodne Evrope, Nemčije, ZDA in Egipt. Kako pa je bilo z izseljevanjem med obema vojnama? Je bilo še vedno tako množično?</p> <p>Res je, izseljevanje je bilo manj množično. V tem času se je izselilo samo okoli 100.000 Slovencev. Zaradi vojne je primanjkovalo moških, začelo se je povojno obnavljanje in pospešena industrializacija. Toda kljub temu so se ljudje še vedno odhajali delat v Francijo, Nemčijo, Belgijo, Argentino in na Nizozemsko.</p> <p>Ljudje so se selili tudi zaradi nasprotovanja fašizmu. V katerem delu Slovenije so se izseljevali zaradi političnih razlogov?</p> <p>Tako je. Kot smo ugotovili, so se Slovenci med obema vojnama izseljevali zaradi političnih in gospodarskih razlogov v države Zahodne Evrope, Nemčijo in v Argentino. Izseljevanje ni bilo tako zelo množično. Na zemljevidu si označite te države.</p> <p>Opomba: učitelj sproti na šolsko tablo napiše</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si zapisujejo snov v zvezek.</p> <p>Učenci na učnem listu pobarvajo države.</p> <p>Ne.</p> <p>Učenec posluša.</p> <p>Primorska.</p> <p>Učenci poslušajo in si snov zapisujejo v zvezke.</p> <p>Učenci na učnem listu pobarvajo države.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov.</p> <p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika. Metoda razgovora.</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	<p>- svetovno vojno). učni list št. 2 (Selitve Slovencev v 20. stoletju)</p>
--	---	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>podnaslov Izselsjevanje v medvojnem obdobju, nato v alinejah dopiše 1918 – 1941, politični in gospodarski vzroki, okoli 100.000 Slovencev, Kam? V Zahodno Evropo, Nemčijo in Argentino.</p> <p>Med 2. svetovno vojno je prišlo na našem ozemlju do nasilnega izselsjevanja ljudi. Iz Štajerske in Gorenjske je nemški okupator izgnal okoli 80.000 Slovencev v Srbijo in Nemčijo.</p> <p>Takoj po koncu 2. svetovne vojne se je izselilo okoli 20.000 ljudi predvsem v Avstralijo, Argentino, Kanado in ZDA. Ima kdo kakšen predlog, zakaj so se selili?</p> <p>Tako je. Takoj po koncu vojne so prevladovali politični razlogi, ki pa so jih v petdesetih letih zamenjali gospodarski. Najprej so se selili v ZDA, Zahodno Evropo, Kanado, Avstralijo, v začetku šestdesetih let pa so večinoma odhajali na začasno delo v Zahodno Nemčijo.</p> <p>Sedaj pa si oglejmo graf na PPT predstavitvi. Kaj lahko sklepate, da se je dogajalo od 1960 dalje?</p> <p>Res je. Ampak, zakaj pa bi se ljudje priseljevali v Slovenijo?</p> <p>Pravilno. Slovenija je bila gospodarsko najbolj razvita republika v tedanji SFRJ, zato</p>	<p>Učenec posluša.</p> <p>Ker so sodelovali z okupatorjem in ker se niso strinjali z novo politično ureditvijo.</p> <p>Da je več priseljenih kot odseljenih.</p> <p>Ko so se moški odseljevali v tujino so za seboj pustili prazna delovna mesta.</p> <p>Učenec posluša.</p>	<p>Frontalna učna oblika. Metoda razlage.</p> <p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri.</p> <p>Metoda razgovora.</p>	<p>UČILA: - PPT št. 18 (Selitve v Slovenijo).</p>
---	--	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>je nudila dovolj delovnih mest. Priseljevali so se predvsem iz ostalih manj razvitih republik SFRJ, predvsem Bosne in Hercegovine. Moškim so kmalu sledili še ostali družinski člani.</p> <p>Tako. Ugotovili smo, da so po 2. svetovni vojni prevladovale selitve zaradi političnih in gospodarskih razlogov, da so se selili v Argentino, ZDA, Avstralijo, Kanado in zahodnoevropske države. Mnogi so odšli na začasno delo v Zahodno Nemčijo, njihova delovna mesta pa so zapolnili priseljenci iz ostalih republik SFRJ. Prosim, če označite države na zemljevidu na učnem listu.</p> <p>Opomba: Učitelj na sprti tablo napiše podnaslov Selitve po 2. svetovni vojni in v alinejah zapiše 1945 – danes, politični (ZDA, Kanada, Avstralija, Argentina) in gospodarski (Zahodna Evropa, Kanada, ZDA, Avstralija) vzroki; začasno delo v Zahodni Nemčiji, po 1960 priseljevanje iz ostalih republik SFRJ.</p>	<p>Učenec posluša in si snov zapisuje v zvezek.</p> <p>Učenec na učnem listu izpolni tretji zemljevid.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov.</p> <p>Individualna učna oblika.</p>	
--	--	--	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE TEHNIKE, METODE, OBLIKE	UČILA, UČNI PRIPOMOČKI
Ponavljanje obravnavane snovi (5 minut)	Tako. S snovjo smo končali, sedaj pa bomo ponovili, kar smo se danes naučili. Prosim, če vzamete učne liste, saj bomo na njih preverili rešitve.	Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika. Metoda razlage.	UČILA: - učni list št. 1. UČNI PRIPOMOČKI: - pisalo.
	Učitelj določi učenca, ki začne brati rešitve.	Učenec prebere rešitev na učnem listu.	Metoda razgovora.	
	Za konec pa sledi še en krajši kviz. Kateri od naštetih odgovorov ni eden izmed splošnih vzrokov za selitve? Kam so po 1. svetovni vojni začeli bežati Rusi, ki so nasprotovali novi komunistični oblasti? Koliko Nemcev se je po 2. svetovni vojni preselilo v Nemčijo in del Avstrije? Kako imenujemo osamosvajanje kolonij? Koliko Slovencev je izgnal nemški okupator v času 2. svetovne vojne?	Odgovor »D«. Odgovor »B«. Odgovor »C«. Odgovor »C«. Odgovor »B«.	Frontalna učna oblika. Metoda razgovora. Tehnika kviza.	UČILA: - PPT št. 20-24 (Kviz) UČNI PRIPOMOČKI: - računalnik; - LCD projektor; - IKT tabla.

SEZNAM PRILOG:

1. PPT predstavitev
2. Prazen učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju)
3. Rešen učni list št. 1 (Selitve v 20. stoletju)
4. Prazen učni list št. 2 (Selitve Slovencev v 20. stoletju)
5. Rešen učni list št. 2 (Selitve Slovencev v 20. stoletju)
6. Zapis učne snovi
7. Uporabljeni viri in literatura pri izdelavi PPT predstavitve in učnih listov

PRILOGA 1: PPT PREDSTAVITEV

KRIŽANKA

e) Kako se imenuje leta 1949 ustanovljena vojaška zveza zahodnega bloka?

a) E V R O P S K A U N I J A

b) D E M O K R A T I Z A C I J A

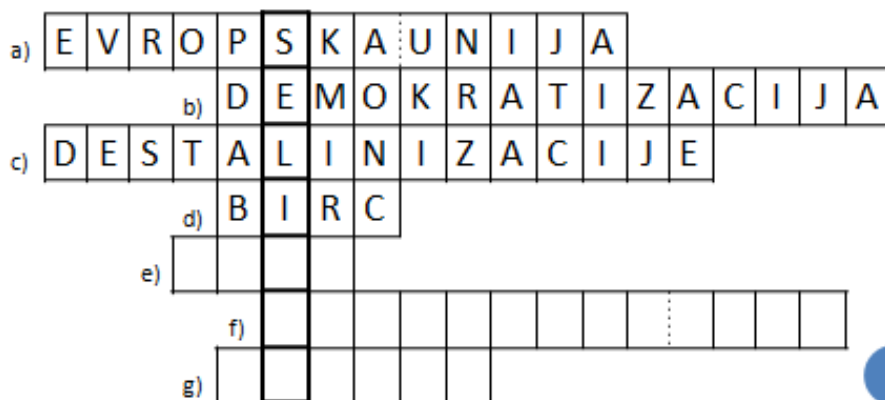
c) D E S T A L I N I Z A C I J E

d) B I R C

e)

f)

g)

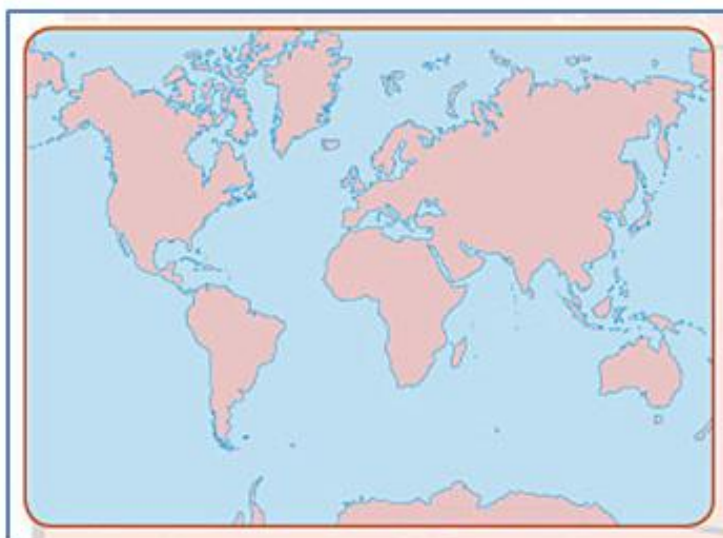

KRIŽANKA

Geslo se glasi....

- a) E V R O P **S** K A U N I J A
- b) D **E** M O K R A T I Z A C I J A
- c) D E S T A **L** I N I Z A C I J E
- d) B **I** R C
- e) N A **T** O
- f) **V** A R Š A V S K I P A K T
- g) B **E** R L I N

SELITVE NA ZAČETKU 20. STOLETJA

SELITVE V ČASU 1. SVETOVNE VOJNE

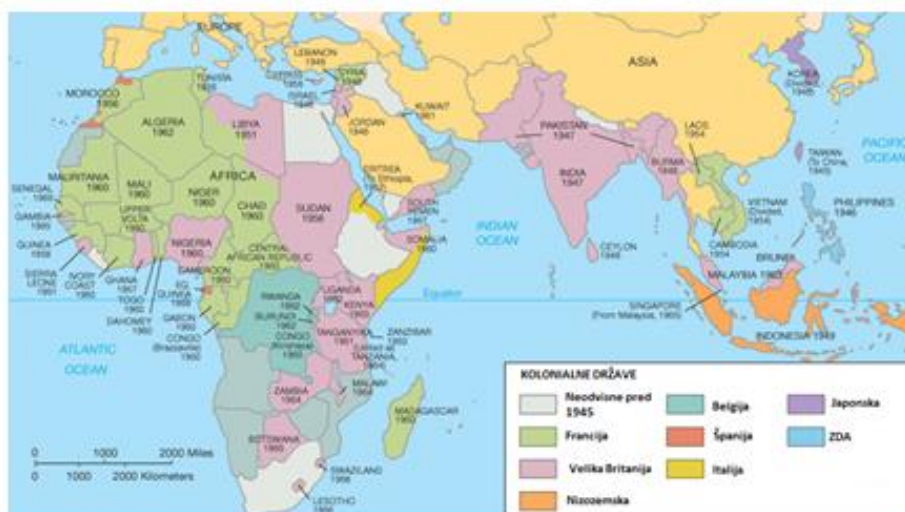
KDO JE NA SLIKI?

KDO JE NA SLIKI?

DEKOLONIZACIJA

MIGRACIJE NA PRELOMU 21. STOLETJA

REŠI REBUS

~~X~~ 2 3
A = E

1 2 ~~X~~ 4 ~~X~~ 6 E
E = I

1 2 3 4 5 6 ~~X~~ ~~X~~ 1 2 3

●

REŠITEV REBUSA

✕ 2 3
A=E

1 2 ✕ 4 ✕ 6 E
E=I

S E L I T V E

1 2 3 4 5 6 ✕ ✕ ✕ 1 2 3

S L O V E N C E V

SELITVE SLOVENCEV PRED 1. SVETOVNO VOJNO

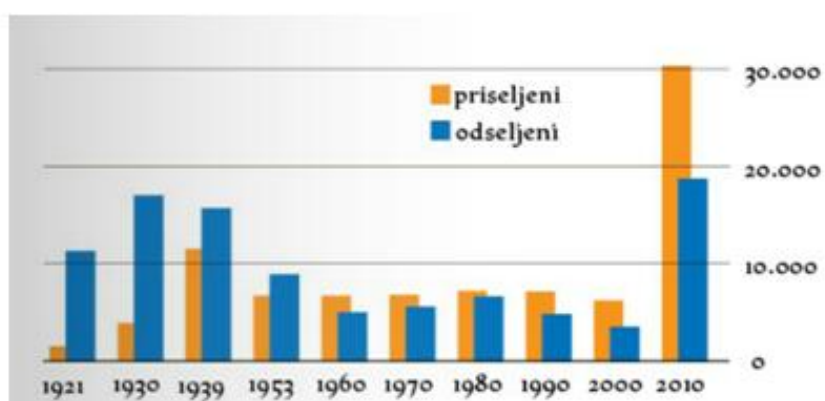
Zadnji pozdrav pred odhodom v Ameriko!

Holland - Amerika
 Rotterdam - New-York.

Priporočam vsakomur, parobradu te družbe. Zastopnik: Eduard Kristan v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41., na dvorišču.

SELITVE V SLOVENIJO

Vir: Verdev, 2011.

KVIZ

○ Kateri od naštetih odgovorov ni eden izmed splošnih vzrokov za selitve?

A. Vojne

C. Naravne nesreče

B. Pregarjanje

Ⓓ Ljubezen

KVIZ

○ Kam so po 1. svetovni vojni začeli bežati Rusi, ki so nasprotovali novi komunistični oblasti?

- A. Na Kitajsko   C. V Avstralijo
B. Na zahod   D. V Afriko

KVIZ

○ Koliko Nemcev se je po 2. svetovni vojni preselilo v Nemčijo in del Avstrije?

- A. manj kot 8 milijonov C. več kot 12 milijonov
B. več kot 50 milijonov   D. več kot 100 milijonov

KVIZ

○ **Kako imenujemo osamosvajanje kolonij?**

- A. Obkolonizacija   C. Dekolonizacija
B. Kolonizacija   A. Rekolonizacija

KVIZ

○ **Koliko Slovencev je izgnal nemški okupator v času 2. svetovne vojne?**

- A. okoli 20.000   C. okoli 120.000
B. okoli 80.000   A. okoli 200.000

2.) Dopolni.

PRILOGA 3: REŠITEV UČNEGA LISTA ŠT. 1 (SELITVE V 20. STOLETJU)

UČNI LIST – SELITVE V 20. STOLETJU (9. razred)

1.) Izpolni križanko.

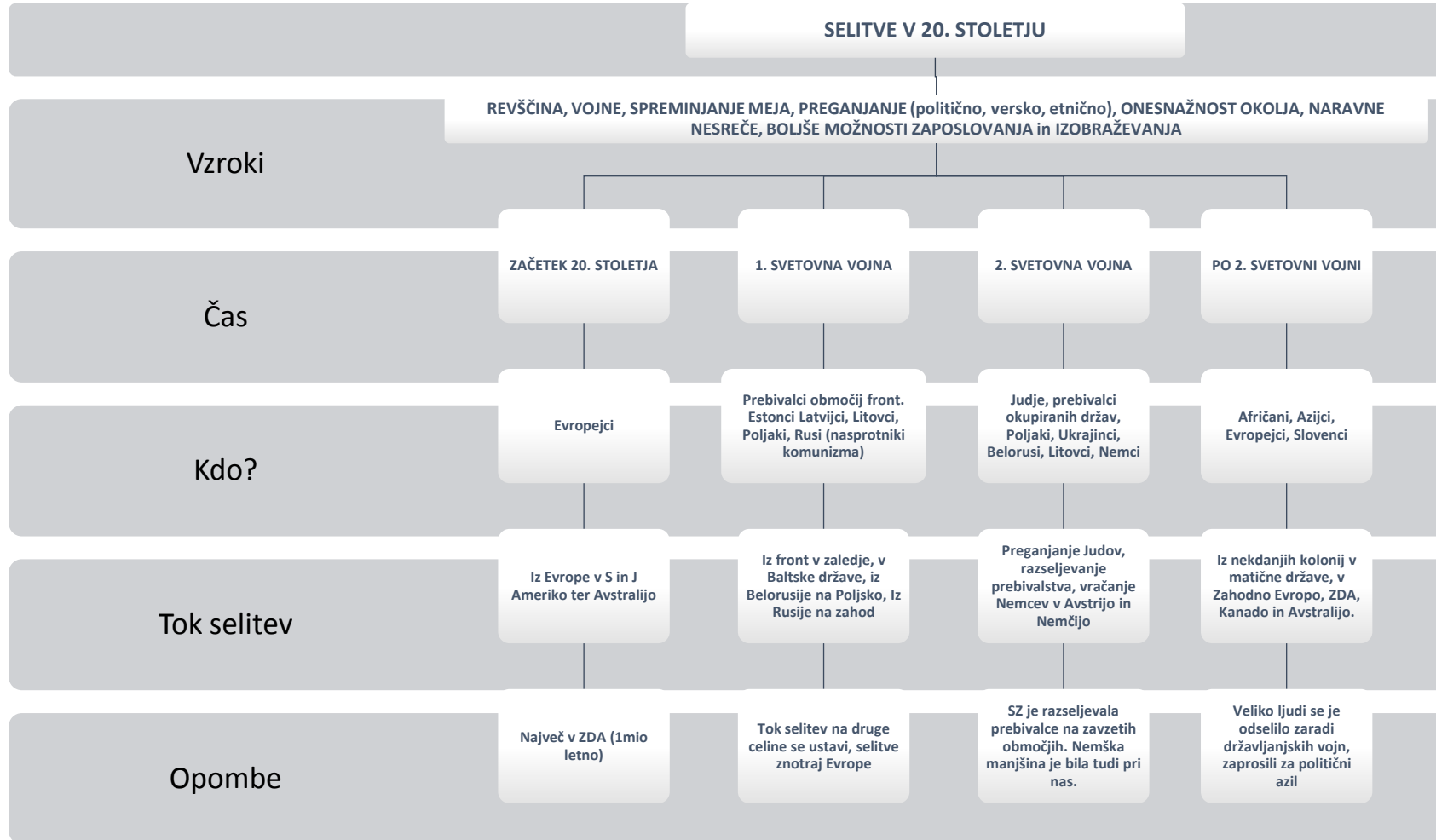
- a) Leta 1992 je bila z Maastrichtsko pogodbo ustanovljena....
- b) Kateri proces se je odvijal v državah po padcu komunističnih oblasti?
- c) V Sovjetski zvezi se je po Stalinovi smrti začel proces...
- d) Kako označujemo skupino štirih držav, ki danes pridobiva na gospodarski in politični moči?
- e) Kako se imenuje leta 1949 ustanovljena vojaška zveza zahodnega bloka?
- f) Kako imenujemo vojaško zvezo vzhodnoevropskih držav?
- g) Katero mesto je bilo eno od kriznih žarišč v času blokvske delitve in je bil del le-tega ograjen z zidom?

a)	E	V	R	O	S	K	A	U	N	I	J	A								
				b)	D	E	M	O	K	R	A	T	I	Z	A	C	I	J	A	
c)	D	E	S	T	A	L	I	N	I	Z	A	C	I	J	E					
				d)	B	I	R	C												
				e)	N	A	T	O												
					f)	V	A	R	Š	A	V	S	K	I	P	A	K	T		
					g)	B	E	R	L	I	N									

Geslo križanke: SELITVE

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

2.) Dopolni.

PRILOGA 4: PRAZEN UČNI LIST ŠT. 2 (SELITVE SLOVENCEV V 20. STOLETJU)

UČNI LIST št. 2: SELITVE SLOVENCEV

Naloga 1: Na spodnjem zemljevidu z **rdečo barvo** pobarvaj države, kamor so se odseljevali Slovenci **med leti 1860 in 1914**. Ne pozabi na legendo.

Naloga 2: Na zemljevidu z **modro barvo** označi države, kamor so se odseljevali Slovenci **med leti 1918 in 1941**. Ne pozabi na legendo.

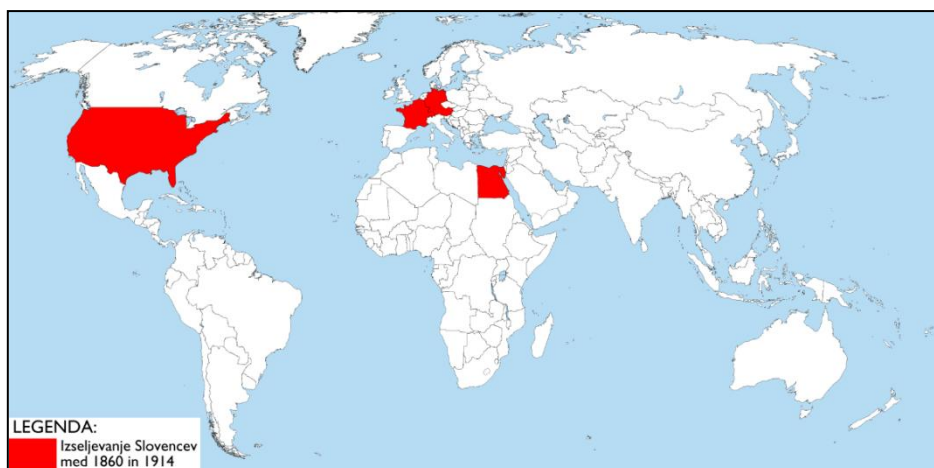
Naloga 3: Na zemljevidu označi z **zeleno barvo** države, kamor so se odseljevali Slovenci **po drugi svetovni vojni**. Z **rumeno barvo** pa označi države, iz katerih so se ljudje priseljevali v Slovenijo. Ne pozabi na legendo.

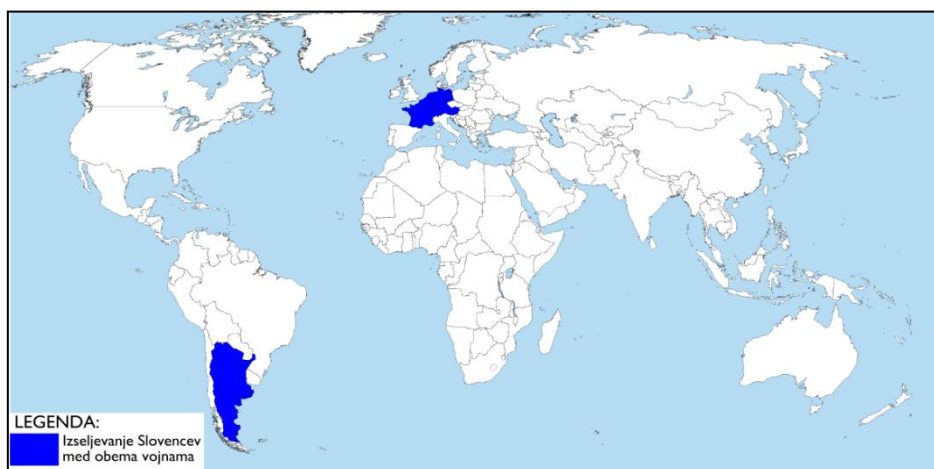
PRILOGA 5: REŠEN UČNI LIST ŠT. 2 (SELITVE SLOVENCEV V 20. STOLETJU)

UČNI LIST št. 2: SELITVE SLOVENCEV

Naloga 1: Na spodnjem zemljevidu z **rdečo barvo** pobarvaj države, kamor so se odseljevali Slovenci **med leti 1860 in 1914**. Ne pozabi na legendo.

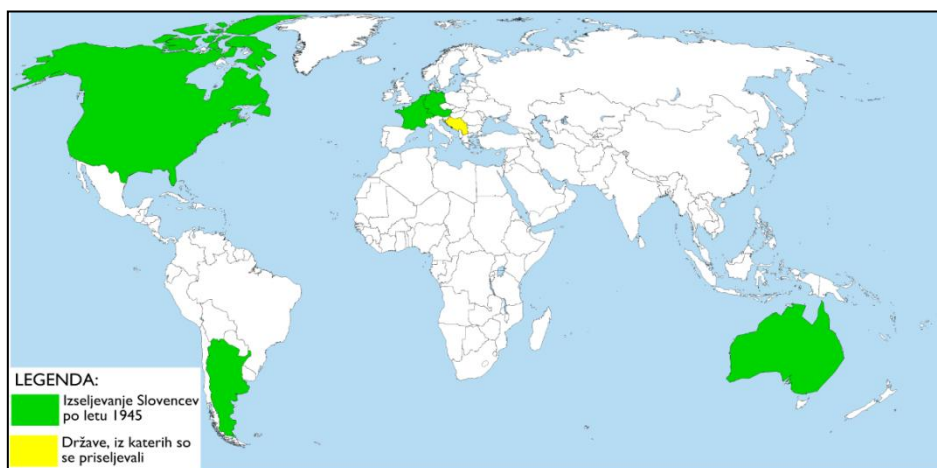
Naloga 2: Na zemljevidu z **modro barvo** označi države, kamor so se odseljevali Slovenci **med leti 1918 in 1941**. Ne pozabi na legendo.

Naloga 3: Na zemljevidu označi z **zeleno barvo** države, kamor so se odseljevali Slovenci **po drugi svetovni vojni**. Z **rumeno barvo** pa označi države, iz katerih so se ljudje priseljevali v Slovenijo. Ne pozabi na legendo.

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

PRILOGA 6: ZAPIS UČNE SNOVI

SELITVE V 20. STOLETJU

(na učnem listu št. 1)

Glavni vzroki za selitve:

- Revščina, vojne in spreminjanje političnih meja;
- Pregarjanje (politično, versko in etnično);
- Onesnaženost okolja in naravne nesreče;
- Boljše možnosti za zaposlovanje in izobraževanje.

Selitve od začetka 20. stoletja

- Začetek 20. stoletja;
- Evropejci;
- Selijo se iz Evrope v Severno in Južno Ameriko ter v Avstralijo;
- Največ se jih odseli v ZDA (1 milijon letno).

V času 1. svetovne vojne

- 1914 – 1918;
- Prebivalci z območij front; Estonci, Latvijci, Litovci, Poljaki in Rusi (predvsem nasprotniki komunizma v SZ);
- Iz front v zaledje, v baltske države, iz Belorusije na Poljsko, iz Rusije bežijo na Zahod;
- Tok na druge celine se ustavi, selitve znotraj Evrope.

Selitve v medvojnem obdobju ter med 2. svetovno vojno

- 1918 – 1945;
- Judje, prebivalci okupiranih držav, Poljaki, Ukrajinci, Belorusi, Litovci, Nemci;
- Pregarjanje Judov, razseljevanje prebivalstva, vračanje Nemcev v Avstrijo in Nemčijo;
- SZ je razseljevala prebivalce na zavzetih območjih. Nemška manjšina je bila tudi pri nas.

Selitve po drugi svetovni vojni

- Po letu 1945;
- Afričani, Azijci, Evropejci, Slovenci;
- Iz nekdanjih kolonij v matične države, v Zahodno Evropo, ZDA, Kanado in Avstralijo;
- Veliko ljudi se je odselilo zaradi državljanskih vojn, zaprosili za politični azil.

SELITVE SLOVENCEV V 20. STOLETJU

(zapis na tabli)

Izseljevanje pred prvo svetovno vojno:

- 1860 – 1914;
- Gospodarski vzroki;
- Okoli 300.000 Slovencev;
- Kam? Razvita območja Avstro-Ogrske, Nemčije, Zahodne Evrope in ZDA ter Egipt.

Izseljevanje med obema vojnama

- 1918 – 1945;
- Gospodarski in politični razlogi;
- Okoli 100.000 Slovencev;
- Kam? Zahodna Evropa, Nemčija, Argentina.

Selitve po drugi svetovni vojni

- Po letu 1945;
- Politični (ZDA, Kanada, Avstralija, Argentina) in gospodarski (Zahodna Evropa, Kanada, ZDA, Avstralija in Zahodna Nemčija) vzroki;
- Začasno delo v Zahodno Nemčijo;
- Po 1960 priseljevanje iz ostalih republik SFRJ.

PRILOGA 7: UPORABLJENI VIRI IN LITERATURA PRI IZDELAVI PPT PREDSTAVITVE IN UČNIH LISTOV

PPT št. 10:

1. Karta sveta kot celote. URL: <http://www.modrijan.si/slv/Solski-program/Solski-program/Gradiva-za-ucitelje/Osnovna-sola/geografija/Slikovno-gradivo-iz-ucbenika-za-geografijo-v-osnovni-soli-8.-razred/Napovedna-karta-sveta-kot-celote> (Citirano: 14. 5. 2014).

PPT št. 11:

1. Sprememba meja. URL: http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/bojisca?p_p_id=ZOS_T07_P11_WAR_ZOS_T07_P11portlet_INSTANCE_LN7r&p_p_lifecycle=0&p_p_state=maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=5&p_p_col_count=7 (Citirano: 14. 5. 2014).

PPT št. 12:

1. Judovski duhovnik oz. rabin. URL: https://2f8a2896-a-62cb3a1a-sites.googlegroups.com/site/mojaevropa/verska-pripadnost/judovstvo/jud_rabini.jpg?attachauth=ANoY7cgo_u8CUXNIhN5hIaUn_1oZpaMDpL1W2dC3XNHpm3YOTwvSvDUb18ogMumO8ED3AjygNertm8c9PHv0gLzDG6FE0_uaO6Jh5HmztqOpn2WrbCzyrZeHnUewXccP4ofYSVzjXbVpIJMRK_quARkxO6TjfiXoD-QMq5qGZoRHshZCvcCy26VE1M4lp15OjQOOB74nUqrCTYZTz0yq7NCF6TssuhcVDtvf-0J-JI4YsElcn35e1ljocRwCPbn4r6bDGFN2lB&attredirects=1 (Citirano: 14. 5. 2014).

PPT št. 13:

1. Ana Frank. URL: http://konkursiregiona.net/wp-content/uploads/2014/04/ana_frank.jpg (Citirano: 14. 5. 2014).

PPT št. 14:

1. Dekolonizacija. URL: <http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fcolonialwarfare18901975.devhub.com%2Fimg%2Fupload%2Fdecolonization.jpg&imgrefurl=http%3A%2F%2Fcolonialwarfare18901975.devhub.com%2Fblog%2F634572-wars-of-decolonization%2F&h=653&w=1021&tbnid=DJjGMO2wNbYTrM%3A&zoom=1&docid=bKBAAzVLP3QnnM&ei=BRN7U7HyEvLV4QS1qYGICQ&tbnm=isch&ved=0CFQQMygBMAE&iact=rc&uact=3&dur=3042&page=1&start=0&ndsp=16> (Citirano: 20. 5. 2014).

PPT št. 15:

1. Begunci. URL: <http://www.begunec.si/aktualno/vse/zaradi-nasilja-v-provinci-severni-kivu-v-ugando-prebevalo-ze-vec-tisoc-beguncev/> (Citirano 20. 5. 2014).
2. Migracije. URL: http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fpresse.esslingen.de%2Fekomm%2Fpresse%2Fpaweb.nsf%2F0aa9d75a8af56ea0c1256bc400461926%2F104e6d635e877d42c12572d400462d22%2F%2524FILE%2FKarikatur2.Platz_NajiBenaji_Marokko.jpg&imgrefurl=http%3A%2F%2Fpresse.esslingen.de%2Fekomm%2Fpresse%2Fpaweb.nsf%2F0aa9d75a8af56ea0c1256bc400461926%2F104e6d635e877d42c12572d400462d22%3FOpenDocument&h=510&w=370&tbnid=FL54-DhWBHhRaM%3A&zoom=1&docid=iXBFuy2KojVCdM&ei=Txh7U-XFMaTayQO414GYCg&tbnid=isch&ved=0CHsQMygfMB8&iact=rc&uact=3&dur=437&page=2&start=16&ndsp=25 (Citirano: 22. 5. 2014).

PPT št. 16 in št. 17:

1. Cev. URL: https://www.google.si/search?rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&biw=1517&bih=665&tbnid=isch&sa=1&q=cev+plati%2524Dna&oq=cev+plati%2524Dna&gs_l=img.3...27144.28657.0.28735.9.9.0.0.0.219.765.6j1j1.8.0....0...1c.1.44.img..7.2.187.6ufczZ-Gygc#facrc=&imgdii=&imgrc=XFZjA7IdH_OTuM%253A%3BLvp9htx-aNbm1M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.stigma-cs.si%252Fimage.php%253Fid%253D39%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.stigma-cs.si%252Findex.php%253Fsite%253Dsales_program%2526id%253D8%3B600%3B450 (Citirano: 22. 5. 2014).
2. Lestev. URL: [https://www.google.si/search?q=LESTEV&num=40&rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&tbnid=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=KiV7U8b8EuukyAOD44H4CA&ved=0CDkQsAQ#facrc=&imgdii=&imgrc=hDIW28lyhC2V_M%253A%3BvxF_kbxCBk97jM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Ffso8%252F038_zvrsti_jezika%252Flestev%252520\(Small\).jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Ffso8%252F038_zvrsti_jezika%252Fzvrsti_nove_naloge.html%3B640%3B550](https://www.google.si/search?q=LESTEV&num=40&rlz=1C1VEAD_enSI429SI429&tbnid=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=KiV7U8b8EuukyAOD44H4CA&ved=0CDkQsAQ#facrc=&imgdii=&imgrc=hDIW28lyhC2V_M%253A%3BvxF_kbxCBk97jM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Ffso8%252F038_zvrsti_jezika%252Flestev%252520(Small).jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.s-sers.mb.edus.si%252Fgradiva%252Fw3%252Ffso8%252F038_zvrsti_jezika%252Fzvrsti_nove_naloge.html%3B640%3B550) (Citirano: 22. 5. 2014).
3. Osa. URL: <http://www.gorickilist.si/vremenske-in-talne-razmere-na-gorickem-v-drugi-in-tretji-dekadi-julija/> (Citirano: 22. 5. 2014).
3. Slovenija. URL: http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/slovenia/index_sl.htm (Citirano: 22. 5. 2014). Spmembe meja. URL: http://egradiva.gis.si/web/9.-razred-zgodovina/bojisca?p_p_id=ZOS_T07_P11_WAR_ZOS_T07_P11portlet_INSTANCE_LN7r&p_p_lifecycle=0&p_p_state=%20maximized&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_pos=5&p_p_col_count=7 (Citirano: 14. 5. 2014).

PPT št. 18:

1. Množične selitve Slovencev. URL: http://www.google.si/imgres?imgurl=http%3A%2F%2Fflinoit.com%2Fentry%2Fimage%2F4777849&imgrefurl=http%3A%2F%2Fflinoit.com%2Fusers%2Fknjiznicarkamateja%2Fcanvases%2FMno%2525%25BEi%2524%258Dno%2520izseljevanje%2520Slovencev&h=193&w=300&tbnid=5MdCvK9g07TbrM%3A&zoom=1&docid=ExuB59m0fP02tM&ei=2Tt7U_ifJomGywOimYLwCw&tbnid=isch&ved=0CFYQMygDMAM&iact=rc&uact=3&dur=890&page=1&start=0&ndsp=18 (Citirano: 22. 5. 2014).
2. Selitve v ZDA. URL: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=422862&page=11> (Citirano: 22. 5. 2014).

PPT št. 19:

1. Verdev, H., (2011). Raziskujem Slovenijo 9. čbenik z geografijo v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana, Rokus, 2011.

Učni list št. 2:

1. World Blank Map. URL: <http://www.afranko.org/2014/01/world-blank-map/> (Citirano: 22. 5 . 2014).

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino
Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA: Tretji svet se prebuja

DATUM: 22. 5. 2014

**IME IN PRIIMEK:
Urška Pečkaj
Tjaša Pertinač**

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. Razred
Datum: 22. maj 2014
Predmet: Zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: Politične značilnosti 20. stoletja
- tema iz učbenika: Tretji svet se prebuja
Učna enota – naslov učne ure: Tretji svet se prebuja
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- individualna učna oblike ali individualno delo
- frontalna učna oblike ali frontalno delo
- parna učna oblike ali parno delo ali delo v dvojicah
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">
- metoda razlage
- metoda razgovora
- metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije
- metoda dela s pisnimi viri
- metoda dela s slikovnim virom
- metoda dela z IKT (metoda dela z gibljivimi slikami, metoda dela z internetom)
Učne tehnike: -kviz
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: ob zemljevidu primerjajo politično karto sveta pred svetovnimi vojnama in po koncu hladne vojne ter pojasnijo vzroke za spremembe

- **Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji):**

Izobraževalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- povedati, da se je po vojni začel hitrejši process dekolonizacije
  - navesti, kje je proces dekolonizacije potekal
  - razlikovati med pojmom kolonizacija in dekolonizacija
  - pojasniti pojem dekolonizacija in neokolonializem
  - našteti glavne težave novonastalih držav in glavne razloge za težave
  - opisati na kakšen način so se povezovale nove države
  - opisati današnje stanje v državah tretjega sveta in razloge zanj
- ločiti težave novonastalih držav na politične in gospodarske
- naštetih gospodarske in politične težave držav tretjega sveta ter posledice, ki jih te težave prinašajo
  - razložiti, da v večini teh držav vladajo težave kot so revščina, bolezn, lakota
  - opisati, da se na drugi strani nekaj teh držav močno gospodarsko razvija in postajajo vse pomembnejše.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- aktivno poslušati, opisovati in zapisovati pomembne podatke ter odgovarjati na različne vrste vprašanj
- samostojno uporabljati učbenike in zgodovinski leksikon
- aktivno sodelovati z drugim učencem pri parnem delu
- uporabljati pravilno zgodovinsko terminologijo
- iz interaktivnega zemljevida razbrati potek dekolonizacije v Afriki
- na zemljevidu najti in pokazati članice gibanja neuvrščenih
- iz prikazanega videa razbrati najpomembnejše informacije
- individualno ali v paru reševati naloge

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- kazati ustrezen odnos do preteklosti
- vzpostaviti pozitiven odnos do drugih kultur in se zaveda pomena svobode ter demokracije
- spoštovati mnenja drugih v pogovoru
- vzpostaviti zavedanje, da je revščina v afriških državah še vedno pereč problem

Učna sredstva:

- **učila:** učbenik (Gabrič, Rode, idr., *Koraki v času 9: Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole*, 2002), delovni list, zgodovinski leksikon, delovni list, PPT predstavitev, video na spletni strani Mojvideo o začetku gibanja neuvrščениh.
- **učni pripomočki:** računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.

Didaktične etape učnega procesa:

5. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE
6. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE
7. URJENJE ALI VADENJE
8. PONAVLJANJE
- 9.

Medpredmetne povezave z vsebinami: državljanjska in domovinska kultura ter etika (nanaša se na vzgojni cilj: ob koncu ure učenec zna vzpostaviti pozitiven odnos do drugih kultur in se zaveda pomena svobode ter demokracije), slovenski jezik (zapisovanje učne snovi in komuniciranje v slovenskem jeziku), geografija (razlaga politične podobe Afrike po drugi svetovni vojni).

Novi pojmi s pojasnilom:

NEOKOLONIALIZEM: razvite države obvladujejo manj razvite ne z neposredno zasedbo, pač pa s političnim in gospodarskim vplivom

DEKOLONIZACIJA: odprava kolonialne oblasti po letu 1945, ki je bila dosežena sporazumno z imperiji ali izvršena z oboroženim bojem. Potekala je dobrih trideset let.

NEUVRŠČENI: države, ki so se v času konflikta med vzhodim in zahodom označevala za nevtralne in niso želele pripadata nobeni strani. Prvič so se zbrale na beograjski konferenci leta 1961.

Viri in literatura:

LITERATURA:

Aleš Gabrič, Marjan Rode, Tadeja Galonja, Ervin Dolenc, *Koraki v času 9 : Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole*, Ljubljana : DZS, 2002.

Stane Južnič: *Kolonizacija in deklonizacija*, Maribor: Založba Obzorja, 1980.

Božo Repe, *Sodobna zgodovina : Zgodovina za 4. letnik gimnazij*, Ljubljana : Modrijan, 2007.
Zgodovina. Tržič: Učila (zbirka Tematski leksikoni), 2007.

UČNI NAČRT:

Kunaver, V. Et al (2011). *Program osnovna šola – zgodovina* (učni načrt). Ljubljana: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

INTERNETNI VIR ZEMLJEVIDOV:

http://www.gis.si/egw/ZOS_T08_P05/index.html (pridobljeno 18. 5. 2014)

INTERNETNI VIR VIDEO GRADIVA:

<http://www.mojvideo.com/video-ustanovitev-gibanja-neuvrscenih-20-11-maj-29/f2f34ed4459cb298c8c2> (pridobljeno 18. 5. 2014)

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
6 min	<p>Uvodni pozdrav</p> <p>Kratka ponovitev prejšnje učne ure :</p> <ul style="list-style-type: none"> - O čem smo govorili prejšnjo učno uro ? - Kako se imenuje napetost med vzhodnim in 	<p>Poslušajo.</p> <p>Odgovarjajo na vprašanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - O Sovjetski zvezi in vzhodnoevropskih državah. - Hladna vojna 	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda razgovora</p>	

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>zahodnim blokom po 2. svetovni vojni, stanje, ko ni ne vojne, ne miru?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kdaj je razpadel vzhodni blok? <p>Pokažem sliko na PPT 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaj vam najprej pade na misel ob tej sliki? - Kaj menite, da slika prikazuje? - Kaj je želel avtor z njo prikazati ljudem? <p>Danes bomo govorili o temi Tretji svet se prebujata. Naučili se boste, kako je potekal proces osamosvajanja afriških držav, njihove težave in posledice osamosvajanja ter s tem povezano gibanje neuvrščenih.</p> <p>Vsebinski poudarki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dekolonizacija - Težave novonastalih držav - Gibanje neuvrščenih - Svet na prelomu tisočletja <p>Učno uro bomo izvedli tako, da bomo delali ob pomoči interaktivnega</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 1991 <p>Pogledajo sliko in odgovarjajo na vprašanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrika, boj za samostojnost, neodvisnost,... - Borbo Afričanov za neodvisnost. - Težak boj kolonialnih držav za neodvisnost. <p>Napišejo naslov. Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda dela s slikovnim gradivom</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT 1</p>
--	--	--	--	--------------

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	zemljevida, učbenika, delovnih listov in videoposnetka.			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDAR KI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/U ČNI PRIPOM OČKI
1. Kolonializem zamenja neokolonializem (9 minut)	<p>Kot smo se že učili, so nekdanje kolonialne države Srednje in Južne Amerike večinoma pridobile neodvisnost v 19. stoletju, azijske pa večinoma po 2. svetovni vojni.</p> <p>Morda kdo ve, kdaj so se začele osamosvajati afriške države?</p> <p>Da, osamosvajati so se začele povečini v šestdesetih letih 20. stoletja.</p> <p>Katera država pa je imela največ kolonij v Afriki?</p> <p>Na projektorju prikažem zemljevid, na katerem je interaktivno prikazan potek dekolonizacije. Ogledamo si zemljevid. Kaj lahko razberemo iz zemljevida, kdaj so se večinoma osamosvojile afriške države?</p> <p>Britanci svojim kolonijam dolgo niso dovolili neodvisnosti, želeli so namreč obdržati</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovarjajo: -Po drugi svetovni vojni, pozneje kot azijske.</p> <p>-Velika Britanija.</p> <p>Učenci gledajo projekcijo in poslušajo.</p> <p>Učenci odgovarjajo: -Večinoma leta 1960 in v letih 1961 – 1969, pa tudi kasneje. Večina severnih pa v petdesetih letih.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna oblika</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda dela z IKT (metoda dela z internetom)</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT 2</p> <p>Projekcijsko platno, projektor</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>svoj imperij, ZDA pa jim kljub pomoči pri gospodarski obnovi pri tem niso želel pomagati. Po vojni se je začel proces, ki se imenuje dekolonizacija. Se kdo spomni, kaj pomeni kolonizacija? Kaj bi torej pomenila dekolonizacija? Prižgem PPT, na katerem je razlaga pojma dekolonizacija.</p> <p>Proces dekolonizacije je bil izredno počasen, najbolj v Afriki. Z izjemo francoskih kolonij je osamosvajanje potekalo mirno. Kot smo ugotovili s pomočjo zemljevida, je bila konec šestdesetih let večina kolonij samostojnih. Ta neodvisnost je bila v veliki meri zgolj politična, saj je večina bivših kolonij (po)stala gospodarsko odvisna od razvitih držav.</p> <p>Kolonializem je tako zamenjal neokolonializem. Kaj menite kaj to pomeni?</p> <p>Da bodo preverili, če si</p>	<p>Učenci odgovarjajo: -širjenje vpliva močnejših kolonij. -Gre za osamosvajanje kolonij. Učenci zapišejo razlago pojma.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci prepisujejo na PPTju zapisane ključne točke.</p> <p>Odgovorijo na vprašanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Države tretjega sveta so prišle v novo odvisnost. Razvite države obvladujejo manj razvite ne z neposredno zasedbo, pač pa s političnim in gospodarskim vplivom. 	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda</p>	<p>PPT 3</p> <p>PPT 4</p> <p>Leksikon</p>
--	--	--	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>ta pojem pravilno razlagajo, bom enim od učencev dala zgodovinski leksikon, v katerem poišče, kaj pomeni pojem neokolonializem in to prebere naglas.</p> <p>Projiciram razlago na PPT.</p> <p>Velika Britanija je po 2. svetovni vojni izgubljala svojo moč. Katera država pa izjemno povečala svoj vpliv? ZDA so postale najmočnejša neokolonialna sila, ekonomsko so obvladovale številne države, podpirale so njim naklonjene režime in se vpletale v politiko.</p>	<p>Učenec dela z leksikonom. Ostali poslušajo.</p> <p>Učenci zapišejo pojem neokolonializem in prepisujejo razlago iz PPT.</p> <p>Učenci odgovarjajo: -Združene države Amerike.</p> <p>Učenci poslušajo in iz PPT prepisujejo ključne točke.</p>	<p>dela s pisnim virom</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>zgodovine</p> <p>PPT 4</p>
<p>2. Težave novonastalih držav</p> <p>(8 min)</p>	<p>Večina kolonij je po osamosvojitvi zabredla v politične in ekonomske težave.</p> <p>Težave so s sabo prinesle tudi posledice.</p> <p>Vsakemu učencu razdelim delovni list s tabelo.</p> <p>V parih bodo te liste rešili.</p> <p>Pomagajo si z učbenikom na strani 40.</p> <p>V preglednico bodo vpisali katere težave so bile politične in katere ekonomske</p>	<p>Prepisujejo iz PPT.</p> <p>Poslušajo navodila.</p> <p>Rešujejo liste v parih.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Parno delo Metoda razlage</p>	<p>PPT 5</p> <p>Delovni list, Učbenik (str. 40)</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>(gospodarske). Za vsako skupino težav pa napišejo tudi posledice. Imajo 5 minut časa za reševanje.</p> <p>Skupaj pregledamo rešitve.</p>	Preverijo rešitve.	Frontalna oblika Metoda razlage in razgovora.	PPT 6
3. Gibanje nevrščeni (10min)	<p>V času hladne vojne sta nastala dva bloka. Zaradi sporov med tema blokoma je nastal odpor do takšne delitve sveta, zato so se te začele povezovati. Nastalo je gibanje nevrščeni.</p> <p>Učencem razdelim delovne liste, s pomočjo katerih sledijo predvajanemu odlomku dokumentarnega filma. S pomočjo slovenskega zapisa in videa individualno odgovarjajo na vprašanja. Za reševanje imajo na voljo 2 minuti.</p> <p>Pregledamo delovne liste.</p> <p>Prižgem PPT s sliko. Nastalo gibanje je želelo postati tretja pot, pot med zvezo Nato in Varšavskim paktom,</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si ogledajo odlomek in rešujejo delovni list.</p> <p>Učenci podajo rešitve.</p> <p>Učenci poslušajo in gledajo sliko.</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razlage</p> <p>Individualno delo Metoda dela z gibljivimi slikami in metoda dela s pisnim virom</p> <p>Frontalna oblika Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage, metoda dela s slikovno</p>	<p>Delovni list, video odlomek, PPT 8</p> <p>Delovni list, PPT 9</p> <p>PPT 10</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>alternativa blokovski razdelitvi sveta in hladni vojni. Jugoslavija ni spadala v noben blok, saj je bila v sporu s Sovjetsko zvezo, k zahodu pa tudi ne, ker je imela socialistično ureditev. Najvidnejše članice gibanja: slika na PPT.</p> <p>Odprite učbenike na strani 41 in si oglejte vir C-zemljevid sveta. Kaj meniš, zakaj so bile članice gibanja neuvrčenih države teh predelov sveta?</p> <p>Na višku moči je imelo gibanje skoraj 100 držav članic, ki so vplivale na mednarodno politiko v Organizaciji združenih narodov. Zaradi političnih in gospodarskih razhajanj je gibanje v osemdesetih počasi zamrlo. Ali kdo ve, ali gibanje danes še obstaja?</p> <p>Da, gibanje še obstaja, vendar Slovenija ni več članica. Kot zanimivost vam lahko povem, da ima gibanje danes čez 118 članic in 17 opazovalk.</p>	<p>Učenci poslušajo in prepisujejo iz PPT.</p> <p>Učenci odprejo učbenike in s pomočjo vira odgovarjajo: -Niso bile v nobenem bloku, revne, niso bile razvite.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci odgovarjajo: -Menim, da gibanje še obstaja.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>demonstracija</p> <p>Metoda dela s slikovnim virom</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Učbenik (str. 41)</p> <p>PPT 10</p> <p>PPT 11</p>
<p>4. Svet na prelomu tisočletja (7 min)</p>	<p>- Na kaj se najprej spomnite, ko pomislite na države</p>	<p>Sodelujejo v razgovoru.</p> <p>- Revščina, lakota,</p>	<p>Frontalna oblika Metoda razgovora, slikovne</p>	<p>PPT 11</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>tretjega sveta danes? Hkrati imam na PPT dve sliki.</p> <p>Še danes se veliko držav spopada s temi težavami (lakoto, revščino, bolezni,...), ki jih pri nas v razvitem svetu ni več, oziroma jih je malo.</p> <p>V najrevnejših državah ljudje nimajo pitne vode, osnovne zdravstvene oskrbe, nimajo možnosti izobraževanja in s tem izstopa iz začaranega kroga revščine.</p> <p>Veliko je organizacij in prostovoljcev, ki se trudijo pomagati tem državam.</p> <p>Ali poznate kako osebo slovenskih korenin, ki deluje na Madagaskarju in pomaga najrevnejšim osebam na smetiščih? Ta oseba je bila predlagana tudi za Nobelovo nagrado za mir.</p> <p>Na drugi strani pa postajajo nekatere države s tega področja gospodarsko in tudi politično vse bolj pomembne. Med sabo se povezujejo in razvijajo svoje ogromne gospodarske možnosti in že začenjajo krojiti prihodnjo ekonomsko podobo sveta.</p>	<p>evropska pomoč tem državam, veliko otrok, bolezni,...</p> <p>Prepisujejo iz PPT.</p> <p>Odgovorijo na vprašanje: - Pedro Opeka.</p> <p>Prepisujejo iz PPT.</p>	<p>demonstra cije</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda dela s slikovnim gradivom</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>PPT 12</p> <p>PPT 13</p> <p>PPT 14</p>
--	---	---	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	Prikažem sliki, ki prikazujeta nasprotje med bogatimi in revnimi državami.	Ogledajo si sliki na PPT.	Metoda slikovne demonstracije.	PPT 15
--	--	---------------------------	--------------------------------	--------

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
(5min)	Na PPT projiciram kviz s štirimi vprašanji izbirnega tipa. Po rešenem kvizu sledi navodilo, naj delovni list prilepijo v zvezek.	Učenci ustno rešijo kviz.	Frontalna oblika Metoda razgovora Kviz	PPT 16, PPT 17, PPT 18, PPT 19

SEZNAM PRILOG:

1. **PRILOGA A: delovni list**
2. **PRILOGA B: delovni list, rešitve**
3. **PRILOGA C: Powerpoint učne ure**
4. **PRILOGA Č: seznam virov za Powerpoint**
5. **PRILOGA D: zapis učne snovi**

Priloge:

Priloga A : Delovni list

Večina bivših kolonij je po osamosvojitvi zabredla v politične in ekonomske težave. Vse te težave so pa s sabo prinesle tudi posledice. V učbeniku na strani 40 imate opisane težave in posledice. Vnesite jih v tabelo v ustrezen okvirček.

POLITIČNE TEŽAVE	EKONOMSKE (GOSPODARSKE) TEŽAVE
POSLEDICE	POSLEDICE

Ob zapisu spremljaj predvajanje odlomek in nato reši spodnja vprašanja.

Po drugi svetovni vojni se je zavezništvo Sovjetske zveze in zahodnih sil hitro sprevrglo v odprt ideološki spopad, ki je grozil svetovnemu miru. Vsak tabor je pod svoje okrilje je želel pod svoje okrilje dobiti čim večje število držav. V takih okoliščinah so mnoge izvenblokovske države želele s skupnim nastopom na svetovnem zemljevidu zaščititi svojo novopridobljeno neodvisnost. Želele so si miru, da bi lahko gospodarsko napredovale. Titova Jugoslavija je od začetka v teh državah videla važne politične partnerje in potencialne strateške zaveznike. Po uspešni afro-azijski konferenci, so se trije ugledni svetovni državniki: jugoslovanski predsednik Tito, indijski premier Nehru in egiptovski predsednik Naser, sestali na Brionih leta 1956 in podpisali deklaracijo, ki velja kot začetek velikega bodočega premika. Obsodili so delitev na dva bloka, obsodili so oboroževalno tekmo in iskali gospodarsko pomoč za nerazvite države.

Šest let kasneje (1961), na beograjski konferenci, so se neuvrščene države povezale. Tito je bil najuglednejši državnik tega premika. Politika neuvrščenosti je odgovarjala tako vzhodu kot zahodu. Sovjetska zveza jo je dojemala kot koristno za širjenje socializma, zahodne sile pa so v njej videle boljšo rešitev od nasilne komunistične širitve. Zato so Titu izkazovali čast tako na zahodni kot vzhodni strani, Jugoslavija pa je od neuvrščenosti imela le malo koristi. Večji kot je bil Titov ugled, več je Jugoslavija finančno trošila kot pa imela gospodarske koristi. Vzhod in zahod sta ji izdatno pomagala, da bi zadržala svojo stabilnost in svoj položaj koristnega posrednika v napetih mednarodnih odnosih.

(iz odlomka: *Ustanovitev gibanja neuvrščenih*, objavljeno 29. 5. 2011)

Odgovori na vprašanja s pomočjo odlomka.

Česa so si želele izvenblokovske države in zakaj so nastopile skupaj?

Kateri trije državniki so se sestali leta 1956 na Brionih, katere tri ključne točke so poudarili?

Kako se je imenovalo leta 1961 nastalo gibanje v Beogradu?

PRILOGA B: Delovni list (rešitve)

Večina bivših kolonij je po osamosvojitvi zabredla v politične in ekonomske težave. Vse te težave so pa s sabo prinesle tudi posledice. V učbeniku na strani 40 imate opisane težave in posledice. Vnesite jih v tabelo v ustrezen okvirček.

POLITIČNE TEŽAVE	EKONOMSKE (GOSPODARSKE) TEŽAVE
<ul style="list-style-type: none"> - Državne meje so bile umetno določene – niso upoštevali etničnih meja. - Pomanjkanje demokratične tradicije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Novonastale države so čez noč ostale brez tujih strokovnjakov. - Slabo razvita infrastruktura. - Premalo sredstev za investicije. - Izvažali so lahko le industrijske rastline in rudo.
POSLEDICE	POSLEDICE
<ul style="list-style-type: none"> - Državljske vojne. - Vojne za odcepitev. - Vojaški udari. - Korupcija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zadolževanje – države niso bile sposobne vračati dolgov. - Ekonomsko so bile odvisne od zahodnega sveta. - Tuja denarna pomoč bila uporabljena za oboroževanje in osebno okoriščanje tamkajšnjih politikov in ne za razvoj.

Ob zapisu spremljaj odlomek in nato reši spodnja vprašanja.

Po drugi svetovni vojni se je zavezništvo Sovjetske zveze in zahodnih sil hitro sprevrglo v odprt ideološki spopad, ki je grozil svetovnemu miru. Vsak tabor je pod svoje okrilje je želel pod svoje okrilje dobiti čim večje število držav. V takih okoliščinah so mnoge izvenblokovske države želele s skupnim nastopom na svetovnem zemljevidu zaščititi svojo novopridobljeno neodvisnost. Želele so si miru, da bi lahko gospodarsko napredovale. Titova Jugoslavija je od začetka v teh državah videla važne politične partnerje in potencialne strateške zaveznike. Po uspešni afro-azijski konferenci, so se trije ugledni svetovni državniki: jugoslovanski predsednik Tito, indijski premier Nehru in egiptovski predsednik Naser, sestali na Brionih leta 1956 in podpisali deklaracijo, ki velja kot začetek velikega bodočega premika. Obsodili so delitev na dva bloka, obsodili so oboroževalno tekmo in iskali gospodarsko pomoč za nerazvite države.

Šest let kasneje (1961), na beograjski konferenci, so se neuvrščene države povezale. Tito je bil najuglednejši državnik tega premika. Politika neuvrščenosti je odgovarjala tako vzhodu kot zahodu. Sovjetska zveza jo je dojemala kot koristno za širjenje socializma, zahodne sile pa so v njej videle boljšo rešitev od nasilne komunistične širitve. Zato so Titu izkazovali čast tako na zahodni kot vzhodni strani, Jugoslavija pa je od neuvrščenosti imela le malo koristi. Večji kot je bil Titov ugled, več je Jugoslavija finančno trošila kot pa imela gospodarske koristi. Vzhod in zahod sta ji izdatno pomagala, da bi zadržala svojo stabilnost in svoj položaj koristnega posrednika v napetih mednarodnih odnosih.

(iz odlomka: *Ustanovitev gibanja neuvrščenih*, objavljeno 29. 5. 2011)

Odgovori na vprašanja s pomočjo odlomka.

Česa so si želele izvenblokovske države in zakaj so nastopile skupaj?

S skupnim nastopom na svetovnem zemljevidu so želele zaščititi svojo novopridobljeno neodvisnost. Želele so si miru, da bi lahko gospodarsko napredovale.

Kateri trije državniki so se sestali leta 1956 na Brionih, katere tri ključne točke so poudarili?

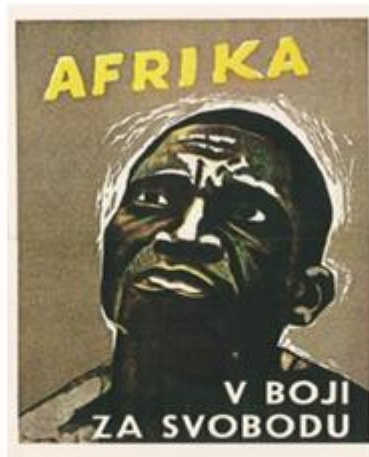
Jugoslovanski predsednik Tito, indijski premier Nehru in egiptovski predsednik Naser. Obsodili so delitev na dva bloka, obsodili so oboroževalno tekmo in iskali gospodarsko pomoč za nerazvite države.

Kako se je imenovalo leta 1961 nastalo gibanje v Beogradu?

Gibanje neuvrščenih.

PRILOGA C:

PPT 1:

- Kaj vam najprej pade na misel ob tej sliki?
  - Kaj menite, da slika prikazuje?
  - Kaj je želel avtor z njo prikazati ljudem?

PPT 2:

Kolonializem zamenja neokolonializem

Source: <http://www.boondocksnet.com> (adapted)

- http://www.gis.si/egw/ZOS_T08_P05/index.html

PPT 3:

Kolonializem zamenja neokolonializem

- Britanci svojim kolonijam dolgo niso dovolili neodvisnosti
- Po vojni se je začel proces, ki se imenuje **dekolonizacija**.
- **DEKOLONIZACIJA**: odprava kolonialne oblasti po letu 1945, ki je bila dosežena sporazumno z imperiji ali izvršena z oboroženim bojem. Potekala je dobrih trideset let.
- Proces osamosvajanja je z izjemo francoskih kolonij potekal mirno
- konec šestdesetih je bila večina kolonij osamosvojenih

PPT 4:

Kolonializem zamenja neokolonializem

- Neodvisnost je bila v veliki meri zgolj politična, saj je večina bivših kolonij (po)stala gospodarsko odvisna od razvitih držav.
- Kolonializem je tako zamenjal **neokolonializem**.
- **NEOKOLONIALIZEM**: države tretjega sveta so prešle v novo odvisnost. Razvite države obvladujejo manj razvite NE z neposredno zasedbo, pač pa s političnim in gospodarskim vplivom.
- Najmočnejša neokolonialna sila so postale **ZDA**.

PPT 5:

Težave novonastalih držav

- Večina kolonij je po osamosvojitvi zabredla v politične in ekonomske težave.
- Vse te težave so pa s sabo prinesle tudi posledice.

PPT 6:

Delovni list

POLITIČNE TEŽAVE	EKONOMSKE (GOSPODARSKE) TEŽAVE
POSLEDICE	POSLEDICE

PPT 7:

POLITIČNE TEŽAVE	EKONOMSKE (GOSPODARSKE) TEŽAVE
<ul style="list-style-type: none"> - Državne meje so bile umetno določene – niso upoštevali etničnih meja. - Pomanjkanje demokratične tradicije.	<ul style="list-style-type: none"> - Novonastale države so čez noč ostale brez tujih strokovnjakov. - Slabo razvita infrastruktura. - Premalo sredstev za investicije. - Izvažali so lahko le industrijske rastline in rudo.
POSLEDICE	POSLEDICE
<ul style="list-style-type: none"> - Državljske vojne. - Vojne za odcepitev. - Vojaški udari. - Korupcija.	<ul style="list-style-type: none"> - Zadolževanje – države niso bile sposobne vračati dolgov. - Ekonomsko so bile odvisne od zahodnega sveta. - Tuja denarna pomoč bila uporabljena za oboroževanje in osebno okoriščenje tamkajšnjih politikov in ne za razvoj.

PPT 8:

Gibanje neuvrščenih

- Oglej videoposnetka ob delovnem listu:
<http://www.mojvideo.com/video-ustanovitev-gibanja-neuvrszenih-20-11-maj-29/f2f34ed4459cb298c8c2>
- Ob pomoči teksta na listu in ogleda izseka dokumentanega filma, odgovorite v parih na tri vprašanja:
  - Česa so si želele izvenblokovske države in zakaj so nastopile skupaj?
  - Kateri trije državniki so se sestali leta 1956 na Brionih, katere tri ključne točke so poudarili?
  - Kako se je imenovalo leta 1961 nastalo gibanje v Beogradu?

PPT 9:

Gibanje neuvrščenih

- REŠITVE DELOVNEGA LISTA:

- Česa so si želele izvenblokovske države in zakaj so nastopile skupaj?

S skupnim nastopom na svetovnem zemljevidu so želele zaščititi svojo novopridobljeno neodvisnost. Želele so si miru, da bi lahko gospodarsko napredovale.

- Kateri trije državniki so se sestali leta 1956 na Brionih, katere tri ključne točke so poudarili?

Jugoslovanski predsednik Tito, indijski premier Nehru in egiptovski predsednik Naser. Obsodili so delitev na dva bloka, obsodili so oboroževalno tekmo in iskali gospodarsko pomoč za nerazvite države.

- Kako se je imenovalo leta 1961 nastalo gibanje v Beogradu?

Gibanje neuvrščenih.

PPT 10:

Gibanje neuvrščenih

- Gibanje je želelo postati tretja pot, pot med zvezo Nato in Varšavskim paktom
- Jugoslavija ni spadala v noben blok
- Zakaj so bile članice gibanja neuvrščenih države teh predelov sveta?

- Zaradi političnih in gospodarskih razhajanj je gibanje v osemdesetih počasi zamrlo.

PPT 11:

PPT 12:

Svet na prelomu tisočletja

- Veliko držav tretjega sveta se še danes spopada s težavami, ki jih pri nas v razvitem svetu ni več, oziroma jih je malo, npr. revščina, lakota, bolezni.
- V najrevnejših državah ljudje nimajo pitne vode, osnovne zdravstvene oskrbe, nimajo možnosti izobraževanja in s tem izstopa iz začaranega kroga revščine.

PPT 13:

Svet na prelomu tisočletja

- Veliko je organizacij in prostovoljcev, ki se trudijo pomagati tem državam.

PPT 14:

- Na drugi strani pa postajajo nekatere države s tega področja gospodarsko in tudi politično vse bolj pomembne. Povezujejo se med sabo in razvijajo svoje ogromne gospodarske možnosti in že začenjajo kroitati prihodnjo ekonomsko podobo sveta.

PPT 15:

PPT 16:

Zaključek: KVIZ

- Kdaj je bila večina kolonij samostojnih?
  - a) V 19. stoletju
  - b) Konec petdesetih let 20. stoletja
  - c) Konec šestdesetih let 20. stoletja
  - d) Po letu 1991
- Odgovor: **c)**

PPT 17:

- Katere politične težave novonastalih držav so bile največje in so tudi pripeljale do državljanskih vojn?
  - a) Pomanjkanje demokratične tradicije
  - b) Slabo razvita infrastruktura
  - c) Ostale so brez tujih strokovnjakov
  - d) Umetno določene državne meje
- Odgovor: **d)**

PPT 18:

- Kje je bila prva konferenca neuvrščenih?

- a) Peru
- b) Beograd
- c) Indija
- d) Egipt

- Odgovor: **b)**

PPT 19:

- Na katerem delu Afrike so najrevnejše države, ki se spopadajo s težavami, ki jih v razvitem svetu skorajda ni več?

- a) Podsaharska Afrika
- b) Severna Afrika-obalni del
- c) Južnoafriška republika

- Odgovor: **a)**

PRILOGA Č:

http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:NAM_Members.svg (pridobljeno 20. 5. 2014) – **PPT 10**

<http://web.sc-celje.si/tomi/seminarske2008/HladnaVojna/zz.html> (pridobljeno 19. 5. 2014) – **PPT 10**

http://en.wikipedia.org/wiki/Climate_of_Africa (pridobljeno 20. 5. 2014) **PPT 19**

http://www.gis.si/egw/ZOS_T08_P05/img/skupaj1.jpg (pridobljeno 19. 5. 2014) – **PPT 8**

<http://www.glowingrealm.com/the-wealthy-west-is-exploiting-the-poor-countries-of-the-third-world/> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 11**

http://history12imperialism.wikispaces.com/file/view/Screen_shot_2010-10-05_at_10.14.50_PM.png/168180041/Screen_shot_2010-10-05_at_10.14.50_PM.png (pridobljeno 20. 5. 2014) – **PPT 2**

<http://www.myafricanviews.com/africa-and-u-s-imperialism-post-colonial-crises-and-the-imperatives-of-the-african-revolution/> (pridobljeno 20. 5. 2014) – **PPT 4**

<http://nakamniskem.si/castni/tito/images/jbt107.jpg> (pridobljeno 20. 5. 2014) – **PPT 18**

<http://www.reporter.si/iz-tiskane-izdaje-pustolov%C5%A1%C4%8Dina-o%C4%8Deta-pedra-opeke-nominiranca-za-nobelovo-nagrado/18663> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 13**

<http://www.rtv slo.si/svet/afrika-nemocna-v-boju-z-revscino/39216> (pridobljeno 20. 5. 2014) – **PPT 19**

<http://www.travelagencytribes.com/travel-blog?place=cape-town> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 15**

<http://thecollaboratory.wikidot.com/thompson-social-inequality-2011> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 15**

<http://www.veluzat.com/index.php#mi=2&pt=1&pi=10000&s=18&p=2&a=0&at=0> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 11**

<http://en.wikipedia.org/wiki/Decolonization> (pridobljeno: 18. 5. 2014) – **PPT 1**

PRILOGA D: ZAPIS UČNE SNOVI NA PPT

Tretji svet se prebuja

Kolonializem zamenja neokolonializem

- Britanci svojim kolonijam dolgo niso dovolili neodvisnosti
- Po vojni se je začel proces, ki se imenuje **dekolonizacija**.
- **DEKOLONIZACIJA: odprava kolonialne oblasti po letu 1945, ki je bila dosežena sporazumno z imperiji ali izvršena z oboroženim bojem. Potekala je dobrih trideset let.**
- Proces osamosvajanja je z izjemo francoskih kolonij potekal mirno
- konec šestdesetih je bila večina kolonij osamosvojenih

- Neodvisnost je bila v veliki meri zgolj politična, saj je večina bivših kolonij (po)stala gospodarsko odvisna od razvitih držav.
- Kolonializem je tako zamenjal **neokolonializem**.
- **NEOKOLONIALIZEM: države tretjega sveta so prešle v novo odvisnost. Razvite države obvladujejo manj razvite NE z neposredno zasedbo, pač pa s političnim in gospodarskim vplivom.**
- Najmočnejša neokolonialna sila so postale **ZDA**.

Težave novonastalih držav

- Večina kolonij je po osamosvojitvi zabredla v politične in ekonomske težave.
- Vse te težave so pa s sabo prinesle tudi posledice.

POLITIČNE TEŽAVE	EKONOMSKE (GOSPODARSKE) TEŽAVE
<ul style="list-style-type: none"> - Državne meje so bile umetno določene – niso upoštevali etničnih meja. - Pomanjkanje demokratične tradicije. 	<ul style="list-style-type: none"> - Novonastale države so čez noč ostale brez tujih strokovnjakov. - Slabo razvita infrastruktura. - Premalo sredstev za investicije. - Izvažali so lahko le industrijske rastline in rudo.
POSLEDICE	POSLEDICE
<ul style="list-style-type: none"> - Državljske vojne. - Vojne za odcepitev. - Vojaški udari. - Korupcija. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zadolževanje – države niso bile sposobne vračati dolgov. - Ekonomsko so bile odvisne od zahodnega sveta. - Tuja denarna pomoč bila uporabljena za oboroževanje in osebno okoriščenje tamkajšnjih politikov in ne za razvoj.

Gibanje neuvrščenih

- Česa so si želele izvenblokovske države in zakaj so nastopile skupaj?

S skupnim nastopom na svetovnem zemljevidu so želele zaščititi svojo novopridobljeno neodvisnost. Želele so si miru, da bi lahko gospodarsko napredovale.

- Kateri trije državniki so se sestali leta 1956 na Brionih, katere tri ključne točke so poudarili?

Jugoslovanski predsednik Tito, indijski premier Nehru in egiptovski predsednik Naser. Obsodili so delitev na dva bloka, obsodili so oboroževalno tekmo in iskali gospodarsko pomoč za nerazvite države.

- Kako se je imenovalo leta 1961 nastalo gibanje v Beogradu?

Gibanje neuvrščenih.

- Gibanje je želelo postati tretja pot, pot med zvezo Nato in Varšavskim paktom
- Jugoslavija ni spadala v noben blok
- Zakaj so bile članice gibanja neuvrščeni države teh predelov sveta? Ker niso bile v nobenem bloku, revne, niso bile razvite.
- Zaradi političnih in gospodarskih razhajanj je gibanje v osemdesetih počasi zamrlo.

Svet na prelomu tisočletja

- Veliko držav tretjega sveta se še danes spopada s težavami, ki jih pri nas v razvitem svetu ni več, oziroma jih je malo, npr. revščina, lakota, bolezni.
- V najrevnejših državah ljudje nimajo pitne vode, osnovne zdravstvene oskrbe, nimajo možnosti izobraževanja in s tem izstopa iz začaranega kroga revščine.

- Veliko je organizacij in prostovoljcev, ki se trudijo pomagati tem državam.
- Na drugi strani pa postajajo nekatere države s tega področja gospodarsko in tudi politično vse bolj pomembne. Povezujejo se med sabo in razvijajo svoje ogromne gospodarske možnosti in že začenjajo krojiti prihodnjo ekonomsko podobo sveta.

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:

ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA

DATUM: **29. 5. 2014**

IME IN PRIIMEK: **Tamara Casar**

Maja Furlan

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OSNOVNA ŠOLA
Razred: 9. razred
Datum: 29. 5. 2014
Predmet: ZGODOVINA
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: OD TELEGRAFA DO SVETOVNEGA SPLETA
- tema iz učbenika: ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA
Učna enota – naslov učne ure: ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA
Učne oblike: frontalna učna oblika, skupinska učna oblika, parna učna oblika, individualna učna oblika.
Učne metode: metoda razlage, metoda razgovora, metoda slikovne demonstracije, metoda dela s pisnimi viri, metoda dela s slikovnimi viri, metoda dela z IKT, metoda grafičnih izdelkov.
Učne tehnike: nevihta možganov, časovni trak.
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta:<ul style="list-style-type: none">
- Učenci pojasnijo, kateri znanstveni dosežki so najpomembneje vplivali na življenjski slog ljudi v 20. stoletju (komunikacijsko omrežje, promet, medicina ipd.)
- Učenci opišejo načine raziskovanja nekoč in v 20. stoletju.

- **Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji):**

Izobraževalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- ovrednotiti pomen izuma avtomobila v vsakdanjem življenju
- naštetih izume na področju medicine
- opisati pojem genetski inženiring
- naštetih sodobne dosežke na področju komunikacije in tekstilne industrije
- pojasniti vpliv znanosti na pridelovanje hrane in živilsko industrijo
- opisati razvoj prevoznih sredstev v 20. stoletju
- opisati razvoj računalništva
- pojasniti razlike med načini komunikacije v preteklosti in danes.

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- odgovarjati na različne vrste vprašanj
- aktivno poslušati
- poiskati odgovore iz učbenika
- sodelovati v skupinah
- sodelovati v paru
- umestiti dogodke v zgodovinski kontekst
- razbrati pomembne podatke iz učbenika
- povezati pretekle dogodke s sedanostjo.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- vrednotiti preteklost
- kazati ustrezen odnos do preteklosti
- razvijati odprtost do novih idej.

Učna sredstva:

- **učila:** učbenik (Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). *Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole*. Ljubljana: DZS), zvezek, učni list (*Odkritja in izumi na področju znanosti*), ponovitveni list (*Znanost v službi človeka*), PPT predstavitev (*Znanost v službi človeka*), internet (video: Prvi pristanek na Luni, <https://www.youtube.com/watch?v=PrSD8tpoSz0>).

- **učni pripomočki:** Projekcijsko platno, LCD projektor, računalnik.

Didaktične etape učnega procesa:

1. Uvajanje.
2. Obravnavanje nove učne vsebine.
3. Urjenje.
4. Ponavljanje.
5. Preverjanje.

Medpredmetne povezave z vsebinami:

- **Biologija:** Učenci se seznanijo s pojmom DNK in genetski inženiring.
- **Domovinska in državljanska kultura ter etika:** Učenci se seznanijo z novimi izumi na različnih področjih, zavedajo se njihovih pozitivnih in negativnih posledic.
- **Slovenščina:** Pismenost, branje besedila, poročanje, pravilno izražanje v slovenskem jeziku.
- **Angleščina:** Učenci spremljajo uvodni videoposnetek v angleščini, kasneje tudi ponovijo

citat v angleškem jeziku in s tem vadijo razumevanje angleškega jezika.

- **Tehnika in tehnologija:** Učenci se seznanijo z novimi izumi na področju tehnike in tehnologije.
- **Fizika:** Učenci se seznanijo z izumi na področju fizike in ovrednotijo njihov pomen.
- **Kemija:** Učenci se seznanijo s pojavom umetnih gnojil in umetnih materialov.
- **Gospodinjstvo:** Učenci se seznanijo z novostmi na področju živilske industrije – novosti na področju zamrzovanja živil ter z nastankom novih vrst žita, zelenjave, ki so nastale s križanjem različnih vrst.

Novi pojmi s pojasnilom:

- **Najlon:** prvo povsem sintetično vlakno, izdelano s kemično sintezo.
- **Penicilin:** prvi naravni antibiotik.
- **DNK:** je molekula, ki je nosilka genetske informacije v vseh živih organizmih.
- **Genetski inženiring:** omogoča znanstvenikom, da z manipulacijo genov ustvarijo rastline, živali in mikroorganizme na način, ki se ne pojavlja v naravi in s tradicionalnimi tehnikami križanja, ne more biti dosežen.

Viri in literatura:

Literatura:

- Dobnik, J., et al. (2006). Raziskujemo preteklost 9. Priročnik za učitelje za zgodovino za 9.

razred osnovne šole. Ljubljana: Rokus, str. 144, 145 in 146.

- Dolenc, E., Gabrič, A., Rode, M. (1997). Koraki v času: 20. stoletje, Zgodovina za 8. razred. Ljubljana: DZS, str. 35.
- Dolenc, E., Gabrič, A. (2002). Zgodovina 4. Učbenik za četrti letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, str. 66-67.
- Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 116-117.
- Pahor, B., Štular, J. (1993). Kronika XX. stoletja: dogodki in osebnosti. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 403.
- Trent-Frelj, I. (1999). Kronika XX. stoletja: 1950-1959. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 69.

Internetni viri:

- http://sl.wikipedia.org/wiki/Deoksiribonukleinska_kislina (uporabljeno, 15.5.2014).
- <http://www.greenpeace.org/slovenia/si/kaj-delamo/reci-ne-genetskemu-in-eniringu/> (uporabljeno, 15.5.2014).
- http://www.avto.info/Novosti/Suzuki-50_milijonovprodanih_avtomobilov.html (uporabljeno 17.5.2014).

Internetni vir – video: spletna stran You Tube

- Prvi pristanek na Luni, <https://www.youtube.com/watch?v=PrSD8tpoSz0> (uporabljeno, 14.

5. 2014)

Učni načrt:

- Kunaver, V. et al (2011). Učni načrt. Program osnovna šola. Zgodovina [Elektronski vir].

Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo. Način dostopa (URL):

http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_zgodovina.pdf

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
UVODNA MOTIVACIJA (5 minut)	Učitelj pozdravi učence in pove, da bodo danes obravnavali zanimivo zgodovinsko temo. Navodila učitelja: «Ogledali si bomo krajši odlomek iz videoposnetka, katerega pozorno spremljajte.»	Učenci pozdravijo in poslušajo učitelja. Učenci poslušajo.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Ogled izseka iz videoposnetka.</p> <p>Vprašanje učitelja: «Ste prepoznali za kateri</p>	<p>Učenci gledajo videoposnetek.</p> <p>Predvideni odgovor učencev: «Da. Posnetek prikazuje prve korake človeka na</p>	<p>Metoda dela z IKT</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Učila: Video (vir: spletna stran YouTube, Prvi pristanek na Luni, https://www.youtube.com/watch?v=PrSD8tpoSz0 - prvih 35-40 sekund), PPT predstavitev (drsnica 1) Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.</p>
--	--	--	--	---

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>dogodek gre?»</p> <p>Razlaga učitelja: «Odlično. Posnetek prikazuje Neila Armstronga, prvega človeka, ki je stopil na površje Lune, 20. julija 1969. Poleg njega sta bila v Appolu 11 (tako je bilo ime plovilu) še Edwin Aldrin in Michael Collins. Raziskovanje vesolja pa se je začelo že prej. Za to pa sta bili « krivi » dve svetovni velesili.»</p> <p>Vprašanje učitelja: «Se morda spomnite kateri dve državi sta tekmovali za prevlado v vesolju?»</p> <p>Razlaga učitelja:</p>	<p>luni.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Predvideni odgovor učencev: «Da, to sta bili Rusija in ZDA».</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda</p>	
--	--	--	---	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Pravilno, v času hladne, ko se je odvijala tekma med Vzhodom in Zahodom, sta ZDA in Rusijo želeli druga drugo prehiteti tudi pri osvajanju vesolja».</p> <p>Vprašanje učitelja: «Morda veste kdo je bil prvi človek v vesolju?»</p> <p>Razlaga učitelja: «Res je, Gagarin je že leta 1962 poletel v vesolje in enkrat obkrožil zemljo.»</p> <p>Vprašanje učitelja: «Ste si morda zapomnili, kaj na začetku posnetka reče Armstrong?»</p>	<p>Predvideni odgovor učencev: «Da, to je bil Jurij Gagarin».</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Predvideni odgovor učencev: «Ne.»</p>	<p>razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	
--	---	---	--	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Na začetku reče: « That's one small step for men, one giant leap for mankind ».</p> <p>Vprašanja učitelja: «Veste, kaj to pomeni v slovenščini? Ste že kdaj slišali za ta Armstrongov stavek? Res je.» «Morda poznate kakšen film, ki govori o raziskovanju vesolja? Odlično.» «Torej ste že ugotovili o čem se bomo učili danes?»</p> <p>Razlaga učitelja: «Res je, danes se bomo učili o napredku znanosti in tehnologije v 20. stoletju. Zapišite si nov naslov v svoje zvezke: Znanost v službi človeka.»</p>	<p>Predvideni odgovori učencev: «Majhen korak za človeka, a velik skok za človeštvo. Da, smo že slišali.»</p> <p>Nekaj učencev odgovori, da poznajo film Appolo 13.</p> <p>«Verjetno se bomo učili o novih izumih in pridobitvah, ki jih je prinesel razvoj znanosti.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci si zapišejo naslov.</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda grafičnih</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 2)</p> <p>Učni pripomočki: računalnik, LCD</p>
--	--	--	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Danes bomo spoznali kako je napredovala znanost in tehnologija v 20. stoletju. Naučili se bomo, kako je potekal razvoj prevoznih sredstev v 20. stoletju. Znali boste pojasniti razlike med načini komunikacije v preteklosti in danes.</p> <p>Naučili se bomo, kako je razvoj tehnologije vplival na pridelovanje hrane in živilsko industrijo. Znali boste naštetih izume na področju medicine in pojasniti pojem genetski inženiring. V zadnjem delu bomo s pomočjo učnega lista spoznali odkritja in izume na področju znanosti v 20. stoletju. Učna ura bo tako</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>izdelkov</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>projektor, projekcijsko platno.</p>
--	---	--------------------------	---------------------------------------	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>razdeljena na tri vsebinske poudarke (Prevozna in komunikacijska sredstva; Vpliv tehnologije na vsakdanje življenje; Odkritja in izumi na področju znanosti).</p> <p>Ob koncu ure bo sledilo končno ponavljanje, ki ga bomo izvedli s pomočjo ponovitvenega lista.</p>			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI / URJENJE/ SPROTNO PONAVALJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>1. PREVOZNA IN KOMUNIKACIJSKA SREDSTVA</p> <p>(10 minut)</p>	<p>Učitelj poda navodilo: «V nadaljevanju si v zvezek napišite še prvi podnaslov: Prevozna in komunikacijska sredstva.»</p> <p>Učitelj poda navodilo: «Sedaj se bomo razdelili v dve skupini, levo in desno polovico razreda. Delo bo potekalo v skupinah po štiri. Desne štirice natančno preberite besedilo v učbeniku na strani 116 Prevoz in potovanja, leve pa Komunikacije in odgovorite na zastavljen vprašanje, ki ga vidite na PPT-u.</p>	<p>Učenci si zapišejo podnaslov.</p> <p>Učenci poslušajo navodila.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Učilo: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 3). Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.</p> <p>Učila: zvezek, učbenik (vir: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne</p>
---	---	--	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Vprašanje si zapišite v vaš zvezek.</p> <p>Za delo imate časa 7 minut, po končani nalogi naj vsaka skupina izbere predstavnika, ki bo poročal rešitve. Rešitve bomo potem skupaj preverili in oblikovali enotne odgovore, ki si jih boste zapisali v zvezek.»</p> <p>Učitelj nadzoruje potek dela in pomaga šibkejšim skupinam.</p> <p style="text-align: right;">Navodila učitelja:</p>	<p>Učenci si prepišejo vprašanje.</p> <p style="text-align: center;">Učenci rešujejo.</p> <p>Učenec prebere besedilo, nato predstavniki</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Skupinsko delo, metoda dela s pisnimi viri, metoda grafičnih izdelkov.</p> <p>Frontalna</p>	<p>šole. Ljubljana: DZS, str. 116), PPT predstavitev (drsnica 3), zvezek.</p> <p>Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.</p> <p>Učilo: učbenik</p>
--	---	---	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Sledi poročanje skupin. Najprej poročajo skupine iz desne polovice razreda. En učenec iz desne polovice prebere besedilo. Nato predstavnik vsake skupine prebere njihovo rešitev.»</p> <p style="text-align: center;">Vprašanja na PPT:</p> <p>1. S pomočjo besedila opišite razvoj prevoznih sredstev v 20. stoletju.</p>	<p>izmed skupin iz desnega dela podajo svoj odgovor na vprašanje. Medtem leva polovica razreda posluša.</p> <p style="text-align: center;">Predvidene rešitve:</p> <p style="text-align: center;"><u>Avtomobil:</u></p> <p>-Sredi 20. stoletja je postal manjši družinski avtomobil dosegljiv večini družin v razvitem svetu.</p>	<p>učna oblika, metoda razlage, razgovora.</p>	<p>(vir: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 116)</p> <p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 3). Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD</p>
--	--	---	--	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		<p>- Omogočil je zaposlovanja v bolj oddaljenih krajih in pospeševanje razvoja gospodarskih panog.</p> <p>- Krajšal je čas potovanja in stikov med ljudmi.</p> <p><u>Letala:</u></p> <p>-Prva redna letalska proga je bila uvedena leta 1919.</p> <p>-Večja letala so začeli graditi po iznajdbi novih materialov, ki so bili lahki in močni.</p> <p>-Propelerska letala so po 2. svetovni vojni začeli nadomeščati z reaktivnimi.</p> <p><u>Lokomotive:</u></p> <p>-Parne lokomotive so zamenjale dizelske in električne.</p> <p>-V 60.-ih letih so najbolj razvite države začele</p>		projektor.
--	--	--	--	------------

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Učitelj pokaže rešitve na PPT predstavitvi.</p> <p>Navodila učitelja: «Sledi poročanje skupin iz levega dela razreda. En učenec iz leve polovice</p>	<p>razvijati železnice za velike hitrosti. - Največja velemesta so v začetku 20. stoletja dobila še podzemno železnico.</p> <p>Učenci prepisejo odgovore.</p> <p>Učenec prebere besedilo, nato predstavniki izmed skupin iz levega dela podajo svoj odgovor na vprašanje.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Metoda razlage, razgovora</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 4, 5). Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.</p> <p>Učilo: učbenik (vir: Gabrič, A., Rode, M.,</p>
--	--	--	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>prebere besedilo. Nato predstavnik vsake skupine prebere njihovo rešitev.»</p> <p>Vprašanje na PPT:</p> <p>2. S pomočjo besedila opišite razlike med načini komunikacije v preteklosti (npr. do druge svetovne vojne) in danes.</p>	<p>Medtem desna polovica razreda posluša.</p> <p>Predvidene rešitve:</p> <p><u>Do 2. svetovne vojne:</u></p> <p>Komunikacija je potekala preko selov, pisem, radia, električnih telefonov, časopisov in drugih tiskanih publikacij. Vendar pa je bila velikokrat v serijskih publikacijah prisotna cenzura. Ta se je odražala predvsem v</p>	<p>Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 116).</p> <p>Učilo: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 3).</p> <p>Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.</p>
--	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		<p>komunističnih in diktatorskih državah, kjer je imela država monopol nad informativnimi sredstvi in je s cenzuro preprečevala objavlanje nezaželenih informacij.</p> <p><u>Po 2. svetovni vojni:</u></p> <p>Televizija je spremenila način preživljanja prostega časa. Prinesla je informacije, zabavo in filme v večji del gospodinjstev razvitih in srednjerazvitih držav. Tudi nad predvajanjem informacij preko televizije so komunistične in diktatorske države s cenzuro preprečevale objavlanje nezaželenih oddaj.</p> <p><u>Od 80.-ih let do danes:</u></p> <p>Na politične spremembe v svetu so bistveno vplivali: satelitska televizija, osebni računalnik, tablični računalnik, brezžična</p>		
--	--	--	--	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

		<p>telefonija in svetovni splet. Sodobna komunikacijska sredstva so informacije posredovale na način, ki ga cenzura ni mogla zadušiti. V današnjem času se informacije prenašajo hitreje in lažje, zaradi česar postaja svet bolj povezan.</p>		
	<p>Učitelj pokaže rešitve na PPT predstavitvi.</p>	<p>Učenci prepisejo odgovore.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 5, 6). Učni pripomočki: računalnik, projekcijsko platno, LCD projektor.</p>
	<p>Razlaga učitelja:</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna</p>	<p>Učilo: učbenik</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Rada bi, da se še za trenutek ustavimo pri računalniku, saj si zagotovo večina izmed nas težko predstavlja dan brez računalnika. Računalniki so se namreč v manj kot 50-ih letih iz sobne velikosti spremenili v žepno, njihova zmogljivost pa se vsaki dve leti podvoji. Na podlagi tega lahko poudarimo, da znanost na področju komunikacijske tehnologije napreduje z svetlobno hitrostjo.»</p>		<p>učna oblika, metoda razlage</p>	<p>(vir: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 116).</p>
<p>2. VPLIV TEHNOLOGIJE NA VSAKDANJE ŽIVLJENJE</p> <p>(10 minut)</p>	<p>Navodilo učitelja: «Prosim, da si v zvezek zapišete podnaslov: Vpliv tehnologije na vsakdanje življenje.»</p>	<p>Učenci si zapišejo podnaslov.</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 7), Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno</p>

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Razlaga učitelja:</p> <p>«Razvoj tehnologije in znanosti je imel velik pomen tudi za vsakdanje življenje. Znanstvena odkritja in izumi so si zelo hitro utirali pot v vsakdanjo rabo in izboljšali življenje ljudi.</p> <p>Novosti v pridelovanju hrane so tako vplivale na podaljševanje življenske dobe. Kmetje so začeli uporabljati umetna gnojila, ki so se pojavila na začetku 20. stoletja. Z njimi so obogatili zemljo, da je bilo pridelkov več.»</p> <p>Vprašanja učitelja:</p> <p>«Poglejte na PPT, kaj vidite na fotografijah?»</p>	<p>Učenci poslušajo.</p> <p>Predvideni odgovori učencev:</p> <p>«Dva traktorja.»</p>	<p>Metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Učilo: PPT predstavitev (drsница 7)</p>
--	--	--	--------------------------------------	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Primerjate fotografiji. Kaj lahko rečemo o videzu traktorjev?»</p> <p style="text-align: center;">Razlaga učitelja:</p> <p>«Res je. Tu lahko vidite kakšni so bili traktorji nekoč in kakšni so danes. Kljub temu, da so bili v primerjavi z današnjimi slabši, pa so bili za tisti čas izrednega pomena.»</p> <p>«Večje velesile (ZDA , Kanada, Argentina, Avstralija) so zelo modernizirale kmetijsko proizvodnjo. Povečalo se je število traktorjev, kar je omogočalo hitrejšo in boljšo obdelavo zemlje.»</p>	<p>Prvi traktor je bolj star, manjši, nima strehe, ima majhne gume,...</p> <p>Drugi traktor je moderen, ima streho, velike gume, je bolj močan, ima več opreme,...</p> <p style="text-align: center;">Učenci poslušajo.</p>	<p>, metoda razgovora</p> <p style="text-align: center;">Metoda razlage</p>	<p>Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.</p>
--	---	---	---	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«V začetku 20. stoletja so razvili tudi nove postopke zamrzovanja hrane, kar je podaljšalo užitnost hrane. S križanjem različnih vrst zelenjave, žit,...pa so dobili vrste, ki so bile bolj odporne na bolezni in so dajale večji donos.»</p> <p>Navodilo učitelja: «Prepišite si zapis iz PPT predstavitve.»</p>	<p>Učenci si prepišejo učno snov iz PPT.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsница 8) Učni pripomočki: računalni, LCD projektor, projekcijsko platno.</p>
--	--	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Vprašanja učitelja:</p> <p>«Mislite, da so imeli ljudje v preteklosti toliko oblačil kot jih imamo danes?»</p> <p>«Res je, niso jih imeli veliko.»</p> <p>«Zakaj pa ne?»</p> <p>«Da, vse to drži.»</p> <p>Razlaga učitelja:</p> <p>«Dekleta si predstavljate, da bi danes v svoji omari imele le eno obleko za doma, eno bolj svečano, pa še kakšno krilo in majico ?! Nekoč so namreč imeli zelo malo oblačil, morali pa so si jih tudi sami zašiti, ker jih ni bilo mogoče kupiti v trgovinah tako, kot</p>	<p>Predvideni odgovori učencev:</p> <p>«Verjetno, da ne.»</p> <p>«Niso bila tako dostopna kot danes, bila so tudi dražja.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	
--	--	---	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>danes. V 20. stoletju se to spremeni, oblačila postanejo na prodaj tudi v trgovinah. Ker so bila oblačila serijsko sešita, so postala cenejša, zato so si ljudje lahko privoščili več oblačil kot do zdaj, poleg tega pa so oblačila postala dostopna tudi manj premožnim.»</p> <p>«Leta 1935 so v ZDA ustvarili prvo povsem sintetično vlakno, izdelano s kemično sintezo – to je bil najlon. Bil je bolj odporen in prožen od naravnih snovi. Iz njega so že desetletje kasneje začeli izdelovati najlonske nogavice, ki so spremenile način ženskega oblačenja. Najprej so bile zelo drage, kmalu pa je najlon prišel v široko rabo, kar je izdelke pocenilo. Lahko si samo zamislite, kaj bi danes brez najlona.»</p>			
--	---	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Vprašanje učitelja: «Mi lahko poveste, katere izdelke iz najlona poznate danes in jih uporabljate?»</p> <p>Razlaga učitelja: «V tekstilni proizvodnji pa je bila pomembna še ena novost: zadruga. Danes zadruga najdemo skoraj povsod, na hlačah, majicah, obutvi imamo jo za samoumevno, nekoč pa je bilo to malo drugače.»</p> <p>Vprašanja učitelja: «Kaj pa mislite, da so uporabljali</p>	<p>Predvideni odgovor učencev: «Danes poznamo najlonske vrečke, folijo, najlonske rokavice, vrvice.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Predvideni odgovori učencev: «Verjetno gumbe in razne zaponke.»</p>	<p>Metoda razgovora.</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p>	
--	---	--	--	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>namesto zadrge?»</p> <p>Res je, zelo dobro.</p> <p>«Če torej primerjate življenje naših babic in dedkov, ko še ni bilo teh novosti in življenje danes, kaj lahko ugotovimo?»</p> <p>«Torej so ti izdelki pripomogli k boljšemu življenju?»</p> <p>«Bi želeli živeti v tistem času?»</p> <p>Razlaga učitelja:</p> <p>«No povprašajte malo vaše babice in dedke kakšno je bilo življenje pred vsemi izumi. Verjetno vam bodo</p>	<p>«Da je bilo nekoč življenje bolj težko, veliko več so morali fizično delati, saj niso imeli raznih naprav, ki jih imamo danes.»</p> <p>«Da.»</p> <p>«Da/ne.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage.</p>	
--	---	--	------------------------	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>odgovorili, da je bilo ravno tako lepo. Življenje je bilo bolj umirjeno, ljudje niso toliko hiteli, imeli so več časa zase, družino prijatelje, zagotovo je tudi to imelo svoj čar. Danes vas mama lahko kadarkoli pokliče po telefonu in ugotovi kje ste, včasih tega ni mogla narediti, to je bilo super za otroke, kajne?»</p> <p>Navodila učitelja: «V zvezke si prepisite zapis iz PPT predstavitve.»</p>	<p>Učenci prepisujejo učno snov iz PPT.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 9) Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.</p>
--	---	---	----------------------------------	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>3. ODKRITJA IN IZUMI NA PODROČJU ZNANOSTI</p> <p>(10 minut)</p>	<p>Navodila učitelja: «V zvezke zapišite še zadnji podnaslov: Odkritja in izumi na področju znanosti.»</p> <p>«Zdaj pa hitro razmislite, katere izume 20. stoletja poznate in jih uporabljete v vsakdanjem življenju.»</p> <p>Vprašanja učitelja: «Ste razmislili? Bomo šli kar po vrsti, vsak naj pove dva izuma, ki sta mu najprej prišla na misel. Vsak izum naj se omeni le enkrat.»</p>	<p>Učenci prepisujejo podnaslov.</p> <p>Učenci razmišljajo.</p> <p>Predvideni odgovori učencev: «Računalnik, prenosni telefon, digitalni fotoaparati, prenosnik, tablični računalnik, smart phone, splet, sesalec, LCD televizor, i- pod,.... »</p>	<p>Frontalna učna oblika, metoda razlage, metoda grafičnih izdelkov Nevihta možganov</p> <p>Metoda razgovora</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev (drsnica 11) Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno</p>
--	---	---	--	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Razlaga učitelja:</p> <p>«Danes si življenja brez teh že skoraj «vsakdanjih» predmetov skoraj ne moremo več predstavljati. Nihče pa se ni spomnil na medicino in farmacijo – na zdravila, ki jih imamo danes za samoumevna in jih dobimo, ko zbolimo. Lahko smo zadovoljni, da so prav v 20. stoletju raziskave na področju medicine, kemije in fizike zelo napredovale. Odkrili so številna nova cepiva in zdravila, mnogo bolezni so kar na enkrat lahko pozdravili. Alexander Fleming je leta 1928 odkril penicilin.»</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razlage</p>	
	<p>Vprašanja učitelja:</p>	<p>Predvideni odgovori učencev:</p>	<p>Metoda</p>	

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Morda veste kaj je penicilin? Ste že slišali zanj?»</p> <p>Razlaga učitelja: «To je bil prvi naravni antibiotik. Leta 1967 so prvič presadili človeško srce, kasneje tudi druge organe. Poleg tega so v 20. stoletju odkrili tudi zgradbo molekule DNK.»</p> <p>Vprašanje učitelja: «Veste kaj je to DNK? Ste se o tem že učili pri biologiji?»</p> <p>Razlaga učitelja: «Res je v povezavi s tem. DNK je molekula, ki je nosilka genetske</p>	<p>Ne/Da.</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Predvideni odgovor učencev: «Da, DNK smo že obravnavali, to je nekaj v povezavi z genetskim zapisom....»</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>razgovora.</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	
--	---	--	---	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>informacije v vseh živih organizmih.»</p> <p>Vprašanje učitelja: «Kaj pa je genetski inženiring?»</p> <p>Razlaga učitelja: «Genetski inženiring omogoča znanstvenikom, da z manipulacijo genov ustvarijo rastline, živali in mikroorganizme na način, ki se ne pojavlja v naravi, in s tradicionalnimi tehnikami križanja, ne more biti dosežen. Posledično se pojavi tudi kloniranje.»</p> <p>Navodila učitelja: «No zdaj pa prepišite ključne točke iz</p>	<p>Predvideni odgovor učencev: «Ne vemo.»</p> <p>Učenci poslušajo.</p> <p>Učenci pišejo.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p> <p>Metoda grafičnih</p>	<p>Učila: zvezek, PPT predstavitev</p>
--	--	---	---	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>PPT. Nato pa nadaljujemo z nalogo».</p> <p>Navodila učitelja: «Odprite učbenik na strani 117 in si pogledjte razpredelnico z odkritji in dosežki. Medtem vam bom razdelila delovni list z nalogo. Na listu imate nekaj izumov 20. stoletja in časovni trak. Pod fotografije napišite letnico odkritja in letnico označite na časovnem traku ter zraven napišite črko fotografije. Nalogo rešujete v dvojicah, časa imate par minutk. No pa začnite.»</p>	<p>Učenci odprejo učbenik in poslušajo navodila.</p>	<p>izdelkov</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>(drsnica 11) Učni pripomočki: računalnik, LCD projektor, projekcijsko platno.</p> <p>Učila: učbenik (vir: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 117).</p>
--	---	--	---------------------------------------	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Učitelj hodi po razredu in pomaga, če kdo potrebuje pomoč.</p>	<p>Učenci rešujejo delovni list v dvojicah.</p>	<p>Parna učna oblika. Metoda dela s slikovnimi viri, metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Učila: učni list časovni trak: Odkritja in izumi na področju znanosti, učbenik (vir: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 117).</p>
	<p>Vprašanja učitelja:</p>	<p>Predvideni odgovori učencev:</p>	<p>Frontalna</p>	

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>«Tako ste končali, zdaj bomo še preverili rešitve. Pod fotografijo A ste imeli Aleksandra Fleminga, ki je odkril penicilin? Katerega leta je bilo to?»</p> <p>«Tako je. Naslednji je bil osebni računalnik, katerega leta so ga izumili?»</p> <p>«Res je. Nadaljujmo. Kdaj so ZDA odkrile jedrsko bombo?»</p> <p>«Pravilno. Se še spomnite kdaj so jo prvič uporabili?»</p> <p>«Zelo dobro. Tablični računalnik so odkrili leta...»</p> <p>«Dobro. Kdaj pa je Röntgen odkril</p>	<p>«Leta 1928.»</p> <p>«Leta 1981.»</p> <p>«Leta 1945.»</p> <p>«6. avgusta 1945 so jo odvrkli na Hirošimo.»</p> <p>«1999.»</p> <p>Leta 1900.</p>	<p>učna oblika, metoda razgovora</p>	
--	---	--	--	--

2014, XII-2
 PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>rentgen?»</p> <p>«Tako je, čisto na začetku stoletja. Kaj pa Russel kdaj je odkril zgoščenko oz. Bolj poznani CD?»</p> <p>«Super. In še zadnja fotografija letalo so izummili leta...»</p> <p>«Tako je. Odlično ste se odrezali. Je bilo težko? Ste letnice označili tudi na časovnem traku?»</p> <p>Učitelj se sprehodi na hitro po razredu, da vidi, če so res označili letnice na časovnem traku.</p> <p>Navodila učitelja:</p>	<p>«Leta 1965.»</p> <p>«1903.»</p> <p>«Ne. Da.»</p> <p>Učenci čakajo, da pride učitelj do njih in preveri, če so pravilno označili letnice na časovnem traku.</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda</p>	
--	---	--	---------------	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	«Delovni list si doma zalepite v zvezek, naj vam služi za pomoč pri učenju, saj bo ta snov tudi v testu.»		razlage	
--	---	--	---------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
PONAVLJANJE (5 min)	Učitelj poda navodilo: «Na ponovitvenem listu rešite prvo, drugo, tretjo in šesto nalogo, ki ju bomo nato skupaj pregledali. Časa za reševanje imate 5 minut. Četrto in peto nalogo boste naredili za domačo nalogo. Ponovitveni list si doma	Učenci poslušajo navodila.	Frontalna učna oblika, metoda razlage	Učilo: Ponovitveni list Znanost v službi človeka (1., 2., 3. in 6. naloga).

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

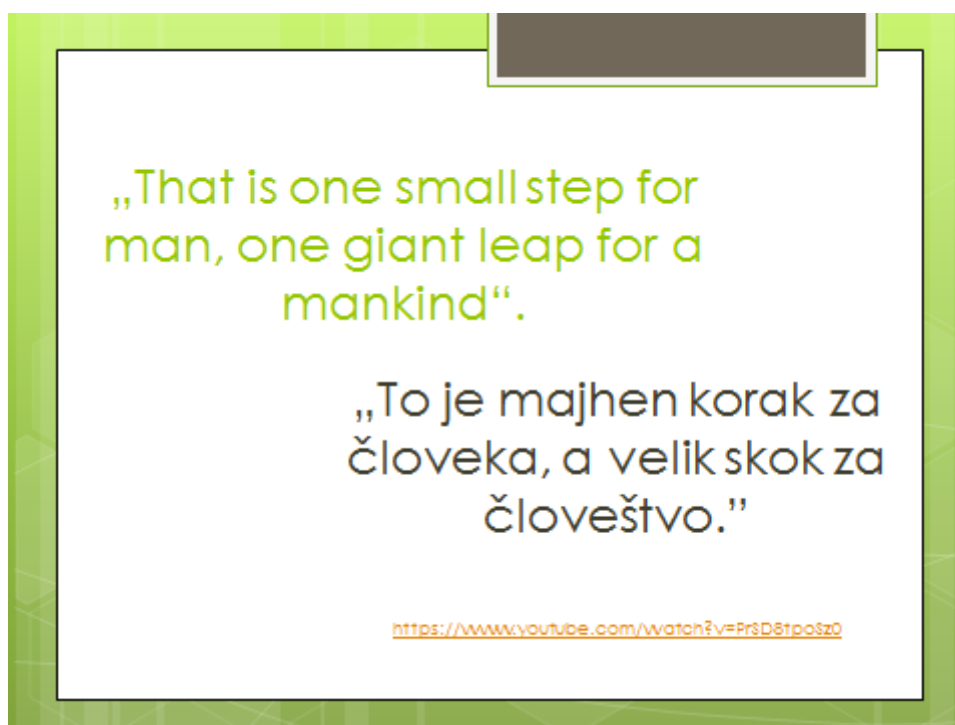
<p>PREVERJANJE (5minute)</p>	<p>prilepите v zvezek. Naslednjo šolsko uro bom preverila domačo nalogo.»</p> <p>Učitelj kontrolira delo učencev.</p> <p>Učitelj prebere vprašanji in pokliče enega učenca za vsako nalogo in preveri rešitve.</p> <p>Učitelj zaželi učencem lep vikend.</p>	<p>Učenci samostojno rešujejo ponovitveni list.</p> <p>Učenci odgovarjajo, drugi jih dopolnjujejo ali popravljajo.</p> <p>Učenci mu zaželijo enako.</p>	<p>Individualna učna oblika.</p> <p>Frontalna učna oblika, metoda razgovora</p>	
---	--	---	---	--

SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi (iz PowerPointa: Znanost v službi človeka).
2. Neizpolnjeni učni list časovni trak: Odkritja in izumi na področju znanosti.
3. Izpolnjeni učni list časovni trak: Odkritja in izumi na področju znanosti.
4. Neizpolnjeni ponovitveni list: Znanost v službi človeka.
5. Izpolnjeni ponovitveni list: Znanost v službi človeka.
6. Seznam slikovnega gradiva na PowerPointu Znanost v službi človeka.
7. Seznam slikovnega gradiva na učnem listu (Odkritja in izumi na področju znanosti) in ponovitvenem listu (Znanost v službi človeka).
8. Videoposnetek . Prvi pristanek na Luni iz spletne strani You Tube.

PRILOGA 1: ZAPIS UČNE SNOVI IZ POWERPOINTA ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA

1. Prevozna in komunikacijska sredstva

NALOGA:

Desna polovica razreda (besedilo: Prevoz in potovanja):

- o S pomočjo besedila opišite razvoj prevoznih sredstev v 20. stoletju.

Leva polovica razreda (besedilo: Komunikacije):

- o S pomočjo besedila opišite razlike med načini komunikacije v preteklosti (npr. do druge svetovne vojne) in danes.

Besedilo: Prevoz in potovanja

AVTOMOBIL:

- o je omogočil zaposlovanja v bolj oddaljenih krajih,
- o pospeševanje razvoja gospodarskih panog,
- o krajšal čas potovanja.

LETALA:

- o Večja letala so začeli graditi po iznajdbi novih materialov, ki so bili lahki in močni.
- o Propelerska letala so po 2. svetovni vojni začeli nadomeščati z reaktivnimi.

LOKOMOTIVE:

- Parne lokomotive so zamenjale dizelske in električne.
- V 60.-ih letih so najbolj razvite države začele razvijati železnice za velike hitrosti.

besedilo: **Komunikacije**

DO 2. SVETOVNE VOJNE:

- Komunikacija je potekala preko selov, pisem, radia, električnih telefonov, časopisov in drugih tiskanih publikacij.

PO 2. SVETOVNI VOJNI:

- Televizija je spremenila način preživljanja prostega časa (informacije, zabava in filmi).

OD 80.-IH LET DO DANES:

- Satelitska televizija, osebni računalnik, tablični računalnik, brezžična telefonija in svetovni splet.
- V današnjem času se informacije prenašajo hitreje in lažje.

- Novosti na področju kmetijstva (umetna gnojila, več traktorjev). Posledično več hrane.
- Novi postopki zamrzovanja hrane – podaljšana užitnost hrane.
- Križanje različnih vrste zelenjave in žit (bolj odporne na bolezni, več pridelkov).
- Vse te novosti so podaljšale življenjsko dobo.

2. Vpliv tehnologije na vsakdanje življenje

- Zaradi serijske izdelave postanejo oblačila ljudem dostopnejša.
- Privoščijo si jih lahko tudi manj premožni ljudje.
- Najlon = prvo, povsem sintetično vlakno, izdelano s kemično sintezo (leta 1935 v ZDA).
- Iz najlona začnejo izdelovati najlonske nogavice, ki so spremenile način oblačenja.
- Zadruga.

NAJLONSKE NOGAVICE

ZADRGA

3. Odkritja in izumi na področju znanosti

- Aleksander Fleming leta 1928 odkrije penicilin (= prvi naravni antibiotik).
- DNK: je molekula, ki je nosilka genetske informacije v vseh živih organizmih (odkrili so jo leta 1953)
- GENETSKI INŽENIRING: omogoča znanstvenikom, da z manipulacijo genov ustvarijo rastline, živali in mikroorganizme na način, ki se ne pojavlja v naravi, in s tradicionalnimi tehnikami križanja, ne more biti dosežen.

**HVALA ZA VAŠO
POZORNOST**

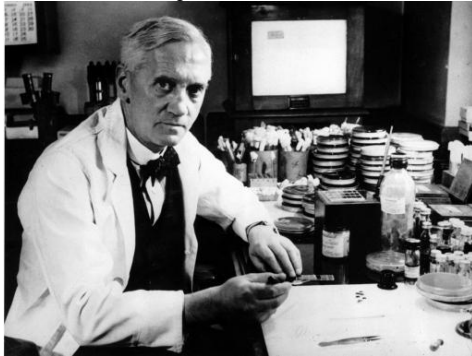

PRILOGA 2: NEIZPOLNJENI UČNI LIST ČASOVNI TRAK: ODKRITJA IN IZUMI NA PODROČJU ZNANOSTI

1. Pod spodnje fotografije napišite letnico odkritja in letnico označite na časovnem traku ter zraven napišite črko fotografije.

A) Aleksander Fleming – Penicilin

Letnica odkritja: _____

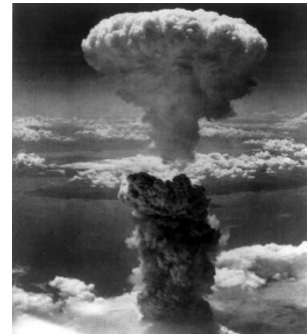
B) IBM - osebni računalnik

Letnica odkritja: _____

C) ZDA - jedrska bomba

Letnica odkritja: _____

D) Intel, Microsoft – tablični računalnik

Letnica odkritja: _____

E) Wilhelm Röntgen – rentgen

Letnica odkritja: _____

F) James Russell – zgoščenka

Letnica odkritja: _____

G) Orville in Wilbur Wright - letalo

Letnica odkritja: _____

1900

1950

395

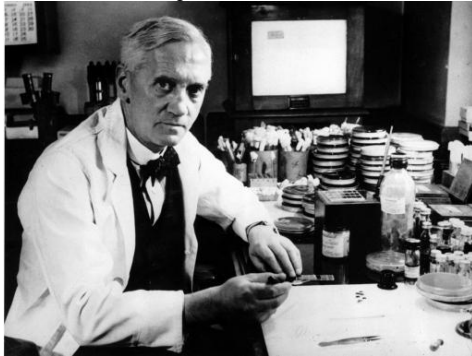
2000

PRIOLOGA 3: IZPOLNJENI UČNI LIST ČASOVNI TRAK: ODKRITJA IN IZUMI NA PODROČJU ZNANOSTI

1. Pod spodnje fotografije napišite letnico odkritja in letnico označite na časovnem traku ter zraven napišite črko fotografije.

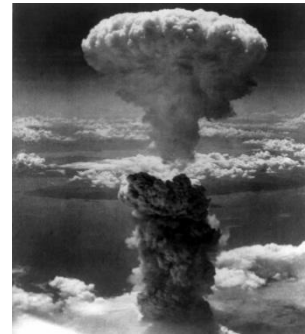
A) Aleksander Fleming – Penicilin
Letnica odkritja: **1928**

B) IBM - osebni računalnik
Letnica odkritja: **1981**

C) ZDA - jedrska bomba
Letnica odkritja: **1945**

D) Intel, Microsoft – tablični računalnik
Letnica odkritja: **1999**

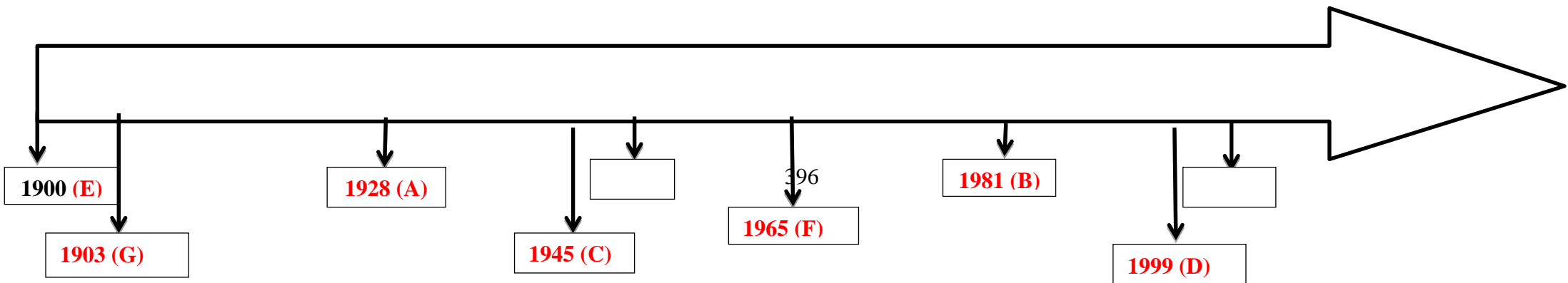
E) Wilhelm Röntgen – rentgen
Letnica odkritja: **1900**

F) James Russell – zgoščenka
Letnica odkritja: **1965**

G) Orville in Wilbur Wright - letalo
Letnica odkritja: **1903**

PRILOGA 4: NEIZPOLNJEN PONOVI TVENI LIST

PONOVIMO: ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA

1. S črtami poveži slavna imena in pojme v levem stolpcu s pojasnili v desnem:

a.) Aleksander Fleming	je prvi pristal na Luni.
b.) Wilhelm Röntgen	je odkril inzulin.
c.) Neil Armstrong	je odkril penicilin.
d.) Frederick Grant Banting	je odkril rentgen.

2. Ovrednoti pomen izuma avtomobila v vsakdanjem življenju.

---

3. Naštej sodobne dosežke na področju komunikacije in tekstilne industrije v 20. stoletju.

KOMUNIKACIJE: _____
_____

TEKSTILNA INDUSTRIJA: _____

4. Kako je razvoj novih znanosti vplival na pridelovanje hrane in živilsko industrijo? Na kratko pojasni!

5. Na podlagi fotografije odgovori na zastavljena vprašanja:

- Kako veliki so bili prvi računalniki? Kako veliki so računalniki danes?

- Kako se je imenoval prvi osebni računalnik? Katerega leta je bil odkrit?

- Ali je povprečen domači računalnik danes zmogljivejši od računalnika na fotografiji?

---

6. Razloži naslednji pojem:

GENETSKI INŽENIRING-

PRILOGA 5: IZPOLNJENI PONOVI TVENI LIST

PONOVIMO: ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA

1. S črtami poveži slavna imena in pojme v levem stolpcu s pojasnili v desnem:

e.) Aleksander Fleming	je prvi pristal na Luni.
f.) Wilhelm Röntgen	je odkril inzulin.
g.) Neil Armstrong	je odkril penicilin.
h.) Frederick Grant Banting	je odkril rentgen.

2. Ovrednoti pomen izuma avtomobila v vsakdanjem življenju.

Avtomobil v vsakdanjem življenju omogoča zaposlovanje v bolj oddaljenih krajih, potovanja in pospešuje razvoj gospodarskih panog. Ob enem krajša čas potovanja in stikov med ljudmi.

3. Naštej sodobne dosežke na področju komunikacije in tekstilne industrije v 20. stoletju.

KOMUNIKACIJE: TELEVIZIJA, SATELITSKA TELEVIZIJA, OSEBNI RAČUNALNIK, TABLIČNI RAČUNALNIK, BREŽIČNA TELEFONIJA, SVETOVNI SPLET.

TEKSTILNA INDUSTRIJA: NAJLON, ZADRGA.

4. Kako je razvoj novih znanosti vplival na pridelovanje hrane in živilsko industrijo? Na kratko pojasni!

Novosti v pridelovanju hrane so vplivale na podaljševanje življenske dobe. Kmetje so začeli uporabljati umetna gnojila, ki so se pojavila na začetku 20. stoletja. Z njimi so obogatili zemljo, da je bilo pridelkov več. Večje velesile (ZDA, Kanada, Argentina, Avstralija) so zelo modernizirale kmetijsko proizvodnjo. Povečalo se je število traktorjev, kar je omogočalo hitrejšo in boljšo obdelavo zemlje. V začetku 20. stoletja so razvili tudi nove postopke zamrzovanja hrane, kar je podaljšalo užitnost hrane. S križanjem različnih vrst zelenjave, žit,... pa so dobili vrste, ki so bile bolj odporne na bolezni in so dajale večji donos.

5. Na podlagi fotografije odgovori na zastavljena vprašanja:

- Kako veliki so bili prvi računalniki? Kako veliki so računalniki danes?

Sobne velikosti. Danes so računalniki veliko manjši. Lahko bi rekli, da so skoraj žepni.

- Kako se je imenoval prvi osebni računalnik? Katerega leta je bil odkrit?

Imenoval se je IBM 5150. Leta 1981.

- Ali je povprečen domači računalnik danes zmogljivejši od računalnika na fotografiji?

Da.

6. Razloži naslednji pojem:

GENETSKI INŽENIRING- omogoča znanstvenikom, da z manipulacijo genov ustvarijo rastline, živali in mikroorganizme na način, ki se ne pojavlja v naravi in s tradicionalnimi tehnikami križanja, ne more biti dosežen.

**PRILOGA 6: SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA NA POWERPOINTU ZNANOST
V SLUŽBI ČLOVEKA**

- Najlonske nogavice (PPT, str. 10): <http://www.igre123.com/forum/tema/modni-oblikovauci-by-miranda-kerr-:3-3/18906/3> (uporabljeno, 14.5.2014).
- Zadruga (PPT, str. 10): <http://www.me-plast.com/si/Vse-za-siviljstvo/5/Zadrge/19/ZADRGA-DELRIN-brizgani-zobci> (uporabljeno 14.5.2014).
- Star traktor (PPT, str. 7): <http://traktorji.blog.siol.net/> (uporabljeno 14.5.2014).
- Nov traktor (PPT, str. 7):
http://www.agromehanika.si/ads/akcije/traktor_agrotron_ttv_410_420_in_430_id_015_6.html (uporabljeno 14.5.2014).

PRILOGA 7: SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA NA UČNEM LISTU ČASOVNI TRAK (ODKRITJA IN IZUMI NA PODROČJU ZNANOSTI) IN PONOVI TVENEM LISTU (ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA)

UČNI LIST ČASOVNI TRAK: ODKRITJA IN IZUMI NA PODROČJU ZNANOSTI

- Aleksander Fleming: http://es.wikipedia.org/wiki/Alexander_Fleming (uporabljeno, 15. 5. 2014).
- Osebni računalnik: Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS.
- Jedrska bomba: http://sl.wikipedia.org/wiki/Jedrsko_oro%C5%BEje (uporabljeno 15. 5. 2014).
- Tablični računalnik: <http://trgovina.mercator.si/tehnika/racunalnistvo-in-foto/racunalniki/tablicni-racunalniki/tablicni-racunalniki-apple-ipad-cellular-32-gb-crn-524327> (uporabljeno, 15. 5. 2014).
- Rentgen: <http://trgovina.mercator.si/tehnika/racunalnistvo-in-foto/racunalniki/tablicni-racunalniki/tablicni-racunalniki-apple-ipad-cellular-32-gb-crn-524327> (uporabljeno, 15. 5. 2014).
- Zgoščanka: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Zgo%C5%A1%C4%8Denka> (uporabljeno 15. 5. 2014).
- Letalo: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/95/Wrightflyer.jpg> (uporabljeno 15. 5. 2014).

PONOVITVENI LIST: ZNANOST V SLUŽBI ČLOVEKA

- Avtomobil (Ponovitveni list, 2. naloga) : http://www.avto.info/Novosti/Suzuki-50_milijonovprodanih_avtomobilov.html (uporabljeno 17.5.2014).
- Osebni računalnik (Ponovitveni list, 5. naloga): Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc, E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. Razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS, str. 117.

PRILOGA 8: VIDEOPOSNETEK PRVI PRISTANEK NA LUNI IZ SPLETNE STRANI YOU TUBE

- Prvi pristanek na Luni, <https://www.youtube.com/watch?v=PrSD8tpoSz0> (uporabljeno, 14. 5. 2014).

Univerza v Ljubljani
**FILOZOFSKA
FAKULTETA**

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

**UČNA PRIPRAVA:
NAPREDEK ZNANOSTI**

DATUM:

Maj, 2014

IME IN PRIIMEK:

Nik Trontelj
Mirjana Žagar

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: OSNOVNA ŠOLA
Razred: 9. Razred
Datum: 20. 05. 2014
Predmet: ZGODOVINA
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: OD TELEGRAFA DO SVETOVNEGA SPLETA
- tema iz učbenika: NAPREDEK ZNANOSTI
Učna enota – naslov učne ure: NAPREDEK ZNANOSTI V 20. STOLETJU
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- Frontalna učna oblika
- Skupinska učna oblika
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">
- Metoda razlage
- Metoda razgovora
- Metoda dela s predmeti
- Metoda dela s pisnimi viri
- Metoda slikovne demonstracije
- Metoda grafičnih izdelkov
Učne tehnike: <ul style="list-style-type: none">
- Miselni vzorec
- Risanje
- Izpolnjevanje
UČNI CILJI: Cilji iz učnega načrta:

- pojasnijo, kateri znanstveni dosežki so najpomembneje vplivali na življenjski slog ljudi v 20. stoletju (komunikacijsko omrežje, promet, medicina ipd.)
- opišejo načine raziskovanja nekoč in v 20. stoletju;
- primerjajo soodvisnost izobrazbene strukture prebivalstva in hitrejšega gospodarskega razvoja
- naštejejo nekaj primerov kulturnih dobrin, značilnih za 20. stoletje

- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji):

Izobraževalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- predstaviti pozitivne in negativne posledice napredka znanosti v 20. stoletju
- opisati posledice napredka znanosti v moderni industriji in na področju kmetijstva
- opisati vpliv znanstvenih dosežkov na prevoz ljudi in tovara
- časovno umestiti izdelke, ki so pospešili informatizacijo v družbi
- v ključnih poudarkih opisati razvoj informatizacije v 20. stoletju
- naštetih področja prodora robotizacije in pojasniti njen vpliv na vsakodnevno življenje
- naštetih štiri slovenske znanstvenike, ki so prispevali k napredku znanosti v 20. stoletju, in predstaviti njihove znanstvene dosežke
- oceniti posledice napredka znanosti v 20. stoletju

Funkcionalni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- sodelovati v skupini
- narediti zapis učne snovi v obliki miselnega vzorca pri delu s pisnimi viri
- izluščiti glavne vsebinske poudarke in jih strnjeno predstaviti razredu
- povezati lastno izkustvo z učno snovjo
- natančno slediti učiteljevim navodilom

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- vzajemno sodelovati v skupinskem delu
- ovrednotiti pozitivne in negativne posledice napredka znanosti
- ceniti dosežke slovenskih znanstvenikov

Učna sredstva:

- učila:
  - učbenik (Gabrič, Rode, idr. 2002)
  - foto negativni na steklu in razvite fotografije
  - izdelan plakat
  - učni list
- učni pripomočki:
- flomastri
  - barvice
  - večji kos papirja za izdelavo plakata
  - listki z imeni vseh učencev
  - bela tabla
  - magneti

Didaktične etape učnega procesa:

1. pripravljane ali uvajanje.
2. obravnavanje nove učne snovi ali usvajanje.
3. urjenje ali vadenje.
4. ponavljanje.

Medpredmetne povezave z vsebinami:

Biologija: 1. vsebinski poudarek; mehanizacijo na področju kmetijstva, ki je olajšala delo na kmetijah, lahko povežejo s prehodom iz ekstenzivnega kmetijstva v intenzivno kmetijstvo

Tehnika in tehnologija: 3. vsebinski poudarek; omemba tiskanega vezja, ki je računalnik pomanjšalo na žepno velikost in ga naredila zmogljivejšega in hitrejšega. Poleg tega tudi robotizacija – prodor robotov (strojev) na različna področja.

Kemija: 1. vsebinski poudarek; razvoj na področju kmetijstva je prinesel tudi uporabo pesticidov, herbicidov 4. vsebinski poudarek; Friderik Pregl je bil kemik – utemeljitelj mikroanalize organskih spojin.

Fizika: 3. vsebinski poudarek; izstrelitev komunikacijskih satelitov v Zemljino orbito.
4. vsebinski poudarek; Herman Potočnik je bil raketni inženir. Načrtoval je prodor v vesolje. Dokazal je, da je za vesoljska plovila primeren le raketni pogon. Velja za člana prve generacije raziskovalcev vesolja. Pri 4. vsebinskem poudarku omenim tudi asteroid, ki se imenuje po Rusjanu.

Geografija: 2. vsebinski poudarek; spremembe v prevozu in bivanju ljudi lahko povežejo s snovjo pri geografiji, npr. selitev ljudi in trgovskih centrov na obrobja, medtem ko so središča mest spreminjala v finančno – upravne predele.

Novi pojmi s pojasnilom:

Asteroid: manjše nebesno telo v našem Osončju, ki kroži okoli Sonca.

Informatizacija: proces, ki omogoča pretok informacij.

Robotizacija: uvedba robotov – strojev, ki jih krmili računalnik, v industrijo ipd.

Viri in literatura:

- Gabrič, Aleš; Rode, Marjan; Galonja, Tadeja; Dolenc, Ervin. Koraki v času 9. Ljubljana. DZS, 2002.
- Kirin, Andrej. Vzpon in kriza ideje napredka. Teorija in praksa. Ljubljana. Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo. 1991. 28/12 Dostopno na: www.dlib.si (maj, 2014).
- Nešović, Branimir, Janko Prunk. *20. stoletje: zgodovina za 8. razred osnovne šole*. Ljubljana: DZS, 1996, 25; 184; 186
- <http://www.puhar.si/> (pridobljeno: maj 2014)
- <http://www.edvard-rusjan.it/russlo.html> (pridobljeno: maj 2014).
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Asteroid> (pridobljeno: maj 2014).
- Trškan, Danijela. *Didaktika zgodovine I. E-učbenik za Didaktiko zgodovine*. 2. izdaja. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2014. http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/pluginfile.php/173073/mod_resource/content/3/E-u%C4%8Dbenik%20Didaktika%20zgodovine%20I.pdf (pridobljeno: maj 2014).
- Zasebni arhiv Franja Žagarja, Tršče, Hrvaška. »Družinske slike iz časa med obema vojnama in obdobja po koncu druge svetovne vojne«.
  - Portret, fotografija za dokumente
  - Foto 1: Josip, sin fotografa Žagarja.
  - Foto 2: Franjo, sin fotografa Žagarja.
  - Foto 3, 4, 5 in 6: fotografije nastale po drugi svetovni vojni.
  - Foto 7: fotografija dvojne poroke, nastala v obdobju med obema vojnama.

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 min	<p>Pozdravim in umirim učence.</p> <p>Učencem pokažem negative na steklih in fotografije ter jih vprašam:</p> <p>- "Ali prepoznate predmet?"</p> <p>- "Kdaj se je predmet uporabljal?"</p> <p>- Dopolnim odgovor; povem, da so negative na steklih poznali že leta 1847. Kot zanimivost dodam, da je bil izumitelj fotografije na steklu Slovenec Janez Puhar (1842), vendar je svoj izum z akademijo na Dunaju podelil šele leta 1850, negativni na steklu pa so postopoma izginjali iz uporabe v 50. letih prejšnjega stoletja.</p> <p>Vir: http://www.puhar.si/ (pridobljeno: maj 2014).</p>	<p>Pripravijo potrebne pripomočke in se umirijo.</p> <p>Učenci si ogledajo predmet in odgovorijo:</p> <p>- "Da, prepoznamo, to so negativni fotografij na steklih in razvite fotografije iz teh negativov."</p> <p>- "V obdobju med obema vojnama."</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda dela s predmeti in metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Negativi na steklih in razvite fotografije iz obdobja med obema vojnama (Priloga 1)</p>

	<p>- "Kaj je nasledilo negative na steklih"</p> <p>Napovem temo učne ure: "Danes bomo govorili o napredku znanosti v 20. stoletju. Da bo delo bolj pestro, bomo delali v skupinah. Na koncu učne ure boste tako znali:</p> <p>- predstaviti pozitivne in negativne posledice napredka znanosti, opisati vpliv znanstvenih dosežkov na prevoz ljudi in tovora, v ključnih poudarkih opisati razvoj informatizacije v 20. stoletju, naštetih področja prodora robotizacije in pojasniti njen vpliv na vsakodnevno življenje, naštetih štiri slovenske znanstvenike, ki so prispevali k napredku znanosti v 20. stoletju in predstaviti njihove znanstvene dosežke, oceniti posledice napredka znanosti v 20. stoletju, sodelovati v skupini."</p>	<p>"Najprej film (fotoaparati na film), zatem pa digitalna fotografija"</p> <p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Metoda razlage</p>	
--	---	--	---	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVLJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. FAZA</p> <p>(čas)</p> <p>2 min</p>	<p>Učencem podam skupna navodila: "Razdelil/a vas bom v 4 skupine po 5 učencev. Vsaka skupina bo obravnavala eno področje napredka znanosti, in sicer: 1. Načrten razvoj znanosti, 2. Prevoz in bivanje, 3. Informatizacija in robotizacija, 4. Slovenski znanstveniki in izumitelji. Na voljo za delo boste imeli približno 15 minut časa. Pri delu si pomagajte z učbenikom na straneh 114 in 115. Naredili boste plakat, ki naj bo v obliki miselnega vzorca, zaželjene so tudi kakšne risbe. Bodite pozorni na to, da si delo enakomerno razdelite. Na koncu bo iz vsake skupine poročal en učenec ali učenka, ki bo izbran z žrebom. Za predstavitev bo na voljo 3 minute."</p>	<p>Učenci poslušajo navodila.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>2. FAZA</p> <p>(čas)</p> <p>3 min</p>	<p>Določim 4 skupine po 5 učencev glede na njihov sedežni red. Spremljam razvrščanje v skupine, vsaki skupini dam velik kos papirja, ki ga bodo uporabili za izdelovanje plakata.</p> <p>Pridem do prve skupine in jim povem, da bodo obravnavali temo: "Načrtni razvoj znanosti". Pokažem jim odstavek v učbeniku na str. 114., ki ga morajo prebrati in obdelati.</p> <p>Potem grem do druge skupine in jim povem, da se bodo oni osredotočili na prevoz in bivanje ter jim pokažem odstavek na str. 114, ki ga morajo prebrati.</p> <p>Pristopim k tretji skupini in povem, da se bodo ukvarjali s temo informatizacija in robotizacija, ki je v učbeniku na str. 115. Pokažem jim, kateri del morajo prebrati in obdelati.</p> <p>Na koncu dam navodila še četrti skupini. Obravnavali bodo temo "Slovenski znanstveniki", ki se nahaja v učbeniku na str. 115, ter jim pokažem kateri del morajo prebrati.</p>	<p>Učenci se razvrstijo v skupine. Vsaka skupina da po 4 mize skupaj in se usedejo okoli mize.</p> <p>Prva skupina začne z delom.</p> <p>Druga skupina začne z delom.</p> <p>Tretja skupina začne z delom.</p> <p>Četrta skupina začne z delom.</p>	<p>Skupinska učna oblika</p> <p>Metoda dela s pisnimi viri</p>	<p>Učbenik, str. 114. -115, flomastri, barvice, večji kos papirja za izdelavo plakata (papir pripravi in razdeli učitelj)</p>
---	---	---	--	---

<p>3. FAZA 15. min</p>	<p>Z žrebom določim poročevalca vsake skupine. To storim po naslednjem postopku: s seboj imam listke z imeni vseh učencev v razredu. Listke z imeni razdelim v 4 kupčke, kakor so tudi razdeljeni v skupinah. Iz vsakega kupčka izvlečem eno ime. To storim zato, da ne bi poročali vedno isti učenci, ki bi bili določeni s strani sošolcev.</p> <p>Med izdelovanjem plakatov se sprehajam in obiskujem skupine. Opazujem delovanje posameznih skupin, odgovarjam na morebitna vprašanja in pojasnjujem nejasnosti. Vmes opozarjam na preostali čas za delo.</p>	<p>Učenci aktivno izdelujejo plakat.</p>	<p>Skupinska učna oblika</p> <p>Miselni vzorec, risanje</p>	<p>Listki z imeni vseh učencev</p>
<p>4. FAZA (čas) 15 min (1 min za vrnitev</p>	<p>Navodilo: oznamim konec skupinskega dela. Učencem naročim, da naj razred vrnejo v prvotno stanje in se</p>	<p>Klopi vrnejo v prvotno stanje. Vrnejo se na svoja mesta in se pripravijo na poročanje.</p>	<p>Frontalna učna oblika</p> <p>Metoda razlage</p>	

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

<p>razreda v prvotno stanje. 14 min za poročanje in učiteljeva dopolnila, razlage, pripombe)</p>	<p>pripravijo na predstavitev. Povem jim, da morajo pozorno poslušati vse predstavitve in si sproti delati zapis v zvezek.</p> <p>Ugotovitve zapisujem na tablo v obliki miselnega vzorca – miselni vzorec</p>	<p>Poročanje: SKUPINA 1: Načrtni razvoj znanosti</p> <p>Učenci skupine 1 svoj plakat (Načrten razvoj znanosti) s pomočjo magnetov prilepijo na tablo, da ga vidi cel razred.</p> <p>V 20. stoletju napredek znanosti ni bil več odvisen od genialnih posameznikov, ampak je postal odvisen od velikih finančnih sredstev za strokovnjake, ki so razvijali nova spoznanja. Prišlo je do velikih odkritij na področju zgradbe atoma, genetike in elektronike. Od znanosti je postala odvisna tudi moderna industrija, saj je znanost spodbudila nastanek novih gospodarskih panog in spremenila vlogo delavca, ki so sedaj zamenjani z stroji. Primarna vloga delavca je načrtovanje novih izdelkov in upravljanje z računalniki. Napredek znanosti je spremenil tudi kmetijstvo. Mehanizacija na področju kmetijstva je olajšala delo na kmetijah</p>	<p>Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov , metoda slikovne demonstracije, metoda razlage</p>	<p>Narejeni plakat</p> <p>Zvezek, bela tabla, flomaster, magneti</p>
--	--	--	---	--

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Pohvalim predstavitev. Opozorim jih na to, da napredek znanosti ni prinesel le pozitivnih sprememb, ampak tudi negativne. Iz predstavitve lahko zaključimo, da je napredek znanosti v veliki meri olajšal vsakdanje življenje ljudem na večini področij, hkrati pa je zaradi mehanizacije veliko ljudi ostalo brez služb. Danes je brezposelnost v Sloveniji zelo aktualna tema in ostaja nerazrešen problem tudi v mnogih drugih državah. Prav tako jih opozorim na to, da je razvoj znanosti pripeljal do uporabe pesticidov v kmetijstvu, ki so seveda škodljivi, je pa tudi olajšal delo kmetom in omogočil prehod iz ekstenzivnega kmetijstva v intenzivno.</p>	<p>in zmanjšala število delavcev.</p> <p>Učenci drugih skupin med nastopom v zvezke prepisujejo miselni vzorec s table.</p> <p>Poročanje: SKUPINA 2: Prevoz in bivanje</p>	<p>Metoda razlage</p> <p>Metoda</p>	<p>Narejeni plakat</p>
--	---	--	-------------------------------------	------------------------

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Ugotovitve zapisujem na tablo v obliki miselnega vzorca – miselni vzorec.</p> <p>Pohvalim predstavitev. Tudi pri tej predstavitvi poleg pozitivnih vidikov napredka znanosti</p>	<p>Učenci skupine 2 svoj plakat (Prevoz in bivanje) prilepijo na tablo s pomočjo magnetov, da ga vidi cel razred.</p> <p>Znanstveni dosežki so vplivali na prevoz ljudi in tovora. V 2/2 20. stoletja so avtomobili postali dostopni tudi revnejšim. To je spremenilo navade in življenje ljudi. Ljudje so se začeli seliti iz mest v primestna naselja. Prav tako se na obrobja selijo tudi trgovski centri. Središča mest se spreminjajo v finančno-upravne predele. V potovanjih na velike razdalje je ladijski promet izpodrinil hitrejši letalski promet, ki je od petdesetih let postal veliko varnejši, medtem ko potovanja na krajše razdalje obvladujejo vedno hitrejši vlaki (nad 300 km/h). Pri prevozu tovora prevladujejo tovornjaki in železniški promet na krajše razdalje, na dolge razdalje pa tovarne ladje.</p> <p>Učenci drugih skupin med nastopom v zvezke prepisujejo miselni vzorec s table.</p>	<p>razlage in metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov , metoda slikovne demonstracije, metoda razlage</p> <p>Metoda razlage</p>	<p>Zvezek, bela tabla, flomaster, magneti</p>
--	---	--	--	---

	<p>opozorim na negativne. Ponazorim z naslednjim primerom: "Avtomobil je v primerjavi z volovsko vprego in kočijo zagotovo tehnični napredek, glede na hitrost prevoza, ni pa napredek v ekološkem merilu in ekoloških posledicah".</p> <p>Vir: Kirin, Andrej. Vzpon in kriza ideje napredka. Teorija in praksa. Ljubljana. Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo. 1991. 28/12 Dostopno na: www.dlib.si (maj. 2014)</p> <p>Ugotovitve zapisujem na tablo v obliki miselnega vzorca.</p>	<p>Poročanje: SKUPINA 3: Informatizacija in robotizacija</p> <p>Učenci skupine 3 svoj plakat (Informatizacija in robotizacija) prilepijo na tablo s pomočjo magnetov, da ga vidi cel razred.</p> <p>Vedno večja informatizacija družbe je bila posledica razvoja novih znanj in razmaha časopisov, radia, televizije, ter v zadnjem času tudi svetovnega spleta. Kinematograf in radio sta razcvet doživela v poznih dvajsetih letih, med obema vojnama se začne razvijati televizija,</p>	<p>Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov, metoda slikovne demonstracije, metoda razlage</p>	<p>Vir je uporabljen za potrebe dopolnilne razlage o vplivu napredka znanosti na prevoz in bivanje (pomen avtomobila).</p> <p>Narejeni plakat</p> <p>Zvezek, bela tabla, flomaster, magneti</p>
--	--	--	--	---

	<p>Pohvalim predstavitev. Dodam: "20. stoletje je torej čas pospešene elektrifikacije in splošne industrializacije, kar se kaže na mnogih</p>	<p>ki je po drugi svetovni vojni prodrla v domove srednjerazvitega in razvitega sveta. Televizija je bilo pomembno novo sredstvo pretoka informacij. Pomembni koraki informatizacije so pomenili tudi: računalnik v drugi polovici 20. stoletja (sprva obsežen in počasen, po uvedbi tiskanega vezja pa žepne velikosti), izstrelitev komunikacijskih satelitov v Zemljino orbito ob koncu 50. in začetku 60. let, v zadnjih desetletjih pa še splet, osebni računalnik, brezžična telefonija, satelitska televizija.</p> <p>Posledica razvoja znanosti je bila tudi robotizacija; prodor robotov (strojev) v industrijo, medicino, vojsko... pojavlja se problem odvečnih delavcev. Ena izmed rešitev je razvoj storitvenih dejavnosti za katere se bodo ti delavci dodatno izobrazili.</p> <p>Učenci drugih skupin med nastopom v zvezke prepisujejo miselni vzorec s table.</p>	<p>Metoda razlage</p>	
--	---	--	-----------------------	--

	<p>področjih, ki ste jih omenili. Posebej po drugi svetovni vojni je svet doživel velik razvoj znanosti in tehnologije. Prišlo je do prave znanstveno-tehnične revolucije. Radio in televizija sta omogočila pretok informacij, znanja in ozaveščanja o znanstvenih novostih. Robotizacija pa ima velik pomen pri industrijski proizvodnji, ki je povsem preplavila gospodinjstva v drugi polovici 20. stoletja. Spremembe se poznajo v vsakdanjem življenju: hladilniki, sesalniki za prah in kup drugih naprav je nepogrešljivih v razvitem svetu.«</p> <p>Vir: Nešović, Branimir, Janko Prunk. <i>20. stoletje: zgodovina za 8. razred osnovne šole</i>. Ljubljana: DZS, 1996, 25; 184; 186.</p>	<p>Poročanje: SKUPINA 4: Slovenski znanstveniki</p> <p>Učenci skupine 4 svoj</p>	<p>Metoda razlage in metoda slikovne demonstracije</p>	<p>Vir je uporabljen za potrebe dopolnilne razlage o vplivu napredka znanosti na informatizacijo in robotizacijo (posledice v vsakdanjem življenju).</p> <p>Narejeni plakat</p>
--	---	--	--	---

2014, XII-2
PRISPEVKI K DIDAKTIKI ZGODOVINE

	<p>Ugotovitve zapisujem na tablo v obliki miselnega vzorca.</p>	<p>plakat (Slovenski znanstveniki) prilepijo na tablo s pomočjo magnetov, da ga vidi cel razred.</p> <p>Ob napredku znanosti v 20. stoletju so sodelovali tudi slovenski znanstveniki. Friderik Pregl je bil zdravnik in kemik, ki velja za utemeljitelja mikroanalize organskih spojin in je leta 1923 dobil Nobelovo nagrado, s čimer je še danes edini slovenski znanstvenik s to prestižno nagrado. Edvard Rusjan je bil konstruktor letal in pilot. Leta 1897 sta se z bratom začela ukvarjati s problemi dinamičnega letenja, leta 1909 pa je Rusjan prvič poletel z letalom, ki sta ga skonstruirala z bratom (EDA I). Stanko Bloudek je bil konstruktor letal in športnih objektov. Izdelal je načrte za do tedaj eno največjih smučarskih skakalnic na svetu v Planici. Herman Potočnik (Noordung) je bil raketni inženir. Posvečal se je načrtovanju prodora v vesolje in velja za pomembnega predstavnika prve generacije raziskovalcev vesolja. Napisal je delo »Problem vožnje po vesolju«. Dokazal je, da je za vesoljska vozila primeren le raketni pogon.</p>	<p>Metoda grafičnih izdelkov , metoda slikovne demonstracije, metoda razlage</p>	<p>Zvezek, bela tabla, flomaster, magneti</p>
--	---	---	--	---

	<p>Pohvalim predstavitev. Komentiram: "Vidimo, da so tudi slovenski znanstveniki stopali v korak s časom in s svojim delom prispevali k napredovanju različnih strok. Kot zanimivost lahko povem, da se po pionirju letalstva Edvardu Rusjanu imenuje celo asteroid z imenom »Rusjan 19633«."</p> <p>Vir: http://www.edvard-rusjan.it/russlo.html (pridobljeno: maj 2014).</p>	<p>Učenci drugih skupin med nastopom v zvezke prepisujejo miselni vzorec s table.</p>	<p>Metoda razlage</p>	
--	--	---	-----------------------	--

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>5 min</p>	<p>Naredim povzetek učne ure v ključnih potezah: "V 20. stoletju je prišlo do velikega napredka znanosti, kar je vplivalo na razvoj mnogih področij: kemija in biologija (vplivata na razvoj kmetijstva), elektronika, industrija, vojska, medicina,</p>	<p>Učenci poslušajo.</p>	<p>Frontalna učna oblika Metoda razlage</p>	

	<p>astronomija. Z razvojem komunikacijskih sredstev se je močno razvila informatizacija. Prišlo je do izuma sredstev, brez katerih si danes ne predstavljamo življenja. V procesu vsesplošnih znanstvenih odkritij so sodelovali tudi slovenski znanstveniki, ki so pustili pomemben pečat na svojih področjih raziskovanja. Omenimo pa še, da je imel napredek znanosti tudi negativne učinke, npr. problem odvečnih delavcev.«</p> <p>Za zaključek učne ure, z namenom aktivne udeležbe učencev, izvedem nalogo izpolnjevanke. Učencem razdelim učne liste. Navodila: "Za ponovitev bomo sedaj skupaj rešili nalogo o napredku znanosti, o čemer smo danes govorili."</p> <p>Za vsak odgovor pokličem naključnega učenca.</p>	<p>Učenci dobijo učne liste z nalogo. Poklicani učenec prebere eno nalogo in pove odgovor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skupine strokovnjakov 2. Industrializacija 3. Prevoz 4. Informatizacije 5. Delavcev 6. Edvard Rusjan <p>Če kdo ne zna odgovoriti, lahko pomagajo sošolci.</p>	<p>Metoda razgovora</p> <p>Izpolnjevanke</p>	<p>Učni list</p>
--	---	--	--	------------------

SEZNAM PRILOG

1. Skenirani negativni in fotografije s foto negativov na steklih in skenirane razvite fotografije
2. Slike narejenih plakatov
3. Zapis učne snovi
4. Neizpolnjen učni list za ponovitev
5. Rešen učni list za ponovitev
6. Viri in literatura

1. SKENIRANI NEGATIVI IN FOTOGRAFIJE IZ FOTO NEGATIVOV NA STEKLIH IN SKENIRANE RAZVITE FOTOGRAFIJE

a) Skenirani negativni fotografij na steklih

Steklena foto plošča negativ 9x12 cm. Avtor: Franjo Žagar, v obdobju med obema vojnama.

b) Skenirane stare razvite fotografije

Portret, fotografija za dokumente. Avtor:
Franjo Žagar, obdobje med obema vojnama.

Foto 1

Foto 3

Foto 2

Foto 4
Foto 6

Foto 5

Foto 7

Foto 1: Josip, sin fotografa Žagarja, rojen 1937. Avtor: Franjo Žagar, obdobje med vojnama.

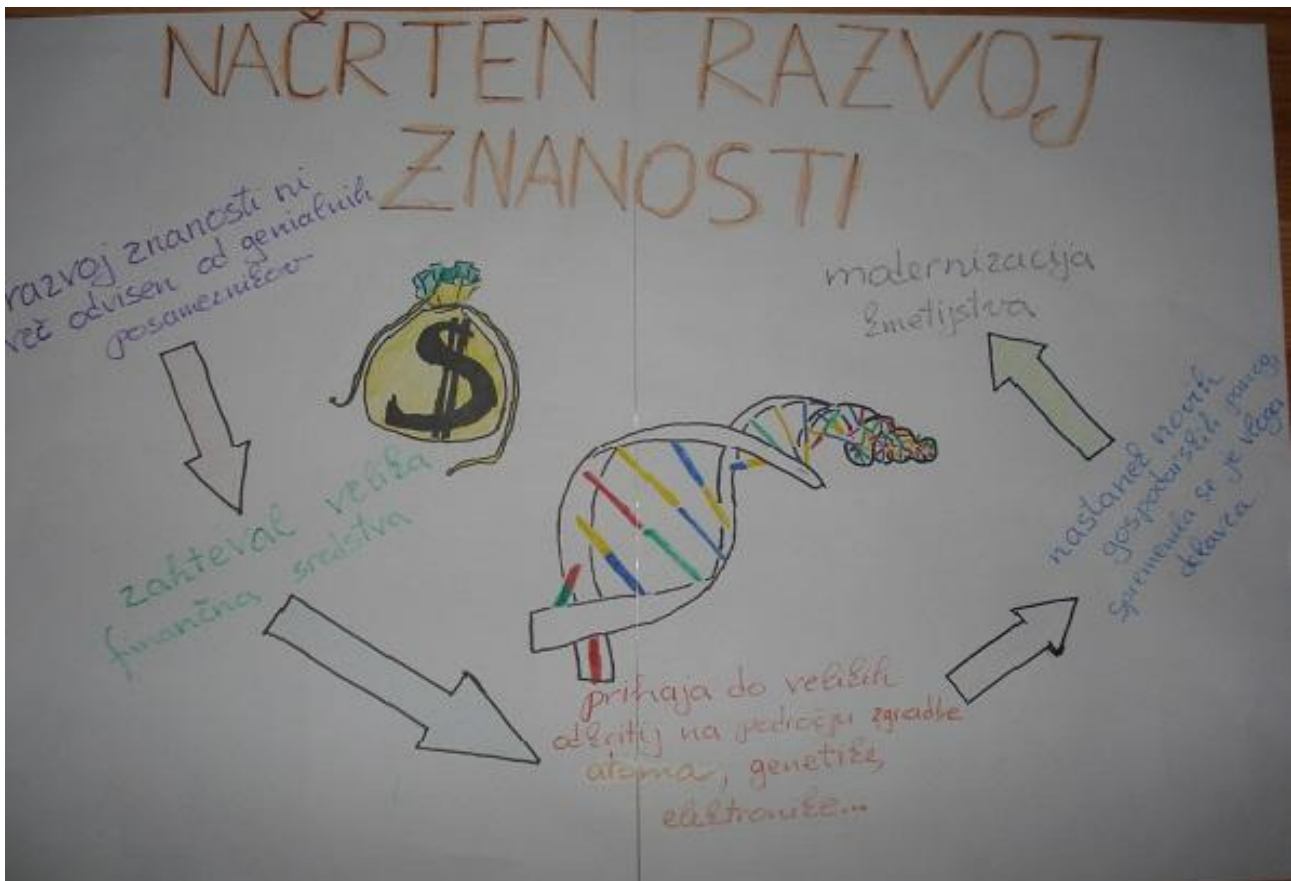
Foto 2: Franjo, sin fotografa Žagarja, rojen 1939. Avtor: Franjo Žagar, obdobje med vojnama.

Foto 3, 4, 5 in 6: fotografije nastale po drugi svetovni vojni. Avtor: Franjo Žagar.

Foto 7: fotografija dvojne poroke, nastala v obdobju med obema vojnama. Avtor: Franjo Žagar.

2. SLIKE NAREJENIH PLAKATOV

a) Plakat prve skupine: Načrten razvoj znanosti

b) Plakat druge skupine: Prevoz in bivanje

c) Plakat tretje skupine: Informatizacija in robotizacija

INFORMATIZACIJA IN ROBOTIZACIJA

→ razvoj novih znanj = večji in hitrejši pretok informacij
(časopisi, revije, radio, televizija, splet)

> začetek 20. stl.: KINEMATOGRAF in RADIO

> med vojnama: TELEVIZIJA

> 2/2 20. stl.: RAČUNALNIK

> konec 50., začetek 60. let: PRVI KOMUNIKACIJSKI SATELITI

> zadnja desetletja: SATELITSKA TELEVIZIJA, OSOBNi RAČUNALNIKI, BREŽIČNA TELEFONIJA

ROBOTIZACIJA V: industriji, vojski, medicini, raziskavi vesolja

— raba robotov, ki jih krmili računalniki

— vpr. KAM Z ODVEČNIMI DELAVCI?!

— dodatna izobrazba delavcev

— uporaba računalnikov spremeni tudi življenje "navadnih ljudi"

d) Plakat četrte skupine: Slovenski znanstveniki in izumitelji

Slovenski znanstveniki in izumitelji

FRIDERIK PREGL - zdravnik in kemik

- utemeljitelj mikroanalize organskih spojin
- kvantitativna organska mikroanaliza
- l. 1923 Nobelova nagrada za kemijo (edini znanstvenik slovenskega rodu, ki je dobil Nobelovo nagrado)

EDVARD RUSJAN - konstruktor letal in pilot

- l. 1897 sta se z bratom začela ukvarjati s problemi dinamičnega letenja
- l. 1909 sta z bratom dokončala letalo Eda I

STANKO BLOUDEK - konstruktor letal in sportnih objektov

- polični letalski konstruktor
- projektant in graditelj sportnih objektov
- izdelal načrte za skakalnice v Planici

HERMAN POTOČNIK - raketni inženir

- popolnoma se je posvetil načrtovanju pratorja v vesolje
- napisal knjigo "Problem vožnje po vesolju" = temeljno delo prve generacije raziskovalcev vesolja
- dokazal, da je za vesoljska vozila primeren le raketni pogon

3. ZAPIS UČNE SNOVI

1. vsebinski poudarek

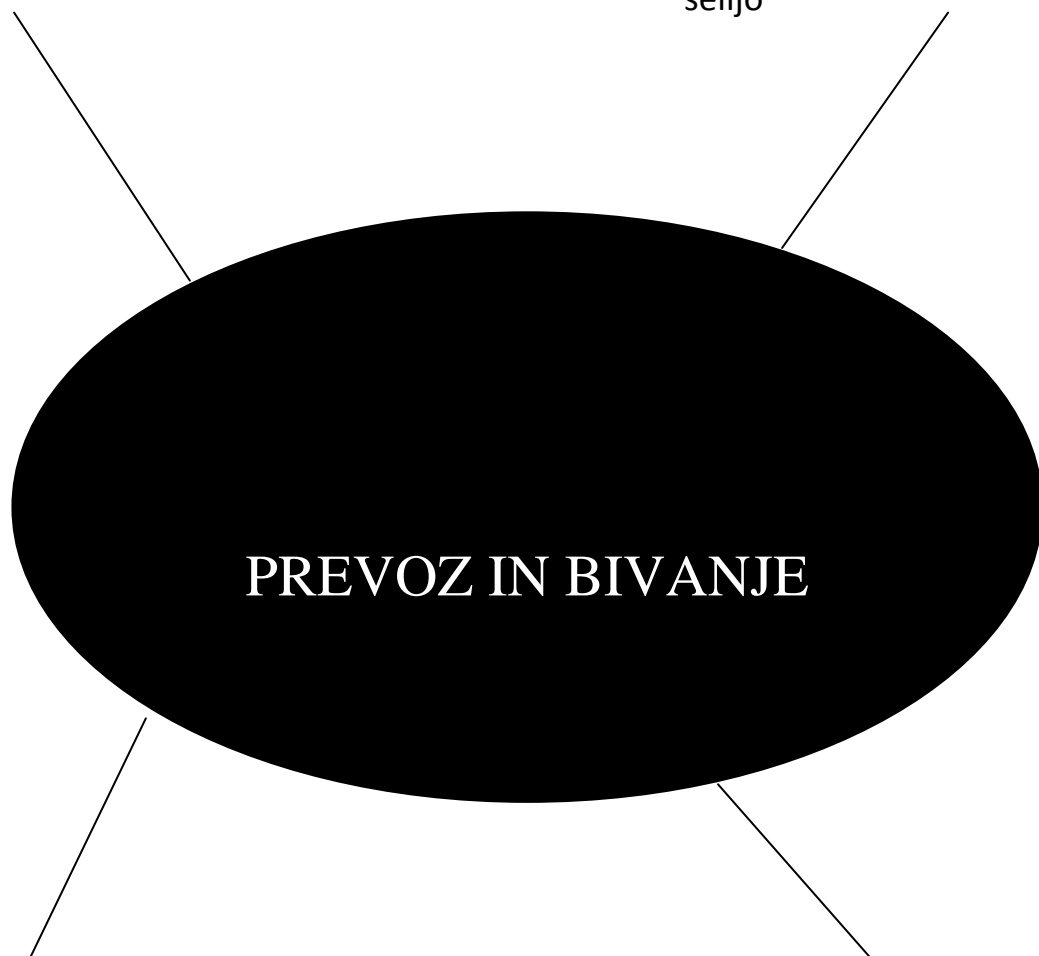

2. vsebinski poudarek

Avtomobili postanejo dostopni
primestna
tudi revnejšim
se

Selitev ljudi iz mest v
naselja, tudi trgovski centri
selijo

Prevoz ljudi:
na daljše razdalje letala,
ladje,
na krajše hitri vlaki
in

Prevoz tovora:
na daljše razdalje tovarne
na krajša razmerja tovornjaki
železniški promet

3. vsebinski poudarek

Kinematograf, radio:

- razcvet v poznih dvajsetih letih

Televizija:

- razvoj med obema vojnama, razcvet po 2. SV

Druga polovica 20. stoletja:

- prodor računalnika
- izstrelitev komunikacijskih satelitov v Zemljino orbito
- razvoj svetovnega spleta, brezžične telefonije

Robotizacija:

- prodor robotov v industrijo, medicino, vojsko
- problem odvečnih delavcev

4. vsebinski poudarek

Friderik Pregl:

- zdravnik in kemik, utemeljitelj mikroanalize organskih spojin
- leta 1923 prejme Nobelovo nagrado

Edvard Rusjan:

- konstruktor letal in pilot
- leta 1909 je prvič poletel z letalom, ki sta ga skonstruirala z bratom (EDA I)

Stanko Bloudek:

- konstruktor letal in športnih objektov
- izdelal je načrte za do tedaj eno največjih smučarskih skakalnic na svetu v Planici

Herman Potočnik (Noordung):

- raketni inženir
- načrtovanje prodora v vesolje
- dokazal je, da je za vesoljska vozila primeren le raketni pogon

4. NEIZPOLNJEN UČNI LIST ZA PONOVI TEV

1. Na prehodu v 20. stoletje je razvoj znanosti postajal vse manj odvisen od genialnih posameznikov. Kdo postane nosilec znanstvenega napredka?
2. Od znanstvenega razvoja je postajal vse bolj odvisna industrija. Kako se imenuje proces, ki je po drugi svetovni vojni zajel ves svet?
3. Znanstveni dosežki so predvsem po drugi svetovni vojni močno olajšali _____ tovora in ljudi.
4. Do razcveta kinematografa in radia je prišlo v poznih dvajsetih letih, čas po drugi svetovni vojni pa je bil v znamenju prodora televizije, razvoja računalnika in svetovnega spleta. 20. stoletje je obdobje _____ družbe.
5. Uvajanje robotov na različna področja prinaša večjo kakovost delovanja. Z vsesplošno robotizacijo pa je prišlo tudi do problematike odvečnih _____ .
6. V procesu vsesplošnih znanstvenih odkritij so sodelovali tudi slovenski znanstveniki, ki so pustili pomemben pečat na svojih področjih raziskovanja. Kdo je bil znani slovenski konstruktor letal in pilot?

5. REŠEN UČNI LIST ZA PONOVI TEV

S	K	U	P	I	N	E	S	T	R	O	K	O	V	N	J	A	K	O	V
I	N	D	U	S	T	R	I	A	L	I	Z	A	C	I	J	A			
P	R	E	V	O	Z														
I	N	F	O	R	M	A	T	I	Z	A	C	I	J	E					

D	E	L	A	V	C	E	V												
E	D	V	A	R	D	R	U	S	J	A	N								

1. Na prehodu v 20. stoletje je razvoj znanosti postajal vse manj odvisen od genialnih posameznikov. Kdo postane nosilec znanstvenega napredka?
2. Od znanstvenega razvoja je postajal vse bolj odvisna industrija. Kako se imenuje proces, ki je po drugi svetovni vojni zajel ves svet?
3. Znanstveni dosežki so predvsem po drugi svetovni vojni močno olajšali _____ tovora in ljudi.
4. Do razcveta kinematografa in radia je prišlo v poznih dvajsetih letih, čas po drugi svetovni vojni pa je bil v znamenju prodora televizije, razvoja računalnika in svetovnega spleta. 20. stoletje je obdobje _____ družbe.
5. Uvajanje robotov na različna področja prinaša večjo kakovost delovanja. Z vsesplošno robotizacijo pa je prišlo tudi do problematike odvečnih _____ .
6. V procesu vsesplošnih znanstvenih odkritij so sodelovali tudi slovenski znanstveniki, ki so pustili pomemben pečat na svojih področjih raziskovanja. Kdo je bil znani slovenski konstruktor letal in pilot?

6. VIRI IN LITERATURA

- Gabrič, Aleš; Rode, Marjan; Galonja, Tadeja; Dolenc, Ervin. Koraki v času 9. Ljubljana. DZS, 2002.
- Kirin, Andrej. Vzpon in kriza ideje napredka. Teorija in praksa. Ljubljana. Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo. 1991. 28/12 Dostopno na: www.dlib.si (maj, 2014).
- Nešović, Branimir, Janko Prunk. *20. stoletje: zgodovina za 8. razred osnovne šole*. Ljubljana: DZS, 1996, 25; 184; 186
- <http://www.puhar.si/> (pridobljeno: maj 2014)
- <http://www.edvard-rusjan.it/russlo.html> (pridobljeno: maj 2014).
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/Asteroid> (pridobljeno: maj 2014).
- Trškan, Danijela. *Didaktika zgodovine I. E-učbenik za Didaktiko zgodovine*. 2. izdaja. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2014. http://e-ucenje.ff.uni-lj.si/pluginfile.php/173073/mod_resource/content/3/E-u%C4%8Dbenik%20Didaktika%20zgodovine%20I.pdf (pridobljeno: maj 2014).
- Zasebni arhiv Franja Žagarja, Tršče, Hrvaška. »Družinske slike iz časa med obema vojnama in obdobja po koncu druge svetovne vojne«.
  - Portret, fotografija za dokumente
  - Foto 1: Josip, sin fotografa Žagarja.
  - Foto 2: Franjo, sin fotografa Žagarja.
  - Foto 3, 4, 5 in 6: fotografije nastale po drugi svetovni vojni.
  - Foto 7: fotografija dvojne poroke, nastala v obdobju med obema vojnama.

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

Oddelek za zgodovino

Didaktika zgodovine

UČNA PRIPRAVA:
UČNA PRIPRAVA:
SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU
SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU
(20. STOLETJE)
(20. STOLETJE)

DATUM: maj, 2014   IME IN PRIIMEK: Valentina Vukšinič, Ivan Žgavec

UČNA PRIPRAVA

OSNOVNI PODATKI:

Šola: Osnovna šola
Razred: 9. Razred
Datum: 22.05.2014
Predmet: zgodovina
Učna tema: <ul style="list-style-type: none">
- tema iz učnega načrta: /
- tema iz učbenika: Znanje za razvoj
Učna enota – naslov učne ure: Spremembe v izobraževanju (20. stoletje)
Učne oblike: <ul style="list-style-type: none">
- frontalna,
- individualna
Učne metode: <ul style="list-style-type: none">
- metoda razlage,
- metoda razgovora,
- metoda grafičnih izdelkov,
- metoda demonstracije: metoda slikovne demonstracije,
- metoda dela s slikovnimi viri,
- metoda dela z zvočnimi posnetki.
Učne tehnike: Brainstorming.
UČNI CILJI: <ul style="list-style-type: none">
- Cilji iz učnega načrta: (Ni v učnem načrtu)
- Cilji učne ure oz. pričakovani dosežki (operativni učni cilji): <p><i>Izobraževalni učni cilji</i></p> <p>Ob koncu učne ure učenec zna:</p> <ul style="list-style-type: none">
- primerjati izobraževanje v razvitem in nerazvitem svetu,
- opisati stanje šolstva v slovenskem prostoru v začetku 20. stoletja,
- navesti, katere mednarodne organizacije so skrbele za izboljšanje javnega izobraževanja (UNESCO, društvo narodov),
- naštetih probleme, ki so ovirali razvoj šolstva v manj razvitem svetu,
- navesti spremembe, ki jih je prinesla šolska reforma leta 1958 v Jugoslaviji. <p><i>Funkcionalni učni cilji</i></p>

Ob koncu učne ure učenec zna:

- komunicirati v različnih oblikah (ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT),
- pokazati spretnost časovne in prostorske predstavljalnosti,
- kritično presojati zgodovinske dogodke, pojave in procese.

Vzgojni učni cilji

Ob koncu učne ure učenec zna:

- pokazati razumevanje in spoštovanje enakopravnosti med spoloma,
- pokazati razumevanje in spoštovanje različnosti in drugačnosti, ver, kultur in skupnosti.

Učna sredstva:

- **učila:** učbenik: Gabrič, A.; Galonja, T.; Dolenc, E.; Rode M. Koraki v času, str. 118, 119, učni list, PPT predstavitev.

- **učni pripomočki:** bela tabla ali projekcijsko platno, računalnik, LCD projektor.

Didaktične etape učnega procesa:

1. PRIPRAVLJANJE ALI UVAJANJE
2. OBRAVNAVANJE NOVE UČNE SNOVI ALI USVAJANJE
3. URJENJE ALI VADENJE
4. PONAVLJANJE

Medpredmetne povezave z vsebinami:

Domovinska in državljanska kultura ter etika (pogovor in ugotovitve, zakaj prihaja do tako velikih kulturnih, gospodarskih idr. razlik med državami razvitega in manj razvitega sveta, tudi omemba odprav razlik v šolanju med spoloma),
Slovenščina (skozi celotno šolsko uro se govori, bere, piše in recimo, da tudi razmišlja v slovenskem jeziku).

Novi pojmi s pojasnilom:

Elita – to so posamezniki, ki izstopajo po družbenem položaju, pomembnosti.

UNESCO – je organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo. Njen glavni cilj je prispevati k miru in varnosti s sodelovanjem držav.

Marksistična ideologija – ideologija, ki temelji na filozofskem delu Kapital avtorjev Karla Marksa in Friedricha Engelsa.

Viri in literatura:

- Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole. Ljubljana: DZS.
- Gabrič, A. (2009). Sledi šolskega razvoja na Slovenskem. Ljubljana: Pedagoški inštitut, vir: <http://sistory.si/publikacije/prenos/?urn=SISTORY:ID:913> (sneto:

12.5.2014 ob 14. uri).

- Videoposnetek Ekonomska šola Ljubljana - Prešernova, predstavitev razreda 4.D, vir: <https://www.youtube.com/watch?v=iqeilbj3H-s> (sneto: 20.5.2014 ob 18.30),
- Brošura pedagoških dejavnosti 2013/2014 v Slovenskem šolskem muzeju, vir: <http://www.ssolski-muzej.si/files/events/1929-pedagogiprogram2013-14v3ceb.pdf> (sneto: 21.5.2014 ob 15. uri),
- Slika poteka pouka v razvitih državah, str. 3 na PPT, vir: <http://mrbobothedelidish.blogspot.com/2013/06/her-name-is.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri),
- Slika poteka pouka v Afriki, str. 4 na PPT, vir: <http://www.eleosproject.org/17.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri),
- Slika poteka pouka v Afganistanu, str. 4 na PPT, vir: <http://www.theguardian.com/global-development/poverty-matters/2013/sep/26/educating-world-children-developing-countries> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri).

POTEK UČNE URE

UVODNI DEL: UVAJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
5 min	<p>Pozdrav, preverjanje prisotnosti.</p> <p>»Za začetek, pa mi povejte, kaj vam pomeni šola?«</p> <p>Naslov učne ure: Spremembe v izobraževanju (20. stoletje)</p> <p>»V današnji učni uri se bomo posvetili spremembam v šolskih sistemih tako v razvitem kot nerazvitem svetu. Izvedeli boste, kakšno je bilo stanje šolstva po svetu in na Slovenskem, s kakšnimi problemi v šolstvu so se srečevale nerazvite države... Na koncu ure boste znali primerjati izobraževanje v razvitem in nerazvitem svetu,</p>	<p>Pozdrav, dežurni učenec našteje manjkajoče učence (če manjkajo).</p> <p>Možni odgovori: »Obveznost, domače naloge.« »Učenje, testi, počitnice...«</p> <p>Napišejo naslov.</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Frontalna Razgovor</p> <p>Brainstorming</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Razlaga</p>	Zvezki

	<p>opisati stanje šolstva na slovenskem v začetku 20. stoletja, znali boste kateri mednarodni organizaciji sta skrbeli za izboljšanje javnega izobraževanja (UNESCO, društvo narodov), naštetih marsikatere probleme, ki so ovirali razvoj šolstva v manj razvitem svetu, navesti spremembe, ki jih je prinesla šolska reforma leta 1958 v Jugoslaviji. Konec ure boste z reševanjem ponavljalnega delovnega lista, utrdili pridobljeno znanje. Skupaj ga bomo na koncu tudi pregledali. Pripravljeno pa imam za vas tudi majhno presenečenje in upam, da boste zato danes zelo pridni.</p> <p>☺«</p>			
--	---	--	--	--

GLAVNI DEL: OBRAVNAVANJE UČNE SNOVI / SPROTNO PONAVALJANJE

VSEBINSKI POUDARKI	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
<p>1. Izobraževanje v razvitih</p>	<p>»Katere države pojmuje kot</p>	<p>Možni odgovori: »ZDA, Kanada.«</p>	<p>Frontalna</p>	

<p>državah</p> <p>10 minut</p>	<p>razvite na začetku 20. stoletja?«</p> <p>Ponovno naštejemo razvite države.</p> <p>»Odprite učbenik na str. 118, 119, tam se nahaja današnja obravnavana snov.«</p> <p>»V razvitih državah je na začetku 20. stoletja večina prebivalstva dosegla vsaj neko osnovno stopnjo izobrazbe. Šolski sistemi so še vedno pogosto ločevali bogato elito od množičnega izobraževanja. Temu pojavu lahko deloma sledimo še danes npr. v ZDA, kjer je kvaliteta javnih šol občutno manjša kot pa kvaliteta elitnih šol, ki so plačljive. Mnogo držav je v 20. stoletju začelo</p>	<p>»Velika Britanija, Francija.«</p> <p>»Nemčija, Norveška, Švedska.«</p> <p>Poslušajo navodila.</p> <p>Poslušajo in prepisujejo iz PPT predstavitev.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Gabrič, A., Rode, M., Galonja, T., Dolenc E. (2013). Koraki v času 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu osnovne šole, str. 118, 119.</p> <p>PPT predstavitev, str. 2.</p>
---------------------------------------	--	---	---	--

	<p>spodbujati vpis v srednje šole.«</p> <p>»Bi mi morda znal kdo povedati s kakšnim namenom so države to počele?« (V primeru da nihče ne pove točnega odgovora, pomagam z podvprašanjem, kakšen je namen srednjih poklicnih šol in gimnazij).</p> <p>»Tako je, 20. stoletje je bilo stoletje znanstvenih dosežkov. Kdo bi mi znal naštet najpomembnejše?«</p> <p>»Pravilno. Hiter razvoj znanosti je torej zahteval izobražene strokovnjake, ki pa jih je bilo mogoče izšolati na univerzah. Pogoji za vpis na univerzo, pa je seveda uspešno zaključena srednja šola. Na tem mestu gre omeniti tudi, da so iz istega razloga mnoge</p>	<p>Možni odgovori: »Da bi povečali vpis na univerze, da bi bili še bolj pametni, ker se je takrat zelo razvijala znanost...«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>»Radio, televizija, prvi računalniki, napredki v medicini, odkritje atoma...«</p> <p>Poslušajo in pišejo.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p>	
--	---	---	---	--

	<p>razvite države ustanovljale tudi tehnične in strokovne šole, ki so prilagajale svoje programe sodobnim dosežkom znanosti.«</p> <p>»Porast tehničnih in strokovnih šol ni bil edina novost, odpirali so tudi univerze, ki so bile dostopne širšemu krogu ljudi, ne samo elitnemu (bogatemu) sloju prebivalstva.</p> <p>»Sedaj bi vas prosil da si pogledate naslednjo sliko. Ta slika prikazuje pouk v razvitem svetu. Bi mi morda znali povedati kaj vse opazite na tej sliki?«</p> <p>»Res je, učilnice v razvitih državah so bile dobro opremljene.«</p>	<p>Še vedno pišejo in poslušajo.</p> <p>Možni odgovori: »V razredu so pomešani fantki in dekleta, vsak ima svojo klop in svoje zvezke, učilnica je urejena, vsi so lepo oblečeni...«</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Metoda slikovne demonstracije</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Razlaga</p>	<p>Slikovno gradivo: Primer poteka pouka v razvitih državah, vir: http://mrbobothedelidish.blogspot.com/2013/06/her-name-is.html</p> <p>Slika je prikazana tudi na PPT drsnici, str 3.</p>
--	---	--	--	---

<p>2. Izobraževanje v manj razvitih državah</p> <p>7 minut</p>	<p>»Sedaj pa bi vas prosil, da si pogledate še dve sliki, ki pa prikazujeta pouk v manj razvitih državah. Mi znate povedati kakšne razlike opazite?«</p> <p>»Zapišite si, manj razvite države so pogosto pestile finančne težave, zato si niso mogle privoščiti vlagati denarja v vse stopnje izobraževanja. Pomanjkanje denarja je oviralo gradnjo šol,</p>	<p>Možni odgovori: »Na tej sliki so samo fantje/dekleta, učilnica je zelo preprosta/je sploh ni, učenci so slabo oblečeni, nimajo knjig...«</p> <p>Poslušajo, zapisujejo v zvezke iz PPT.</p>	<p>Frontalna Razgovor</p> <p>Slikovna demonstracija</p> <p>Metoda dela s slikovnimi viri</p> <p>Razlaga</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Slikovno gradivo: Primer poteka pouka v Afriki, vir: http://www.eleosproject.org/17.html in primer poteka pouka v Afganistanu, vir: http://www.the-guardian.com/global-development/poverty-matters/2013/sep/26/educating-world-children-developing-countries</p> <p>Obe sliki sta tudi prikazani na PPT drsnici, str. 4.</p> <p>Zvezki</p> <p>PPT drsnica, str. 5.</p>
---	--	---	--	--

	<p>dodaten udarec šibki razvitosti šolskega sistema pa je bilo tudi pomanjkanje učiteljev.«</p> <p>»Ali mislite da so razvite države pomagale manj razvitim državam?</p> <p>»Ne France, ni brez veze, vsako znanje nekaj šteje!«</p> <p>»Torej, razvite države so poskusile in še danes poskušajo odpraviti nepismenost v manj razvitih državah. Bi mi znal kdo naštetih organizacije, ki so se na začetku 20. stoletja ukvarjale s tem? Ena vam je že poznana, ker smo jo omenjali v obdobju svetovnih vojn.«</p> <p>»Društvo narodov in kasneje UNESCO, sta se zavzela za odpravo nepismenosti v</p>	<p>Možni odgovori: »Da.« »Ne.« »Ne vem.« »Me ne zanima, to je brez veze...«</p> <p>Možni odgovori: »Društvo narodov...«</p> <p>Poslušajo in pišejo.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Zvezki</p> <p>Še zmeraj PPT drsnica str. 5.</p>
--	--	---	--	--

	manj razvitih državah. To sta počeli tudi z spodbujanjem izmenjave študentov in profesorjev.«			
<p>3. Izobraževanje na slovenskem</p> <p>13 minut</p>	<p>»No kako pa je bilo na slovenskem? Ali kdo ve? Ste vprašali babice in dedke, kako so se oni imeli v šoli in kako je izgledal pouk?</p> <p>»Kot vidite so bile razmere takrat drugačne, kot danes. Za predstavo vam pokažem videoposnetek.« (Videoposnetek predvajam od 4:00 do 5:35 minute.)</p>	<p>Možni odgovori:</p> <p>»Moja babi se je v šoli učila ruskega jezika, še skos zna zapet eno uspavanko.«</p> <p>»Meni pa je dedek rekel, da je velikokrat klečal na koruzi, ker ni poslušal, pa tudi po prstih jih je velikokrat dobil.«</p> <p>»Pa včasih so imeli le tablice in krede za pisat.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Gledajo videoposnetek.</p>	<p>Frontalna Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Metoda dela z zvočnimi posnetki</p>	<p>videoposnetek k: Ekonomška šola Ljubljana - Prešernova, predstavitev razreda 4.D, vir: https://www.youtube.com/watch?v=iqeilbj3H-s</p>

	<p>»Kot ste lahko videli, ste nekateri imeli prav. Učenci so bili različno kaznovani, če niso poslušali učitelja. Tudi v učbeniku na strani 119 je lepo zapisano stanje slovenskega šolstva. Sedaj pa prosim, da poslušate razlago in sodelujete pri pouku. Pomembne podatke boste iz PPT predstavitve lahko prepisali kasneje. Večina šol je potekala v nemškem ali italijanskem jeziku. Slovenščina je bila obvezen učni jezik šele po prvi svetovni vojni.«</p>	Poslušajo.	Razlaga	Učbenik, str. 119.
	<p>»V kateri državi pa smo bili takrat?«</p>	»V Državi SHS, nato pa v Kraljevini SHS.«	Razgovor	
	<p>»In katerega leta je nastala Kraljevina SHS?«</p>	»Leta 1918.«		
	<p>»Tako je. Leto kasneje, 1919, pa je bila</p>	Poslušajo.	Razlaga	

	<p>ustanovljena Univerza v Ljubljani. Ta podatek morate obvezno vedeti.«</p> <p>»Nastalo je tudi veliko število novih šol, kot so osnovne, obrtne, gospodinjске. Kakšne še?«</p> <p>»Med drugo svetovno vojno je bilo delovanje šol oteženo. Zakaj?«</p> <p>»Res je. Pa tudi pouk je bil pogosto prekinjen zaradi raznih operacij. Velike spremembe so se začele dogajati v letih po drugi svetovni vojni. Preizkušali so različne vsebine in pristope. Leta 1958 je bila izvedena šolska reforma. Ta je uvedla enotno osemletno osnovno šolo kot edino obliko obveznega šolanja. Naslednje spremembe</p>	<p>»Srednje šole, trgovske, kmetijske šole...«</p> <p>»Ker je potekala vojna.«</p> <p>»Ljudje so se izseljevali iz Slovenije, v šolah so poučevali v jeziku okupatorja.«</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p>	
--	---	--	--------------------------------	--

	<p>šolskega sistema so se dogajale leta 1991, ko je bila uvedena gimnazija in z njo matura ter devetletna osnovna šola.«</p> <p>»Vidim, da se nekateri obnašate, kot da ste na paši! Povej, Rok, kaj je prinesla šolska reforma 1958?«</p> <p>»Ne. Vidiš, če bi poslušal, bi vedel da so te spremembe prišle šele leta 1991. Leta 1958 pa je bila uvedena enotna osemletna osnovna šola.«</p> <p>»Zadnja sprememba v šolskem sistemu pri nas je t. i. bolonjski študij in zadeva visokošolski študij. Uvedli smo ga v zadnjih nekaj letih.«</p> <p>»Sedaj pa prepišite pomembne iztočnice s PPT.«</p>	<p>»Gimnazijo, maturo in devetletko?«</p> <p>Prepisujejo.</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p>	<p>Zvezki</p> <p>PPT drsnica, str. 6.</p>
--	---	---	---	---

ZAKLJUČNI DEL: ZAKLJUČNO PONAVLJANJE / PREVERJANJE

ČAS	UČITELJ	UČENEC	UČNE OBLIKE, METODE, TEHNIKE	UČILA/UČNI PRIPOMOČKI
10 min	<p>»Sedaj boste pa za konec še rešili delovne liste, ki jih bomo nato pregledali. Imate pet minut, da rešite naloge. Prosim, da dela vsak sam. Pomagajte si z učbenikom, str. 118, 119.«</p> <p>Razdelim delovne liste.</p> <p>»Če ste rešili, bomo še pregledali rešitve. Ali se kdo javi, da nam prebere vprašanje in odgovor na prvo nalogo? Nihče? No, Vid pa nam ti preberi svoj odgovor. Torej, opiši spremembe, ki jih je razviti svet uvedel v šolskem sistemu v začetku 20. stoletja.«</p>	<p>Poslušajo.</p> <p>Rešujejo naloge na delovnem listu.</p> <p>Možni odgovor: »Težnje po enaki pravici do izobrazbe za vse ljudi v skladu z njihovimi sposobnostmi in hiter razvoj znanosti so vplivali na demokratizacijo šolskega procesa. Poenotenje začetne stopnje izobraževanja in podaljševanje obveznega šolanja je omogočilo večjemu deležu mladine prestop na srednjo in nato visoko stopnjo šolanja. Odpravljene so bile</p>	<p>Frontalna</p> <p>Razlaga</p> <p>Individualna</p> <p>Metoda grafičnih izdelkov</p> <p>Frontalna</p> <p>Razgovor</p>	<p>Učbenik, str. 118, 119</p> <p>Delovni listi</p>

	<p>»Super. Lepo povedano. No, potem imamo drugo nalogo. Kakšne so rešitve?«</p> <p>»Pohvalno. In še zadnja naloga. Nika, prosim odgovori na prvo vprašanje. Naštej razloge za oteževano delovanje šolskega sistema na slovenskem med drugo svetovno vojno.«</p> <p>»Odlično. Naslednje vprašanje. Ema, katere spremembe je prinesla šolska reforma leta 1958?«</p> <p>»Pa vi vse veste. Lepo. No pa še zadnje vprašanje. Luka, Zakaj je v nekaterih državah prišlo do sporov med cerkvijo in državo?«</p> <p>»Vidim, da res obvladate temo. Domače naloge ni. Imam pa za vas drugo</p>	<p>razlike v šolanju med spoloma. Povečalo se je število tehniških in poklicnih šol.«</p> <p>»Da, ne, ne, da.«</p> <p>»Pouk je bil pogosto prekinjen, ljudje so se izseljevali iz slovenskega prostora, šola pa je imela potujčevalko vlogo.«</p> <p>»Enotno osemletno osnovno šolo kot edino obliko obveznega šolanja.«</p> <p>»Ker je cerkev vzgojo in izobraževanje štela za svoj monopol, odpiranje šolskega sistema pa je smatrala za poseganje v njeno področje delovanja.«</p> <p>Poslušajo.</p>	<p>Razlaga</p>	
--	--	---	----------------	--

	<p>presenečenje. Zanima me namreč ali je kdo izmed vas že bil v Slovenskem šolskem muzeju?»</p> <p>»Naslednjič imate zadnjo uro zgodovino. Prosim vas, da me počakate v avli šole. Odpravili se bomo v Slovenski šolski muzej, kjer boste sami izkusili, kako je v Sloveniji potekal pouk leta 1930.«</p> <p>Razdelim jim brošure pedagoških dejavnosti za tekoče leto v Slovenskem šolskem muzeju.</p> <p>»Lepo se imejte čez vikend in se vidimo naslednjič.«</p> <p>(Zazvoni šolski zvonec.)</p> <p>Pozdrav.</p>	<p>»Da.« »Ne.«</p> <p>Poslušajo.</p> <p>Navdušenje v razredu.</p> <p>Odzdravijo nazaj in hrupno zapustijo razred. 😊</p>	<p>Razgovor</p> <p>Razlaga</p>	<p>Brošura pedagoških dejavnosti 2013/2014 v Slovenskem šolskem muzeju, vir: http://www.solski-muzej.si/files/events/1929-pedagogiprogram2013-14v3ceb.pdf</p>
--	---	---	--------------------------------	--

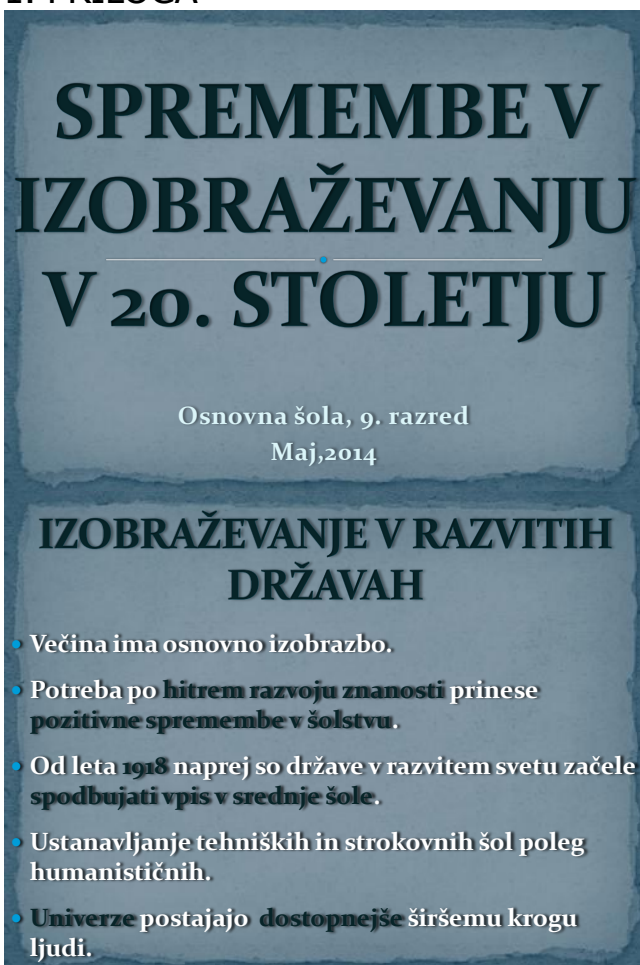
SEZNAM PRILOG:

1. Zapis učne snovi: PPT predstavitev,
2. Neizpolnjen delovni list,
3. Rešen delovni list,
4. Seznam slikovnega gradiva na PPT predstavitvi:
  - Potek pouka v razvitih državah, str. 3 na PPT, vir: <http://mrbobothedelidish.blogspot.com/2013/06/her-name-is.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri),
  - Potek pouka v Afriki, str. 4 na PPT, vir: <http://www.eleosproject.org/17.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri),
  - Potek pouka v Afganistanu, str. 4 na PPT, vir: <http://www.theguardian.com/global-development/poverty-matters/2013/sep/26/educating-world-children-developing-countries> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri),
  - Potek pouka na slovenskem, str. 7 na PPT, vir: http://www.oslag.si/smarje-sap/images/2012_13/slike/novice/solski_muzej1.jpg (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri).

DODATNE PRILOGE:

1. Videoposnetek Ekonomska šola Ljubljana - Prešernova, predstavitev razreda 4.D, vir: <https://www.youtube.com/watch?v=iqeilbj3H-s> (sneto: 20.5.2014 ob 18.30),
2. Brošura pedagoških dejavnosti 2013/2014 v Slovenskem šolskem muzeju, vir: <http://www.ssolski-muzej.si/files/events/1929-pedagogiprogram2013-14v3ceb.pdf> (sneto: 21.5.2014 ob 15. uri).

1. PRILOGA

SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU V 20. STOLETJU

Osnovna šola, 9. razred
Maj, 2014

IZOBRAŽEVANJE V RAZVITIH DRŽAVAH

- Večina ima osnovno izobrazbo.
- Potreba po **hitrem razvoju znanosti** prinese **pozitivne spremembe v šolstvu.**
- Od leta **1918** naprej so države v razvitem svetu začele **spodbujati vpis v srednje šole.**
- Ustanavljanje tehniških in strokovnih šol poleg humanističnih.
- Univerze postajajo **dostopnejše** širšemu krogu ljudi.

vir: <http://mihobothedididish.blogspot.com/2012/06/her-name-is.html>

Potek pouka v razvitih državah

Slika spodaj:
potek pouka v
Afriki

vir:

<http://www.classproject.org/07.html>

vir:

<http://www.theguardian.com/global-development/poverty-matters/2013/sep/26/educating-world-children-developing-countries>

Slika zgoraj:
potek pouka v
Afganistanu

IZOBRAŽEVANJE V MANJ RAZVITIH DRŽAVAH

- Društvo narodov in kasneje UNESCO sta pripravila več konferenc. Namen teh = izboljšati šolstvo v manj razvitih državah.
- Za odpravo nepismenosti je primanjkovalo učiteljev in finančnih sredstev.
- V državah, kjer je izobraževanje spadalo pod cerkveni nadzor, je prihajalo do sporov med državo in cerkvijo.

IZOBRAŽEVANJE NA SLOVENSKEM

vir videoposnetka: <https://www.youtube.com/watch?v=agdlbE1Eg>

- Slabo razvito šolstvo.
- Po prvi svetovni vojni je bila slovenščina v vseh šolah obvezni učni jezik.
- 1919 ustanovljena Univerza v Ljubljani.
- Med drugo svetovno vojno je bilo delovanje šolskega sistema oteženo.
- Do sprememb v šolskem sistemu je prišlo leta 1958 in 1991 ter v zadnjih nekaj letih.

2. PRILOGA:

SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU (20. STOLETJE)

(Pri nalogah si pomagajte z učbenikom Koraki v času 9, str. 118, 119)

1. naloga:

Opišite spremembe, ki jih je razviti svet uvedel v šolskem sistemu v začetku 20. stoletja.

---

2. naloga:

Obkroži pravilen odgovor!

V 20. stoletju sta Društvo narodov in UNESCO začela z akcijami za zmanjšanje nepismenosti v nerazvitih državah.

DA NE

V nerazvitem svetu ni primanjkovalo sredstev za izboljšanje šolskega sistema.

DA NE

Na začetku 20. stoletja so bile na slovenskem vse nemške in italijanske šole dvojezične.

DA NE

Na začetku 20. stoletja je prevladovalo mnenje, da je ustanavljanje visokih šol in univerz pogoj za razvoj in uspeh države.

DA NE

3. naloga:

Vprašanja s kratkimi odgovori.

Naštej razloge za oteževano delovanje šolskega sistema na slovenskem med drugo svetovno vojno.

Katere spremembe je prinesla šolska reforma leta 1958?

Zakaj je v nekaterih državah prišlo do sporov med cerkvijo in državo?

---

3. PRILOGA

SPREMEMBE V IZOBRAŽEVANJU (20. STOLETJE)

(Pri nalogah si pomagajte z učbenikom Koraki v času 9, str. 118, 119)

1. naloga:

Opišite spremembe, ki jih je razviti svet uvedel v šolskem sistemu v začetku 20. stoletja.

Težnje po enaki pravici do izobrazbe za vse ljudi v skladu z njihovimi sposobnostmi in hiter razvoj znanosti so vplivali na demokratizacijo šolskega procesa. Poenotenje začetne stopnje izobraževanja in podaljševanje obveznega šolanja je omogočilo večjemu deležu mladine prestop na srednjo in nato visoko stopnjo šolanja. Odpravljene so bile razlike v šolanju med spoloma. Povečalo se je število tehniških in poklicnih šol.

2. naloga:

Obkroži pravilen odgovor!

V 20. stoletju sta Društvo narodov in UNESCO začela z akcijami za zmanjšanje nepismenosti v nerazvitih državah.

DA NE

V nerazvitem svetu ni primanjkovalo sredstev za izboljšanje šolskega sistema.

DA NE

Na začetku 20. stoletja so bile na slovenskem vse nemške in italijanske šole dvojezične.

DA NE

Na začetku 20. stoletja je prevladovalo mnenje, da je ustanavljanje visokih šol in univerz pogoj za razvoj in uspeh države.

DA NE

3. naloga:

Vprašanja s kratkimi odgovori.

Naštej razloge za oteževano delovanje šolskega sistema na slovenskem med drugo svetovno vojno.

Pouk je bil pogosto prekinjen, ljudje so se izseljevali iz slovenskega prostora, šola pa je imela potujčevalko vlogo.

Katere spremembe je prinesla šolska reforma leta 1958?

Enotno osemletno osnovno šolo kot edino obliko obveznega šolanja.

Zakaj je v nekaterih državah prišlo do sporov med cerkvijo in državo?

Ker je cerkev vzgojo in izobraževanje štela za svoj monopol, odpiranje šolskega sistema pa je smatrala za poseganje v njeno področje delovanja.

4. PRILOGA:

- **Potek pouka v razvitih državah**, str. 3 na PPT, vir:
<http://mrbobothedelidish.blogspot.com/2013/06/her-name-is.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri)
- **Potek pouka v Afriki**, str. 4 na PPT, vir:
<http://www.eleosproject.org/17.html> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri)
- **Potek pouka v Afganistanu**, str. 4 na PPT, vir:
<http://www.theguardian.com/global-development/poverty-matters/2013/sep/26/educating-world-children-developing-countries> (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri)
- **Potek pouka na slovenskem**, str. 7 na PPT, vir:
http://www.oslag.si/smarje-sap/images/2012_13/slike/novice/solski_muzej1.jpg (sneto: 20.5.2014 ob 18. uri)

Avtorji prispevkov:

*Casar Tamara
Dačić Uršula
Dermastija Barbara
Furlan Maja
Goltnik Petra
Gorjup Brigita
Hotić Marsel
Hreščak Matej
Ivanetič Kaja
Jazbec Kristina
Jeršin Jonatan
Kastelic Rok
Klinar Maja
Leben Sabina
Lesjak Frančka
Pečkaj Urška
Pertinač Tjaša
Peternelj Jan
Planinšek Špela
Sirše Maja
Tratnik Peter
Trontelj Nik
Vukšinič Valentina
Žagar Mirjana
Žgavec Ivan
Žumer Uršula*

**Naslov: Prispevki k didaktiki zgodovine,
Letnik XII, št. 2**

ISSN: 1581-8713

Urednica: Danijela Trškan

Oblikovalka: Danijela Trškan

*Copyright © Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete UL
(za potrebe predmetov Didaktika zgodovine I, Didaktika
zgodovine II, Pedagoška praksa iz zgodovine, Terensko
delo pri zgodovini v osnovni in srednji šoli)*

Ljubljana

2014